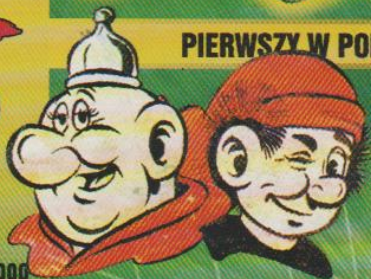

MANGA! ANIME! MANGA! ANIME! MANGA! ANIME! MANGA! ANIME!

可愛い

Nr 4/99 (20)
CZERWIEC/LIPIEC 1999

8stron +2 Plakaty Kawaii

ISSN: 1428-5894
INDEX: 339091

PIERWSZY W POLSCE MAGAZYN DLA MIŁOŚNIKÓW MANGI I ANIME

Cena: 7,50 zł

HAYAO MIYAZAKI

Król Anime!

On Your Mark

Anioł nadziei

Whisper of the Heart

posłuchaj szeptu serca

2 lata!!!
Kawaii czasu

Patlabor

zrobotyzowany patrol

Final Fantasy

anime numer V

Slayers

fantasy na wesoło

Piłka nożna

Tsubasa i reszta

Janusz Christa

Kajko i Kokosz w kinie?

SILVER SHARK

ISSN 1428-5894

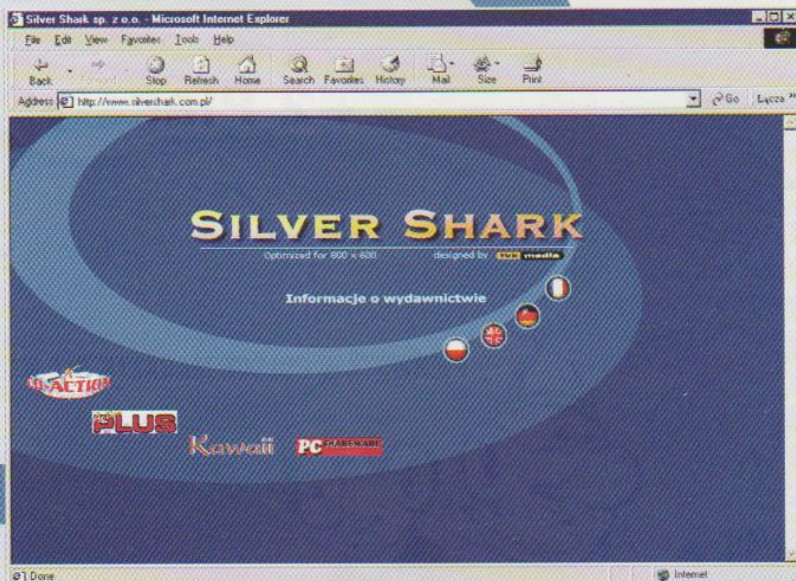
04

9 771428 589903

Captain Tsubasa © Yoichi Takahashi

ODWIEDZ NAS

www.silvershark.com.pl

MIESIĄC PREZENTÓW

Przy składaniu zamówienia zaznacz, że korzystasz z oferty w Kawaii
a otrzymasz płytę niespodziankę.
Oferta aktualna tylko do ukazania się następnego numeru Kawaii.

NINJA SCROLL
2xCD
Czas trwania
112 min.

AKIRA
2xCD
Czas trwania
124 min.

WICKED CITY
1xCD
Czas trwania
85 min.

**MASAMUNE
SHIROW'S APPLESEED**
1xCD
Czas trwania 68 min.

**THE PROFESSIONAL
GOLGO 13**
2xCD
Czas trwania 117 min.

**FIRST OF
THE NORTHSTAR**
2xCD
Czas trwania 112 min.

MANGA POWER
Najnowsza pozycja z cyklu
hentai manga czyli
tysiące mangowych
rysunków dla dorosłych.

MANGA XXX COLLECTION
Płyta dla dorosłych.
Całe 650 MB różno-
głizowanych, rysunkowych
piękności. Format:
peg i bmp.
Niezbędne oprogramo-
wanie na płycie.

MANGA BALANGA
Płyta dla dorosłych.
Prawie 2200 obrazków erotic
manga w formacie JPEG,
GIF, PCX, a także: 2D i 3D mangi
oraz najlepsze stop-klatki
z gorących filmów.

WORLD OF MANGA 1+2+3+4=75.00 zł

WORLD OF MANGA I
Ponad 1450 obrazków w formacie jpeg, gif, tiff, bmp.
Nie powtarzają się! Atrakcja jest lista serwerów FTP
z manga. Bonus to demo NINJA2. Pełny odjazd!

WORLD OF MANGA II
Prawie 1500 obrazków w formatach jpeg, gif, tiff,
bmp, nowa porcja skł'ów FTP z manga oraz extra
Kilka filmowych plików audio (au, wave).

WORLD OF MANGA III
Migawki z bajek "Czarodziejka z Księżycą"
i "Ranna", multum robotów i samolotów.
Ciekawe to 4000 obrazków!

WORLD OF MANGA IV
Długo wyczekiwana przez wszystkich
porcja nowych mang dla każdego.

KISS XXX Collection
Kolekcja Hentai Kiss
dla dojrzałego Otaku

KAWAII 1	25 ZŁ	ADVENTURE KID	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH
KAWAII 2	25 ZŁ	BLACKBOARD JUNGLE	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH
KAWAII 3	25 ZŁ	BLACKBOARD JUNGLE 3	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH
KAWAII 4	25 ZŁ	DEMON SCHOOL	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH
KAWAII 5	25 ZŁ	DEMON SCHOOL CONCLUDE	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH
MANGOWE OKIENKA	28 ZŁ	LA BLUE GIRL	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH
KISS	25 ZŁ	L'ELIKSIR D'AMOUR	39 ZŁ	DLA DOROSŁYCH

SPRZEDAŻ WYSYŁKOWA I KORESPONDENCJA: EXE, Skr. poczt. 63, 53-650 Wrocław 57
TELEFONY: tel. (071) 3537002, 3537006, 3460086, fax (071) 3537010

STOISKO FIRMOWE: DOM HANDLOWY "KAMELEON" ul. Szewska 6/7, III piętro, Wrocław
BIURO HANDLOWE: EXE, ul. Kolista 4, 51-152 Wrocław

INTERNET: <http://www.exe.com.pl> **E-mail:** exe@exe.com.pl

koszty przesyłki zawsze 5 i pół złotego
Zamów bezpłatny katalog gier

Kawaii

Numer 20

Czerwiec/Lipiec 99

e-mail: kawaii@silvershark.com.pl
www.silvershark.com.pl, #kawaii-pl

Redakcja

Paweł Musiałowski
redaktor naczelny

Yukiko Miyaura
tłumaczenie i opracowywanie
materiałów źródłowych

Dariusz Styra
film, historia i kultura Japonii

Stali współpracownicy

Witold Nowakowski
Tom S. Gawroński
Aneta Niewada
Piotr Chwalisz
Małgorzata Musiałowska
Bazyli Zygan
Aleksandra Janusz

Redaktor techniczny

Jacek Sawicki

Projekt graficzny, skład komputerowy

Grzegorz Jaszczyszyn

Wydawca

Silver-Shark Sp. z o.o.
ul. Tęczowa 25, 53 - 602 Wrocław
tel. (0-71) 34-37-071 w. 338
tel. (0-71) 34-37-071 w. 337
tel./fax (0-71) 34-120-83

Zbigniew Bąski
dyrektor wydawnictwa

Biuro obsługi klienta

tel. (071) 34 120 82
tel. (071) 34 120 83

Krzysztof Herla
kierownik biura

Daniel Śniegoń
Prenumerata

Dział Reklamy

Jacek Bzdun
tel.: 0601 79 95 92

Materiały zawarte w czasopiśmie nie mogą być w całości lub częściowo kopiowane, fotokopiowane, reproduktowane, tłumaczone, ani zredukowane do formy elektronicznej, czy też odczytywane przez maszyny bez pisemnej zgody wydawcy.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania tekstów. Wszystkie znaki firmowe i towarowe są zastrzeżone przez ich właścicieli i zostały użyte wyłącznie w celach informacyjnych.

No part of this publication may be reproduced, stored, or transmitted, in any form or by any means, without the written permission of the publisher. Silver Shark accepts no responsibility for the contents of included advertisements and commercials. The publisher reserves to itself a right not to return unreserved manuscripts to their authors, and to modify submitted texts. All brands and products are trademarks or registered trademarks of their respective holders, and were used in this publication only for the informational purposes.

Miesięcznik NEWTYPE przesyłają nam
Keros i Bia z MANGAZYNU. Dziękujemy!

Redakcja składa podziękowania Ambasadzie Japonii w Warszawie, za udostępnienie materiałów do publikacji.

Wakacje tuż tuż!

Ach, jak wspaniale! Już niebawem wakacyjne lenistwo ogarnie nas całkowicie, mamy tylko nadzieję, że wystarczy Wam chęci, aby sięgnąć po nowy numer Kawaii! Jak nietrudno zauważyć, zaszło kilka zmian, a wszystko to za Waszą sprawą! - tak, tak. Wasze odpowiedzi na miniankiety (zamieszczonej w numerze 2/99) doprowadziły do zwiększenia liczby stron (hura!) i ceny (leee!), ale cóż - takie było Wasze życzenie i jedyny możliwy w tej chwili sposób na zwiększenie objętości magazynu. Jeśli nowe rozwiązanie się nie sprawdzi, wrócimy do stanu poprzedniego (liczby stron i ceny) - pamiętajcie, tylko od Was zależy jak będzie wyglądało Kawaii. I czy w ogóle będzie istniało. Tak czy owak mamy teraz więcej stron i naprawdę się staraliśmy, aby zapelnąć je wspaniałymi materiałami. Nareszcie rusza tak przez Was upragniona lekcja rysowania! Co prawda w tym numerze nie znajdziecie jeszcze jakichś konkretnych porad z tej dziedziny, ale zapowiedź i propozycję już są, więc jak zwykle zwracamy się z pytaniem do Was - co jeszcze chcielibyście widzieć na tych właśnie stronach? No ale przede wszystkim w tym numerze rozpoczynamy prezentację filmów z wytwórni Ghibli, a w tym także twórczości Mistrza Anime - Hayao Miyazakiego. Jest to chyba jeden z najbardziej wyczekiwanych przez Was tematów i jesteśmy radzi, że w końcu możemy Wam go zaprezentować. Na początek przepiękna opowieść o pierwszej miłości i poszukiwaniu swojego miejsca w życiu - Whisper of the Heart. Życzymy Wam, aby każdy z Was przeżył coś tak pięknego, jak główna bohaterka tej historii. Oczywiście jest jeszcze jeden "szczegół", o którym nie sposób nie wspomnieć - rocznica. Tak moi drodzy, to już DWA LATA, dwa lata jak jesteśmy razem! Użyjcie tutaj słów, jakie sami często słyszymy od Was: "Dziękujemy Wam za to, że jesteście." - Bez Was by nas nie było. Do zobaczenia w następnym, wakacyjnym numerze, który ukaże się w samym środku wakacji! No... chyba, że... (patrz: poprzedni numer Kawaii, str.20 - "Posłowie").

Paweł Musiałowski

Z KRAJU I ZE ŚWIATA.....4-7 V. P. MIYU (część 2 - seria OAV).....48-51

PIŁKA NOŻNA W MANDZE.....8-11

Tsubasa i spółka. Jedenastka marzeń i wiele innych seriali sportowych czyli piłka nożna w mandze i anime. To naprawdę warto przeczytać!

Pełna dziwnego nastroju poetycka opowieść o naszych strażnikach... o wampirach... o księżniczce wampirów... o przeznaczeniu i bólu istnienia...

SON-GOKU.....52-55

SLAYERS! (pierwsza seria tv).....12-15 FINAL FANTASY.....56-57

Pierwsza seria tv, dużo smoków, wspaniała drużyna, sporo czarów i dobrej zabawy - Slayers nie pozwól Wam się nudzić!

PATLABOR THE MOVIE.....58-60

Mamoru Oshii w swoim klasycznym dziele. Fani twórczości "Duchowego" mistrza powinni przyjrzeć się temu nieco bliżej... w przygotowaniu kolejne części opowieści o zrobotyzowanej policji przyszłości...

RANMA 1/2 (początek serii OAV).....16-19

A oto bohaterowie naszej szalonej opowieści i kilka odcinków serii OAV dostępnych w Polsce - świat Rumiko Takahashi po raz wtóry na naszych łamach!

UCZ SIĘ Z YUKIKO! (lekcja 6).....61

ANGOULEME'99.....62-63

DNA?.....64-65

Przeludnienie spowodowane przez megaplayboya. Czas powstrzymać kataklizm! - ubawicie się do lez.

ON YOUR MARK.....20-22

Teledysk w wykonaniu Mistrza. Nie znacie? No to poznajcie... Anioła animacji Hayao Miyazakiego i przebój znanych gwiazd estrady...

NEON GENESIS EVANGELION.....66-67

Manga, manga, manga... na posterunku jak zwykle... Robin.

ASUCON'99.....68

KAWAII KONTAKT.....69

WHISPER OF THE HEART.....23-27

Pierwsza miłość, poszukiwanie swojego miejsca w życiu, wspaniały klimat rodem z romantycznych powieści... jedna z najwspanialszych opowieści ze studia Ghibli...

NIE TYLKO MANGA.....70-71

Legenda polskiego komiksu, twórca Kajka i Kokosza - Nie tylko manga - witajcie w nowej rubryce...

ADVENTURE KID.....72

WITAJ JAPONIO!.....74-75

KSK.....76-79

Khem, khem... w urodzinowym wydaniu KSK na posterunku... mała gumowa kaczkuszka i niejaki Mr Jedi - walczący z kurczakami... też gumowymi.

LEKCJA RYSUNKU (zapowiedź).....80

PRENUMERATA, ARCHIWALIA, ODEZWA OTAKU (edycja jedenasta).....81-82

W NASTĘPNYM NUMERZE MIĘDZY INNYMI!

- HAYAO MIYAZAKI I KOLEJNE PRZEBJOJE STUDIA GHIBLI!
- PIERWSZA LEKCJA RYSOWANIA!
- PERFECT BLUE!
- POLSKIE WERSJE ANIME!
- POLSKA MANGA!

ORAZ WIELE INNYCH ATRAKCJI!

Anime w tv

RTL2

- W ostatnim numerze Kawaii podaliśmy wiadomość o emisji serii Dragon Ball na kanale RTL7, niestety nastąpiła pomyłka. Emisję tej serii miał rozpocząć niemieckojęzyczny kanał RTL2, niestety premiera została przesunięta na jesień. Wszystkich zainteresowanych przepraszamy za nieporozumienie.

Polsat

- Polsat znowu emituje serię Sailor Moon, poniedziałek - piątek, 8.00.

Polsat 2

- Jedenastka marzeń, sobota, niedziela, 10.00.
- Przygody Hucka Finna, sobota, niedziela, 10.30.
- Kapitan Tsubasa, poniedziałek, środa, piątek, 17.15.
- Sally Czarownica, wtorek, czwartek, 17.15.

Polonia 1

- General Daimos (dubbing włoski), codziennie, 19.00/05.

Nasza TV

- Voltron (serial tv, dubbing angielski), poniedziałek - piątek, 7.30 i 15.00.

TV Polonia

- Mała Księżniczka, 11.35.

Passions

- Na kanale Passions (dostępnym m.in. w platformie CYFRA PLUS), emitowane jest wyrywkowo pięć różnych kanałów. Jednym z nich jest francuski kanał MANGAS, emitujący anime 24 godziny na dobę. Na kanale MANGAS można w tej chwili m.in. obejrzeć: Street Fighter II V, Macross, Dragon Ball (Z), Wingman, Le petit chef (anime kulinarne) oraz kilka innych seriali animowanych, lecz nie tylko japońskich. Więcej informacji o programie znajdziecie pod adresem: <http://www.eu-rotv.com/slman.htm>. Ponadto kanał MANGAS (805) od czasu do czasu emituje w ramach promocji niezakodowane programy - taka promocja potrafi trwać nawet tydzień! - warto sprawdzać!

Arabsat

- Często można spotkać różne anime na kanałach arabskich, między innymi Kuwait Arabsat i Arabsat TV.

Super 1

- Emitowane jest anime pt. Królowa Śnieżka, cały tydzień, 15.30.

Mediaset 1

- Lady Oscar, 16.45.

TMT

- Kanał ten w bloku filmów rysunkowych pt. "W krainie bajki" emituje serial anime pt. Przygody Sharloty Holmes. Anime to emitowane jest w wersji anglojęzycznej, tzn. oprócz dubbingu dokończono także sceny z udziałem żywych aktorów (S. Holmes i dr Watson) i "zmiksowano" z serialem, tzn. sceny z anime przeplatają się z scenami z udziałem sławnego detektywa i jego przyjaciela, doktora Watsona. Nie będziemy komentowali takiego zabiegu (ocenicie to sami), w każdym razie rzecz jest ciekawostką i warto przynajmniej raz nań zerknąć.

Canal Plus

- Zapowiadany na tym kanale film kinowy: Street Fighter II - the Movie, zostanie wyemitowany w dwóch odcinkach, po 45 minut każdy. Pierwszy pojawi się prawdopodobnie 27.12.99, następny już w styczniu 2000.
- Ponadto nie zapominajcie, że regularnie, w co drugi środy wieczór, na falach Canal Plus gości anime.

Dragon Ball - Mangas/Passions.

Petites Bonnes Femmes - Mangas/Passions.

Tico et ses amis - Mangas/Passions.

Gigi - Mangas/Passions.

Jedenastka marzeń - Polsat2.

Królowa Śnieżka - Super1.

Le petit chef - Mangas/Passions.

Street Fighter II Victory - Mangas/Passions.

Przygody Hucka Finna - Polsat2.

W skrócie

- Po sukcesie nowej serii Bubblegum Crisis 2040, AIC wzięło się za ADPolice. Nowa przeróbka będzie nosić tytuł "ADPolice 2039" i najwyraźniej nie odnajdziemy w niej Leona McNicola...

- 21 maja 1999 roku w kinie ICA w Londynie oraz w Cameo Cinema w Edynburgu, odbędzie się Europejska premiera mega hitu Anime ostatniego lata - "Perfect Blue" - stworzonego przez zespół od "Memories" z designem postaci Hiroakiego Inoue ("Memories", "Tenchi Muyo", "Macross II") oraz nadzorem samego Katsuhiro Otomo! Dzięki uprzejmości firmy Manga Entertainment, w następnym numerze dokładnie opiszemy Wam tę pozycję, a niecierpliwych informujemy, iż film będzie wyświetlany w wyżej wymienionych kinach przez dwa tygodnie od daty premiery, następnie odbędzie się trasa promocyjna po całej Anglii!!! Aby zachęcić tych, którzy się wahają (a mają pieniądze!) dodam, iż produkcja nie ujrzy światła dziennego na video poza Japonią jeszcze przez PÓŁ ROKU!

- Panie z CLAMPu pracują nieprzerwanie od świtu do nocy nad swoją nową kinową superprodukcją. Będzie nią adaptacja ich najnowszej serii TV - "Card Captor Sakura"! W przedsięwzięciu bierze również udział Studio Madhouse (producent m.in. Devil Hunter Yohko), natomiast nieprzerwanie CLAMP wydaje swoje dwie nowe mangi - "Angelic Layer" oraz "Suki da kara suki"! Kobiety pracujące żadnej pracy się nie boją!

- 7 kwietnia 1999 swoje urodziny obchodził najbardziej popularny chiński aktor Jackie Chan!

- Jeśli szukacie mangowego stuffu (filmy, dźwięki, grafiki, programy), znajdziecie to na CD dołączonym do dwumiesięcznika PC Shareware.

Sukienka i spluwa

Arisa Takakura - główna bohaterka "Gundress".

W roku 2100, w multikulturalnym mieście zwanym niegdyś Yokohama, powstaje specjalna organizacja rządowa mająca na celu powstrzymanie przestępstw popełnianych przez roboty. Bouncersi, bo tak owa grupa się zowie, kierowani są przez ex-terrorystkę, piękną kobietę będącą cyborgiem - Arisę Takakurę. Reszta grupy uderzeniowej, będąca również w całości dziewczynami, składa się z: fanatyczki sportu i ex-glinę L.A. Marcję Asano, twardą wojowniczkę kung-fu z Osaki Sylwii Kakihanę oraz mistrzynię Tae Kwon Do, ex-żołnierza Yun Kei. Nie można też zapomnieć o nastoletniej Michelle Iga, zabezpieczającej tylnie wyjścia w razie niepowodzenia akcji. Wyreżyserowany przez Katuyoshiego Yatabe film "Gundress" ze studia ORCA (twórców Landlocka) bije rekordy popularności we wszystkich kinach w Japonii. Jego największym atutem jest fakt, iż nad całym designem postaci, mecha oraz planingiem pracował nie kto inny, jak sam mistrz Masamune Shirow! W dziele tym odnajdziemy echa Ghost in the Shell oraz Dominiona, jednak panienki z Bouncers będą musiały nieźle się uwijać, aby owe dzieła pobić...

I Japończycy mają złe dni

Najnowsza superprodukcja Masamune Shirowa (to ten pan od Ghost in the Shell), "Gundress" wpadła w poważne problemy po swojej kinowej premierze. Okazało się, iż kopie pochodzą z niewłaściwej wersji filmu, zawierającej masę niedociągnięć - m.in. zanik dźwięku, brak kilkunastu fragmentów oraz niepomalowane celulojdy! Fani, którzy zapłacili za bilet, zostali wynagrodzeni darmowymi kopiami filmu na VHS, gdy wyjdzie na tym nośniku. Cóż, na taką premierę to i ja bym poszedł! ^.^ Natomiast Hideaki Anno, twórca najnowszej serii Gainaxu "Kareishi Kanojo no Jijou" został zwolniony ze stanowiska reżysera serii dwa miesiące temu!!! Plotki głoszą, iż popadł w poważne konflikty z żoną pracującą nad filmem. Fani zareagowali natychmiastowo - seria spadła z pierwszego miejsca na PIĄTE w rankingu najbardziej popularnych serii TV. Podobno planuje się wysadzenie budynku Gainaxu, ale to niepotwierdzona plotka ^.^

Na wszystkich zdjęciach widoczny jest Hideaki Anno (ten w okularach, z bródką).

Największe wydarzenie DVD 1999 roku!

Manga Entertainment, wydawca "Wings of Honneamise" na nośniku DVD, ogłosiła, iż produkcja zawierająca będzie coś, czego żadne Anime na DVD nie miało - komentarz reżyserki! Wyobraźcie sobie oglądanie filmu z komentarzem samego Yamagi (reżyser filmu)! Dodając do tego fakt, iż film ten jako pierwszy poza japoński produkt zawierać będzie specjalnie przygotowaną ścieżkę dźwiękową w AC-3 wersji 5.1, to nawet babcię kupią ten krążek chociażby jako podstawkę pod kawę ^ _ ^.

The Wings of Honneamise © Bandai Visual

Księżniczka Mononoke odwiedza Amerykę

Jeżeli ktokolwiek będzie w USA w te wakacje, niech koniecznie leci do pierwszego lepszego kina, bowiem 9 lipca 1999 roku (a już myślałem, że 2000 ^ _ ^), w 1000 kinach w 100 miastach USA, nastąpi premiera "Mononoke Hime" - każdy wie co to znaczy - że będzie premiera w 100 miastach USA w 1000 kinach! CO to znaczy? Ze w 100 kinach w 1000 miastach będzie 10000 premiera 10 anime w Japonii... eee... trochę się zamotałem ^ _ ^ . W każdym bądź razie - nie przegapcie! Dodatkowo Hyperion Books (oddział Disneya zajmujący się wydawnictwami komiksowymi) planuje wydanie artbooka Mononoke Hime po angielsku w takiej samej formie, w jakiej został on rozproszony w Japonii! Prawdopodobnie jego premiera nastąpi podczas pokazu filmu... Na stronie Amazon.com możecie już go sobie zamówić!

© Ghibli/Disney

Ręką myszki nie zastąpisz

Studio Ghibli, znane głównie z adaptacji powieści Hayao Miyazakiego, ogłosiło swoje najnowsze dzieło, bazujące na mandze "Hohokekyo Tonari no Yamada-Kun" (Moi sąsiedzi Yamadzi) Hisaichiego Ishii. Będzie to pierwszy w historii studia film zrobiony w 100% techniką komputerową! Tak, taaaak, w obecnych czasach nawet wprawna ręka nie zastąpi mocy komputerów. Disneyowska Buena Vista sponzorowała w 10% całą produkcję w zamian za prawo do wyłączności poza Japonią. Całość kosztowała 2 biliony yenów (16 milionów dolarów), i trafi 10 lipca do 247 kin w całej Japonii. A nie mogliby dać tego chociaż do jednego kina w Polsce? - hihihi... Wszelkie info o samej mandze znajdziecie na nausicaa.net!

© H.Ishii

Jesteś aresztowany! - znowu?!

Natsume i Miyuki ponownie wkraczają do akcji! W japońskich kinach zagościł pierwszy pełnometrażowy film "You're Under Arrest" (OAV opisywana w Kawaii 11/98), serii autorstwa Kosuke Fujishimy (AA!Megamisama - Oh My Goddess!). Po półrocznym treningu w kwaterze głównej, Miyuki i Natsume powracają na posterunek policji w Bokuto. Po tajemniczej eksplozji, jaka ma miejsce po ich przybyciu, nasze milusińskie zostają zamieszane w przemyt broni na masową skalę. Fabuła filmu utrzymana jest w nieco "poważniejszym" stylu, mniej tu humoru niż w serii OAV, czy TV, jednak możecie liczyć na tyle samo, jak nie więcej, akcji w wykonaniu naszego duetu! Pośród wszystkich sław tworzących produkcję OAV (Atsuko Nakajima jako chara designer) do produkcji doszedł Junji Nishimura jako reżyser.

You're Under Arrest! © Kosuke Fujishima/Kôdansha/Bandai Visual/Marubeni

UWAGA - JEST JAPONISTYCZNIE!

Ważna informacja dla tych wszystkich, którzy zamierzają w niedalekiej przyszłości wybrać się na japonistykę, lub po prostu nauczyć się języka japońskiego. Obiecaliśmy i oto są - szczególnie informacje, które zebraliśmy specjalnie dla Was! Powodzenia!

Instytut Orientalistyczny
Nazwa studiów: orientalistyka;
Kierunek studiów: kulturoznawstwo;
Tok studiów: DM, DMU, WM;
Na rok akademicki 1999/2000 Instytut prowadzi rekrutację na studia stacjonarne na następujące specjalności: afrykanistykę, egiptologię, indologię, iranistykę, japonistykę, sinologię i turkologię.

Studia stacjonarne, pięcioletnie, magisterskie.
Egzamin pisemny - test z gramatyki języka polskiego,
- testy z dwóch wybranych języków obcych (angielski, niemiecki, francuski, hiszpański, włoski, portugalski, rosyjski i łacina).
Kandydatów na japonistykę, indologię i sinologię obowiązuje egzamin z języka angielskiego; drugi język może być dowolnie wybrany przez kandydata.
Rozmowa kwalifikacyjna.

Studia wieczorowe, pięcioletnie, magisterskie
Warunkiem uruchomienia tych studiów na danej specjalności jest wyrażenie gotowości podjęcia studiów w tym trybie co najmniej przez 12 osób, które zdały egzamin wstępny i nie zostały przyjęte na studia stacjonarne z powodu braku miejsc. Specjalności, które gotowe są uruchomić studia wieczorowe płatne to: afrykanistyka, indologia, japonistyka i sinologia.

Jednostka prowadząca studia: Instytut Orientalistyczny (na Wydziale Neofilologii);
Miejsce składania dokumentów: na studia stacjonarne magisterskie i na studia licencjackie wieczorowe - rejestracja centralna - ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, Auditorium Maximum, sala C i D;
Termin składania dokumentów: na studia stacjonarne magisterskie i wieczorowe licencjackie: centralna rejestracja - od 7 czerwca do 16 czerwca 1999 r. (z wyjątkiem niedziel) w godz. 9,30 do 17,00;

Studia stacjonarne, pięcioletnie, magisterskie.
Termin egzaminu pisemnego z języka polskiego

- 2 lipca 1999 r.
Termin egzaminu pisemnego z języków obcych - 29 i 30 czerwca 1999 r.

UNIWERSYTETY Z JAPONISTYKĄ

Uniwersytet Warszawski
Instytut Orientalistyczny, Zakład Japonistyki
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-071 Warszawa
Tel. (48-22) 620-03-81 w. 464, Fax. (48-22) 826-34-57

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Filologii Orientalnej, Zakład Japonistyki
ul. Gołębia 24, 31-007 Kraków
Tel. (48-12) 421-91-60, Fax. (48-12) 422-67-93

Uniwersytet im. A. Mickiewicza
Katedra Orientalistyki i Baltologii, Zakład Japonistyki
ul. Międzyzłodka 5, 60-371 Poznań
Tel. (48-61) 86-16-836, Fax. (48-61) 85-36-536

KURSY JĘZYKA JAPONSKIEGO

WARSZAWA
Szkoła Główna Handlowa
Centrum Nauk Języków Obcych
ul. Rakowiecka 6, 02-554 Warszawa
Tel. (48-22) 64-660-64, Fax. (48-22) 64-660-64

Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych
ul. Koszykowa 86, 02-008 Warszawa
Tel. (48-22) 622-55-34, 621-03-73, Fax. (48-22) 621-03-72

ŁÓDŹ
Uniwersytet Łódzki
Studium Języków Obcych, Kurs Języka Japońskiego
ul. G. Narutowicza 65, 90-131 Łódź
Tel. (48-42) 634-98-85

Politechnika Łódzka
Centrum Kształcenia Zagranicznego, Kurs Języka Japońskiego
ul. Skorupki 10/12 Łódź
Tel. (48-42) 636-53-08, 631-32-50, Fax. (48-42) 636-06-52

II Liceum Ogólnokształcące Gabriela Narutowicza
ul. Nowa 11/13, 90-031 Łódź
Tel. (48-42) 674-19-99

IX Liceum Ogólnokształcące
ul. Paderewskiego 24, 93-025 Łódź
Tel. (48-42) 884-24-45, Fax. (48-42) 884-24-45

POZNAŃ
Akademia Ekonomiczna
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych
Al. Powstańców Wielkopolskich 16, 61-895 Poznań
Tel. (48-61) 854-35-51

WROCŁAW
IV Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego
ul. Stacha Świąstwickiego 12, 50-430 Wrocław
Tel. (48-71) 343-59-16

Szkola Języków Obcych GLOB
ul. Łaciarska 28
Tel. (48-71) 44-20-47

TORUŃ
Uniwersytet im. M. Kopernika
Wydział Humanistyczny
Pracownia Języka i Kultury Japońskiej
ul. Fosa Staromiejska 3, 87-100 Toruń
Tel. (48-56) 260-21 w. 127

GDAŃSK
Uniwersytet Gdański
Studium Języków Obcych
ul. J. Bażyńskiego 1a, 80-952 Gdańsk
Tel. (48-58) 52-50-71

Specjalne podziękowania dla Witolda Nowakowskiego

Na papierze

- wyszedł już czwarty numer miesięcznika MangaMax (znanego dawniej jako MangaMania). Nowy numer zawiera darmowy CD-Rom z zapowiedziami "Fist of the North Star TV" w formacie MPEG. A co w samym piśmie słychać? Znajdziemy tam artykuły na temat Legend of Crystania, Fist of the North Star, Perfect Blue, Samurai Gun, Agent Aika (ładne dziewczyny z dużymi... err... pistoletami ^ _ ^) oraz felieton na temat wampirów w anime! Oglądajcie ich - naprawdę warto!
- w chwili gdy to piszę powinien już być w kioskach PIĄTY numer MangaMax, w którym m.in. Street Fighter, Soccer Hunters, Final Fantasy, wywiad z Hayao Miyazakiem (wszyscy na tego biednego staruszka ^ _ ^) oraz masa recenzji i newsów, jak zwykle.

#kawaii-pl!!!

Kawaii nareszcie zaistniało na IRCu! Na kanale #kawaii-pl można pogadać z redakcją Kawaii. Kanalem opiekują się Simon-W i Wakko, którzy postarają się ucytować wszystko, aby atmosfera na tym kanale była zawsze miła. Spotkania z redakcją w każdy piątek pomiędzy godziną 14 a 16. Tak czy owak fanów jest wielu i chyba warto to zamaglać częściej. :) Do zobaczenia w necie!

© Mikimoto

Oficjalny kanał Kawaii by Wakko & Simon-W, pozdrowienia dla Michasi

Sailor Czarownica?

Chyba część z Was słyszała już o serii OAV "Mahou Tsukai Tai", zrobionej przez Triangle Stuff, a przetłumaczonej na język polski przez grupę MnS (i niejaki Robina ^_^). Otóż powstaje właśnie seria

Oto trzy główne bohaterki (od lewej): Akane, Sae i Nanaka.

© 1995 Triangle Stuff/Bandai Visual

telewizyjna "MTT"!!! Na jej czele stanęli Junichi Sato, reżyser serii Sailor Moon (Czarodziejka z Księżycą) oraz animator Sailor Moon S - Ikuko Ito! Nowe odcinki opowiadać będą ponownie o grupie uczniów, których marzeniem jest możliwość używania magii oraz o ich perypetiach związanych z tym zawodem (w odcinkach TV podobno ma nie być motywu przybyszów z kosmosu! - ehhh, szkoda). Więcej o tej serii napiszemy w następnym numerze!

Wywiady na wesoło

Pytanie: Zastanawiałem się nad znaczeniem słów Escaflowne oraz Mystic Moon [Maboroshi no Tsuki]. Co tak naprawdę oznaczają?

Kawamori Shoji: Znaczenie słowa ESCAFLONE... hmm, to nawet ciekawe... Zanim na planie pojawił się Akane Kazuki, zastępowała go inna osoba mająca być, zamiast niego, reżyserem serii. Mniej więcej w tym czasie osoba ta stwierdziła, iż akurat ta nazwa brzmi bardzo interesująco. Jednak czy wiąże się z nią jakieś konkretne znaczenie?... (śmieje się)

Pytanie: Jednak coś ona oznacza, prawda?

KS: Myślę, że tak... hmm, to pewnie coś w stylu eskalacji, bądź bliskoznacznym do tego słowa. Pomyślałem, iż nawet nieźle brzmi.

Pytanie: A jeżeli chodzi o Mystic Moon?

KS: Nikt na Gaei [świat, w którym rozgrywa się historia] nie wie czym tak naprawdę jest Mystic Moon, pomimo tego, iż ma kształt księżycy i wygląda jak Gaea... ja również.

Pytanie: Co obecnie robią animatorzy w Japonii?

Shoji Kawamori: Bardzo się starają.

Pytanie: Czy ma pan jakieś hobby?

Kia Asamiya: Moim hobby numer jeden jest sen.

Pytanie: Co było dla pani inspiracją dla stworzenia serii "SailorMoon"?

Naoko Takeuchi: Wielu japońskich chłopaków lubi dziewczyny w seira-fuku (śmieje się).

Pytanie: Dlaczego w serii nie ma Sailor Earth?

Naoko Takeuchi: Tuxedo zajął jej miejsce (hehe).

Hideaki Anno: Nie spodziewałem się tak wielkiego sukcesu Evangeliona, ponieważ wszyscy bohaterowie są chorzy!

Pytanie: Czy nie razi pana ostra krytyka zakończenia "End of Evangelion"?

Hideaki Anno: Problem z zakończeniem mają wyłącznie krytycy.

Pytanie: Co pana zdziwiło po premierze "End of Evangelion"?

Hideaki Anno: Zdziwiło? Nic. Nie zdziwiło mnie natomiast to, że nikt tego nie zrozumiał.

Neon Genesis Evangelion © Gainax/Project Eva/TV Tokyo/NAS

Odległa miłość, czyli powrót Tenchiego!

Miesiąc, tfu! - dwa miesiące temu (wciąż trudno jest się przyzwyczaić ^_^) podaliśmy Wam na tacy kilka konkretnów odnośnie nowej superprodukcji

Pioneera - "Tenchi Muyo in Love 2 - Haruka naru Omoi". Ponieważ film za kilka tygodni trafi do kin w całej Japonii (a w parę miesięcy później nastąpi premiera video w USA!), postanowiliśmy specjalnie dla Was dowiedzieć się czegoś więcej (dzięki dla Nika, Josha oraz Acid Tenchiego). - Historia rozpoczyna się typową kłótnią Ryoko i Ayeki o obowiązek czyszczenia świątyni. Całe zamieszanie przegradza się w bójkę o Tenchiego, podczas której Tenchi, chcąc wymigać się od zadanego mu pytania "którą z dziewczyn lubi najbardziej", ucieka za wzgórze, na którym to

© 1999 AIC/Tenchi Muyo in Love2 Committee, Pioneer LDC

Az trudno uwierzyć, że ten facet to Tenchi!!!

Oto gang w pełnym składzie. Te dwile nowe postacie od lewej, to nikt inny jak Azaka i Kamadaki, obrońcy Ayeki!!!

owa świątynia się znajduje. Idąc tak nowo odkrytą ścieżką, Tenchi spostrzega cudowne drzewo, na widok którego nachodzą go wspomnienia o matce, Achice. W międzyczasie Ayeka i Ryoko zaczynają się niepokoić, Tenchiego nie ma bowiem już miesiąc czasu!!! Upiływają kolejne dni, tygodnie, podczas których cały nasz gang przeszukuje miasta w poszukiwaniu naszego milusińskiego. Podczas poszukiwań Ayeka zatrudnia się w lokalnej restauracji razem z Ryoko. Po pół roku do restauracji przychodzi tajemnicza dziewczyna, do złudzenia przypominająca matkę Tenchiego - Achikę! Jej imię to Haruna. Podejrzliwe Ryoko i Ayeka odkrywają, iż wraz z Haruną w jej domku mieszka nie kto inny, jak... TENCHII!!! Chłopak całkowicie zapomniał o swoim przeszłym życiu, oczarowany do granic swoją współlokatorką Haruną, dla której owy dom zbudował. Jaka jest tego przyczyna oraz co ma z tym wspólnego tajemniczy przedmiot znaleziony na planecie Jura? Tego jeszcze nikt niestety nie wie. Planujemy powstanie specjalnego serwisu informacyjnego na sieci poświęconego w 100% nowej produkcji Pioneera, jeżeli chcecie, aby projekt ujrzał światło dzienne, piszcie na adres robin@wwi.pl!

Plan konwentów w Polsce (dane z 1.05.99):

- **Dni Mangi '99** - 5-6 czerwiec, Warszawa, kontakt: Artur Tondera, tel. (022) 6323542, e-mail: joker123@polbox.com
- **First Impact** - Włocławek, kontakt: Robin, tel. (054) 2343978, e-mail: robin@wwi.pl
- **Cosmic Manga 2** - 31 lipiec/1 sierpień, Radom, kontakt: Przemek Strzelczyk, tel. (048) 757111 wew.93
- **Świat Manga 5** - koniec lipca (termin niepotwierdzony), Trójmiasto, kontakt: Apsik (Marek), tel. (058) 348-81-25, e-mail: apsik@gdansk.gda.pl
- **Manga Natsu** - 26-27 sierpień, Bydgoszcz, kontakt: Michał Milde, tel. (052) 3738583
- **"Pierwsze Zgromadzenie"**, 29-30 maja 1999 roku w Poznaniu. Miejsce: Dom Kultury "Słońce" os. Przyjaźni. Godziny: od 10 do 22 każdego dnia. Cena wstępu: 10 zł. Kontakt z organizatorami: Mariusz Jotko (071) 3-444-634 (dni powszednie, od 13 do 19), lub redakcja Kawaii (dni powszednie od 8 do 16).
- **12-13 czerwca w Pałacu Młodzieży** przy ul. Wyszyńskiego 86 w Łodzi odbędzie się mangowa impreza, której organizatorem jest Łódzki Klub Miłośników Mangi i Anime ŁÓDŹ • MANGA TEAM. Początek o godzinie 11:00. Kontakt: ewe-ter@kki.net.pl

Wyniki miniankiety!

Z Waszych odpowiedzi wynika, że nasze pytania nie były do końca zrozumiałe. Dlatego dostosowaliśmy analizę wyników do sposobu, w jaki odpowiadaliście. Chodzi tu głównie o pierwsze pytanie, dotyczące wielkości dopłaty w zależności od liczby dodatkowych stron. Większość z Was wybierała tylko jedną opcję (16 lub 32 strony), albo nie podawała kwoty. Tymczasem chodziło o określenie czy i ile byłbyście w stanie dopłacić, przy zwiększeniu objętości Kawaii o 16 oraz 32 strony. Brak kwoty mógł również wynikać z tego, że rodzice kupują Wam czasopismo, a Wy nie zniżacie się do kwestii finansowych).

A teraz krótka analiza wyników

Na pierwsze pytanie większość osób zadeklarowała powiększenie czasopisma o 32 strony, co jest zrozumiałe. Zaledwie kilka listów było negatywnie ustosunkowanych do tej kwestii. Jeśli chodzi o dopłatę, to zadeklarowaliście chęć płacenia średnio o 1,62 zł. więcej. Jeśli nie uwzględnimy tutaj listów nie zawierających kwoty, to średnia wzrasta do 3,06 zł, co dobrze odzwierciedla rozkład pomiędzy poszczególnymi przedziałami kwotowymi. Mamy też, z czego się bardzo cieszymy, trzyprocentowe grono fanów, którzy są w stanie zapłacić praktycznie dowolne pieniądze za Kawaii.

Drugie pytanie nie sprawiło Wam już większych problemów. Większość, choć nie absolutna, wolała poświęcić dodatkowe strony na mangę drukowaną w odcinkach. Należy tutaj wyraźnie zaznaczyć, że musi to być manga oryginalna, na co bardzo często stanowczo zwracano uwagę. Ze względu na sporą liczbę głosów wnioskujących o dodatkowe artykuły, należy dojść do tzw. salomonowego rozwiązania i przeznaczyć część dodatkowych stron na mangę, a resztę wypełnić tradycyjnymi artykułami.

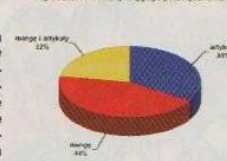
Rozwiązanie konkursu miniankiety!

Zgodnie z obietnicą wszyscy, którzy wzięli udział w miniankiecie (i podali swój adres), wzięli również udział w losowaniu nagród. A przy okazji, że mowa tutaj o bardzo cennych nagrodach, gdyż są nimi ORYGINALNE kasety z anime oraz mangi; wszystkie pozycje zwycięzcy zostały z redakcyjnej półki, a ich recenzje gościły swego czasu na naszych łamach. A oto lista nagrodzonych:

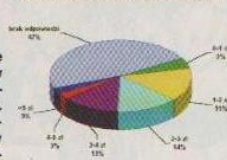
- Emilia Baczyńska, Osiaków
- Katarzyna Kaszuba, Zmudź
- Karol Rybak, Mińsk Mazowiecki

Wszystkim zwycięzcom serdecznie gratulujemy, nagrody (kasety i mangi z autografami) przesyłamy pocztą.

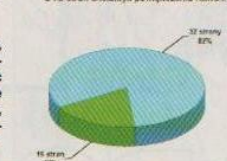
Czy dodatkowe strony mają być poświęcone na:

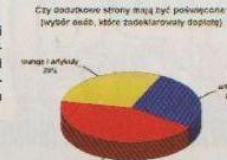
Jeżeli w stanie dopłacić za zwiększenie liczby stron:

O ile stron chciałbyś powiększenia Kawaii:

Czy dodatkowe strony mają być poświęcone (wybrać jedno, które zadeklarowały dopłacić):

Noty wydawnicze

USA (anime)

- ADV potwierdziło zakup praw autorskich do mega przeboju SF, 26 odcinkowego "Gasaraki". Zrodzona w umyśle specjalisty od akcji Ryosuke Takahashiego (reżysera serii Votoms), zawierająca niesamowite designy Yutaki Debuchiego (Patlabor) oraz Syuko Marasego (Gundam Wing!), wsparta przez Studio Sunrise (Escaflowne, Gundam, City Hunter), Gasaraki z całą pewnością łączy w sobie napięcie thrillerów Toma Clancy'ego z przerażającą wizją przyszłości. ADV oczekuje, iż nowy tytuł będzie cieszył się nie mniejszą popularnością niż ich poprzedni hit - Evangelion.
- Czy te opóźnienia się nie skończą? Pioneer przełożył premierę swojego packu Tenchi Muyo, o którym pisałem w poprzednim numerze, na 18 maja 1999. Cały box miał zostać wypuszczony 23 marca, następnie 13 kwietnia. Pierwsze 3000 opakowań miało zawierać złote plakietki, jednak poprzestano jedynie na "złotopodobnych" plakietkach. No cóż, złoto idzie w górę, nie ma co się dziwić ^ _ ^.
- Z lepszych newsów, Pioneer rozpoczął już kampanię reklamową promującą wakacyjną trylogię - należą do nich m. in. serial Experiments LAIN.
- AnimEigo wydało już drugi box "Kimagure Orange Road TV"! Natomiast premiera "Urusei Yatsura" na DVD znów się przesunęła z powodu beta-testingu dysków macierzystych... jak na razie, AE posiada pięć pierwszych dysków.
- ADVision kończy już prace nad filmem kinowym "City Hunter"! Produkcję mamy ujrzyć już 22 lipca 1999! To będą gorące wakacje ^ _ ^!
- Wykorzystując prawo do "Cowboy Bebopa"! Ta najnowsza produkcja wykorzystująca dużą ilość efektów komputerowych podbiła serca fanów nie tylko w Japonii (gdzie anime to nie schodzi z okładek pism już od 3 miesięcy!), ale i w USA. W lipcu będziemy mogli rozkoszować się subtitled (z napisami) wersją Cowboy Bebopa. Z nieoficjalnych źródeł wiem, iż Bandal zamierza wypuścić cztery (!) odcinki na pierwszej kasce!
- Firma "Guardians of Order" weszła w porozumienie z Central Park Media (CPM w skrócie), na mocy którego CPM wypuścił cztery karcianki oparte na systemie gry Tri-Stat opracowanym przez Guardians of Order. Są nimi Dominion Tank Police, Demon City Shinjuku, Cyber City OEDO oraz Geobreeders. Karcianka Dominiona powinna być dostępna już w lipcu, natomiast w miesiąc później firma chce wypuścić Demon City Shinjuku oraz książkę opisową do tej gry.
- Central Park Media to jednak nie tylko karcianki, ale PRZEDE wszystkim anime. Firma zgarnęła ostatnio prawa do tak wspaniałych tytułów, jak "Shamanic Princess" - szcścieścłóściowa shōjo historyjka znana ze swoich niewiarygodnych scen, w których główna bohaterka wykorzystuje magię - całość narysowana przez Atsuko Ishidę z CLAMPu (Magic Knight Ray-Earth). Drugim tytułem jest "Photon" - nowa seria Masaki Kajishimy i firmy AIC - czyli zespołu znanego dzięki seriom "Tenchi Muyo", czy "El-Hazard". Trzecim filmem ma być "Virgin Fleet", anime twórców gier komputerowych pod tytułem "Sakura Wars".
- Manga Entertainment zmieniła nieco plany odnośnie swoich tytułów na DVD. Planowany na 25 maja dwukompaktowy "Macross PLUS OAV" został przełożony na koniec wakacji. Co więcej, zamiast wydania dwóch krążków na raz, firma wyda je z miesięczną przerwą (pierwszy 31 sierpnia, drugi 28 września). A już myślałem, że zapomnieli jak się robi pieniądze ^ _ ^.
- Wszystkie ich wydania DVD obejmować będą region USA, niestety...
- Manga Entertainment zamierza też wydać na DVD szurniętą serię Go Nagalego "Devilman", premiera 26 października; natomiast premiera Miyazakowskiego Lupina III -

"Castle of Cagliostro", została przełożona na 27 lipca '99 z powodu ponownego tłumaczenia. Tłumaczenie pierwotne wykonał Carl Macek, człowiek który m.in. tłumaczył Robotecza (!!!). Nic dziwnego, że tłumaczenie nie pasowało do naszej ery (nie ubliżając Mackowi ^ _ ^).

- Viz wydał już pierwszą kasę video z trzema odcinkami ich mega przeboju "Pokemon"! Całość sprzedana się w rekordowej liczbie 125'000 kopii w ciągu niecałych trzech miesięcy! Rekord jeżeli chodzi o serię anime jak i mangę idzie znów w ręce Viza! Oliver Chin, dyrektor marketingowy Viza, ogłosił, iż "będziemy nadal wydawać produkty związane z Pokemon, ponieważ wiemy iż fani kupią praktycznie wszystko, co ma w sobie słowo Pokemon". Jakże mile, marketingowe podejście...

- Right Stuff (www.rightstuff.com) wyda dubbingowaną wersję "Irresponsible Captain Taylor" (komedia) w takiej samej cenie, co wersja z napisami! "Czujemy, iż wersja dubbingowana odniesie spory sukces", tłumaczy Shawne Kleckner, dyrektor RightStuff. Pierwsza część trafi na półki sklepów pod koniec lipca, tuż za nią druga część, wszystko w cenie \$19.95 za kasę (niezależnie od wersji).

- Jeżeli ktoś chciał nabyć filmy w Bandal's Anime Village (www.animevillage.com), a nie ma znajomego w USA bądź Kanadzie, to informujemy, iż firma UCI Anime Bookstore (www.book.uci.edu) podjęła się rozprowadzania tytułów Bandalia również poza USA! Jak na razie w ich ofercie dostępne są: "Vision of Escaflowne", "Saber Marionette J" oraz kilka filmów "Gundama". A ma być tego o wiele więcej!

USA (mangi)

- Największym sukcesem cieszy się nadal "Pokemon" z Viz Comm.! Trzecia część mangi, zatytułowana "Electric Pikachu Boogaloo", jest tak naprawdę podwójnym numerem (ma 48 stron, zamiast 24), w cenie jednego (\$3.50!). Nic dziwnego, że jest to pozycja numer jeden na liście najlepiej sprzedających się tytułów.
- Najnowsza część kompilacji mangi "Maison Ikkoku", również z Viza, trafi na półki sklepowe 9 lipca. Jej cena wynosić będzie \$16.95 za 248 stron. Ponadto Viz ogłosił już wydanie trzeciej kompilacji mangi "Shin Seiki Evangelion", zatytułowanej "The First Child" w cenie \$16.95 za 168 stron.
- Animerica Extra - Extra! Extra! Magazyn poświęcony w 100% mangowemu adaptacjom najbardziej znanych nam serii anime wychodził niestrudzenie co miesiąc. W ostatnim numerze Steam Detectives, Fushigi Yuugi, Video Girl Ai oraz X/1999. Bogdan mówi "extra" ^ _ ^.
- Cena \$4.95 za 128 czarno-białych stron chyba nie jest wygórowana.

EUROPA

- Znowu Manga Entertainment! Oto ich plany wydawnicze na najbliższe miesiące: "Magic Knights Rayearth vol.1" (Maj), "X - the Movie" (przełożony na sierpień), "First of the North Star vol.3-5" (wakacje'99).
- Na ostatnim konwencie Minamicon w UK swoje istnienie ujawniła firma MVM, będąca na rynku anime już od 1990 roku (czasem można było zobaczyć ich reklamówki w Manga Manii) jako dystrybutor lokalnych, większych firm anime/manga. Tym razem jednak MVM uderzył z grubej rury, zakupując prawa do "Bubblegum Crisis" (nareszcie!) oraz "Riding Beam". Pierwsze dwie kasety z BGC już się ukazały, natomiast trzecia planowana jest, razem z Riding Beam, na 7 czerwca.
- ADVision wypuścił już pierwszą część "Street Fightera II V"! Dodatkowo, jako niespodziankę dla fanów "tanich" anime, wydano wszystkie trzy części 801 TTS Airbats w wersji dubbingowanej na jednej kasce! Całość oczywiście w cenie jednej kasety, czyli £12.99 (ok.70zł).

POLSKA

- 21 kwietnia Planet Manga zakończyła wgrzywanie polskich napisów do swoich dwóch nowych produktów - "Armitage III - PolyMatrix" (film kinowy) oraz "Tenchi Muyo in Love" (pierwszy film kinowy Tenchiego)! Obie kasety powinny być już w sprzedaży w cenie 44,90zł sztuka! W planach na najbliższy termin są m.in. "Tenchi Muyo - Manatsu no Eve" (specjalny gwiazdkowy, uznany jako drugi film kinowy Tenchiego) z polskimi napisami oraz "SailorMoon R" (film kinowy) jako wznowienie (polski lektor).
- A teraz coś smutnego (niestety). Planet Manga zawiesza sprzedaż kaset importowanych, czego dowodem jest chociażby wiosenna wyprzedaż. Szefostwo firmy podało, iż firma "zdecydowanie wycofuje się ze sprzedaży jakichkolwiek importów...". Z wielkim trudem przeszło mi to przez klawiaturę... Jest jednak w tej wiadomości odrobina optymizmu. Robert Korzeniowski, szef firmy, potwierdził, iż Planet Manga będzie nadal istnieć, jednak skoncentruje się przede wszystkim na wydawaniu społecznościowych kaset z filmami anime!!!
- TM-Semic planuje wydać dwa tomy amerykańskiej wersji komiksu Dirty Pair, autorstwa pana Adama Warrena. Pierwszy album z tej serii ma się ukazać już w lipcu ("BioHazard" - 100 stron), kolejny 2-3 miesiące później. Prawie na równi z powyższym tytułem będzie ukazywała się wersja mangowa superhitu wszechczasów, o którym już niejednokrotnie wspominaliśmy na łamach Kawaii - Star Wars! Seria ta składa się na dzień dzisiejszy z 12 części (po cztery na każdy epizod Trylogii). Dowiedzieliśmy się, że każdy z zeszytów będzie wyglądał tak samo, jak wydanie amerykańskie, czyli ok. 84 strony i ma być wydany na dobrym papierze (oby!). Trwają również starania wydania mangi Bubblegum Crisis (wiadomość niepotwierdzona) oraz ANIME-MANG m.in. takich jak: "You're Under Arrest", "3x3 Eyes", "Oh My Goddess". Mielijmy nadzieję, że starania TM-Semic o wydanie tych tytułów dojdą do skutku. Życzymy powodzenia!

W 1964 roku na Olimpiadzie w Tokio piłkarska reprezentacja Japonii po wyczerpujących pojedynkach dotarła do ćwierćfinałów. Od tego momentu datuje się wzrost popularności futbolu w Kraju Kwitnącej Wiśni. Ukoronowaniem dobrej postawy reprezentacji był brązowy medal zdobyty na Olimpiadzie w Meksyku w 1968 roku. Sukces był tym większy, że aż do 1993 roku Japończycy nie posiadali zawodowej ligi piłki nożnej!!! Było to dzieło godne samego Adama Śladowego, który potra-

Trzynasta okładka magazynu "Shonen Jump" z tego roku, którą wywalczył Yoichi Takahashi ze swoją najnowszą mangą "Firudo no Okami - Striker Jin".

fil zrobić z wydumskiej zegarek. Tak czy inaczej, od 1968 roku niemal każda szkoła w Nipponie pragnęła posiadać własną drużynę piłkarską, a ligi młodzieżowe mnożyły się niczym grzyby po deszczu. Futbol awansował na najwyższe miejsce wśród sportów uprawianych amatorsko w Japonii.

Entuzjazm entuzjazmem, ale dobre chęci to nie wszystko. Niemal koniecznością stało się utworzenie zawodowej ligi piłkarskiej i usystematyzowanych struktur piłkarskich, które byłyby w stanie zająć się profesjonalnym rozwojem tej dyscypliny. Japan League (nazywana skrótowo "J-League") zadebiutowała w 1993 roku, ściągając na dzień dobry piłkarskich emerytów z całego świata, którzy mieli głównie za zadanie przyciągnąć uwagę kibiców i

JAPOŃSCY HEROSI FUTBOLU

CZYLI PIŁKA NOŻNA W MANDZE I ANIME

sponsorów. Upokorzeniem okazał się jednak 1994 rok, kiedy to Japończycy przegrali eliminacje do Mistrzostw Świata w Stanach Zjednoczonych.

Kiedy nadeszła decyzja o przyznaniu Japonii i Południowej Korei praw do wspólnej organizacji Piłkarskich Mistrzostw Świata w 2002 roku, było to niczym zastrzyk adrenaliny. Gracze na co dzień występujący w J-League tym razem nie zawiedli swoich fanów i Japonia po raz pierwszy w swojej historii zdobyła upragniony awans do rozgrywek o Puchar Świata we Francji 1998 roku. W listopadzie 1997 roku w rundzie kwalifikacyjnej pokonała Iran. Pół roku później japońscy piłkarze pojawili się nad Sekwaną. Marzenia milionów Japończyków, wyrażane dotychczas w komiksach i seriach anime, stały się rzeczywistością.

KEMARI, CZYLI PIŁKA KOPANA PO JAPOŃSKU

Mimo iż piłka nożna przywędrowała do Japonii wraz z Anglikami około stu lat temu, nie oznacza to, że wcześniej była tam pustynia futbolowa. W trakcie trwania epoki Nara (710-794 rok) z Chin przywędrowała gra, znana pod popularniejszą nazwą "kemari", lub też "shukiku". Szczególną popularność osiągnęła zwłaszcza na dworach japońskich dostojników w erze Heian (794-1185 rok). W grze w kemari uczestniczyło czterech, sześciu, lub ośmiu graczy, a ich zadaniem było stać w kole i kopać irchową piłkę o średnicy dwudziestu sześciu centymetrów. Gra była jednak zbyt wolna i przeznaczona wyłącznie dla dostojników, co nie przysporzyło jej popularności. W wyniku obumierania zainteresowania tą formą rozrywki, w 1881 roku zawiązano nawet Stowarzyszenie Ochrony Kamemari, ale było już niestety za późno. Jedyną okazją, aby móc w Polsce przekonać się na własne oczy, na czym polegała opisywana gra, jest obejrzenie jednego z odcinków serii OAV "Tenchi Muyoi!", w którym Sasami pogrywa sobie w kemari. Żeby nie było niedomówień, zwolennicy piłki nożnej w "Tenchi Muyoi!" nie znajdują więcej powodów do zadowolenia, lepiej więc przejdźmy dalej.

PROTAGONISTA W AKCJI, CZYLI POCZĄTEK SCHEMATÓW

Dwa lata po pierwszym sukcesie Japończyków, Ikki Kajiwara stworzył pięćdziesięciodwudzielną serię telewizyjną "Akakichi no Eleven", któ-

ra wmurowała podwaliny pod kolejne tego typu produkcje. Głównym bohaterem jest Shin Tamai, nieprzeciętny piłkarski talent. Ze swoją drużyną piłkarską będzie wspinał się na sam szczyt - po Puchar Mistrzostw Świata. Dobre rozwiązania nar-

Oktładka z ekskluzywnego wydania pierwszej edycji "Kapitana Tsubasy".

racyjne i nowatorstwo w realizacji serii nie przyniosły spodziewanego sukcesu. I nie ma się co dziwić! Autor serii, do dziś uznawany za klasę animacji sportowych, największy swój sukces odniósł nie serią o piłce nożnej, lecz o baseballu, zatytułowaną "Kyojin no hoshi". Takie czasy: sumo i baseball przylatywały w Japonii w końcu lat sześćdziesiątych XX wieku.

Próbą reanimacji tematu zajęła się wytwórnia-gigant, Toei Animation. W 1979 roku, tuż przed kolejnymi Mistrzostwami Świata, wyemitowano film telewizyjny "Ashita no Eleven Tachi" (85 min.). Obojętność nastoletniej publiki wystraszyła wszystkich producentów filmów aż na cztery lata, do czasu przylotu "Kapitana Jastrzębia" (tylko nie pytajcie nas, skąd wziął się ten idiotyczny polski

"Viva! Calcio", manga z "Gekkan Shonen Magazine".

tytuł; jeżeli już koniecznie ktoś chciał spolszczyć tytuł, mógł serię nazwać "Kapitan Skrzydło").

YOICHI TAKAHASHI, OJCIEC "TSUBASY"

Autorem mangi "Captain Tsubasa" jest Yoichi Takahashi. Urodzony 28 lipca 1960 roku w Tokio, od początku swojej kariery profesjonalnego rysownika specjalizował się w sportowych mangach. Najważniejszym momentem w jego karierze było rozpoczęcie współpracy z tygodnikiem "Shonen Jump", na łamach którego w 1981 roku opublikował pierwszy odcinek komiksu "Captain Tsubasa". Stał się on najważniejszym tytułem promującym piłkę nożną w historii mangi, którego powodzenie wpłynęło na trwałe na zainteresowanie Japończyków futbolem. Rolę tę docenili również organizatorzy wystawy "The Manga Age", zorganizowanej w 1998 roku przez Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Tokio i Hiroshimie, gdzie część poświęcona "Captain Tsubasa" zajmowała zaszczytne miejsce.

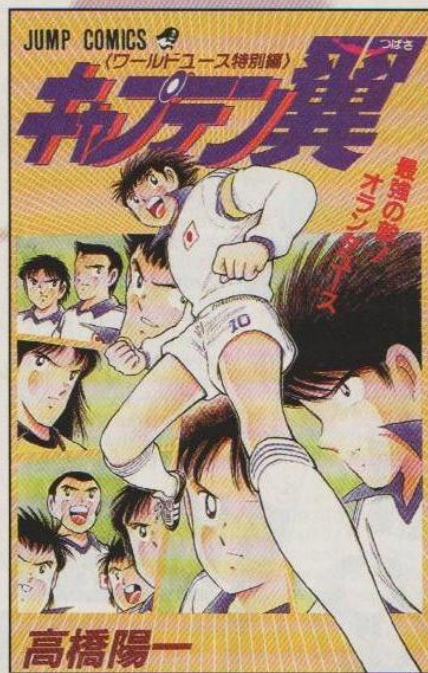
Tak czy inaczej cykl o przygodach kapitana drużyny piłkarskiej przyniósł Takahashiemu zasłużoną sławę i pieniądze. Od 1982 roku manga zaczęła się ukazywać również w formie książkowej, osiągając zawrotną liczbę trzydziestu siedmiu tomów. Seria ukazywała się w "Shonen Jump" nieprzerwanie przez pełne osiem lat, a jej ukoronowaniem był animowany serial, który w 1983 roku zawitał na ekrany japońskich telewizorów.

Oczywiście nie był to jedyny tytuł wypromowany przez Takahashiego. Interesowały go różne sporty, o których nieustannie rysował kolejne mangi, m.in.: lekkoatletyka ("100 M Jump", wyd. Shueisha), baseball, boks ("Chibi", wyd. Shueisha), czy narciarstwo ("Hakuheki Down Hero!", wyd. Shueisha). Jednak nie przyniosły mu one takiego sukcesu, jak Tsubasa.

KAPITAN TSUBASA, CZYLI WITAMY NA POKŁADZIE

Oczywiście nietaktem byłoby tu nie wspomnieć o animowanej serii telewizyjnej, której premiera miała miejsce w październiku 1983 roku na kanale TV Tokyo, a jej emisja zakończyła się w marcu 1986 roku. Przez ten czas powstało aż sto dwadzieścia odcinków, których reżyserię powierzono Hiroyoshiemu Mitsunobu. Oczywiście, jak to w takich wypadkach bywa, realizatorom zarzucano rażąco błędy, kiepską oprawę graficzną i nieciekawą chara design, którego autorem był Yoshihiro Okaseko.

Głównym bohaterem serii był Tsubasa Ozora, który ugniał

Okladka specjalnego odcinka Tsubasy: "Captain Tsubasa - Saikyo-no teki! Hollander Youth". Na jego bazie powstał również film kinowy.

się za piłką mając zaledwie jeden roczek (tak, tak! - ten epizod znajdziemy na pierwszych stronach mangi). W wieku lat jedenastu odznaczał się nieprzeciętnymi zdolnościami motorycznymi, strzeleckim instynktem, że o mądrości i wewnętrznej rozwadze nie wspomnimy. Wszystko w zgodzie z mottem magazynu "Shonen Jump": przyjaźń, wytrwałość i zwycięstwo. Dla bibliofilów, fanów tabel i Tsubasy (i naszego świętego spokoju) poniżej podajemy fiszkę głównego bohatera.

Imię / nazwisko: Tsubasa OZORA
Data urodzenia: 28 lipca 1970
Waga: 63 kg (w wieku 18 lat)
Wzrost: 175 cm (jw.)
Narodowość: Japończyk

Historia Tsubasy rozpoczyna się w momencie jego przeprowadzki do nowego miasta. Jedenastoletni chłopiec zostaje zapisany do nowej szkoły, gdzie organizowane są treningi pod okiem Roberto Hango. Ten zgorzkniały, lubiący zaglądać do kieliszka Brazylijczyk (a właściwie to cały czas wpatrzony w kieliszek), pod wpływem możliwości Tsubasy ponownie odnajduje dawno utracony entuzjazm w grze w piłkę nożną. Roberto proponuje mu więc wyjazd do rodzinnego kraju, jeśli tylko chłopak będzie dostatecznie przygotowany. Tak zaczyna się niesamowita saga, w której Tsubasa pokonuje kolejnych przeciwników i własne słabości. Jak na tego typu produkcje przystało, najzacieklejsi wrogowie w końcu poznają się na jego klasie i zostają przyjaciółmi na śmierć i życie, tak jak na przykład bramkarz Genzo Wakabayashi.

Tsubasa rozpoczyna więc treningi w drużynie New Team. Podczas pierwszych mistrzostw juniorów spotyka wielu znanych i dobrych piłkarzy, między innymi swojego rówieśnika, kapitana Genzo Wakabayashi. Pierwsze starcie (drugi tom mangi) zakończyło się sukcesem Tsubasy Ozory, co nie pozostało bez wpływu na psychikę bramkarza. Trzy lata później dochodzi do rewanżu (w tym czasie Genzo broni już barw klubu Toho). Mecz ciągnął się w nieskończoność (standard w "Kapitanie Tsubasa"), ale kończy się szczęśliwie dla obu stron. Remis satysfakcjonuje drużynę, a ich kapitanowie zostają bardzo bliskimi przyjaciółmi.

Seria miała jakiś szczególny rodzaj magnetyzmu. Kiedy na początku lat dziewięćdziesiątych po raz pierwszy zawiłała do Polski za pośrednictwem stacji Polonia 1, z jed-

nej strony irytowała fantastycznością dziejących się na boisku wydarzeń (bieg przez dziesięć minut pomiędzy przeciwnymi bramkami, dwudziestometrowe skoki, "laserowe" strzały, etc.), a z drugiej nie pozwalała przegapić choćby jednego odcinka. Końcówka serii to już prawdziwy majstersztyk: finałowy mecz trwa dwadzieścia sześć odcinków, czyli pół roku emisji serialu!!!

"Captain Tsubasa - World Youth hen", czyli Tsubasa w Brazylii.

Z czasem "Kapitan Tsubasa" (uparcie będziemy trzymać się tego tytułu) rozrósł się do ogromnych rozmiarów. Poza dwoma seriami telewizyjnymi, powstało pięć filmów kinowych (patrz: tabela), siedem odcinków specjalnych, oraz trzynaście części OAV, które weszły do sprzedaży na kasetach wideo w 1989 roku.

TSUBASA - KILKA LAT POZNIEJ

Yoichi Takahashi, autor mangi "Kapitan Tsubasa", już nigdy nie odniósł tak spektakularnego sukcesu. Po kilku latach, kiedy zajął się innymi dziedzinami sportu w swoich kolejnych mangach, w 1994 roku powraca do Tsubasy, przedstawiając jego dalsze losy na łamach magazynu "Shonen Jump".

W serii "Captain Tsubasa - World Youth hen", Ozora jest już dojrzałym sportowcem. Jego marzenie ziszcilo się, gdyż jest reprezentantem San Paulo, jednego z najsłynniejszych brazylijskich klubów. Spotkamy tu starych znajomych (trener Roberto, Genzo Wakabayashi), jak i nowych (niezwykle utalentowany Shingo Aoi). Fabuła jest niemal kopią schematów "starego" Tsubasy: indywidualne pojedynki z różnymi graczami (w tym z "klonem" Tsubasy, zawodnikiem reprezentującym klub Flamengo, Carlosem Santaną!!!), a na końcu finałowy mecz: Brazylia - Japonia. Oczywiście w ostatniej minucie spotkania Nippon zdobywa decydującą bramkę i tym samym inkasuje ponowne zwycięstwo nad wielokrotnymi zdobywcami Pucharu Świata.

Na tym jednak nie koniec. W 1996 roku Takahashi Yoichi narysował jeszcze studiumastroficzny komiks o przydługim tytule: "Captain Tsubasa (World Youth tokubetsu hen): Saikyo-no teki! Hollander Youth", który ukazał się jako wydanie specjalne. Fabuła opowiada losy jednego tylko meczu, w którym team Japonii potyka się z Holandią. Po pierwszej połowie Japończycy - pozbawieni swojego kapitana - sromotnie przegrywają. Tsubasa przybywa z odsieczą. Wprost z lotniska jedzie na mecz i mimo zmęczenia podróżą (lot z Brazylii) wchodzi na boisko. Jak łatwo się domyślić, straty zostaną odrobione, a decydujące, efektowne bramki zdobędzie Tsubasa Ozora. Ostatnie dwa

rozdziały mangi podsumowują całość sagi: przy-
janie zostaną przypieczętowane, a o dalszych
szczęśliwych losach Tsubasy dowiadujemy się
z albumu rodzinnych fotografii: Tsubasa
żeni się ze swoją wieloletnią ukochaną i
rodzi im się syn, wyglądający niczym sko-
nowany tata. Obszerne fragmenty tej
mangi zostały w 1994 roku zaadaptowa-
ne na czterdziestoosmiominutowy film o
tym samym tytule.

W 1994 roku fani przeżyli powtórnie po-
żegnanie z Tsubasą. Na ekrany telewi-
zjorów wchodzi "Captain Tsubasa J",
zrealizowany przez nowego producenta,

Ganbare Kickers © N.Nagai/Shogakukan/NTV/Studio Pierrot

przez Studio Comet. Seria nowych odcinków te-
lewizyjnych spotkała się raczej z chłodnym przy-
jęciem. Stanowiła coś na wzór nowej edycji starych
odcinków. Zamiast skoncentrować się na drugiej
części komiksowej sagi, autorzy skupili się na
poprawieniu grafiki, charakteru designu i wpro-
wadzi nowego bohatera, Aoi Shingo, który - podob-
nie jak Tsubasa - marzy o udziale w Mistrzostwach
Świata Juniorów.

Gwoli ścisłości należy jeszcze dodać, że do "uni-

"Shoot! Atsuki charenji" na łamach "Shonen Magazine".
Shoot! © Tsukasa Oshima/Kodansha

CAPTAIN TSUBASA (filmografia):

Captain Tsubasa, seria TV, 128 odcinków x 26 min., 1983-1986, Tsuchida Production
Captain Tsubasa: Europa Daikessen, film kinowy, 41 min., 1985, Tsuchida Production
Captain Tsubasa: Ayaushii Zen Nihon Jr, film kinowy, 60 min., 1985, Tsuchida Production
Captain Tsubasa: Asu ni mukatte hashire, film kinowy, 35 min., 1986, Tsuchida Production
Captain Tsubasa: Sekai Daikessen!! Jr World Cup, film kinowy, 45 min., 1986, Tsuchida Production
Captain Tsubasa: Tsubasa Tsubasa yo habatake! Sekai eno chosen, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Shin Captain Tsubasa: Shuketsu! Sekai no rival tachi, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Shin Captain Tsubasa: Taiketsu! Hernandez o taose, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Shin Captain Tsubasa: Byakunetsu! Tensai Dia vs Zen-Nihon, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Shin Captain Tsubasa: Haiboku zero kara-no saishupatsu, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Shin Captain Tsubasa: Fuktatsu Golden Combi, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Shin Captain Tsubasa: Hashin! J-Boy soccer, odcinek specjalny, 30 min., 1989, Animate Film
Captain Tsubasa: Saikyo-no tekki! Hollander Youth, film kinowy, 48 min., 1994, JC Staff
Captain Tsubasa J, seria TV, 47 odcinków x 26 min., 1994, Studio Comet

wersum kapitana Tsubasy" wchodzi jeszcze
jednotomowa manga, "Boku wa Taro Misa-
ki", czyli "Jestem Taro Misaki". Tytułowy bo-
hater od szkoły podstawowej grał
w ataku razem z Tsubasą. Po wy-
graniu młodzieżowych
mistrzostw przeniósł się razem z
ojcem do Francji. Tam grywał
w miejscowych klubach,
ucząc się techniki i taktyki
typowej dla Europejczy-
ków. Tsubasa i Misaki Taro
spotkali się na boisku
jeszcze parokrotnie, a hi-
storia "Boku wa Taro Mi-
saki" jest właśnie jednym
z takich epizodów. Uka-
zywała się ona na
łamach "Shonen Jupa"
i w końcu doczekała
się wydania książkowego
opublikowanego na-
kładem Shueisha.

SCHEDA PO KRÓLU, CZYLI "PIŁKARZE"

Rok 1986 zakończył się
ostatnim odcinkiem se-
rii "Kapitan Tsubasa".
W Japonii piłka no-
żna po gwałtownym
wzroście zaintereso-
wania znajdowała się
na równi pochyłej. Se-
ria "Ganbare! Kickers" zrealizowana przez Studio
Pierrot po kilku miesiącach emisji i dwudziestu sze-
ściu odcinkach zostaje zawieszona.

Seria telewizyjna "Ganbare! Kickers" ukazała się
również w Polsce w 1992 roku na drugim progra-
mie TVP. Serial "Piłkarze" (polski tytuł) był pokło-
siem niezwykle popularnej mangi autorstwa
Noriaki Nagai, ukazującej się w latach 1985-1989
na łamach tygodnika "Shonen Sunday". Na dwa-
dzieścia tomów komiksu złożyły się przygody Ka-
keru, który postanawia uratować szkolną drużynę
Kickers przed rozwiązaniem. Dzięki jego cierpli-
wości Kickersi z grupy patałachów wywracających
się na piłce, zmieniają się w team zdolny zagrozić
najlepszym w lokalnych mistrzostwach. Jedyną
drużyną leżącą poza zasięgiem ich możliwości,
będzie klub "Number One", jednak honor i wola
walki pozwolą im wyjść z finałowego pojedynku z
twarzą. Serię wyreżyserował Akira Shigino, a jako
uzupełnienie na rynek wysłał jeszcze kaseta OAV
z wideoklipami, będącymi kompilacją muzyki i
najważniejszych fragmentów "Ganbare! Kickers".

Polska wersja "Piłkarzy" różniła się w kilku miej-
scach od oryginału, ale wynikało to głównie z fak-
tu, że serial przywędrował do nas poprzez Francję.
Zmianie uległo część nazw oryginalnych, np. głów-
ny bohater nazywał się Rudy [czyt. Rudji], a nie
Kakeru. Ponieważ od emisji "Piłkarzy" upłynęło już
z siedem lat, część młodszych fanów futbolu myli
tę serię z "Kapitanem Tsubasą". A niesłusznie.

Po spadku zainteresowania futbolem, również pro-
ducenci filmów animowanych przycichli na trzy
lata. Dopiero od 1991 roku pojawiają się: "Moero!
Topsticker" (koprodukcja japońsko-francuska Nip-
pon Animation i AB Productions), oraz "Ashita e
free kick" (prod. Ashii Production, 50 odc., 1992
rok).

Rok 1993 był dla ja-
pońskich kibiców
bardzo wyjątkowy.
Jak już wspomnieli-
śmy we wstępie, w
tym roku działalność
zainaugurowała J-
League, zawodowa
liga piłkarska. Wpływ
tego wydarzenia na
branżę rozrywkową
był nie do przecenie-
nia. Wydawcy zaczęli
się prześcigać w co-

Kazu & Yasu © Trianga Staff/Kazu & Yasu Project

raz to nowszych tytułach, żerując na chwilowej
modzie na futbol. Były to: seria OAV "Offside"
(prod. Holly Production, 1993) autorstwa Hisashi
Abe ("Tenchi Muyo!"), "Dragon League" (seria TV,
39 odcinków, 1993, prod. NAS/Studio Gallop) oraz
"Aoki densetsu! Shoot!". My zatrzymamy się przy
tym ostatnim tytule.

SHOOT

Seria "Shoot! Atsuki charenji" wystartowała na
łamach tygodnika "Shonen Magazine". Autorem,
a właściwie to autorką tej mangi jest Yoshiko Oshi-
ma, ukrywająca się pod artystycznym pseudoni-
mem Tsukasa Oshima, sugerującym pleć męską
autora. "Shoot!" był jej debiutanckim komiksem,
który został uhonorowany nagrodą Kodansha
Manga Award w kategorii "shonen", czyli historii
dla młodzieńców. I nic dziwnego. Yoshiko Oshi-
ma rysuje w bardzo "męskim" stylu: wyraziście,
dynamicznie, bez romantycznych ozdóbek ty-
powych chociażby dla magazynu "Nakayoshi"
("Sailor Moon", "Rayearth" CLAMPa, etc.). Do efek-
townej szaty graficznej autorka dołożyła dobrze
prowadzoną narrację i doskonale zaplanowane
plansze.

Fabula "Shoot!" nie odbiega od typowego dla pi-
łkarskich mang schematu. Tym razem główny bo-
hater komiksu nazywa się Toshihiko Tanaka.
Oczywiście wstępuje do klubu (w tym wypadku
jest to Kakegawa), gdzie rozpoczyna się jego wiel-
ka przygoda z piłką. Podczas trzydziestu trzech
tomów "Shoot!" czytelnicy "Shonen Magazine"
uczestniczyli w treningach drużyny, wyjazdach,
zgrupowaniach, dzielili z bohaterem chwile rado-
ści, rozpaczy i załamania. W międzyczasie doszło
również do prawdziwej tragedii, gdyż autorka
uśmierciła jednego z głównych bohaterów serii,
Yoshiharu Kubo. Kapitan drużyny zmarł na skutek
zawału serca podczas meczu, kiedy szarżował na
bramkę przeciwnika. Jest to niewątpliwie jedna z
najbardziej udanych japońskich serii sportowych,
której kolejne odcinki do dziś ukazują się w tygo-
dniku.

Na bazie mangi w 1993 roku powstał dwudziesto-
pięciominutowy film "Aoki densetsu Shoot!", z-
realizowany przez Toei Animation. Jednym z jego
twórców był Shingo Araki, znany z pracy nad taki-
mi seriami, jak "Saint Seiya", czy "Lady Oscar".

JEDENASTKA MARZEN, CZY JEDNOSTKA MARZEŃ?

No, może jeszcze nie od razu, bo światło dzienne
wcześniej ujrzała seria włosko-japońska "Soccer
Fever", zrealizowana w 1994 roku przez Tokyo
Movie Shinsha. Kilka miesięcy później na ekranach
pojawiała się seria "Goal Field Hunter", która od 23
stycznia 1999 roku gości również w polskich do-
mach na kanale PolSat 2 w każdą sobotę i nie-
dzielę. Zrealizowana przez Image K i telewizję NHK
trzydziestodwudziestoosmiominutowa seria nie cieszy-
ła się specjalnym powodzeniem. Wraz z pojawie-
niem się nowej serii "Captain Tsubasa J" została
całkowicie usunięta z cienia.

Również w Polsce nad tą serią ciąży dziwne fa-
tum. Najpierw media przechrzciły ją w zapowie-
dziach na "Jednostkę marzeń" - tytuł, który brzmi
jak - nie przymierzając - hasło propagandowe
bojówki faszystowskiej. Tymczasem prawdziwy
"polski" tytuł tej produkcji to "Jedenastka marzeń".
Później gdzieś koło siedemnastego odcinka "Goal

typ: seria TV
produkcja: Image K / NHK
tytuł polski: pełneasta marzeń (jednostka marzeń)
rodzaj: Sport
liczba odcinków: 39
rok produkcji: 1994
polska emisja: PolSat 2 (w 1999 roku)

Goal Field Hunter

tytuł polski: Pikiarize
autor: Noriaki Nagai (manga)
reżyseria: Akira Shigimo
produkcja: Studio Pierrot
typ: Seria TV
rodzaj: Sport
liczba odcinków: 26
rok produkcji: 1986
poliska emisja: TVP2 (w 1992 roku)

Ganbare! Kickers

Yūki postais: Kapitan Hawk (manga)
reżyser: Yoichi Takahashi (manga)
autor: Hiroyoshi Mitsumu
scenariusz: Yasushi Hirano, Hideki Sugata
typ: seria TV
produkcja: Tsuchida Production
liczba odcinków: 128
rok produkcji: 1983-1986
polska emisja: Polonia 1, PoSat 2

Captain Tsubasa

Bandmanka & Mr.Gato
Ilustracje z prywatnych zbiorów Mr.Gato

Nie jest to jedyna opowieść o futbolu w "Gekkan Shonen Jump". Swojej kontynuacji! doczekała się manga "Kattobi-tto", występująca łącznie pod no-
wym tytułem "Blitzi-tto". Autorem piłkarskiej hi-
storii rozgrywającej się w środowisku uczniów
gimnazjum jest Motoki Momota.

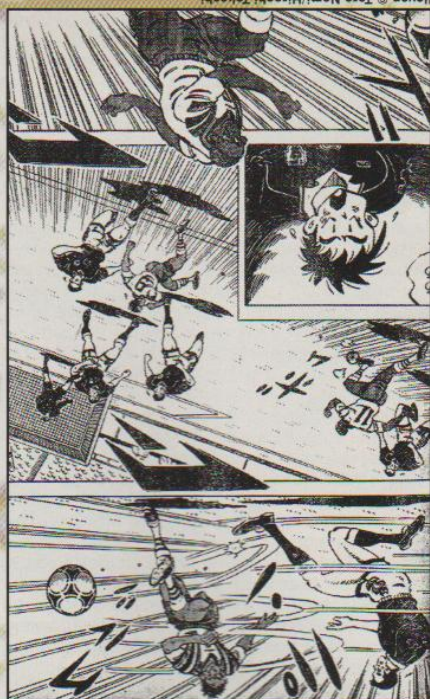
Wydaje się, że Japonia stoi obecnie przed praw-
dziwą eksplozją popularności futbolu. Z braku
miejsca zabrakło tu omówienia takich historii, jak
"Ivali Calcio" w "Gekkan Shonen Magazine" o
rozgrywkach ligii włoskiej, "Top Speed" (Toshiki
Takiego w "Shonen Champion"), czy "Daisuke
Goal" Tamiu Baby (w "Shonen Champion"), a prze-
cież to przykłądy piwsewz z brzegu. Tylko co czekać
na kolejne produkcje anime, tak wie, może szyb-
ko zafundują Polaki, tak samo jak "Kapitan
Tsukuba" i "Jedenaścika marzeń"? Póki co zwiastu-
nem nadziei na dobrą postawę reprezentacji Kra-
ju Kwintagoej! Wiśni! jest zdobywcę przez
strzosiwach Świata do lat dwudziestu w dniu 24
kwietnia 1999 roku, które to wydarzenia dla Euro-
sportu komentował Zbigniew Boniek

KONIECZNIE z dopiskiem: KAPITAN TSUBASA

Wydawnictwo Silver Shark
Redakcja "Kawaii"
ul. Tęczowa 25
53-602 Wrocław

[illegible]

Wygraj oryginalną mangę "Captain Tsubasa"!!!

Na decyzję o przyznaniu praw do organizacji kolejnych mistrzostw świata w Japonii i Korei południowej zareagowali natomiast wydawcy komiksów. W tej chwili jest ich prawdziwym zalewem, w niemal każdym magazynie. Przede wszystkim reaktywował się Yōichi Takahashi, autor "Kapitana Tsubasy". W trzykrotnym numerze tygodnika "Shonen Jump" z 8 marca tego roku mogliśmy zapoznać się z nową historią pilarską. "Futuro-Okami - Striker Jin: Jukuri-den" (patrz: "Iustro-cja"). Głównym bohaterem jest Jin Hanakai, zadowolony i pyskający młodzieniec, bohater niemal do zidentyfikowania z naszymi bohaterami. Na zawodach, obdarzonym niezwykłym refleksem i talentem do gry w piłkę nożną młodzieńcem i Takahashy, stracił brata, z którym grał w piłkę na placu. W wyniku zalemania nerwowego próbując dopieścić samobójstwem, lecz od w tragicznej skutkach decyzji go duch zmarłego brata wręczający mu futbolówkę. Od tego momentu piłka nożna staje się nadzwyczajnym celem Jina.

W 1998 roku!

Kto temu nie okazał się nawet Munda! we Francji

Wiecej: nie odnotowano żadnej reemisy, a okazał

Nie pojawiła się praktycznie żadna nowa seria!

NAS/Studio Comete) z 1996 roku. Od tego czasu

NAS/lewis/ jest "Mizurou Jidaï" (47 odc., prod.

film. Ostatnią serią, którą zagospoliła w Japon-

Miurize "Tobek Pegasus" zrealizowaną przez Kit-

ponii (obok Hideohoshigyo Nakaty), Kazuyoshi

opowiedzieć o najsłynniejszym obecnie pilotkarze Ja-

Yasu" (69 m., prod. "Triangle Star") biograficzna

Rok 1995 to czas emisji dwóch filmów: "Kazu &

gu.

noszący powoli zaczynają być wycofywane z obie-

wszystkie produkcje animowane związane z pilotką

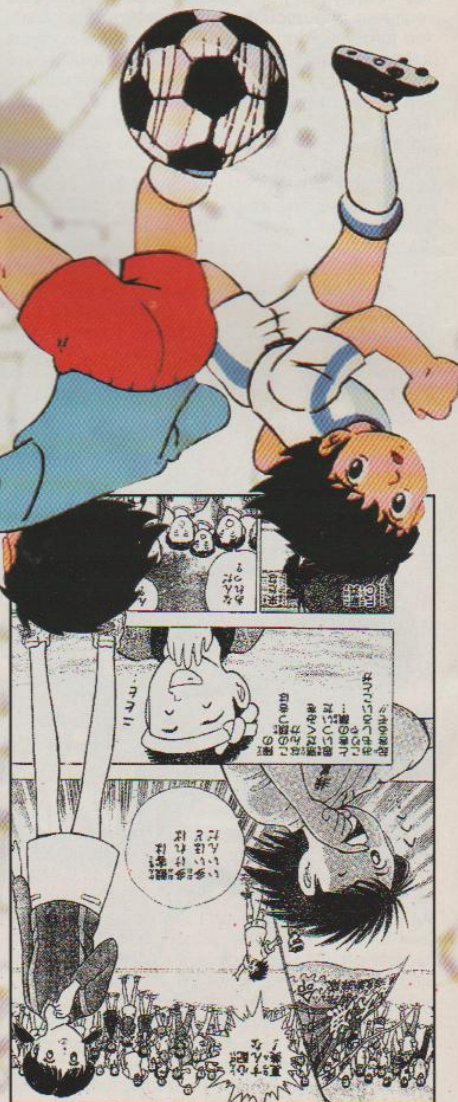
Karshich Mistrzostw Świata w USA, dlatego też

U Japonia przegrywa jednak eliminacje do pił-

okres panowania nowej serii "Captain Subasa

o obojętności marzeń najsilniejszą jednoroczną

OD ZMIERZCHU DO SWITU

"Firudo-no Okami" - na razie na tamach "Shonen Jympa".
Firudo-no Okami © Yoichi Takahashi

Design serii „degenacje marzeń” jest bardzo uniwersalny. Stawiamy postacie amerykańskich filmów animowanych i stylu typowego dla Hironuki Kitazume (vide „Moldiver”). Szpada tyko, że w porównaniu z pierwszymi oddziałkami kolejne chwilę się coraz to gorzej wykwantowieniorazomawiamy. Wzrosty i humory, jednakże mozaikami i zwierzędziejcz, że jest to w chwili obecnej najciekawsza seria animowana dostępna w niedokopanym stałogach postelci telewizji.

W wyniku kapitałomówczych Japon-
czyków, a kapitałomówczy Brazyli-
zacji, w rezultacie Hikaru zostaje usunięty z drużyny!
W rzeczywistości Hikaru zostaje usunięty z drużyny!
dostaje "wielcy bilet". Nie mogąc kontynuować gry
w mejsowcach klubach, w odróżnieniu desperacko
chłopa w rusa do Japonii, gdzie po roznych pe-
rtych dostaje się do pierwszego składu dru-
żyny S-Pulse.

Serial rozpoczyna się w 1994 roku w Brazylji. Na treningu jednej z drużyn młodzieżowych pojawia się silny Zimno. Przyjechał przysiąc się Takumi Miyamoto, chłopcu, który został wystawny do Brazylji przez japońską Ligę Młodzieżową. Zamiatł tego chłopca Zimnowi wpada w oko Hikaru Tatsu-mura, upodobał w Brazylji syn japończyka i Bra-zylii! Jak jest zwinny, ma doskonałą technikę i refleks. szesnastolatka, technię i refleks.

Field Hunter zniknął z gazetowych programów TV, a w tego miesiące pojawił się "Spiderman" (podczas gdy Polak nadal emituje "Jedenastkę"). Po trzeciej, w niebawie przepadła gdzieś oryginalna japońska czołówka i napisy. Ale przejdźmy do fa-

KUPON
KONKURSOWY

"Zjawiam się tam, gdzie grasują potwory, i pokonuję je. Zjawiam się tam, gdzie błyszczą skarby, i zagarniam je. Jeżeli zaś wróg próbuje stawiać mi czoła, zwycięstwo będzie moje!"

Lina Inverse, wstęp do czołówki Slayersów

Była sobie mała, ruda, wredna czarodziejka. Spotkała dużego, głupiego, acz przystojnego najemnika, który jednakże miał tyle rozumu, aby się w niej nie zakochać... Nasza historia rozpoczyna się dawno temu, w nieokreślonym miejscu i nieokreślonym czasie, posiada więc wszelkie cechy baśni. To znaczy - posiadalaby, gdyby nie główna bohaterka, czyli Lina Inverse. Ta zaś... zresztą zaczniemy ab ovo.

Kiedy położyłam łapki na powyższej serii, wiedziałam, że trafiłam na coś niezwykłego. Nie myliłam się: odkrycie rzuciło mnie na kolana, pochłonęło bez reszty, rozkochało w sobie... nazwijcie to, jak chcecie. Każdy ma jakieś ulubione anime. Moim jest Slayers. Możecie przekonywać mnie do upadłego, zdania nie zmienię. Niech się schowa nawet Evangelion... (proszę nie linczować autor-ki). Slayers to czysta gatunkowo komedia fantasy, której scenariusz wygląda, jakby był żywcem wzięty z sesji RPG (pewnie nieprzy- padkowo...). Tak, właśnie z SESJI. I to w dodatku takiej, w której biorą udział bardzo doświadczeni gracze (tzn. sprytni, cyniczni, chciwi i znający podstaw- kę na pamięć)

Gourry Gabrier:

Wysoki, przystojny najemnik o blond włosach i ujmującym uśmiechu, na pierwszy rzut oka ideał męczyzny. Niestety, ma jedną wadę: jest wielce nierozgarnięty, co z miejsca dyskwalifikuje go jako amanta. Spotkanie z Liną Inverse zmieniło całe jego życie... to znaczy, zdecydowanie je utrudniło. Gourry ma wytłoczony w mózgu (?) imperatyw ratowania bezbronnym dam i dzieci. Zanim zorientował się, że Lina nie jest ani jednym, ani drugim, było już za późno... Przekonany, że ocali naszą bohaterkę z rąk bandytów, nieostrożnie obiecał towarzyszyć jej w drodze do miasta zwanego Atlase i bronić przed niebezpieczeństwami. Będąc człowiekiem honoru, musiał dotrzymać danego słowa i zostać ochroniarzem osoby, która bez większego problemu wysadza smoki w powietrze. Po drodze popełnił drugi potężny błąd: użył swojego legendarnego Świetnego Miecza (Sword of Light, nie Light Sabre - tak dla wiadomości wielbicieli Star Wars) na oczach Liny. Gwoli wyjaśnień: jest to artefakt, o którym czarodziejka marzyła już od dłuższego czasu. Teraz Gourry potrzebowałby cudu, aby Lina odczepiła się od niego. Panna Inverse wciąż ma bowiem nadzieję, że pewnego dnia dostanie ten miecz na własność. Zresztą oboje nawet się polubili i przyzwyczajali do siebie. Co prawda Gourry wciąż zapomina się i traktuje swoją towarzyszkę jak dziecko, natomiast Lina bezlitośnie wykorzystuje go do czarnej roboty. Oboje też nie szczędzą sobie docinków. Gourry posiada wielkie zastosowanie praktyczne: "poczekaj tu", "idź walczyć ze smokiem", "załatw tych bandytów", "zamów obiad", "przynies" (Maaamo! Kup mi takiego!!!) i oczywiście "pożycz na chwilę miecza"...

Cytat: **"Gdybym podał ci swoje imię... zbecze- ściłbyś je!"**

Zelgadis Greywords:

Ekhm... tu wybaczyć, ponieważ zaraz nastąpią zachwyty autorki. Zel jest najpiękniejszy, najsilniejszy i najbardziej sexy spośród męskich bohaterów Slayersów!

Ma taki śliczny cyniczny uśmiech, porusza się z kocim wdziękiem, a jego głos... brak mi słów... Zelgadis jest w 1/3 demonem, w 1/3 golemem i w 1/3 człowiekiem. Ma niebieską skórę o strukturze kamienia oraz równie twarde jak skóra srebrne włosy (raz, kiedy się załamał i zaliczył głową blat stołu, jego włosy utkwiły w drewnie). Nie zawsze tak wy-

Slayeersi!

oraz bardzo pomysłowy Mistrz Gry. Czyli moja drużyna - kreska w kreskę (pozdrowienia dla drużyny ^.^). Fabuła z pozoru wygląda klasycznie - mamy dużego bad guy'a, garstkę bohaterów i masę dobrych chęci. Wspominałam już chyba o pomysłach ym Mistrza Gry i dobrych graczach? Przedstawiciel zła to w rzeczywistości ktoś inny, niż nam się na początku wydaje, a prawdziwy wróg ma o wiele lepsze motywy niż zawładnięcie światem. Bohaterowie zaś są oryginalni, pełni życia i charakteru. Chyba właśnie nadeszła pora na ich przedstawienie...

Lina Inverse: Główna bohaterka naszej historii. Można ją rozpoznać po imponującej rudej czuprynie, różowo-czerwonym ubranku i obowiązkowym płaszczu czarodziejki. Nawet z daleka identyfikacja tej postaci nie nastręcza problemów, wystarczy wypatrywać eksplozji. Lina generalnie wygląda jak mała, niewinna i nieszkodliwa piętnastoletnia dziewczynka. Jest więc uosobieniem przysłowia "pozyory mylą". Zawodowo posługuje się Czarną Magią, zna też odrobinę Białą; ponadto ma niewyparzoną buzię, terrorystyczne zapędy i żołądek bez dna. Trzy największe pasje w życiu Liny to: zarcie, złoto i szerzenie destrukcji. W tym ostatnim osiągnęła zresztą niebywałą

biegłość. Jedno z jej ulubionych zaklęć - Dragon Slave, może zrównać z ziemią całą wioskę. Główne cechy charakteru: wredna, złośliwa, egoistyczna, chciwa i wyjątkowo uparta. Łatwo ją zirytować, robiąc uwagi na temat niezbyt imponującego obwodu jej biustu. Właściwie to w ogóle dość łatwo się denerwuje, a wtedy na zasadzie odruchu puszcza fireballa. Każdy, kto przebywa w jej towarzystwie, ma sporą szansę na oberwanie ognistą kulą, pięścią, kamykiem, talerzem, jej własnym teardropem etc... Lina jest bardzo inteligentna i posiada niewątpliwie zdolności przywódcze, całkiem sprawnie posługuje się mieczem, w razie potrzeby potrafi też niezłe walczyć bez broni. Pokona każdego potwora, jeżeli zostanie odpowiednio wynagrodzona. Poluje na bandytów i kradnie im skarby. Zyskała już zresztą dwa klubne tytuły: "Bandit Killer" oraz "Dragon Spooker". To ostatnie ma oznaczać, że nawet smoki uciekają na jej widok (notabene - najprawdziwsza prawda!!!). Z niewiadomych powodów powyższy przydomek wcale jej się nie podoba... Mimo trudnego charakteru, Lina Inverse nie jest obojętna na cierpienia innych ludzi (wyjątek: bandyci, potwory i Gourry). Gdy ma pełny żołądek, staje się nawet miła i sympatyczna. Podsumowując, całe szczęście dla Dobra, że ma ją po swojej stronie.

Cytat: **"No dobra, zobaczysz, do czego jestem zdolna. Ale to będzie ostatnia rzecz, jaką zobaczysz. Ostatnia rzecz, jaką ktokolwiek z was zobaczy. Daaaalej... Gourry, bierz ich!!!"**

glądał, kiedyś był człowiekiem. Jako młody chłopiec pragnął zdobyć wielką siłę i moc, intensywnie ćwiczył i ogólnie wykazywał determinację. Jego przodek Rezo (kwestię skomplikowanego pokrewieństwa między nimi odłożymy na później) obiecał nagrodzić go potęgą w zamian za pomoc w odnalezieniu Kamienia Filozoficznego. Zetł zgodnie z logiką przystał na propozycję, tymczasem ten podstępny wąż Rezo pośrednio spełnił obietnicę, zamieniając go w chimere (tzn. mieszankę powyższych wymieszanych ras). Zetł nosi płócienne ubranie i płaszcz; w większych miastach itp. zakłada maskę, aby uniknąć zlinczowania (nie taką, jaką ma Tuxedo... zwyczajną, z materiału, osłaniającą dolną połowę twarzy). Jest mało mówny, ale kiedy już się odezwie, to zawsze z sensem. Zresztą dysponuje całą gamą wymownych spojrzeń (*ach... one mnie rozpuszczają...*). Cyniczny, tajemniczy, zamknięty w sobie i w każdym calu piękny. Ma nadludzką siłę i niesamowite refleksy. Jest niemal niezniszczalny, wspaniale walczy i doskonale opanował Magię Szamanów (Astrologiczną). Na początku serii pojawia się jako wróg i nasza drużyna (Lina i Gourry) ma z nim wymierne problemy. Później przechodzi na ich stronę,

Czarną Magię. Zgłębił wszelkie sztuki magiczne, lecz nie znalazł lekarstwa. W swym szaleństwie doszedł do wniosku, że jego ostatnią szansą jest wskrzeszenie Shabranigdo, Mrocznego Władcy. Zaczął więc szukać potrzebnego mu w tym celu Kamienia Filozoficznego. W zamian za przywrócenie do życia demon miałby uzdrowić Rezo. Niestety, Czerwony Kapłan nawet nie zdawał sobie sprawy, jaką tragiczną popełnił omyłkę...

Cytat: "Taka jest tajemnicza natura zła"

Cześć, jestem Naga! Mimo, że nie występuję w tej serii, to postanowiłam wpaść na chwilę, aby pokazać swoje wdzięki OHOHOOHOOHOOOOOOOO!!!

Amelia Will Tesla Seyrun:

Córka Philionela, koronowanego księcia Seyrunu. Młodzianka (około 14 lat), mała i urocza z wyglądu, ma jeden cel życiowy: zostać Wielką Bohaterką Broniącą Prawdy i Sprawiedliwości, Postrachem Zła itede, itp., czyli personą, jaką według jej wyobrażeń jest Lina Inverse (khe, khe...!). Specjalizuje się w Białej Magii, zna też kilka zaklęć magii Szamanów, powiedzmy sobie jednak szczerze... nie można polegać na jej nikłych umiejętnościach podczas walki... Nie przeszkadza jej to w rzucaniu się na wszystkich bandytów w zasięgu wzroku. Amelia po prostu bardzo pragnie zostać bohaterką, dlatego też nosi niezliczoną ilość ładnych amuletów z pentagramami, opraco-

verse (khe, khe...!). Specjalizuje się w Białej Magii, zna też kilka zaklęć magii Szamanów, powiedzmy sobie jednak szczerze... nie można polegać na jej nikłych umiejętnościach podczas walki... Nie przeszkadza jej to w rzucaniu się na wszystkich bandytów w zasięgu wzroku. Amelia po prostu bardzo pragnie zostać bohaterką, dlatego też nosi niezliczoną ilość ładnych amuletów z pentagramami, opraco-

wała również własną taktykę walki (myśli, że tak postępują bohaterowie).

Oto, jak Amelia przystępuje do działania:

- 1) Wdrapuje się na drzewo, latarnię, Gourry'ego, cokolwiek, byleby było wysokie.
- 2) Wygłasza długi, heroiczny monolog przebijający nawet Sailormoon (tak się zastanawiam - czy nazywa "Seyrun" specjalnie miała budzić skojarzenia?).
- 3) Zeskakuje na ziemię i ląduje na twarz.
- 4) Wrogowie zbierają szczęki z ziemi.
- 5) Gourry szturcha Amelię patykami w pośladki, sprawdzając, czy księżniczka żyje.
- 6) Amelia wykonuje dwa salta do tyłu, kończące się ponownym upadkiem na twarz.
- 7) Wrogowie w dalszym ciągu zbierają szczęki z ziemi.
- 8) Amelia skutecznie wreszcie jakieś zaklęcie, które czasem nawet sięga przeciwników, głównie dlatego, że są zbyt zaabsorbowani czynnością wymienioną w punkcie 4 oraz 7.

Cytat: "Posłuchaj mnie, albo poczujesz uderzenie młota sprawiedliwości!"

Tyleż najważniejsze postacie. Z bohaterów epizodycznych najciekawsze są dwa poniższe indywidua:

Koronowany książę Philionel Seyrun:

Ojciec Ameli. Jego pierwsze spotkanie z Liną skończyło się wielkim

rozczarowaniem dla czarodziejki. Otóż wiedziała ona z bardzo wiarygodnego źródła, że książę podróżuje incognito, znała też trasę jego podróży. Ułożyła więc sobie całkiem sprytny plan: "przypadkowo" spotka go na drodze, porazi swoją mocą... ekhm, to znaczy urodą, i zostanie koronowaną księżną Seyrunu. Niestety, okazało się, że Philionel wcale nie odpowiada jej wizji księcia. Zamiast uroczego, przystojnego blondyna (Lina wyraźnie lubi blondynów), czarodziejka napotkała dwumetrowego, potężnego, w-

Aka - Hoshi Rezo:

Zwany również Czerwonym Kapłanem, jeden z pięciu legendarnych mędrców. Wysoki i dobrze zbudowany, ma twarz o delikatnych rysach i jasnej cerze. Ubiera się w czerwone stylowe szaty; posiada także ładną magiczną łagę, którą zwykł potrząsać przed przystąpieniem do akcji. Odrobinę przypomina Zelgadisa - takiego, jakim był przed przemianą w chimere, rzecz jasna. Nie ma w tym nic dziwnego; Rezo to krewny Zeta, a ściślej mówiąc - jego pradziadek i dziadek zarazem (ciekawość...). Mimo to wygląda najwyżej na trzydziestkę. Dzieje się tak dlatego, że magia hamuje proces starzenia się (związana z owym faktem plotka głosi, że Lina tak naprawdę liczy sobie już około 500 lat, wcześniej jednak nauczyła się magii i skończyła jako wieczna nastolatka). Czerwony Kapłan był niewidomy od urodzenia. Szkolił się w Białej Magii (Uzdrowicielskiej), aby znaleźć sposób na wyleczenie swoich oczu. Podróżował po świecie, uzdrawiając innych ludzi, nie mógł jednak uleczyć własnej ślepoty. Zdesperowany sięgnął po Magię Szamanów i

satego osobnika o aparycji herszta bandytów. Cóż... nie wszystko zawsze się udaje... Książę jest bardzo dumny ze swojej córki Amelli i zagrzewa ją do bohaterkich czynów.

Cytat: **"Muszę przyznać, że jestem pacyfistą"**

Zolf: Nazywany również człowiekiem-mumią oraz trzeciorzędnym czarownikiem. Nie trudno się domyślić, że powyższe przezwiska wymyśliła mu Lina. Ich pierwsze spotkanie nastąpiło w obozie bandytów. Zolf szpiegował tam dla Zelgadisa, szukając Kamienia Filozoficznego, Lina zaś... wiadomo, wpadła na chwilę pobić wszystkich i zabrać skarb. Jedną z jej ognistych strzał, posyłanych hurtem we wszystko, co się rusza, trafiła Zolfa. Dlatego przez pierwszych kilka odcinków czarodziej pojawia się zabandażowany od stóp do głów, pominąwszy jedno oko. Stąd właśnie przezwisko, człowiek-mumia. Miano trzeciorzędnego czarownika uzyskał po bitwie w gospodzie. Lina, przybierając groźną minę, zaczęła rzucać czar "światło". Pełen złych wspomnień Zolf nie wytrzymał nerwowo i haniebnie zreiterował, przekonany, że za chwilę oberwie ognistą kulą. Stracił więc resztki swojej dobrej reputacji: co to za czarodziej, który nie odróżnia "światła" od fireballa? Z początku Zolf to wróg naszej walecznej dwójki, ponieważ jednak jest lojalny wobec Zelgadisa, zmienia stronę razem z nim. Cytat: **"NIE!!! Tylko nie ognista kula!!!"**

ca garści złota między drużynę. Nagle pośrodku obozowiska eksploduje kula ognia. Zaskoczenie bandytów przeradza się w panikę, gdy z płomieni wylania się drobna sylwetka wyjątkowo zadowolonej z siebie Liny Inverse. Rozbójnicy doskonale znają krążące o niej pogłoski i wiedzą, że nadchodzi zagłada... "To niewiarygodne!!! Jak mnie znalazła?!" - krzyczy przerażony herszt. W parę sekund później kończy jako żywa pochodnia.

Lina, piękna i dzielna czarodziejka walcząca o miłość, sprawie-

dziwnego, w końcu to na nich opiera się akcja w Slayersach i tutejsza teoria magii. Zaczniemy od stwierdzenia faktu, że tutejszy świat jest płaski. Nie, nie leży na czterech słoniach i żółwiu, podtrzymuje go Laska Bogów (tylko bez skojarzeń!!!). Mitologia opiera się zaś na typowej dla kultury wschodu dualistycznej koncepcji. Tysiące lat temu dwie rasy: Kami, Rasa Bogów oraz Mazoku, Rasa Potworów, toczyły ze sobą wojnę. Cephied, Król Smoków dowodził Kami, zaś Shabranigdo, Mroczny Władca - Mazoku. Bitwy toczyły się przez całe eony, aż w końcu Shabranigdo został pokonany i pocięty na siedem części. Niestety, rozkawałkowanie tak potężnego potwora nie jest tożsame z jego śmiercią. Tysiąc lat temu, tzn. przed akcją filmu, jeden z fragmentów Shabranigdo odrodził się w postaci śmiertelnika. Cephied, a raczej jeden z jego czterech kawałków (nie tylko Mroczny Władca został poszatkowany w słynnej bitwie) pokonał go z pomocą Króla Wodnych Smoków. Jednak ciało demona, zamknięte i zapieczętowane w ziemi, zakłóciło równowagę w naturze (ach, to skazanie śródowiska...). Stąd wzięły się zamieszkujące obecnie świat rozmaite potwory: trolle, gobosy, żywiołce, wilkołaki, zwierzolidzie... dodajcie, co chcecie z dowolnego bestiariusza.

Wszystko jasne?

"Ani trochę... Ale rozumiem, że ten Shabranigmutam to szef tych złych..."

Gourry

No właśnie. Natomiast nasz słynny Kamień Filozoficzny jest fragmentem Laski Bogów i działa jak potężny zasobnik magii. Z jego pomocą można zdobyć olbrzymią potęgę, a nawet wskrzesić kogoś z kawałków Shabranigdo. Do tego właśnie zmierza Rezo. Na szczęście dla świata, w całą intrygę została wmieszana Lina Inverse, która nie pozwoli nikomu na żadne nieczne czyny... mimo że charakteryzuje się moralnością Kalego.

Slayers to serial pełen akcji i dobrych, świeżych gagów. Nie ma żadnych dłużyzn, które przecież zdarzają się nawet w całkiem dobrych anime (Shinji jedzie metrem...) (Nieprawda! To nie jest dłużyzna! - dop. Jedi). Intryga rozwija się dosłownie z odcinka na odcinek i obfituje w nieoczekiwane zwroty akcji. Przy Slayersach nie można się nudzić (za to można zakończyć się w Zelgadisie...). Tylko animacja nie należy do ósmych cudów świata - zwykły standard serii TV, ale po co szukać dziury w całym!

Gość specjalny artykułu...

Naga, Biały Wąż: Występuje tylko w filmach pełnometrażowych i w OAV. Mimo że opisuję serię TV, postanowiłam jednak o niej wspomnieć - w końcu ta postać ma wielu wielbicieli, którzy mogliby mnie złinczować, gdybym zapomniała ją wymienić! Naga jest wysoka, postawna i zdecydowanie ma czym oddychać. Co gorsza, eksponuje swe zalety, nosząc stylowe bikini i tym samym wpędzając Linę w kompleksy. Para się Czarną Magią oraz Magią Szamanów; niestety, jej zaklęcia nie zawsze osiągają zamierzony efekt. Przypominają raczej radosną, chaotyczną twórczość. Osobowość Naagi jest... hmm... ekstrawertyczna. Jej znak firmowy to donośny, irytujący śmiech ("OH OH OH OH!!!").

Cytat:

**" - Okradanie złodziei, hmm -
hmm. Nikomu nie można ufać w
dzisiejszych czasach...
- I kto to mówi..."**

Dialog Liny i Zelgadisa w gospodzie

Piękny wieczór w obozie bandytów. Zbójcy świętują jedną z bardziej udanych akcji, szef hojnie rozrzu-

dziwość i skradzione przy okazji bogactwa, pładruje, grabi i wysadza wszystko w powietrze. Nie wie jeszcze, że tym razem z powodu własnej zachłanności wpłynie się w poważne kłopoty. Zupełnie niechcący zagrabi obiekt poszukiwany przez Rezo... Zanim wyjaśnię, czym tak naprawdę jest słynny Kamień Filozoficzny i dlaczego wszyscy koniecznie chcą go zdobyć, muszę najpierw poczęstować was porcją slayersowskiej mitologii.

W przeciwieństwie do geografii świata, którą o ile wiem nikt się jeszcze nie przejął (I bardzo dobrze! Mam po uszy mody na kartografię w fantastyce!) mity są całkiem nieźle opracowane. Nic

Plotka o Slayersach, czyli ciekawostki i pogłoski

Zamiast streszczenia, które mogłoby popsuć wam przyjemność z oglądania filmu, zamieszczę tu parę ciekawych faktów i plotek dotyczących Slayersów (nie wszystkie można znaleźć w anime).

Autentyczne najczęściej zadawane pytania na temat Slayersów

- Dlaczego Lina tyle je i nie przybiera na wadze?
Odpowiedź: Skądś musi brać energię na rzucanie

Odpowiedź: Tak. Zostało wydane w Japonii przez Fujimi Dragon Book.

- Czy Amelia praktykuje Czarną Magię, skoro potrafi rzucać kule ogniste?

Odpowiedź: Nie. Zarówno kula ognista, jak i lodowa strzala należą także do Magii Szamanów.

*Ciemności poza zmierzchem
Szkarłat poza płynącą krwią
Pogrzebany w strumieniu czasu...
W jego potężne imię
Składam śluby ciemnościom...
Wszyscy głupcy, którzy wejdą nam w drogę
Zostaną zniszczeni...
Przez moją i twoją potęgę...
Dragon Slave!*

Słowa inkantacji zaklęcia Dragon Slave

- Lina Inverse ma starszą siostrę o imieniu Luna, która pierwotnie miała być główną bohaterką mangi. Relacje między nimi nie należą do idealnych, jak to z rodzeństwem bywa. Lina w przeszłości dokonała transmisji obrazu siostry podczas kąpieli, pokazując hologram całemu rodzinnemu miastu. Luna od tej pory nie może jej tego wybaczyć.

- W rodzinnym miasteczku Liny wszyscy parają się magią i są dość potężni. Nauka czarów w takim miejscu to po prostu konieczność, jeśli chcesz przeżyć.

- Niewykluczone, że Lina jest reinkarnacją innego fragmentu Shabranigdo. To wyjaśniłoby jej temperament.

- Zelgadis został zmieniony w chimere, gdy miał 14 lat.

- Naga to w rzeczywistości księżniczka Gracia, zaginiona siostra Amelii.

- Gourry dostał swój miecz od swego starszego brata Roudy'ego, który występuje w jednej z pełnometrażówek.

- Amelia jest ponoć spokrewniona z Zelgadisem.

takiej ilości potężnych czarów. W końcu wcale się nie oszczędza - często używa Dragon Slave'a w okolicznościach przywodzących na myśl rozjeżdżanie mrówki walcem. Podejrzewam zresztą, że żaden czarodziej nie musi martwić się o kalorie.

- Czy wszyscy czarodzieje w Slayersach noszą peleryny?

Odpowiedź: Wygląda na to, że peleryna należy do obowiązującego ekwipunku wszystkich magów i kapłanów. W ten sposób łatwiej ich zidentyfikować.

- Czy scenarzysta grywał w erpega???

Odpowiedź: Prawdopodobnie tak. Świat, potwory i zaklęcia (fireball!) są przecież takie swojskie...

- Czy istnieje RPG na podstawie Slayersów?

Omawiana przeze mnie pierwsza telewizyjna seria Slayers TV powstała w roku 1995 na bazie mangi autorstwa Shoko Yoshinaki. Obecnie istnieją już dwie kolejne serie: Slayers Next i Slayers Try, trzy filmy pełnometrażowe: Slayers Return, Slayers Perfect oraz Slayers Great, trzy OAV, a w najbliższym czasie ma powstać czwarta seria telewizyjna, Slayers Again... Japońscy fani czekają na nią z niecierpliwością; nam pozostaje tylko zazdrościć, gdyż do tej pory jedynie pierwsza seria Slayers TV oraz dwie pełnometrażówki (Return i Perfect) doczekały się tłumaczenia na angielski.

Kto powinien obejrzeć Slayersów? Bezwzględnie wszyscy, nie znalazłam żadnych przeciwwskazań. No dobrze, może wszyscy oprócz małych dzieci o słabych nerwach. Polecam także mangę - Zelgadis wygląda w niej nawet ładniej, o ile to w ogóle możliwe. Slayersi to samonapędzająca się machina; zdobywa fanów gdziekolwiek się pojawi. Zwążywszy, że nasz fandom w dużej części pokrywa się ze środowiskiem wielbicieli fantastyki, anime to wydaje się być stworzone specjalnie na polski rynek. Kiedy wreszcie przestaniemy być skazani na dobre ciocie z Ameryki oraz uczynnych kolegów? Niestety, nie wiadomo... Tym lekko pesymistycznym akcentem... a niech to, Lina czyta mi przez ramię swój opis! Lina... co ty... Aaaaa!!! Tylko nie fireball!!! (KA-BOOM!!!)

Fight...erghhhh otaking....

Ina, Błękitna Czarodziejka

Slayers - seria TV (1)

Produkcja: 1995 H. Kanazaka/R. Araizumi/TV Tokyo/Softx/Marubeni

Wydawca: 1996 Software Sculptors

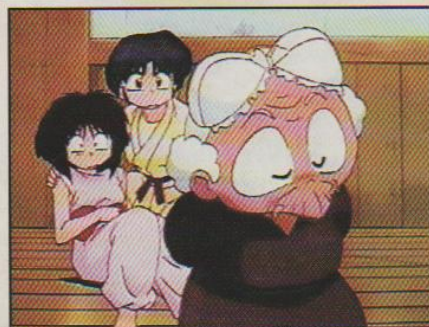
Czas trwania: 375 min. (odcinki 1-13)

Każda historia ma jakieś źródło. Ta którą mam zamiar wam opowiedzieć ma również swoje źródło. A nawet kilka. Gdzie? W Chinach naturalnie... A dokładnie w paśmie górskim Payen-kala, gdzie od pokoleń tryskają 144 cudowne źródła Jusenkyou. Prócz uroczonego widoku słynne są z tego, że obciążone są klątwą, i to wszystkie co do jednego. Mianowicie każdy, kto wykąpie się (świadomie czy przypadkiem) w ich wodach, zmienia się w osobę lub zwierzę, które jako ostatnie utopiło się w wodach tego źródła. Jedynym lekarstwem na powrót do własnej (tj. właściwej) postaci jest polanie delikwenta ciepłą wodą. Zamiana naturalnie nie jest trwała i każdy kolejny kontakt z zimną dla odmiany wodą przywraca działanie źródłanej klątwy. Tak wygląda w ogólnym zarysie świat stworzony przez Rumiko Takahashi, w którym muszą wieść swoją niełatwą egzystencję Ranma Saotome i reszta kompanii. O Ranmie pisywaliśmy już nieraz (choć od co najmniej roku nie poruszaliśmy tego tematu) przy okazji omawiania dwóch produkcji kinowych i mangi. Bo "Ranma 1/2", jak na porządną postać przystało, ma w swoim dorobku mangę, OAV, serię telewizyjną i filmy fabularne nie licząc kalendarzy, art-booków i innych gadżetów. Dzisiaj zamierzam polecić Wam sześć epizodów OAV dostępnych w sprzedaży dzięki firmie "Manta". Po pierwsze jak czytać tytuł serii? "Ranma 1/2" to wbrew pozorom wcale nie "Ranma połowa"... "Nibunocichi" - jak twierdzi pani Takahashi, należy raczej rozumieć jako "dwoje w jednym"... Dlaczego? Żeby to lepiej zrozumieć zaczniemy od charakterystyk postaci, aby przybliżyć "korzenie" osób, z którymi spotkacie się w tej historii...

Zasadniczo nie widzę przeszkód, aby nosić staniczki na głowie...

RODZINA SAOTOME

SAOTOME RANMA - być może względy grzeczności wymagają, by w rodzinie Saotome jako pierwszy zaprezentowali się rodzice Ranmy, ale ostatecznie to on jest głównym bohaterem i jako takiemu należy się mu palma pierwszeństwa. Podczas podróży, w którą udał się ze swoim ojcem nasz bohater miał wątpliwą przyjemność zażyć kąpieli w źródleku Nannichuan. Na jego nieszczęście (?) osobą, która się w nim utopiła, była młoda dziewczyna, tym samym Ranma polany zimną wodą zmieniał płeć, co raczej nie ułatwia mu życia. Ojciec Ranmy był w młodości doskonałym wojownikiem ze szkoły Happosai Tendo. Gdy urodził mu się syn zawarł przedmałżeńską umowę ze swoim przyjacielem Soun Tendo. Jedną z córek Soun miała zostać żoną Ranmy. Zafatwało to kilka spraw na raz, bowiem z czasem Ranma odziedziczyłby rodzinne dojo rodziny Tendo, a dodatkowo byłoby to przedłużenie odwiecznej przyjaźni jaka łączyła dwa rody wojennych artystów. Gdy Ranma podrośł jego ojciec zabrał go w podróż, podczas której miał dokształcić syna w umiejętnościach sztuk walki. Dodatkowo chytry tatuś zamierzał w ten sposób wyrwać Ranmę spod wpływu matki, która jakoby rozpieszczała dzieciaka, co mogło zrujnować jego przyszłą karierę. Błyskawicznie postępy jakie czynił Ranma wróżyły mu świetlaną przyszłość. Zławsza w dziedzinie japońskiego Kempo, w którym zdawał się przerażać ojca. Aż nadzedł czas pechowej kąpieli, od czasu której obaj panowie Saotome przeklinają na czym świat stoi wszystkie podróże. W swojej męskiej postaci Ranma jest dobrze zbudowanym i wyrośniętym młodzieńcem o ciemnych oczach i czarnych włosach, zaplecionych w krótki warkocz. Ubiiera się na ogół w chiński waciaczek bez rękawów. Chociaż nie należy do najtaktowniejszych młodych ludzi, kocha się w nim wszystko co nosi stanik (wylaczając Happosai). Poza tym w sumie jest w porządku i na ogół pomaga potrzebującym. Wstydliwą stroną jego natury jest strach przed... kotami (!). W postaci żeńskiej Ranma staje się kawaii rudzielcem z warkoczkiem, który naprawdę ma czym... hmm... oddychać. Poza tym w dziedzinie sztuk walki staje się szybszy i bardziej wyrafinowany mimo widocznych niedociągnięć, jeśli chodzi o siłę fizyczną.

SAOTOME GENMA - podczas pamiętnej podróży również nie uniknął kąpieli (w źródleku Shonmaonlichuan). Jego przypadek jest o tyle poważniejszy, że polany zimną wodą papa Saotome zamienia się w ulubienca wszystkich maluchów, czyli wielką pandę w czarne łaski. Dodatkowo nie dość, że jest wielką pandą, to staje się pandą naprawdę gigantyczną (jak na pandę, naturalnie). W młodości Genma trenował pod okiem Happosai. Z natury łisus i tchórz, który robi wszystko, byle tylko nie wkurzyć swojego mistrza. Ożenił się dobrze z majątną panną i zawarł umowę z Soun Tendo co do małżeństwa ich dzieci. Szybko ograniczył wpływ matki na syna obawiając się, że zrobi z niego mieczaka. Po kąpieli w źródleku częścieli widzi go jako pandę niż mężczyznę. W postaci zwierzęcej unika jak ognia żony bojąc się (i słusznie), że może zażądać od niego popełnienia seppuku. Z natury trochę oszust, trochę rozrzućnik. Uwielbia jeść i to się odbija na jego naprawdę potężnej sylwetce. Tyle tylko, że rzadko za posiłki płaci. Chodzi ubrany w białe kimono, a na głowie wiąże białą chustę, która ma osłonić jego łysinę. Ponadto nosi grube okulary. Postać pandy uniemożliwia mu mówienie, toteż by coś powiedzieć wymachuje tabliczkami ze znakami kanji (częścieli są to szarady niż konkretne zdania). Mimo wad tak naprawdę kocha syna i żonę.

SAOTOME NADOKA - żona Genmy i matka Ranmy. Pochodzi z tradycyjnej rodziny japońskiej i nigdy nie rozstała się z kataną. Z dużymi oporami przystała na propozycję męża, który zabrał jej syna, by wyszkołić go na wojennego artystę. Od czasów ich podróży do Chin nie ma z nimi żadnego kontaktu. Nawet w dojo Tendo trafia zawsze na rudowłosą "kuzynkę" Akane, Ranko i jej ulubienca - wielkiego pandę. Przyczyna konspiracji obu panów Saotome jest bardzo prosta - wychowana w samurajskiej rodzinie pani Nadoka na wieść o podwójnej płci syna i podwójnej "osobowości" męża nie znośłaby podobnej hanby i zmusiła ich do seppuku. Nadoka bardzo poważnie traktuje umowę dotyczącą Ranmy i Akane i usiłuje pomóc dziewczynie w zgłębianiu arkanów kuchennych... Z marnym skutkiem zresztą... Wielki panda omija ją jak może, bo w jej obecności wolno mu jeść tylko sałatki i bambus. Nadoka Saotome jest wysoką, szczupłą i bardzo piękną kobietą, zawsze ubraną w tradycyjne ciuszki. Z natury cicha i sympatyczna jest jednocześnie najlepszą kucharką serialu (lepszą nawet niż Kasumi).

RODZINA TENDO

TENDO SOUN - głowa rodziny i właściciel dojo, a ponadto szczególnie silny trzeci cerek: Kasumi, Nabiki i Akane. Trenował sztuki walki pod ręką mikroskoplajnego Happosai (uważanego przez niektórych za perwersyjnego zboczeńca). Wcześniej odwdowił, nie długo po tym jak na świat przyszła Akane. Z natury bardzo pobudliwy i skłonny do hysterii. Pierwsze spotkanie z Ranmą oml nie przyprawiło go o zawał, gdy naocznie stwierdził, że narzeczoną Akane jest dokładnie tej samej płci co jego córka. Rozpaczliwie usiłuje znaleźć narzeczonych dla dwóch pozostałych córek. Soun jest wysokim i postawnym mężczyzną o długich ciemnych włosach. Jest również posiadaczem wąsów i lubi palić fajeczkę. Jego ulubioną rozrywką jest gra w go, gdzie partnerem najczęściej jest Genma w postaci ludzkiej lub opatulony w skórę pandy. Jest całkowicie oddany swoim córkom i na wszelkie sposoby usiłuje zastąpić im matkę.

PANI TENDO - właściwie nie występuje w anime. Widzimy ją tylko w migawkach z rodzinnymi piknikami z przeszłości. Wiadomo o niej tylko tyle, że musiała być doskonałą kucharką skoro jej uczeń-

RANMA 1/2

czyli NIE ZAWSZE KĄPIEL TO ZDROWIE

nicą jest wspaniale gotująca Kasumi. Jedyńą pamiątką po niej jest książka kucharska, którą bez powodzenia usiłuje zgłębić Akane.

TENDO KASUMI - najstarsza (19 lat) córka Soun'a i "lepiszcze" trzymająca "w kupie" rodzinę Tendo. Dobra dziewczyna i może dlatego każdy ją lubi (szczególnie dr Tofu). Po śmierci matki przejęła rolę gospodyni i trzyma cały dom możliwie "żałazną ręką". Z natury niesamowicie nalwna, ale może właśnie dlatego jest tak sympatyczna. Wysoka i szczupła, nosi swoje brązowe włosy upięte w koniki ogon zarzucone na ramie. Całkowicie przeciwieństwo Akane. Kasumi uznawana jest za najlepszą kucharkę w Nerima. Jej kuchenna biegłość jest podobno równa jedynie jej nalwności. Co do sztuk walki to nie jest w nich najlepsza, choć po prawdzie nikt nigdy nie spuścił jej lania. Niesamowita dziewczyna i świetny materiał na żonę...

TENDO NABIKI - średnia córeczka (17 lat) w niczym nie przypominająca swojego rodzeństwa. Chodząca skrzyżowanie głady, li-chwiarskiego kantoru i szantażysty. Jedną z najbardziej bezwzględnych i przebiegłych osób w Tokio. Zimna i wyrachowana zawsze znajduje jakieś korzystne (dla siebie) wyjście z sytuacji. Biedny Ranma ze swoją podwójną osobowością jest dla niej prawdziwą kopaliną złota. Przecież tak łatwo zamienić go w dziewczynę. Wystarczy czajnik i woda. Dodatkowo należy rozkochać w jego żeńskim wcieleniu kolegę Kuno Tatewaka i sprzedawać mu zdjęcia przyszłego szwagra (szwagierki?) w negliżu. Czyżby zysk... i nic nie kosztuje. Nabiki jest największą modniśką spośród siostr Tendo. Jest poza tym zupełnie pozabawiona zahamowań i skrupułów. Nie dość, że robi wszystkich w balona to jeszcze ją to bawi. Każdemu, kto się kiedyś ożeni z Nabiki wróżę szybkie zejście z zawalem i pustym portfelem.

TENDO AKANE - najmłodsza (16 lat) z panien Tendo. Z wiadomych już przyczyn (czyli z musu) naręczona Ranmy. Brunetka z cholerycznym usposobieniem i wysportowanej (niektórzy twierdzą, że nieco chłopcę) sylwetce. Najgorsza kucharka i rzęda jaką mogła wymyślić natura. Z drugiej strony jedna z najbardziej bystrych uczennic Furinkan High School. Posiada całe zastępy admiratorów, z którymi musi czasami walczyć. Tak, tak... Tę przysługę zadłuża kapitanowi szkolnej drużyny kendo Tatewace Kuno, który oświadczył, że nie pozwoli się nikomu umówić z Akane, jeśli nieszczęśnik nie pokona jej w walce. A trzeba wam wiedzieć, że Akane nie nadaremnie uczy się walczyć w dojo swojego ojca. W razie potrzeby potrafi użyć drewnianego młota lub czegośkolwiek twardego co ma akurat pod ręką. Jej jedynym faworytem jest czarny prosiek P-chan... Ale o tym za moment.

RYWALCY 対立関係

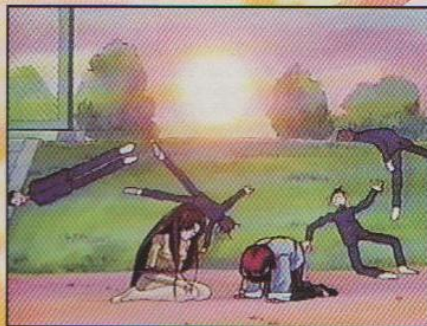
HIBIKI RYOGA - uczeń tej samej szkoły co Ranma, a ponadto zaprzyjśły wróg tegoż. Zawsze usiłuje wyzwać Ranmę na pojedynek (zawsze po tym jak ten ostatni wyjadł mu kolejny raz śniadanie). W poszukiwaniu migającego się od walki przeciwnika zawędrował do Chin w pobliże fatalnych źródeł Jusenkou. Finałowo się domyślił. Sporniewierian przez żeńską postać Ranmy wyładował w źródło, które podarowało mu postać czarnego prosieka. Od tej pory myśli o zemście staje się jego obsesją. W każdym bądź razie nie ma tego złego... W postaci czarnej świnki Ryoga staje się zdecydowanym faworytem Akane, dzięki czemu może się szczyścić tym, że dziewczyna obcalowała mu rękę i pozwala spać ze sobą w jednym łóżku... Ryoga cierpi również z powodu podwójnego afektu. Jest mniej więcej po równi zakochany w Akane i w dziewczynie o imieniu Akari. Zawsze nosi ze sobą (w nieodłącznym plecaczku) zdjęcia obu panienek. Jako ciekawostka... Wystawiony na próbę przez Ranmę, który wrzucił oba zdjęcia naraz w przepaść, Ryoga ratował zdjęcie Akari (!!!). Pod względem sylwetki Ryoga mocno przypomina Ranmę i myślę, że po ciemku można by ich pomylić. Chodzi ubrany w czarno-żółte wdzianko, a na czole zawiązuje przepaskę w lamparcie kropki. Nosi zawsze plecak i wielki bambusowy parasol, który ma go chronić od deszczu. Wiadomo jak działa zimna woda na Ryogę. Śmiertelna nienawiść do Ranmy na ogół kończy się tym, że w imię rozsądku zmuszeni są (chcąc, nie chcąc) walczyć ze wspólnym wrogiem...

HAPPOSAL - mówiąc najkrócej - mistrz sztuk walki, nauczyciel Genmy i Souna, a ponadto zdeklarowany kolekcjoner i wielbiciel damskiej bielizny. Mimo nikczemnej postaci prawdziwy spadkobierca sztuki kamuflażu. Podczas treningów często zmuszał swoich uczniów do rajdów, które powiększały jego kolekcję. Najczęściej powracali z tych eskapad pobici i upokorzeni jako że Happosal ma dziwną zdolność zwalania wszelkich win na najbliższą stojącą osobę. Po ukończeniu treningu przez starsze pokolenie mistrzostwo musiał znaleźć sobie innego ucznia... I znalazł... Ranmę naturalnie. Chłopak, którego tak łatwo zmienić w opływową panienkę, to prawdziwe lekarstwo dla starczego oczu. Tym bardziej, że stary mistrz jest jak do tychczas jedną osobą, która potrafi Ranmie przetrzepać skórę. Happosal to karzełek o siwych włosach otaczających miękką chmurkę jego łysinę i kłaczastych wąsikach. Ubrała się w szkarłatne ubrania lub parady w zielonym stroju kąpielowym z przeto-mi wieków. Legenda mówi, że dla pary dziewczęcych fig Happosal byłby zdolny rzucić się pod pociąg. Mimo również, że w walce staruszek potrafi być posłuszny magii. Mimo, że ogólnie określa się go jako starego zbrojnika jest jedną z moich ulubionych postaci. Z tego samego powodu nigdy nie pojawił się na ekranach telewizorów amerykańskich. Niezwykły w walce wręcz staruszek został pokonany przez cenzurę...

GOŚCIE Z PAŃSTWA ŚRODKA

SHAMPOO - Podczas niefortunnych odwiedzin źródeł Jusenkou (ale już po kąpielii) Ranma z ojcem przechodził przez Juketsuzoku - wioskę kobiet amazońskich. Jakby mało mieli kłopotów... W wiosce odbywał się właśnie turniej sztuk walki i główną nagrodą był suto zastawiony stół. Wyglodniali wędrowcy nie zastanawiając się zbyt długo nad pochodzeniem potraw żearli (nie bójmy się mocnych określeń) całe trofeum do ostatniego okruszka. Zwycięzcy turnieju, filotetowo-włosa Shampoo, zażądała wyjaśnień... Ranma będący akurat w swoim żeńskim wcieleniu odparował, że gdyby walczył w turnieju, to nagroda tak czy inaczej należałaby do niego. Oczywiście musiało dojść do pojedynku, z którego zwycięsko wyszedł nasz bohater. W nagrodę dostał od Shampoo... buziaka. I to nie było jakiegoś... Zgodnie z prawami amazońskich kobiet w wiosce zwyciężał mężczyzna, musiała go poślubić, jeśli zwyciężała kobieta, należało ją odnaleźć i skrócić o głowę. Miła perspektywa... Pogoń zakończyła się w dojo Tendo, gdzie Ranma (tym razem w męskiej postaci) znokautował Shampoo. No i się narobiło. Shampoo miała teraz obowiązek zabić Ranmę-dziewczynę i poślubić Ranmę-chłopaka. Raczej trudne do pogodzenia. Shampoo opuściła Japonię i trafił chłopa, że podczas treningu z babcią Cologne skapała się w źródło, które w zamian podarowało jej kocią skórę (przypominam, że Ranma obsesyjnie obawia się kotów). Shampoo prowadzi obecnie do spółki z babcią "Kawiarnię pod Kotem".

Ojej! Ale ja jestem kawaii!!!

Pobiłam ich, bo zabrali mi Afreda - o ja nieszczęśliwa!

Kocia wojownicza jest szczupłej budowy ciała i ma rozpuszczone fioletowe włosy upinane kosztownymi broszami i łańcuszkami. Mówi przesłanym, pełnym bezkolnicznym dialektem. Ubrała się wyłącznie w tradycyjne chińskie zestawy. Jako kot nosi obróbkę z dzwoneczkami... Jej umiejętności w walce wręcz dorównują jej umiejętnościom kucharskim, toteż często usiłuje względem Ranmy zastosować zasadę - "przez żołądek do serca". Z wiadomych powodów nienawidzi Akane i odrzucając na bok pruderię czasami usiłuje ją zabić... Do jej najzagrożniejszych wielbicieli należy Mousse, który przywędrował z nią z Chin.

MOUSSE - Urodzony w Chinach w pobliżu wioski Shampoo jest skazany na małżeństwo z jedną z amazońskich i od kiedy skończył 3 lata usiłuje pokonać którąkolwiek z nich. Zakochany w Shampoo, z uwagi na prawa wioski, nie ma szansy na jej poślubienie dopóki nie pokona jej w pojedynku. Po kolejnej porażce Mousse wyruszył śladem Shampoo do Japonii, gdzie z kolei wyzwał do walki Ranmę-dziewczynę wierząc, że w ten sposób zdobędzie swoją wymarzoną miłość. Prawdę mówiąc nie wiadomo jak pojedynek by się zakończył, gdyby z pomocą Ranmie nie przyszedł kolega Kodachi, który "przypadkiem" rozgniół okulary Mousse. Po powrocie do Chin na wpół oślepiiony chłopak wpadł do źródła w którym utonęła kaczka. Co ciekawe w postaci kaczki Mousse ma dużo lepszy wzrok. Z czasem podjął się pracy kelnera w kawiarence prowadzonej przez Shampoo. Mousse jest wysokim szczupłym chłopakiem o długich czarnych włosach opadających mu do połowy pleców. Nosi białe chińskie ubrania. Na nosie ma nieodłączne okulary o szklach grubości dna butelki. Pozbawiony wzroku (patrz: okularów) Mousse staje się zupełnie beznadziejny, myląc twarz i wpadając na co i na kogo popadnie. Ten niegroźny wizualnie młodzieniec jest adeptym "czarnej magii", którą bez skrupułów stosuje w walce. Do perfekcji opanował technikę "Białego Łabędzia" i jest w stanie załatwić przeciwnika szybciej niż gość za-uważa, że już go nie ma. Prócz tego stosuje tradycyjne uzbrojenie tj. miecze, włócznie, maczugi, łańcuchy, chociaż na równi uwielbia stosować tzw. "brudne sztuczki" w postaci np. sztyletów ukrytych w butach... Ciągłe nieszczęśliwie zakochany w swojej krajance wierzy, że w końcu i do niego uśmiechnie się szczęście.

COLOGNE - Z pozoru starowinka oczekująca zgonu. Mikra, zasuszone, z długimi siwymi włosami, przypomina podskakującego na lasce gremilina. W rzeczywistości mimo ukończonych 103 lat babcia Cologne jest jedną z najtwardszych i najgroźniejszych istot stających po ziemi bogów. W młodości przegrała tylko jeden

pojedynek... Z kim? Z Happosal naturalnie... Zdaje się, że staruszek podkochiwał się w niej. Zresztą do tej pory dwie starowinki sprawiają czasami wrażenie najbardziej zwyczajnych istot na ekranie. Pomaga Shampoo w znalezieniu odpowiedniego męża i jest w stanie nieźle narobić, byle tylko postawić na swoim. Do Ranmy nie zwraca się inaczej niż "Przyszły zięciu". Przez pewien czas jej uczniem był Ryoga. Jak już wspominałem Cologne jest zasuszoną staruszką, u której siła idzie w zawody z ciagle sprawnym umysłem. Ubrała się na zielono. Jest spakobierczyńią liczącą sobie ponad 3000 lat sztuki walki, która umożliwiła jej robienie sztuczek niedostępnych zwykłym śmiertelnikom.

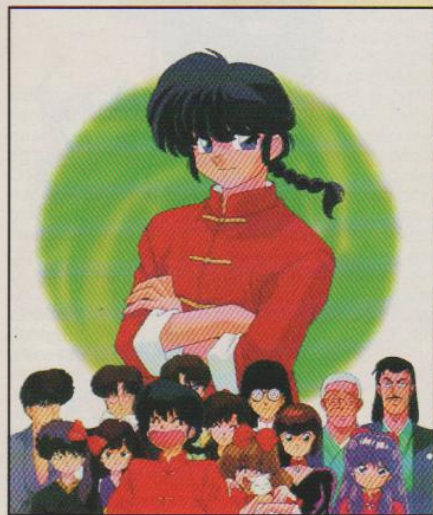
RODZINA KUNO

KUNO "BŁĘKITNY GROM" TATEWAKE - Do bólu przystojny 17-to latek, noszący dumną ksywkę "Błękitny Grom Gimnazjum Furinkan". Jakoby potomek samurajskiego rodu i co za tym idzie, mistrz i kapitan szkolnej drużyny kendo. Nigdy nie rozstaje się ze swoim bokenem. Poza tym szef szkolnego samorządu. Zakochany w Akane. Nieszczęśliwie oczywiście, bo dziewczyna z reguły

nienawidząca mężczyzn nie ma zamiaru robić dla niego wyjątków. Oczywiście z tego powodu nienawidzi Ranmę, czyli potencjalnego narzeczonego swojej miłości. Uczucie to jest uzasadnione do-
datkowo kąpielą w kałuży, która zakończyła pierwszą próbę sił. Kolejny pojedynek (również w kałuży) zakończył się dosyć nie-
spodziewanie. Wpakowany do wody Ranma zareagował jak nale-
żało... Zmienił płeć... No i stało się - Ranka stała się drugą wielką
miłością szkolnego mistrza miecza. Skończyło się to skupowa-
niem zdjęć wiadomego pochodzenia od Nabiki. Z wyglądu Tate-
wake jest wysokim, mocno umięśnionym młodzieńcem o ciemnej
grzywie włosów spadających mu na oczy. Chodził ubrany w clem-
ne hakama i niebieską haori. Oczywiście w ręce ścisła drewniany
miecz, który w jego wypadku jest równie groźny jak stalowy ory-
ginał. Uwielbia się kwicicie wyrażać rzucając setkami cytatów
(zwłaszcza fragmentów monologów Shakespear'a). Mimo, że z
czasem przekonuje się, że Ranma i Ranka to jedna osoba, wciąż
wierzy, że ma jakieś szanse u "rudowłosej dziewczyny z warko-
czykami"...

KUNO "CZARNA RÓŻA" KODACHI - 16-letnia psychopatką i siostra
Tatewakiego. Jest mistrzynią wojennej gimnastyki akrobatycznej.
Jej pierwsze spotkanie z rodziną Tendo nie należało do najszcze-
śliwszych. Uczennice szkoły Furinken namówiły Akane, by wspo-
mogła ich drużynę gimnastyczną w zawodach międzyszkolnych.
Panna Tendo wyraziła łaskawie zgodę choć z mocno egoistycz-
nych pobudek. Chciała się po prostu zmierzyć z Kodachi. Oczy-
wiście nim doszło do oficjalnego spotkania Kodachi zaatakowała
Akane w jej sypialni. Powaaazny błąd... Spotkanie Kodachi z
Ranmą to całkiem inna historia. W poszukiwaniu Akane panna
Kuno zapędziła się w okolicę do której i stanęła na drodze Ranmy
ściągając świnko-Ryogę. Szkoda, że nie stanęła na torach na-
przeciwko nadjeżdżającemu pociągowi. Na pewno mniej by bolało...
Za to gdy doszła do siebie, ujrzała pochylonego nad sobą potoma-
ka rodu Saotome. Trudno nie darować... Miłość od pierwszego wej-
rzenia. Z powodu kontuzji Akane losy turnieju byłyby przesądzone,
gdyby nie Ranka. Zwycięska walka (z Ryogą w formie P-chań uwie-
szonym na długim łańcuchu) i mamy sytuację odwrotną niż w przy-
padku Tatewake. Kodachi kocha Ranmę i najchętniej
oskalpowałaby Rankę. I jak tu zadowolić rodnictwo Kuno? Wi-
zualnie Kodachi jest naprawdę kawaii. Wysoka, szczupła,
długowłosa brunetka zaczesana w koński ogon. Niemal
zawsze parady w zielonym lub bordowym trykocie.
Jako broni używa gimnastycznej wstęgi, która w jej ręk-
ach pełni rolę bicia. Prócz tego mile jej sercu są:
trucizny i narkotyki (sama z nich nie korzysta). Biega
z różą w zębach zostawiając za sobą smugi czar-
nych płatków. Co do zachowania to hmm... Przydo-
mek psychopatką i szajbuski uznalaby pewnie za
komplement. I na koniec jej śmiech... Kto go nie
słyszał, niech sobie przypomni jak śmieje się
Naaga ze "Sleyersów"... prawdziwa pieszczota
dla uszu.

POZOSTALI

DR TOFU ONO

Sympatyczna istotka służąca rodzinie
Tendo poradami medycznymi. Specjalista od Shiatsu (odmia-
na akupunktury, w której igły zastępuje silny ucisk palca) oraz
od chiromancji. Człowiek troskliwy do przesady i dod-
kowo szaleniec i beznadziejnie zakochany w Kasu-
mi. Na ogół jej widok wywołuje u doktora bądź
napad szaleństwa, bądź katalipsji. Tofu Ono le-
czy w sposób wizualnie zupełnie pozbawiony
sensu. Polega on na ogół na wypisywaniu
stosów recept na dziwaczne lekarstwa. Jego
pacjenci obawiają się go nieco. Ich obawy
wzrastają zwłaszcza wtedy, gdy Kasumi
przynosi doktorowi posiłek, bo wtedy pan
doktor jest im w stanie zaaplikować nawet
mieszankę strychniny i nitrogliceryny

UKYOU KUONJI - Jeszcze jedna potencjalna
narzeczoną Ranmy. Jej ojciec, będący wła-
ścicielem wytwórni Okonomiyaki, propono-
wał Genma Saotome rękę córki, jako
narzeczonej Ranmy nim ci jeszcze wyjechali
do Chin. Mimo, że chłopak miał już narze-

czoną, ojciec Ranmy nie mógł się oprzeć ilości potraw, które do-
stał przy okazji tej umowy. Potem w drodze wyrzucił dziewczynkę.
Ukyou z Ranmą spotkała się po 10 latach w Furinken HS. Była już
wtedy uznaną artystką wojenną i oczywiście nadal kochała swoje-
go byłego narzeczonego. Ukyou jest wysoką atrakcyjną dzie-
wczyną, często ubierającą się jak chłopak. Łatwo ją poznać po
stałowej łopacie piekarskiej, której rękojść wystaje zza jej ple-
ców. Jest świetną kucharką, a jej specjalnością są oczywiście Oko-
nomiyaki. Nieszczęśliwie rozkochana po uszy w Ranmie.

HINAKO NINOMIYA - Nauczycielka angielskiego w Furinken HS. Jako
mała dziewczynka była bardzo chorowita, do czasu aż uzdrowił ją
Happosai. Staruszek zakradł się do szpitala w poszukiwaniu bie-
lizny pielęgniarek, a przy okazji przy pomocy Shiatsu i treningu
przetworzył metabolizm małej Hinako. Nauczył ją również wytwa-
rzać bojową aurę, która odbiera ludziom energię i siły vitalne. W
filmie występuje bądź jako niewielka kobietka o manierach nasto-
latki, bądź jako seksowna dorosła kobieta. Ubra się w żółtą su-
kienkę. Do wytworzenia aury używa okrągłych przedmiotów takich
jak: monety, obrączki lub obręcze do koszykówki.

A teraz po prezentacjach przejdźmy do wspomnia-
nych już wcześniej OAV. Dostępna seria to trzy ka-
sety, z których każda zawiera dwa epizody...

KASETA 1 - "LIKE WATER FOR RANMA". Epizod 1 - "Akane vs Ranma - I'll be the one to inherit mother's recipes"

Początek tego odcinka to prawdziwa klęska dla
domu Tendo. Akane znajduje w zapomnianym pu-
dełeczku notatki jej matki. Kasumi rozpoznaje w
nich przepisy kucharskie, na których bazie ich nie-
żyjąca rodzicielka tworzyła prawdziwą poezję ży-
wnościową. Powracają wspomnienia z czasów, gdy
Kasumi pomagała matce w kuchni wylewając co
popadnie, powodując niewielkie pożary i spalając
na popiół potrawy mięsne. Gdzie tu wspomniana
na początku tragedia? Dopiero będzie... Otóż Ka-
sumi rozchorowuje się poważnie i łąduje w łóżku.
Natomiast Akane postanawia, że z książką matki
podola obowiązkom kuchennym. Horror... Pierw-
szy posiłek kończy się niemal wytruciem wszyst-
kich biesiadników. Mimo groźby seppuku Ranma
decyduje się uciekać do matki. Problem w tym, że
Akane nikogo nie wypuszcza z domu. Na szcze-
ście w nieszczęściu zjawia się pani Nadoka Sa-
otome. Oczywiście Ranma i Genma szybko skaczą
do sadowki. Pani Saotome (ku uldze wszystkich
obecnych) obiecuje przygotować posiłek. Nieste-
ty pomagać jej ma Akane i Ranka (czyli damski
Ranma). Na nieszczęście dla panny Tendo, Ran-
ma przejął się swoją rolą (i stwierdzeniem matki,
że będzie kiedyś świetną żoną) i wszystko robi le-
piej od niej. Powinniście zobaczyć jak się to skoń-
czyło... A tak przy okazji, nie wkładajcie nigdy
surowych jajek do kuchennej mikrofalowych...

Epizod 2 - "Stormy weather comes to school! Growing up with miss Hinako"

Bójkę między uczniami przerywa, ku zdumieniu
agresorów, pojawie-

A to zdjęcie moich milusińskich. Uwaga, ten zezół po prawej krad-
nie damską bieliznę.

We will kiss you, hjee hjee..... Za co, przecież byłem grzecznym!

nie się małej kobietki. Dodatkowo, zaatakowana
mała istotka posługując się magiczną techniką, wy-
sisa z chłopaków energię i odchodzi jako wspa-
niale zbudowana (ech!) dorosła kobieta.
Następnego dnia okazuje się, że nieznajoma jest
nową nauczycielką w Furinken HS. Dodatkowo uczy
w klasie Ranmy. Nikt nie wie dlaczego w dziewczyn-
nie o imieniu Hinako zachodzą zmiany postaci. No-
wym "przeciwnikiem" nauczycielki staje się
Happosai. Goniony przez bandę rozwrzeszczanych
dziewcząt, z nieodłącznym workiem pełnym bieli-
zny, zostaje powalony po użyciu tajemniczej tech-
niki, w której niepoślednią rolę zdaje się odgrywać
5-cio jenowa moneta. Ranma kradnie pieniądze, ale
nie potrafi znaleźć jego zastosowania. Happosai
przywany przez wiatr (ofiary Hinako zmieniają się
czasowo w wysuszone ściereczki) wyjaśnia mu, że
to on nauczył Hinako tej techniki i tajemnica nie po-
lega na użyciu monety, ale na zmianie metaboli-
zmu osoby, która jej używa. Jednocześnie zdradza
mu tajemnicę punktów energetycznych, na ciele
człowieka, które pozbawia Hi-
nako jej umiejętności.
Rozpoczyna się
polowanie.

Punkty leżą niebezpiecznie blisko intymnych elementów ciała Hinako i każdy atak Ranmy kończy się w gronie uczniów, którzy coraz bardziej utwierdzają się w mniemaniu, że ich kolega to Cassanova i perwersyjny zwierzak. Oczywiście wszystko kończy się szczęśliwie... Chociaż nie do końca... Jeszcze raz Happosai okazuje się nieprzewidywalnym geniuszem...

KASETA 2 - "AKANE AND HER SISTERS" Epizody - The One To Carry On - Part I & II

W dzielnicy wybucha panika. Pojawił się złodziej żywności, który nie dość, że kradnie, to jeszcze pochłania każde danie w rekordowo szybkim czasie. Mogą się o tym przekonać zarówno Ukyou jak i Shampoo. Wszyscy zastanawiają się jak ująć cwane gościa. Nie udają się pulapki wymyślone przez Ryoga i Kuno. W końcu na genialny wydawałoby się pomysł wpada Soun Tendo. Wrećca Akane ciastka dla sióstr i wysłała ją na miasto. W chwili gdy złodziej ma zaatakować, zostaje powstrzymany. Przed Akane stają dwie dziewczyny, z których jedna w ułamku sekundy pochłania niesiony deser. Potem obie ruszają za zdeorientowaną panną Tendo i nie dają się zgubić aż do dojo. Tam zaproszone do środka usiłują wyjaśnić całą sytuację. Są dwiema sierotami poszukującymi ojca. Prócz tego są doskonałymi wojennymi artystkami i we dwie stanowią niepokonany zespół. Starsza Natsume walczy czymś w guście wielkiej trzepaczki, młodsza Karumi jest mistrzynią tzw "Dragon Spiral attack" wykonywanego wstążką do włosów. Zaproszone na przyjacielski sparring pokonują Akane. Podczas kolacji dochodzi do szokującego wyznania. Obie dziewczyny pamiętają z przeszłości dzień, w którym zaatakował je niedziedzic. Uratował je człowiek-olbrzym, który oświadczył im, że jest ich ojcem i nazywa się Soun Tendo... Dodatkowym dowodem jest zdjęcie, na którym widać dziewczynki i kawałek pleców "ojca". Siostry dochodzą do wniosku...

Kicia! Kicia! Kiciaaaaaaa!!!

Cicho! Babcia Cologne myśli!

sku, że jeśli są córkami właściciela dojo i jednocześnie są najlepszymi wojowniczkami w rodzinie, to dojo należy do nich. Powtórnie wyzwana do walki Akane zostaje pokonana i opuszcza rodzinny dom... Cała druga część to treningi Akane i Ranmy. Jedno i drugie wynajduje sobie najdziwniejsze sposoby, żeby poprawić szybkość i technikę. Ranma jako Ranka jest np. obrzucana cegłami przez dzieci, a Akane pomagają Ukyou i Shampoo (naturalnie z przyjaźni). W końcu obie panie (Akane i Ranka) decydują się wkroczyć, by odbić dojo rodziny Tendo... Końcówki jak zawsze nie dokończą m.in. dlatego, że to trzeba zobaczyć. Musicie więc przekonać się sami, kto przedstawił się walecznym sierotom jako ich ojciec i czym się to dla niego skończyło... Swoją drogą jak można było go pomylić z Sounem Tendo?!!

KASETA 3 - "DESPERATELY SEEKING SHAMPOO"

Epizod 1 - Shampoo's Sudden Switch! The Curse of the Contrary Jewel!

Kiedy młody człowiek śpieszy się do szkoły najbezpieczniej jest biec szlakami, którymi nikt nie uczęszcza. Np. po barierze mostu. Problem w tym, że jak się okazuje i tu można wpaść pod rower Shampoo. Cały ten epizod jest poświęcony zmiennym nastrojom Shampoo. Zmiennym nieprzypadkowo, bowiem za sprawą magii klejnotów babci Cologne. Shampoo z kolekcji babcięcej biżuterii wybrała sobie tzw. "Reversal Jewel". Dziwny ten kamień ma tę właściwość, że przypięty normalnie powoduje przypływ miłosnych uczuć do kochanej osoby, przypięty odwrotnie zamienia miłość w nienawiść. Babcia Cologne dba o to, by klejnot był stale w odwrotnej pozycji, liczy bowiem na to, że zaskoczony i zniechęcony Ranma dla odmiany z kolei zakocha się w jej wnuczce. I nie myli się. Ranma zaczyna traktować miłosny pojedynek z Shampoo jakby walczył w dojo. Jego obsesją zaczyna być doprowadzenie do sytuacji, w której Shampoo wyzna mu miłość... Przy okazji zbiera straszne cięgi. Raz od Shampoo, która nie może na niego patrzeć, to z kolei od Akane, którą wykorzystuje w roli wabika, w końcu od Ukyou, która po miłosnych wyznaniach poczuła się zmieszana i dla równowagi obita Ranmie buźką. W końcu babcina intygna omal nie doprowadza do oświadczenia... Wszystko pewnie zakończyło by się na ślubnym kobiercu (Shampoo w stroju panny młodej wyglądała prześlicznie), gdyby nie Mousse... A dlaczego? Zobaczcie sami...

Epizod 2 - Tendo Family Christmas Scramble

Najspokojniejszy ze wszystkich epizodów. Niemal wszystko co żyje i co znamy z mangi i anime dostaje zaproszenie na świąteczne przyjęcie do domu Tendo. Oczywiście od razu biorą górę hormony i omal nie dochodzi do bijatyki między Shampoo, Ukyou i Kodachi z jednej strony, a Ryoga, Kuno i Mousse z drugiej. Pozamykanie ich w oddzielnych sypialniach nie rozwiązywało problemu i trzeba było im dać jakieś zajęcie.

I tu się zaczyna - np. Ranma chcąc nie

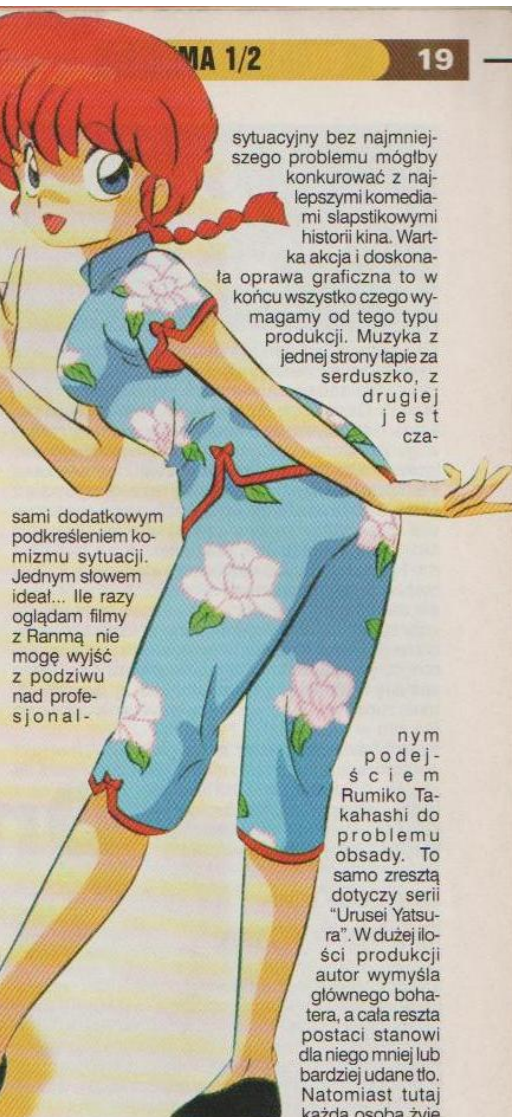

dopuszczyć do garnków Akane zabiera ją do strojenia choinki. Dwie znakomite kucharki czyli Shampoo i Ukyou poprawiają sobie smak potraw czym która potrafi, podczas gdy Kodachi wysypuje do napojów narkotyki. Ryoga wysłany z Kasumi po zakupy myli drogę. Polewa więc Mousse wodą, by ten jako kaczka pokazywał im kierunek. Potem już wystarczy przebijając się przez zagrażające im drogi mury. Przyjęcie kończy się oczywiście wielką awanturą i pogonią po dachach, natomiast cały epizod wspaniałym widokiem świątecznego nieba oświetlonego gwiazdkowym prezentem Kasumi...

Pozostałe kasety OAV, tj.:

An Akane to Remember (Epizody: Reawakening Memories, Part I & II); Faster, Kasumi! Kill! Kill! (Epizody: "Hell Hath No Fury Like Kasumi Scorned!", "The Two Akanes! Ranma, Look At Me!!"); One Grew Over the Kuno's Nest (Epizody: "Team Ranma vs. The Legendary Phoenix", "Oh, Cursed Tunnel of Lost Love! Let My Love Be Forever!") jak na razie nie są dostępne w sprzedaży. Czy będą? Czas pokaże...

Podsumowując: oceniając te filmy czuje się trochę dziwnie. Pewnych rzeczy ocenić się nie da, bo mają już określoną renomę, czy ktoś by chciał czy nie. Trudno jest oderwać pracę osoby, która obok "Ranmy" ma w swoim dorobku takie giganty jak "Urusei Yatsura" czy "Rumiko World". Z góry się zastrzegam, że jako wielbiciel nieco zwiariowanego świata rodzin Saotome i Tendo nie będę się siłił na bezstronne spojrzenie na te OAV-ki. Humor

sytuacyjny bez najmniejszego problemu mógłby konkurować z najlepszymi komediami slapstickowymi historii kina. Wartość akcja i doskonała oprawa graficzna to w końcu wszystko czego wymagamy od tego typu produkcji. Muzyka z jednej strony łapie za serduszek, z drugiej jest cza-

sami dodatkowym podkreśleniem komizmu sytuacji. Jednym słowem ideal... Ile razy oglądam filmy z Ranmą nie mogę wyjść z podziwu nad profesjonal-

nym podejściem Rumiko Takahashi do problemu obsady. To samo zresztą dotyczy serii "Urusei Yatsura". W dużej ilości produkcji autor wymyśla głównego bohatera, a cała reszta postaci stanowi dla niego mniej lub bardziej udane tło. Natomiast tutaj każda osoba żyje

własnym życiem i jej przygody stanowią osobny niemal wątek, który w mistrzowski sposób zapętla się miejscami i zalega z wątkami innych postaci. Wydaje mi się, że gdyby nagle usunąć np. Ranmę z obsady, to jego brak może być dziwny, ale na pewno by nie raził. Cała reszta z powodzeniem dałaby sobie radę. Ranmę można lubić lub nie (znam i takich), ale nie można obok niego przejść obojętnie... Ja osobiście, z mojego miejsca za klawiaturą bardziej niż polecam. Zwłaszcza nastolatkom, które uważają, że mają z jakiegoś tam powodu przechłapanie. Obejrzyjcie i od razu poczujecie się lepiej... Jeśli Ranma mógł przeżyć to i wy możecie...

Darek Styrna

Ranma 1/2 seria OAV (epizody 1-6)

Produkcja: Rumiko Takahashi/Atsuko Nakajima/Shogakukan/Kitty/Fuji TV

Dystrybucja: Kiseki

Dystrybucja w Polsce: Manta

Reżyseria: Junji Nishimura

Scenariusz: Ryota Yamaguchi

Chara design: Atsuko Nakajima

Muzyka: Akihisa Matsura

Czas: 3x50 minut

Czy zastanawialiście się kiedykolwiek, co sprawia, że niektóre anime stają się kultowe? "Objętość?" za-
pyta ktoś zafascynowany ponad dwugodzinnym
"Akira". Oczywiście, że nie. A najlepszym tego do-
wodem jest zyskujące sobie coraz większą rzeszę
zagorzałych fanów dzieło Hayao Miyazakiego pod
tytułem "On Your Mark", które trwa... no właśnie...
Pamiętam dobrze, gdy pierwszy raz zetknąłem się z
OYM. Było to na Manga no Sekai 3, druga (eee, trze-
cia? była wtedy zmiana czasu) w nocy... właśnie
skończyły się genialne "Memories" Katsuhiro Oto-
mo i jechałem już na resztkach świadomości... Na-
stępną pozycją programu miał być "X - the Movie",
ale zanim go wyświetlono, na ekranie pojawiło się
coś, co wówczas wziąłem za trailer filmu Miyazaki-
sama. Świetna muzyka, animacja i intrygujące zda-
żenia, jakie ujrzałem (tzn. jakie przeżyli się przez
zasłone ogarniającej mnie sennosci...) poraziły (*)
mnie zupełnie. "Kurcze, muszę koniecznie zobaczyć
ten film w całości...!". - I wtedy zo-
stałem oświecony przez czysty głos
pochodzący z ciemności: "To JEST
cały film." Tak, tak, OYM ma aż sześć
i pół... minuty. No dobra, 6 minut i 40
sekund... I wiecie co? To jest najlep-
sze 6:40, jakie w życiu widziałem!!!

gitarę elektryczną oraz huk silników grupy pojaz-
dów lecących pomiędzy wieżowcami pogrążone-
go w ciemnościach nocy miasta. Napisy POLICE
na burtach maszyn nie pozostawiają wątpliwości,
co do ich zastosowania. I oto policyjne jednostki
osiągają swój cel, wieżowiec-świątynię sekty "Sa-
int Nova". Neon na budowli głosi "Bóg ci obser-
wuje" - jest to credo kultu. Przy dźwięku eksplozji i
tłuczonego szkła rozpoczyna się atak, policjanci z
oddziału specjalnego w maskach przeciwgazowych
otwierają ogień z karabinów maszynowych do
członków sekty, którzy nie pozostają im dłużni...
Wkrótce podłogę świątyni zaścielają ciała zabitych
wyznawców kultu. Gdy policjanci przeszukują bu-
dynek, w ciemnym, zaśmieconym puszkami coli po-
mieszczeniu, dwóch z nich (wyglądają jak Chage i
Aska) znajduje tajemniczą, skutą łańcuchem nie-
przytomną dziewczynę z anielskimi skrzydłami...

...idą prowadzącym do Laboratorium długim kory-
tarzem. Przebrani w kombinezony antyradiacyjne,
niczym nie odróżniają się od personelu bazy. Napo-
tkanych naukowców zajętych swoją pracą intruzy
witają małą pompką. Kombinezony ekipy badawczej
pęcznieją pod wpływem wpompowanego w ich sys-
temy wentylacyjne gazu. Nieprzytomni padają na
podłogę. Przyjaciele docierają wreszcie do wieżo-
wego Anioła. Dostępu do dziewczyny broni bariera
z promieni laseru, które zostają wyłączone skonstru-
owanym przez Chage'a urządzeniem... Aktywuje się
system alarmowy, uciekają policjantów i Anioła to-
warzyszy wycie syren. Korytarzem dobiegają do
garażu, gdzie stoi wielka ciężarówka, taka sama, jak
na początku filmu. Zbiegowie wsiadają do środka i
pojazd rusza z piskiem opon. Gdy wyjeżdża z bu-
dynku, w świetle dnia okazuje się, że miasto zbudowane
jest pod ziemią, w gigantycznym szybie,
przykrytym przezroczystą kopułą. Wieżowce wielo-

On Your Mark

CHAGE&ASKA - ON YOUR MARK

15 lipca 1995 roku na ekrany japońskich kin wszedł
pełnometrażowy film legendarnej wytwórni Ghibli
"Mimi wo sumaseba" ("If you listen closely" - "Whi-
sper of Heart"). Przybyli na seans widzowie, oprócz
płnometrażowego filmu Yoshifumi Kondo, zostali uraczeni
czymś jeszcze - animowanym teledyskiem wykona-
nym przez wytwórnię Ghibli do piosenki popularne-
go duetu Chage&Aska - "On Your Mark". Videoclip
pokazywano także na koncertach piosenkarzy. Pro-
dukcja filmiku zajęła 6 miesięcy (hehe, to około mi-
nuta na miesiąc...) i kosztowała 100 000 000 (sto
milionów) jenów, z czego najwięcej zapewne "zja-
dła" grafika komputerowa. Uff, nieważna jest jednak
liczba zer w kosztach (to nie Hollywood), to, co się
naprawdę liczy, to wspiane uczucie towarzyszące
oglądaniu tego dzieła...

HISTORIA

Dokonał teraz czynu niemalże bluźnierczego -
spróbuję opisać słowami to, co powinno być od-
bierane wszystkimi możliwymi zmysłami - z góry
przepraszam za moją bezczelność. I uwaga - nie
czytajcie tego, jeśli boicie zepsuć sobie zabawę...

...zapraszają nas delikatne, kojące dźwięki gitary aku-
stycznej. Ale jednocześnie widać, że coś się nie zga-
dza w sielskim obrazku. Niewinne białe obłoki na
nieskazitelnie błękitnym niebie... ciche, spokojne mia-
steczko położone pośród bujnych łąk... zielone, deli-
katnie pijące promienie słoneczne drzewa... i nagle
zgrzyt - oto przez chwilę widać znak ostrzegawczy z
charakterystycznym "wentylatorem". Niepokój pogłę-
bia tajemnicza budowla górująca nad miasteczkiem -
sarkofag? Droga gdzieś wielka ciężarówka, także
oznakowana trzema trójkątami - "wentylatorem", czyli
symbolem "uwaga, radioaktywny"...

Nagle spokojna melodia zostaje przerwana przez

...żółty kabriolet alfa romeo pędzi drogą wśród zie-
lonych pól, siedzą w nim dwaj policjanci i dziew-
czyna-anioł... powoli rozkłada skrzydła, Chage, z
nieodłącznym papierosem w ustach, trzyma ją za
rękę, wskazuje na niebo... Aska, siedzący za kie-
rownicą, macha na pożegnanie... Anielica wzbija
się w powietrze, wlatuje ku niebu, ku wolności...

...niosą ją, wciąż nieprzytomną. Podają jej wody,
udało się! Dziewczyna otwiera oczy... Ale wtedy
zjawia się specjalna ekipa w kombinezonach an-
tyradiacyjnych, by zabrać Anioła do Laborato-
rium... Gdy pojazd ze znakiem radiacji na burcie
odlatuje, zabierając ze sobą dziewczynę, dwóch
przyjaciół uświadamia sobie, że uwolniło ją tylko
po to, by znów trafiła do niewoli. Zrezygnowali
opuszczają głowy...

...ALE NIE POTRAFIĄ ZAPOMNIEĆ...

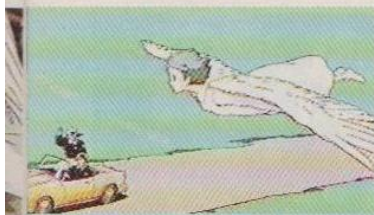
Nie mogą zapomnieć delikatnej, niewinnej dziew-
czyny... Nie mogą zapomnieć ufności, z jaką piła
podaną jej wodę... Nie mogą zapomnieć, jak
ją zawiedli...

Nie potrafią pogodzić się z tą myślą.
W swoim mieszkaniu obmyślają plan
działania. Gdy Aska otoczony papiero-
sowym dymem pracuje przy komputerze
(prawdopodobnie przeszukuje bazy
danych, aby dowiedzieć się, dokąd
zabrano Anioła), Chage opracowuje jakiś
elektroniczny ga-
dget. Z jego wy-
szczerzonej mi-
ny można wywnio-
sować, że odniósł su-
ces. Także Aska
jest zadowolony -
teraz są gotowi,
by wyruszyć na
ratunek...

poziomowego kompleksu budowli połączone są mo-
stami. Bohaterowie jadą tym prowadzącym w kie-
runku powierzchni. Zjawiają się latające jednostki
policyjne. Jedna z nich obniża swój lot, usiłując za-
grodzić drogę uciekinierom i zmusić ich do zatrzy-
mania. Ale Aska jest zdesperowany. Przyciska tylko
mocniej pedał gazu... statek patrolowy eksploduje...
z kłębow dymu i ognia wypada ciężarówka, jednak
pod wpływem wybuchu niszczy się most, i pośród
odłamków betonu i metalu auto zaczyna spadać...
To już koniec... Przyjaciele próbują ocalić przynaj-
mniej życie dziewczyny... Proszą, by rozłożyła skrzy-
dła i odleciała, ona jednak, ciągle w szoku, nie
potrafi... Aska trzyma ją za rękę, przerażenie rysuje
się na jej ślicznej twarzy... Jest to jedna z piękniej-
szych i najbardziej wzruszających scen
w historii anime. Desperacka próba na-
uczenia Anioła latania - młodej, nie-
winnej, przestraszonej dziewczyny,
wobec nieuniknionej śmierci... pró-
ba nieudana... wszyscy

ON YOUR MARK

Słowa i muzyka: Aska
Aranżacja: Taisuke Sawachika

soshite bokurawa itsumono egaoto sugatade
hokorini mamireta fukuo haratta

konoteo hanaseba otosae tatenai
ochiteyuku koinwa nidoto kaerana

kimito boku narande
yoakeo oinuitemita jitensha

On Your Mark itsumo hashiri daseba
hayarino kazeni yarareta

On Your Mark bokuraga soredemo yamenainowa
yumeno shamen miagete ikeshona kigasurukara

soshite bokurawa kokorono chiisana akichide
tagaini furiotoshita kotobano yuhdachi

kotao dasanai sorega kotaeno yohna
harinokietake tokeino mojio yomu yohna

kimito boku subeteo
mitomete shimauniwa mada wakasugiru

On Your Mark itsumo hashiri daseba
hayarino kazeni yarareta

On Your Mark bokuraga koreo nakusenainowa
yumeno sinzoh megakete bokurato yobiautame

soshite bokurawa

On Your Mark itsumo hashiri daseba
hayarino kazeni yarareta

On Your Mark bokuraga soredemo yamenainowa
yumenoshamen miagete ikeshona kigasurukara

On Your Mark itsumo hashiri daseba
hayarino kazeni yarareta

On Your Mark bokuraga koreo nakusenainowa
yumeno sinzoh megakete bokurato yobiautame

Oh... soshite bokurawa

spotykają przeznaczenie w kilkukilometrowej otchłani...

...deja vu. Widzimy ponownie wszystkie zdarzenia. Policjanci znajdują Anioła, wkładają się do laboratorium, alarm, ucieczka korytarzem, ciężarówką... policyjna oblawa, desperacki krok Aski... wybuch pojazdu patrolowego niszczy most, i pośród odłamków betonu i metalu auto zaczyna spadać... To już koniec...? Nagle aktywowane zostają silniki odrzutowe umieszczone w podwoziu ciężarówki. Pojazd unosi się i z impetem wpada w blok mieszkalny... Dwoje osłupiałych staruszków widzi, jak z nową, wątpliwą "ozdobą" ich małego mieszkania wyskakuje dwóch mężczyzn z Aniołem na rękach...

...tunel prowadzący na powierzchnię. Żółte alfa Romeo wiezie policjantów i dziewczynę. Mijają ostrze-

gawcze napisy "Uwaga! światło słoneczne" i "Życie nie zagwarantowane". Ziemia wokół wylotu tunelu jest jałowa, ale dalej rośnie już trawa. Droga prowadzi wśród zielonych pól, w tle widać budowle reaktorów atomowych. Widać także sarkofag z początku filmu... ...dziewczyna powoli rozkłada skrzydła, Chage trzyma ją za rękę, całuje jej dłoń, Aska, siedzący za kierownicą macha na pożegnanie... Chage rozluźnia uchwyt, Anielica wzbija się w powietrze, wlatuje ku niebu, ku wolności... Wkrótce znika w błękitach... w dole samochód zatrzymuje się na poboczu, policjanci patrzą w niebo, zatrzymując dla siebie ostatnie wspomnienie Anioła... coraz spokojniejsza muzyka milknie, pozostawiając uczucie niedosytu...

CZAS REFLEKSJI

Jedną z kilku najbardziej fascynujących rzeczy w "On Your Mark" jest to, że Miyazakiemu udało się wykreować cały świat, chociaż nie miał on zbyt wiele czasu, by go zaprezentować. Historia przedstawiona w filmiku jest siłą rzeczy dość prosta, ale rekompensują to sposób, w jaki zostaje opowiedziana i emocje, jakie przekazuje widzowi. Jest to jeden z najciekawszych, o ile nie najciekawszy, pod względem scenariusza videoclip. Ale o co w nim dokładnie chodzi? Najpierw spytajmy samego autora.

W wywiadzie, jakiego udzielił Animage w sierpniu 1995 roku (**), Miyazaki powiedział, że OYM jest historią świata po tzw. fin de siecle ("koniec wieku", czyli dekadentyzm się kłania...). Świata opanowanego przez skażenie radioaktywne i choroby. Co więcej, Miyazaki wierzy, że taki czas nastanie, zrobił film, myśląc o tym, jak będzie wyglądało życie w takim świecie. Jak powiedział, świadomie dokonał "błędnej" interpretacji słów piosenki. "Myślę, że w takich czasach ludzie będą bardzo konserwatywni w kwestii krytykowania systemu, choć także staną się anarchistami. To dlatego, że ciągle myślą, iż mają rzeczy do stracenia, ale jeśli stracą wszystko, staną się anarchistami i zaczną umierać jak psy. A my używamy "narkotyków", "sportów zawodowych" lub "religii", aby odwrócić uwagę od takiej rzeczywistości, nieprawdą? I taka postawa stanie się powszechna. I pomyślałem, że to była piosenka, która wyraża to, co chciałbyś powiedzieć, by ukryć taką postawę przed władzami w takich czasach".

Problem środowiska naturalnego jest tematem często poruszonym w filmach Miyazakiego ("Nausicaa", "Mononoke Hime"). Podobnie jest w "On Your Mark". Oto świat pogrążony w chaosie, nękany chorobami, śmiertelnym skażeniem radioaktywnym i promieniowaniem ultrafioletowym... I, paradoksalnie, przyroda uwolniona od obecności człowieka jest wreszcie bezpieczna. Niczym w Czernobylu po ka-

tastrofie reaktora w 1986 roku (sarkofag w tle spokojnej wioski nawiązuje do tego wydarzenia), skażony teren staje się czymś w rodzaju sanktuarium natury. Człowiek zostaje zepchnięty do podziemnych miast, ale flora spokojnie żyje na powierzchni. A tak mówiąc na marginesie, Miyazaki nie uważa, że w rzeczywistości ludzie zamieszkają w takich miastach, nie będą w stanie: "Myślę, że będą żyli na powierzchni, cierpiąc z powodu chorób". I jeszcze mały drobiazg, na jaki zwróciłem uwagę. Widać, że ludzie nigdy się nie zmieniają. Oto, żyjąc w zniszczonym na skutek dewastacji środowiska świecie, główni, w dodatku pozytywni, bohaterowie palą papierosy. Choć z drugiej strony, może jest to tylko symbol wolności wyboru i sprzeciw wobec coraz bardziej restrykcyjnych zakazów palenia? Jakby na to nie patrzeć, szlag trafia "wychowawczy wydzźwięk filmu" (i to jest jego kolejną zaletą, hehe, brak tępego moralizowania. Nie napiszę, jak u kogo).

Kim jest Anioł? Oto, co mówi na ten temat Miyazaki: "Ale, nie powiedziałem, że to jest anioł, a może ona była tori no hito (człowiek-ptak). To nie ma znaczenia". Dobra, dobra, jak dla kogo. "Policjanci" i "Anioł" - przeprowadzającemu wywiad przypominało to dzieła Mamoru Oshii. Każdy oglądał "Ghost in the Shell", pamięta zapewne scenę ataku śmigłowców na Motoko. Widziała spadające aniele piora, jeden z ulubionych "rekwizytów" Oshii-sama. Anioł Miyazakiego jest piękną w swej niewinności młodą dziewczyną, wszystko w niej jest takie idealnie czyste, nieskażone złem -

uśmiech, spojrzenie, nawet sukienka, ładna mimo swej prostoty (a może dzięki niej)... To wszystko sprawia, że nawet bez swych białych skrzydeł wyglądałaby jak całkowite przeciwieństwo tego chorego świata. Nie wiemy, skąd się wzięła. "Oshii-san zawsze robi dużo o Aniele rodzącym się lub nie (chodzi zapewne o film Oshii'ego "Tenshi no tamago" - "Angel's egg" z 1985 roku), więc ja po prostu poszedłem do przodu i umieściłem ją w filmie" - żartuje Miyazaki. Oczywiście, ktoś mógłby wytłumaczyć znaleźć w panującej radiacji, ale... nazwanie Anioła mutantem zabiłoby całą

poetykę filmu. Choć być może jest to prawdopodobne rozwiązanie. Ciekawe również, kim dziewczyna jest dla policjantów. Czy symbolizuje ona nadzieję w chaotycznym świecie? Ale ona odlatuje, pozostawiając ich na ziemi... Jednak musieli ją wypuścić... "(...) jeśli nie poddasz się całkowicie sytuacji i będziesz się trzymać swojej nadziei, nie pozwalając nikomu jej dotknąć, a potem będziesz musiał tę nadzieję wypuścić, wypuść ją tam, gdzie nikt nie zdola jej dotknąć" - mówi Miyazaki. To chyba najważniejszy przekaz filmu. Dlatego, chociaż policjanci i Anioł giną, dostają kolejną szansę. Mocno trzymają się swojej nadziei. Fakt, że powracają po śmierci, musimy zaakceptować tak samo jak istnienie Anioła. Choć znowu można poszukiwać "logicznego" wytłumaczenia. Kto czytał "Ubik" Philipa K. Dicka (a kto nie czytał - marsz do biblioteki!) (oj tak! - dop. Jedi), pamięta dziewczynę-espera Pat (psychotroniczkę, jeśli ktoś woli), której moc pozwalała na ingerencję w przeszłość, zmienianie zdarzeń. Anioł być może również posiada taką moc. To dla tych, co lubią, gdy wszystko jest poukładane. Reszta niech cieszy się pewną baśniowością OYM... Anioł odleciał... co stało się dalej z dwoma przyjaciółmi? - "Prawdopodobnie powrócą, by nadal być policjantami. Nie wiem, czy będą mogli wrócić" - uśmiecha się Miyazaki. Co sprawiło, że tyle poświęcili dla tej ulotnej chwili? Wyrzuty sumienia? A może zwykła ludzka przyzwyczajenie, nie pozwalająca przejść obojętnie... może zakochali się w oczach Anioła... Jedyny moment, kiedy okazują swoje uczucie dziewczynie, gdy ją wypuszczają na wolność, jeden pocałunek w dłoń, jedno spojrzenie... czy można kochać kogoś tak nierealnego? Teraz muszą wrócić do świata toczącego chorobą. Miyazaki mówi: "Ostatecznie nie mamy innego wyboru niż zacząć tam. Nawet w chaotycznych czasach istnieją dobre rzeczy, które nas pobudzają. Jak powiedziała Nausicaa: 'Jesteśmy ptakami, które latają raz z razem nad tamtym porankiem, kaszając krwią'..."

Oczywiście, podobnie jak w przypadku poezji, możliwości odczytu OYM jest tyle, ile jej odbiorców. "Umieściłem tam wiele ukrytych rzeczy, ale skoro to jest film muzyczny, ludzie mogą je sobie interpretować jak chcą" - mówi Miyazaki. I ma całkowitą słuszość, i to jest piękne. Spotkałem się z odbiorem OYM jako historii dwóch przyjaciół (pozdrawiam tego drugiego!), nieszczęśliwym zbiegiem okoliczności zakochanych w tej samej dziewczynie, którzy poświęcają to uczucie, by nie robić z jej (i swojego) życia piekła. I nie jest ważne, co tak NAPRAWDĘ "autor miał na myśli". Najważniejsze, by zmusiło to widza do myślenia, do przeżywania... Oglądając anime, nie nastawiajcie się na bezmyślne gapienie w ekran. Poszukujcie ukrytych znaczeń, albo nawet odnieście do waszych własnych przeżyć. Tego mnie nauczyło "On Your Mark". I to mnie skłoniło do napisania tego tekstu. Zbyt często przechodzimy obok ważnych rzeczy, nie zauważając ich, za bardzo się spieszymy...

CHAGE & ASKA

Pewnie zastanawiacie się, kim są Chage i Aska. Piosenkarzami? Bingo! Ale nie są to pierwsi lepsi IDOLU, tylko doświadczeni wykonawcy z całkiem niezłym dorobkiem płytowym, bijący rekordy popularności nie tylko w rodzimej Japonii, ale w całej Azji.

Wracając jeszcze na chwilę do filmu OYM. Jak się pewnie domyśliście, postacie policjantów są wzorowane na obu piosenkarzach, Chage ma swoje nieodłączne ciemne okulary, a także kubek ze swoim imieniem. Podobny zabieg (animowani bohaterowie wzorowani na wykonawcach) zastosowano w ciekawie animowanym teledysku duetu Sly&Robbie "Superthruster" z tego roku (***). A teraz poznajcie bliżej Chage i Askę.

Chage

Prawdziwe nazwisko: Shuji Shibata
Data urodzenia: 6.01.1958
Miejsce urodzenia: Kokura-ku, Kitakyushu, Fukuoka, Japonia;
Grupa krwi: B
Ma starszego brata. Żonaty.
Jego rodzice prowadzili japońską restaurację (właściwie robią to do dziś...). Gdy uczęszczał do wyższej szkoły średniej Fukuoka Dai-ichi, zainteresowany grą na gitarze wraz z trzema przyjaciółmi założył zespół. Wstąpił na Uniwersytet Ekonomiczny Fukuoka Dai-ichi...

Aska

Prawdziwe nazwisko: Shigeaki Miyazaki
Data urodzenia: 24.02.1958
Miejsce urodzenia: Fukuoka, Japonia
Grupa krwi: A
Ma młodszą siostrę. Żonaty.
Jego ojciec był oficerem Sił Samoobrony. Aska jako mały chłopiec cierpiał na astmę. By pokonać chorobę, w wieku 5 lat zaczął trenować kendo. Poświęcał mu cały wolny czas. Na kilka lat przeniósł się wraz z rodziną do Sapporo (jego ojciec dostał transfer). Gdy zaczął uczęszczać do wyższej szkoły średniej Fukuoka Dai-ichi, z pewnego powodu opuścił klub kendo. I wtedy spotkał muzykę. Wstąpił na Uniwersytet Ekonomiczny Fukuoka Dai-ichi i zapisał się do klubu muzycznego...

I CO DALEJ?

Chage i Aska poznali się w uniwersyteckim klubie muzycznym. Aska zaproponował, by razem wzięli udział w organizowanym przez Yamahę konkursie piosenki Pop-con. Dzięki wyteżonej pracy udało im się go wygrać. Było to w 1979 roku. Od tego czasu wydali 18 albumów studyjnych, 2 płyty koncertowe i 7 składanek, utrwalać swoją pozycję na japońskiej scenie muzyki popularnej. Wywarli duży wpływ na innych artystów. Skomponowali ponad 200 piosenek, niektóre z nich stały się tak popularne, że weszły do repertuaru artystów z innych krajów azjatyckich. Dochodziło czasem do sytuacji, że ich oryginalny utwór konkurował na liście z coverem wykonywanym przez innego piosenkarza! Zasiadanie zdobyli wiele nagród (za mało miejsca, by je wszystkie przytoczyć...), jak choćby w 1991 za album "Tree" (2,5 mln. sprzedanych egzemplarzy) otrzymali Japan Gold Disc Award w sześciu kategoriach. Zostali dostrzeżeni także poza Azją, skomponowali i wykonali główny motyw muzyczny niesławnego "Street Fighter" z Jean-Claudem (niestety, nawet ich muzyka nie uratowała tego gniota... no cóż, Hollywood...). Rozpoczęli współpracę z zachodnimi muzykami. Aska, poza grą w duecie, rozwinął karierę solową, a Chage założył zespół "Multimax". Co roku ich płyty osiągały szczyty list sprzedaży w całej Azji.

Miyazaki: "Patrząc z perspektywy całej historii Ziemi, ludzkie problemy zawsze były niczym przeziębieniem".

Na zakończenie małe podsumowanie. Nie ma sensu chyba rozpisywać się o rzeczach oczywistych, takich jak niezwykła dbałość o detale czy najwyższą jakość animacji. To każdy widzi. Oczywiście, w filmie Miyazakiego nie mogło zabraknąć scen "biegania", z których słynie (pamiętacie Totoro?). Czy OYM ma wady? Nie wiem, sam żadnych nie znalazłem. Początkowy niedosyt wywołany małym rozmiarem mija, gdy uświadomimy sobie jego kompletność, żadnego zbędnego ujęcia czy gestu. Podziwiam ten filmik za niesłychanie wielki ładunek emocji, jaki został w nim zaklęty. I może się powtórzyć, ale to najlepsze 6:40, jakie w życiu widziałem!!!

Shinno Michio

PS. Już wiecie, co to jest kultowe anime? To jest coś takiego, co ma aż 6:40, ale można o tym pisać i pisać, a i tak nie wyczerpie się tematu.

PS 2. Odpowiedz na listy fanek: Tak, znam tekst OYM na pamięć. Ale ze względu na piękno mego głosu mam sądowy zakaz śpiewania.

Przypisy:

Słowniczek: "poraził" (czasownik) - wprowadził w stan, w którym siedzi się z rozdziawioną gębą (w ekstremalnych przypadkach dopuszczalna jest kapłania ślina), wzrokiem wbitym w ekran, a jedyną reakcją na próby nawiązania kontaktu przez kogoś z zewnątrz jest zdawkowe "ahaa...".

** Wszystkie cytowane przeze mnie wypowiedzi Hayao Miyazakiego pochodzą z wywiadu, którego udzielił Animage. Jego tekst został przetłumaczony na angielski przez Ryoko Toyama i umieszczony na nausicaa.net. Dzięki & my respect!

*** Do obejrzenia w Vivall. Ciekawostka: inna piosenka Sly&Robbiego, "Zen Concrete" jest zilustrowana świetnie zmontowanymi i dobranymi do muzyki fragmentami anime "Ghost in the Shell"! Ale to tak na marginesie.

Tekst ten dedykuję "Mojemu Aniołowi..."

Postuchaj szeptu swojego serca

Mimi wo Sumaseba Whisper of the Heart

Książki to całe moje życie. To właśnie dzięki nim poznaję wspaniałych bohaterów, przeżywam cudowne przygody i odwiedzam fantastyczne krainy... Moi rówieśnicy uważają mnie za mola książkowego, ale oni mnie nie rozumieją; zrozumieć może mnie tylko ktoś taki jak ja, Seiji. Kim jest Seiji? - tak naprawdę sama tego nie wiem - Seiji Amasawa - prawie zawsze znajduję to nazwisko na kartach bibliotecznych książek, które wypożyczam. To właśnie dzięki niemu oraz grubemu kotu o imieniu Moon, przeżyłam cudowną przygodę na jawie, odnalazłam miłość i cel swojego życia...

Shizuku ma czternaście lat, głowę nabitą marzeniami i otoczoną wizjami wspaniałych światów znanych z kart powieści. Shizuku jest bowiem klasycznym przykładem mola książkowego, który z wprost zadziwiającą szybkością "pochłania" wszystkie pozycje ze swojej miejscowej biblioteki... I w sumie tutaj nasza historia mogłaby się zakończyć, gdyby nie to, że już niebawem w życiu naszej bohaterki nastąpią przełomowe zmiany... Shizuku od dłuższego czasu nie daje spokoju pewien fakt. - Na kartach bibliotecznych książek, które regularnie wypożyczam, znajduje dane wciąż tej samej osoby - Seijiego Amasawy - w głowie rozmarzonej dziewczyny pojawia się tysiące pytań i wyobrażeń o tajemniczym miłośniku książek. Kto to taki? Jak wygląda? Kim jest tajemnicza osoba o imieniu Seiji? Czy jest to ktoś jej podobny? Ktoś, kto tak samo kocha czytanie jak ona? Ktoś, z kim mogłaby znaleźć wspólny język i rozwinąć nic porozumienia? Seiji... kim jesteś Seiji...

Concrete Road

Pewnego pięknego i upalnego ranka Shizuku wybiera się na spotkanie ze swoją przyjaciółką - Yuko. Wędrując znanymi ulicami rodzinnego miasta i zachwycając się wspaniałą pogodą, dociera do swojej szkoły. Szkolne boisko pełne jest roześmianego młodzieży. Chwilę później Shizuku jest już w szkolnym budynku i prosi panią Kosaka o przysługę - otwarcie szkolnej biblioteki... Gdy w ręce Shizuku wpada pewna tajemnicza książka, dziewczyna trafia na kolejną zagadkę. Okazuje się bowiem, że tej książki nikt przed nią nie wypożyczał, a jeszcze dziwniejsze jest oznaczenie na jej pierwszej stronie - pieczątką informującą, że książka ta jest darem z Kolekcji Amasawy... Amasawy...? TEGO Amasawy!? - kolejne pytanie bez odpowiedzi. Nauczycielka również nie potrafi pomóc Shizuku, lecz informuje dziewczynę o osobie, która na pewno będzie mogła coś na ten temat powiedzieć. "Śledztwo" Shizuku zostaje nagle przerwane przez Yuko, która właśnie pojawia się w bibliotece...

Dziewczęta siadają w cieniu szkolnego parku. Shizuku sięga do torby i pokazuje przyjaciółce tekst piosenki zatytułowanej Co-untry Road, a chwilę później razem z Yuko zaczynają śpiewać... Dźwięczne głosiki obu wykonawczyń sprawiają, że pierwsza próba wypada obiecująco, jednak Shizuku jest przeciwnego zdania - nie jest do końca zadowolona z tłumaczenia. Sięga więc do torby raz jeszcze i wręcza Yuko inny tekst, który nosi tytuł - Concrete Road, i jak się okazuje - jest parodią słów śpiewanego przed chwilą przeboju... Obie śmieją się zachwycone. W pewnej chwili Yuko zwraca się do Shizuku ze swojego problemu - dostała list miłosny od wielbiela. Shizuku próbuje wyciągnąć od zakłopotanej przyjaciółki więcej informacji, domyśla się jednak, że Yuko jest zadręczona

w kimś innym. Sprawa staje się jasna, gdy w tej samej chwili pojawia się klasowy kolega obu dziewcząt - Sugimura... zakłopotanie Yuko sięga zenitu... Shizuku biegnie za szybko oddalającą się przyjaciółką i w pośpiechu zostawia na ławce książkę z kartką zawierającą tłumaczenie słów piosenki...

W drodze powrotnej obie przyjaciółki są tak zaaferowane zaistniałą sytuacją, że dopiero po pewnym czasie Shizuku zauważa brak książki. W pośpiechu żegna się z Yuko i wraca do przyszkolnego parku... Gdy przybiega na miejsce widzi, że ktoś siedzi na ławce, na której jeszcze niedawno rozmawiała z Yuko. Z zainteresowaniem podchodzi bliżej i widzi nieznanego chłopca, który czyta pozostawioną przez nią książkę... Tajemniczy czytelnik oddaje zgubę, a przy tym zachowuje się dość nieuprzejmie... O ile Shizuku byłaby w stanie znieść taką dawkę bezczelności ze strony nieznanego imperytenta, w chwili, gdy słyszy krytykę tłumaczenia słów piosenki, wzburza się nie na żarty... Wracając pęka ze złości i rzuca gromami w krnąbrnego nieznanego... uspokaja się dopiero w domu, gdy po otwarciu książki ponownie trafia na tajemniczą pieczątkę Kolekcji Amasawy... Amasawy... Amasawy - dźwięczy jej w głowie... kim... jest... Amasawa...

"Kto wie, co zakręt bliski kryje,
Drzwi tajemnicy, dziwną ścieżkę.
Tylem ją razy w życiu miał,
Aż przyjdzie chwila, gdy nareszcie
Otworzy mi się droga nowa
Tam, dokąd księżyc nam się chowa,
I zaprowadzi mnie najdalej,
Tam, skąd nad ziemią słońce wstaje."

J.R.R. Tolkien, "Władca Pierścieni"

"(...) Płonąć z ciekawości pobiegła na przelaj przez pole za Białym Królikiem i zdążyła jeszcze spostrzec, że znikł w sporej norze pod żywoptem. (...)"

Lewis Carroll, "Alicja w krainie czarów"

Cudowna podróż Shizuku

Kolejny dzień jest równie śliczny jak poprzedni, mimo nowych obowiązków, jak zwykle narzuconych przez surową siostrę. Shizuku wybiera się do miejskiej biblioteki, w której pracuje jej tata. Oczywiście dostarczenie posiłku swojemu rodzicielowi nie jest jej jedynym celem - w końcu podąża do miejsca, gdzie jest pełno... książek... Shizuku zmierza na najbliższą stację metra, wsiada do pociągu i rozpoczyna swą cudowną podróż...

...w pewnej chwili spostrzega grubego kociaka. Samotny kot podróżujący metrem? A do tego... kot wskakuje na siedzenie obok i obserwuje przesuwający się za oknem krajobraz... w głowie Shizuku zapala się dziwna iskierka... jej romantyczna natura zaczyna natychmiast budzić się do życia. Ciekawość sięga gwiazd, gdy Shizuku zauważa, że tajemniczy kot wysiada wraz z nią na tej samej stacji. Rozpalona z ciekawości biegnie za tajemniczym podróżnikiem i widzi, jak ten, pewny siebie, przechodzi przez ulicę korzystając z przejścia dla pieszych. - Czyżby też zmierzał do biblioteki? - pyta samą siebie zaintrygowana Shizuku. - Niestety, gdy dziewczyna oddala się od centrum, gubi "trop", lecz... tylko chwilowo, bo w pewnym momencie zauważa tajemniczego zwierzęcia idącego po murze. Podążając za grubym kociakiem uliczkami i zakamarkami willowego przedmieścia, Shizuku trafia do najdziwniejszego i najwspanialszego zarazem sklepu, jaki w życiu widziała. Trudno nawet nazwać to miejsce sklepem, gdyż mieszczące się w cichej uliczce, pozbawione jakichkolwiek klientów i zastawione przepięknymi antykami pomieszczenie, sprawia wrażenie magicznego miejsca, w którym zatrzymał się czas. Oczarowana tym odkryciem Shizuku, nadal podążając za kotem, staje na progu i ostrożnie zagląda do środka... Pusto. Półmrok. Cisza. - Wśród wielu wspaniałych przedmiotów zgromadzonych w tym przedziwnym miejscu znajduje się jeden, który natychmiast zwraca uwagę dziewczyny - figurka kota. Statuetka stojąca na stole wydaje się emanować jakąś dziwną energią... Zauroczona jej pięknem dziewczyna prawie nieświadomie wchodzi do środka, zbliża się do figurki i przez chwilę nie może się oprzeć wrażeniu, że nieruchoma statuetka i gruby kot, który ją tutaj przyprowadził, to ta sama

耳をすませば

Shizuku Tsukishima (Yuko Honna)

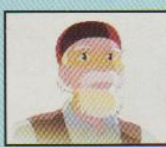
- w anime ma 14 lat i uczęszcza do trzeciej klasy szkoły średniej niższego stopnia. Shizuku to dosyć nieypowa Japonka, gdyż jest bardzo otwarta i potrafi być nadzwyczaj bezpośrednia w wyrażaniu swych opinii (co jest w Japonii rzeczą rzadko spotykaną, a nawet źle widzianą). Shizuku jest mołem książkowym (można nawet powiedzieć - otaku książek, szczególnie tych w klimacie fantasy;) i w którymś momencie swojego życia postanawia zostać pisarką. A dzieje się to częściowo za sprawą Seijiego, bo wiem Shizuku jest pod wrażeniem kogoś, kto tak ciężko pracuje i tak wiele poświęca swojemu życiowemu celowi; jest bardzo stanowcza w swym postępowaniu, co najlepiej obrazuje jej determinacja podczas pisania swojej powieści (wstaje o czwartej rano aby pisać; nie jada z rodziną posiłków, aby nie tracić czasu, a zamiast tego zjada batoniki w trakcie pracy). Shizuku tak bardzo oddaje się realizacji swojego celu, że w pewnym momencie jest gotowa tylko z tego powodu porzucić dalszą edukację, gdyż jest przekonana, że to co robi w danej chwili jest dla niej ważniejsze. Jej przygoda z Moonem przypomina niemal baśniową historię z kart książek.

Seiji Amasawa (Issel Takahashi)

- lat 15, tajemniczy chłopak z kart bibliotecznych, którego Shizuku wyobraża sobie jako cichego i delikatnego chłopca. Pierwsze spotkanie z Shizuku nie wyglądają obiecująco, gdyż chłopak wydaje się w stosunku do dziewczyny szorstki i ogólnie mówiąc, nieuprzejmy. Początkowo nie wiadomo, czy tajemniczy chłopak i Seiji, to ta sama osoba - ale tak właśnie jest. Z czasem Seiji i Shizuku znajdują w sobie miłość, a powierzchowne zachowanie chłopca znika. Seiji pragnie pozostać lutnikiem, czyli osobą wyrabiającą skrzypce. Ma przed sobą jasno określony cel i z wielką stanowczością realizuje go krok po kroku. Jedną z jego poważniejszych decyzji jest wyjazd do Włoszech, do Cremony (i rozstanie z Shizuku) w celu kontynuowania nauki lutnictwa. Jego stanowczość i zapal w realizowaniu swoich planów ma decydujący wpływ na podjęcie przez Shizuku decyzji o napisaniu powieści, i w ogóle poświęceniu się pisaniu.

Nishi Shiro (Keiju Kobayashi)

- Seiji ma o nim wysokie mniemanie i znajduje się pod silnym oddziaływaniem jego autorytetu. Dziadek Seijiego ma 80 lat, jest właścicielem nastrojowego antykwariatu i fanem jazzu. Nishi wydaje się jedną dorosłą osobą, mającą tak dobry kontakt z młodzieżą (przede wszystkim chodzi tu o Shizuku, którą jako jedyną dorosły wydaje się rozumieć - znajduje z nią wspólny język oraz dzieli zainteresowania dla starych przedmiotów i... fascynację dla Barona). Jest bardzo pobłażliwy, szczególnie dla Shizuku, do której odnosi się ze spokojem nawet wtedy, gdy ta praktycznie zmusza go do natychmiastowego przeczytania swojej powieści, a później do wypowiedzenia się na temat jej pracy. Jego antykwariat jest pomysłem ekstrawaganckim (przedmioty również - zwróćcie uwagę na targę stojącego zegara... Porco Rosso??), gdyż częściej bywa zamknięty i praktycznie nigdy nie widać w nim klientów. Prawdziwą miłością Nishiego jest muzyka oraz figurka Barona, która ma ścisły związek z miłością Nishiego z młodych lat, o czym dowiadujemy się z jego snu i opowiadania, pod koniec filmu... Nishi w młodości poznał swoją miłość w Niemczech, lecz wojna pokrzyżowała jego plany o powrocie i spotkaniu z ukochaną... Szczerze mówiąc ta postać wydała mi się dziwnie podobna do... mistrza Miyazaki...!

Yuko Harada (Maiko Kayama)

- rówieśniczka Shizuku i jej najbliższa przyjaciółka oraz koleżanka z klasy. Obie zwierają się sobie z największych tajemnic i życiowych kłopotów. Yuko jest uwikłana w problem sercowy, gdyż dostaje list miłosny od tajemniczego wielbiciela, a na dodatek ów wielbiciel prosi ją o odpowiedź, używając jako pośrednika Sugimury - klasowego kolegi Yuko i Shizuku. Niby nic, ale jeśli wziąć pod uwagę, że Yuko jest w nim na śmierć zakochana! Malo tego - Sugimura jest zakochany w Shizuku, a Shizuku... eeech, jeśli chcecie wiedzieć, jak się skończyła nieszczęśliwa miłość Yuko, przyjrzyjcie się dokładnie pewnej parze na moście, podczas wyświetlania napisów końcowych...

Sugimura (Yoshimi Nakajima)

- kolega z klasy Shizuku i Yuko. Zadurzony w Shizuku nie chce przyjąć do wiadomości, że jego obiekt westchnień uważa go "tylko" za przyjaciela. Zna się z Shizuku od najmłodszych lat, praktycznie razem się wychowali. Nie zauważa (przynajmniej na początku) z kolei zapatrzonej w niego Yuko. Należy do szkolnej drużyny baseballowej.

Metrem ku życiowej przygodzie...

osoba... odpowiedzią na jej pytanie wydaje się być dziwny refleks w oczach dostojnego kota, który przez chwilę wygląda jak gdyby miał ożyć... dla Shizuku to właśnie się stało... Z hipnotycznego zamyślenia wyrwa ją starszy pan, który nie wiedzieć skąd, nagle pojawia się w pomieszczeniu. - Możesz tutaj zostać. - Zapewnia nieco zakłopotaną dziewczynę - Baron się nudzi... ..Baron...???

Chwilę potem zachwycona Shizuku ma okazję zobaczyć w działaniu wspaniały, zabytkowy zegar, istne dzieło sztuki, które nie dość, że zachwyca pięknym swojego wykonania, to na dodatek kryje w sobie romantyczną opowieść o niespełnionej miłości... prezentacja zostaje nagle przerwana, gdy Shizuku uświadamia sobie, że jest już spóźniona - przecież miała iść do biblioteki! Wybiega jak szalona, pytając czy może tu wrócić i przy okazji zostawiając torbę z posiłkiem dla taty...

Jest szczęśliwa! Nie dość, że odkryła tak wspaniałe miejsce, to jeszcze znajduje się ono blisko biblioteki, a więc będzie mogła zaglądać tutaj częściej! To takie ekscytujące, zupełnie jak w powieści! - oszłamiona sporą ilością cudownych przeżyć Shizuku dociera w końcu pod bibliotekę i... nagle słyszy swoje imię. Gdy odwraca się, widzi chłopca na rowerze, tego samego, którego spotkała w przyszkolnym parku! Czego on może od niej chcieć?! - okazuje się, że tajemniczy chłopak przywiózł Shizuku pozostawioną w sklepie torbę ze śniadaniem, gdyż starszy pan, którego niedawno poznała Shizuku, jest jego dziadkiem. - Zaskoczenie Shizuku jest kompletne, gdy dostrzega na bagażniku roweru chłopca, kota - tego samego, który przyprowadził ją do sklepu! - po takiej dawce przeżyć na Shizuku nie robi już nawet większego wrażenia uwaga na temat jej roztargnienia oraz słowa znanej jej piosenki... Concrete Road...

W bibliotece, podczas wyszukiwania książek, Shizuku po raz kolejny tra-

fia na znane nazwisko i po raz pierwszy kojarzy je z... tajemniczym chłopcem. - NIE!!! To nie może być ON! - nie ktoś taki, nie tak go sobie wyobrażała...!

Na drugi dzień po lekcjach dochodzi do spotkania Shizuku i Sugimury. Oboje próbują wyjaśnić sobie pewne sprawy, Shizuku mówi przyjacielowi o miłości, jaką żywi do niego Yuko, Sugimura natomiast wyjawia swojej koleżance z klasy coś bardziej szokującego... Shizuku nie była gotowa na taką wiadomość... nie od kogoś, kogo zawsze uważała i nadal uważa za... przyjaciela...

"Gdy człowiek wspomni czas, kiedy kochał, zdaje mu się, że nic się odąd już nie zdarzyło."

Mauriac

Miłość

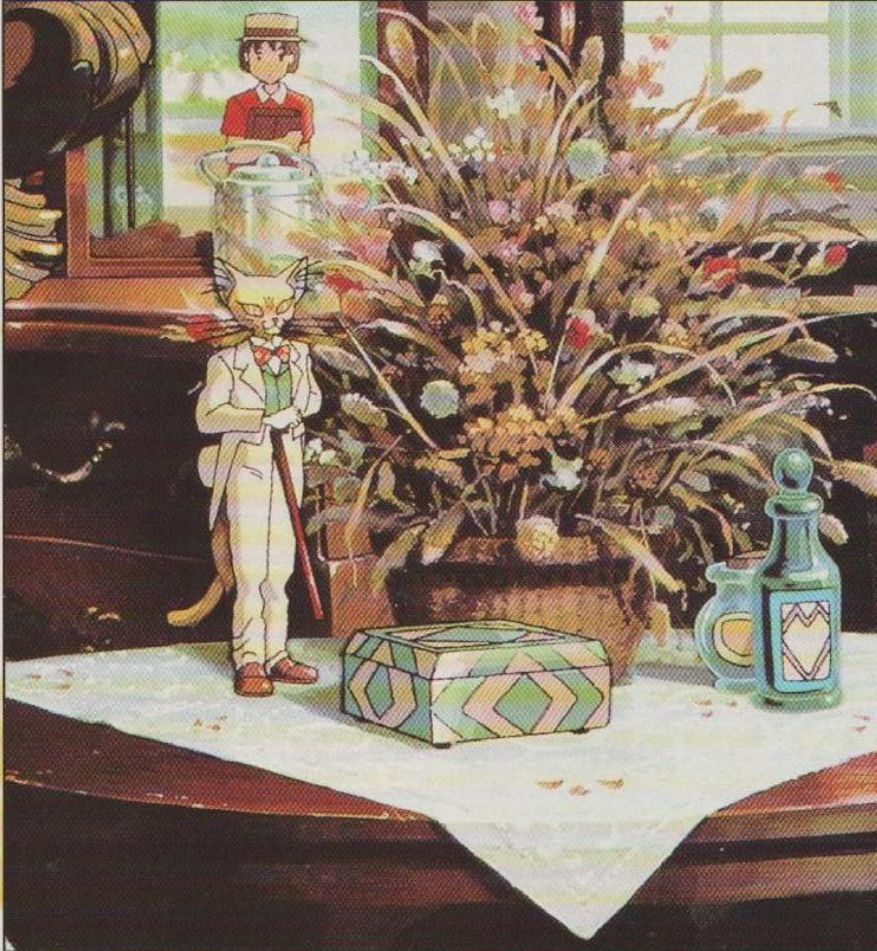
Shizuku znowu odwiedza antykwariat i znowu staje zamknięte drzwi. Nieco zdezorientowana ostatnimi wydarzeniami siada pod sklepem i prowadzi jednostronny dialog ze znajomym grubym kociakiem... odnosi wrażenie jakiejś dziwnej z nim bliskości... czyżby byli aż tak podobni...? - Kot ma na imię Moon, bo jest pełny jak księżyc w pełni - informuje zaskoczoną Shizuku tajemniczy znajomy chłopak, który właśnie podjechał rowerem pod sklep dziadka. Shizuku dowiaduje się między innymi, że Moon tak naprawdę jest bezpański i ma wiele imion... chłopiec zaprasza Shizuku do środka. Oboje wchodzi tylnym wejściem i dziewczyna po raz pierwszy odkrywa wspaniały widok miasteczka, którego panoramę widać w dole z tylniej części antykwariatu. Shi-

Czy prawdziwa przyjaźń może zastąpić miłość? - Shizuku i Sugimura mają ciężki orzech do zgryzienia...

Magiczne miejsce, magiczna statuetka...

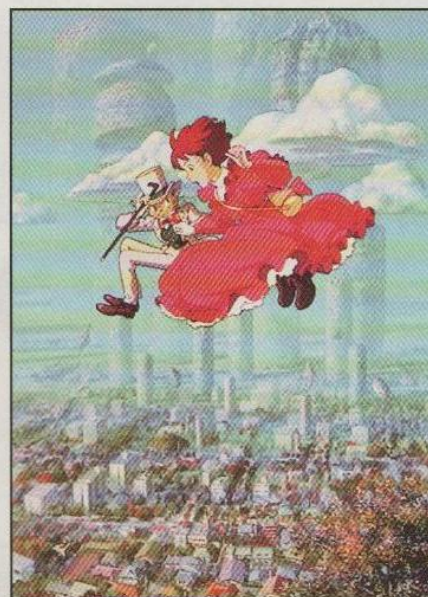
zuku również po raz pierwszy ma okazję dokładnie przyjrzeć się statuetce Barona... jego lśniącem oczom... "miejsce dla aniołów"...

Gdy słońce zachodzi a oczy Barona przestają lśnić, Shizuku schodzi do pracowni lutniczej, mieszczącej się pod sklepem. Tam zastaje chłopca pracującego nad skrzypcami... okazuje się, że uczy się on fachu lutnika u swojego dziadka, a przy okazji gra na skrzypcach. Oczywiście narwana Shizuku nie może przepuścić takiej okazji - namawia chłopca do gry. Ten lekko poirytowany jej nieco napastliwym zachowaniem zgadza się, ale pod warunkiem, że Shizuku zaśpiewa... domyślicie się już zapewne jaką piosenkę? - Sytuacja znowu przyjmuje nieoczekiwany obrót, bo gdy chłopiec i Shizuku oddają się radosnemu koncertowaniu, w pracowni zjawia się dziadek Seijiego oraz jego dwóch, równie muzycznych, kolegów. Wraz ze swoimi instrumentami włączają się do "akcji" i tym samym powstaje piękna interpretacja klasycznego przeboju... Jednak zakończenie owego mini-koncertu jest dla Shizuku prawdziwym szokiem... TO TY MASZ NA IMIĘ SEIJI...!?!

Gdy Seiji wieczorem odprowadza Shizuku do domu, opowiada jej o planach związanych ze swoją pracą. W Shizuku, gdzieś w głębi jej serca, budzi się nadzieja, bowiem nagle uświadamia sobie, że jej jeszcze nie udało się odnaleźć swojego powołania... Dziewczyna po raz pierwszy słyszy od Seijiego, że jej tłumaczenie Coutry Road tak naprawdę mu się podobało... Shizuku po raz pierwszy zaczyna zastanawiać się nad swoją przyszłością...

Kolejny dzień jest deszczowy. W klasie Shizuku wieść o spotkaniu z Seijim robi zawrotną karierę, a przysłowiowym "gwoździem do trumny" są odwiedziny Seijiego. Gdy chłopak wywołuje Shizuku z klasy, cała brać klasowa wyje z radości - ona ma chłopakaaaaa! - ech, ciężkie jest życie zakochanych nastolatków... tym bardziej, że nieświadoma Shizuku zwraca się publicznie do chłopca po imieniu... Wiadomość od Seijiego jest kolejnym ciosem dla dziewczyny - chłopak wyjeżdża do Cremony, do Włoch, na całe dwa długie miesiące, aby tam kon-

tinuować naukę (nie muszę chyba nikomu tłumaczyć, że w tych okolicznościach dwa miesiące to cała wieczność?). Oboje wychodzą na taras na dachu szkolnego budynku... dochodzi do pierwszych zwierzeń... Oboje zdają sobie sprawę, że są w sobie zakochani, chociaż każde z nich wyraża to w inny sposób... Okazuje się, że tak naprawdę znali się nie od dziś i nie dotyczy to tylko Shizuku, która widywała dane Seijiego na kartach książek, ale również Seiji znał Shizuku... nie od dziś... oboje przyrzekają sobie ciężko pracować i pamiętać o sobie... niezwykle romantyczną chwilę przerywa tłum kolegów i koleżanek z klasy Shizuku, którzy podслушując pod drzwiami wypadają na taras szkolnego dachu... mimo, że sytuacja jest zabawna, Shizuku

Oto moja przygoda...

Shiho Tsukishima (Yorie Yamashita) - starsza siostra Shizuku, lat 19. W anime szorstka i surowa dla swojej młodszej siostry. W zasadzie to właśnie ona sprawuje bezpośrednią opiekę nad Shizuku i wciąż przypomina jej o obowiązkach. Zawsze zaznacza, że obie z siostrą powinny pomagać w domu uczącej się matki, i jest bezwzględnie surowa dla wszelkich uchybień, których dopuścił się Shizuku. Obie siostry reprezentują skrajnie odmienne spojrzenia na świat i tutaj być może tkwi przyczyna ich konfliktu. Shiho opuszcza dom, przeprowadza się do własnego mieszkania w momencie, gdy Shizuku kończy pisać swoją powieść.

Asako Tsukishima (Murol Shigeru)

- mama Shizuku, lat 43. W sumie niewiele jest okazji, aby ją zobaczyć. Przeważnie nie ma jej w domu. Studiuje, pracuje, a co za tym idzie, jest wiecznie nieobecna, a więc prawie cały ciężar prowadzenia domu spada na obie siostry. Mimo to interesuje się Shizuku, a podczas rozmowy z córką (patrz: historyczna dla Shizuku rozmowa z rodzicami na temat jej przyszłości) przyznała się do podobnego postępowania w jej wieku. Fakt faktem, że Shizuku tylko dzięki wyrozumiałości rodziców mogła skończyć swoją powieść.

Yasuya Tsukishima (Tachibana Takashi)

- ojciec Shizuku. Pracuje w miejscowej bibliotece, a jego hobby jest "zabawa w kronikarza", a dokładniej mówiąc, spisywanie miejscowej historii. Wiecznie zajęty, całkowicie oddany swojej pracy i swojej pasji, lecz podobnie jak mama Shizuku, również martwi się o swoją córkę i tak samo jak Asako jest bardzo wyrozumiały dla Shizuku; ufa jej i zostawia wolny wybór (to właśnie on stwierdził, podczas "historycznej rozmowy", że należy dać Shizuku szansę osiągnięcia jej upragnionego celu). Ciekawostką jest, że głos ojca Shizuku podłożył znany japoński dziennikarz - Tachibana Takashi - i chociaż powszechnie twierdzi się, że świetnie oddał profil tej postaci, ja uważam, że był najnudniejszym seiyuu w tym anime. A może właśnie o to chodziło?

Moon - wszędobylski kot o wielu imionach (m.in. Yuta) i "właścicielach".

To właśnie dzięki niemu Shizuku trafiła do antykwariatu Nishiego. Trudno powiedzieć o nim coś więcej, poza tym, że jest niezależny, pewny siebie i jest doskonałym słuchaczem dla zwierającej się Shizuku. Shizuku w pewnej chwili stwierdza, że charakter Moon'a i jej są do siebie podobne. Seiji z kolei temu zaprzecza i twierdzi, że to niemożliwe, gdyż Moon jest w "połowie duchem", le w tym prawdy, ocenicie sami, w każdym razie jedno jest pewne - to bardzo tajemniczy kot. Shizuku w pewnym momencie odnosi nawet wrażenie (pierwsze spotkanie z Baronem), że Moon i Baron, to jedna i ta sama osoba... jego imię w oryginalnym brzmieniu Bake Neko (Kawaii - maj '98 strona 47).

Baron Humbert von Jikkingen (Shigeru Tsuyuguchi)

- "jest największym skarbem dziadka i nie jest na sprzedaż" - jak informuje Shizuku Seiji. Faktycznie, Nishiego i Barona zdaje się łączyć szczególna więź (patrz: sen i opowiadanie Nishiego). W podobny sposób Shizuku reaguje na statuetkę kociego arystokraty - w pewnym momencie Shizuku mówi, że odczuwa wielką ochotę przebywania w jego towarzystwie; lecz jednocześnie obchodzi się z Baronem z należytą ostrożnością i szacunkiem, bo wie, ile statuetka Barona znaczy dla Nishiego. Szczególnie wydają się fascynować Shizuku oczy Barona, które zwane są "miejscem dla aniołów" ze względu na swoje ciekawe właściwości odbijania promieni świetlnych... Baron jest również głównym bohaterem powieści Shizuku. Według tejże historii Baron urodził się w krainie zwanej Avalade, gdzie rzemieślnicy posiadają magiczne zdolności. Miał partnerkę o imieniu Luise (również w "rzeczywistości", o czym za chwilę). Jak sam twierdzi - został wykonany przez ucznia, ale twórca włożył w tę pracę całe swoje serce i dzięki temu byli z Luisej szczęśliwi... W tej całej historii kryje się swista isierka mistycyzmu, gdyż tworząc historię Barona, Shizuku wymyśla dla niego partnerkę o imieniu Luise, która w rzeczywistości nie istniała - tak przynajmniej twierdzi Nishi, dziadek Seijiego. A zatem podtytuł powieści Shizuku, sugerujący jakoby to Baron opowiedział jej swoją historię, nabiera w tym świetle nowego wymiaru...

I jeszcze jedna (niestety niepotwierdzona) ciekawostka związana ze statuetką kota. Podobno w przypadku Barona inspiracją dla autorki mangi, pani Aoi Hiragi, była autentyczna figurka kota, który znalazł się w jej posiadaniu w bardzo ciekawych okolicznościach. Mianowicie pani Hiragi swego czasu zauważyła w sklepie figurkę kota i przez długi czas nie mogła się zdecydować na jej zakup. Gdy w końcu postanowiła nabyć figurkę, okazało się, że przed chwilą ktoś ją kupił! - Później z kolei okazało się, że nabył ją chłopak pani Hiragi (a obecnie mąż) na prezent urodzinowy dla swojej ukochanej! - "echa" tego wydarzenia widać w filmie, podczas opowieści Nishiego... czyż to nie romantyczne?

nie jest do śmiechu... jej iza mówią same za siebie...

"Czy człowiek może żyć bez fantazji?"

Dostojewski

Szept serca

Zupełnie zagubiona, nie mogąca odnaleźć się Shizuku, szuka pomocy u przyjaciółki. Gdy gości w domu Yuko, zwierza się jej ze swoich zmartwień, myśli o Seijim, który wyjeżdża szukać swojego talentu... w przeciwieństwie do niej ma jasno określony w życiu cel i...

...I w tym samym momencie Shizuku nagle uświadamia sobie, że tak naprawdę ona też ma swój cel! Przecież wie, co kocha! Przecież wie, czemu tak naprawdę chciałaby się poświęcić... przecież kocha KSIĄŻKI!!!

Tego wieczoru siada przy swoim biurku i zaczyna pisać swoją pierwszą powieść... Postanawia skończyć ją przed powrotem Seijiego... a zatem ma... tylko... dwa miesiące...

Na drugi dzień Shizuku postanawia odwiedzić antykwariat, a dokładniej - jego właściciela. Okazuje się bowiem, że bohaterem jej opowieści jest nie kto inny, jak sam Baron. Shizuku prosi o pozwolenie wykorzystania postaci Barona w swojej historii. Dziadek Seijiego zgadza się, aczkolwiek pod warunkiem, że będzie mógł pierwszy przeczytać ukończone dzieło... ale Shizuku oprócz pozwolenia na wykorzystanie Barona w swojej opowieści, dostaje od dziadka Seijiego coś jeszcze... dawkę bezcennej mądrości, przedstawionej w postaci nieoszlifowanego kamienia...

"Usłysz w lesie głos. Usłysz pamięć wiatru, który przybył tutaj z dalekiego, obcego kraju. Usłysz pamięć chmury, spoglądającej ponad nieskończoną przestrzeń."

Shizuku Tsukishima, "Mimi wo Sumaseba", początek powieści.

"Obserwuj naturę uważnie, ale pisz ze wspomnienia; i bardziej ufaj wyobraźni niż pamięci."

Coleridge

Przygoda z Baronem

Kolejne dni są dla Shizuku niczym sen. Młoda pisarka zupełnie zatracza się w swoim świecie. Jej młoda dusza odlatuje ze świata rzeczywistego. Wszystko co robi, podporządkowane jest jej celowi. Shizuku opuszcza się w nauce, wstaje o czwartej rano i chodzi późno spać. Pisze w domu, szkole, podczas lekcji i posiłków. Skreśla kolejne dni w kalendarzu i pisze, pisze, pisze...

Gdy informacje o kłopotach w szkole docierają do domu, Shizuku zostaje wezwana na "rodzinny dywanik". Dziewczyna walczy o prawo do ukończenia swojej pracy, do osiągnięcia celu, który jest w tej chwili dla niej ważniejszy niż dalsza nauka... zdezorientowani rodzice widzą jak ich córka ciężko pracuje nad swoim tajemniczym projektem, okazują zatem zrozumienie i pozwalają dokończyć jej pracę... zostały wszak już tylko... trzy tygodnie...

"Pióro oryginalnego pisarza, podobnie jak różdżka Artemidy, wywołuje kwitnącą wiosnę na jałowej pustyni."

Young

Powrót

Nadchodzi w końcu upragniony dzień, dzień pełen obaw i nadziei. Shizuku przynosi skończoną powieść, a jej tytuł brzmi: "Mimi wo Sumaseba - historia, którą opowiedział mi Baron". Gdy dziadek Seijiego czyta powieść, dziewczyna spogląda na panoramę miasta - tę samą, którą widziała, gdy za pierwszym razem przyszła tutaj z Seijim. Jest smutna, gdyż ten widok przypomina jej minione chwile. Teraz wydaje jej się, że widzi zupełnie coś nowego -

Kraina zwana Avalade, to właśnie w tym magicznym miejscu urodził się ja i moja ukochana Luise...

ale to nie miasto się zmieniło, lecz ona sama. Pod wpływem ostatnich przeżyć patrzy już na życie zupełnie inaczej. Tyle rzeczy wydarzyło się od tamtego czasu, tak wiele spraw się skomplikowało... tak wiele... najbliższego wieczoru, gdy jej książka zostaje po raz pierwszy przeczytana, Shizuku dowiaduje się prawdy o swojej książce, o Baronie i... o sobie... mądre słowa Nishiego są niczym balsam na obolałą duszę dziewczyny...

W końcu, gdy Shizuku osiąga upragniony cel, przyrzeka sobie i rodzicom, że nadrobi straty w szkole... i będzie kontynuowała naukę... Wyczerpana pada na łóżko... budząc się bardzo wczesnym rankiem wychodzi na balkon i... widzi... właśnie JEGO... widzi Seijiego! ...jak czeka na dole i macha do niej ręką... (to jedna z najpiękniejszych scen w filmie). Jej ekscytacja jest tak wielka, że przez chwilę nie wie, co ma robić, czy powitać go z balkonu, czy też biec na dół. Wybiega...

Seiji zabiera Shizuku na swoim rowerze w pewne przepiękne miejsce, gdzie oboje oglądają wschód słońca... przepiękny widok... i przepiękne słowa - tak proste, a wyrażające tak wiele... Kocham cię...

"Gdyby stworzyć Top Ten Twórców Anime, Hayao Miyazaki zająłby wszystkie dziesięć pozycji."

Emiko Okada, krytyk animacji

Twórcy i ręka Mistrza

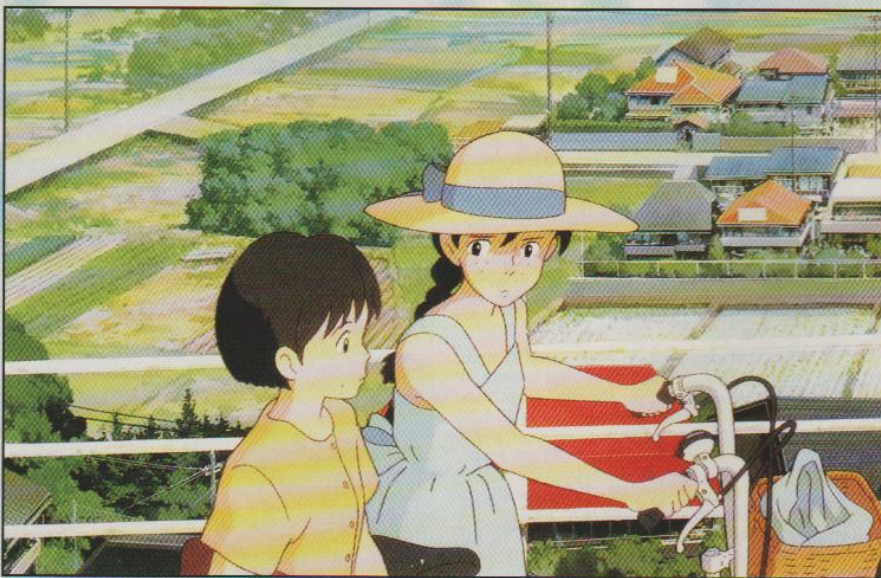
Anime Mimi wo Sumaseba ("Jeśli posłuchasz uważnie" - obowiązujący tytuł poza Japonią: "Whisper of the Heart" - "Szept serca") wyszło z legendarnej już wytwórni założonej przez Hayao Miyazakiego - Studia Ghibli. Wytwórnia ta znana jest z produkcji anime najwyższej próby (o których w przyszłych numerach Kawaii), a nazwisko Hayao Miyazakiego jest synonimem mistrzostwa pod każdym względem. Mimo, że omawiane tutaj anime nie było reżyserowane przez Miyazakiego, z całą pewnością jest to również jego film - jak zresztą praktycznie wszystkie

produkcje z jego wytwórni. Miyazaki był przy produkcji filmu od początku do końca, napisał scenariusz, był producentem, wyreżyserował scenki z Baronem (powieść Shizuku) i miał swój udział w tłumaczeniu słów przeboju Country Road. Ten film wprost tryska "miyazakowskim stylem i klimatem" i doprawdy trudno jest mi przyjąć do wiadomości twierdzenia niektórych fanów, jakoby ten film nie był filmem Miyazakiego.

Film wyreżyserowany został bardzo sprawnie przez jednego z młodszych przedstawicieli reżyserów z wytwórni Ghibli - Yoshifumi Kondo. Jest to jeden z niewielu filmów z tej wytwórni nie wyreżyserowanych przez Miyazakiego bądź Takahatę. Yoshifumi Kondo mimo, że reprezentuje młode pokolenie reżyserów, nowicjuszem nie jest, gdyż uchodzi w Ghibli za jednego z czołowych animatorów i pracował już przy wielu projektach studia. Pomijając jednak osobę reżysera, Whisper of the Heart jest jeszcze o tyle nietypową produkcją tej wytwórni, gdyż powstała na bazie shōjo mangi pod tym samym tytułem (Mimi wo Sumaseba), autorstwa Aoi Hiragi. Oto co ma na ten temat do powiedzenia mistrz Miyazaki: "Od dłuższego czasu myślałem o zrobieniu filmu na podstawie mangi dla dziewcząt, niepokoiłem się tylko, czy uda mi się przenieść na ekran uczucia ukryte w tej opowieści." - Co się natomiast tyczy mangi, Mimi wo Sumaseba wchodzi w skład serii wydawniczej zatytułowanej - Ribon Mascot Comics, wydawnictwa Shueisha. Warto tutaj dodać, że manga ta ma swoją kontynuację zatytułowaną - Shiawase na Jikan, a jej fabuła opowiada o dalszych losach Shizuku i Seijiego.

Film ten jest wyjątkowy z jeszcze jednego powodu. Miyazaki i Takahata wielokrotnie byli krytykowani za idealizowanie w swoich filmach wiejskiego styku życia (no tak, zawsze trzeba się czegoś czepić). Między innymi właśnie dlatego wybrano tę historię spośród innych, gdyż jej akcja rozgrywa się w mieście. Mimo to klimat filmu i tak zawiera w sobie specyficzną dawkę magii, całkowicie zniwelującą widza - cecha charakterystyczna wszystkich produkcji Studia Ghibli. Natomiast widok oddalonej panoramy miasteczka, widocznej z tyłów antykwariatu, aż nadto przydaje na myśl iście sielankowo-wiejski klimat... no cóż, Mistrz zawsze potrafi postawić na swoim!)

Jeśli już jesteśmy przy miejscu akcji, to nie sposób nie powiedzieć o sekwencjach, które wyreżyserował sam Miyazaki. Co prawda to zaledwie kilka minut filmu, ale za to jakich kilka minut! - dużą zasługę w osiągnięciu tak dobrego efektu końcowego miał tutaj Naohisa Inoue, twórca scenarii w owych epizodach. Historia współpracy tego artysty ze studiem Ghibli jest dosyć ciekawa i myślę, że warta przytoczenia. Mianowicie pan Inoue, jako fan twórczości Miyazakiego, wysłał Mistrzowi zaproszenie na wystawę swoich prac; oczywiście nie licząc specjalnie na to, że Miyazaki z niego skorzysta. Stało się jednak inaczej. Mistrz zjawił się na wystawie i tak mu przypadły do gustu wystawione tam prace, że postanowił nabyć jeden z obrazów. Obraz ten nosi tytuł Upward Draft i zdobi teraz jedną ze ścian Studia

Shizuku zaraz zauważyła brak swojej książki...

Ghibli. Na tym jednak nie koniec, gdyż Miyazaki zaproponował twórcom tejsze współpracę przy nowym filmie. I tak oto Naohisa Inoue trafił do wytwórni i oprócz tego, że możemy oglądać w "Mimi..." jego prześlizgnięte tła w stylu fantasy, to również mamy okazję usłyszeć jego głos! - zwróćcie uwagę na scenę "koncertu", gdy Shizuku śpiewa do akompaniamentu "Seiiego i spółki" - głos tego wysokiego, szczupłego pana, należy właśnie do Inoue. Wracając jednak do sedna - scenki są krótkie, ale wykonane mistrzowsko i równie po mistrzowsku wkomponowane w całość (patrz, np. zakończenie pierwszej "wstawki"). Dzięki nim możemy częściowo poznać opowieść Shizuku, a jednocześnie owe "wstawki" wspaniale obrazują stan ducha młodej pisarki. Są to jedyne sekwencje, gdy mamy okazję widzieć "ożywionego" Barona i jedyna część filmu, przy realizacji której użyto grafiki komputerowej (połączenie latających w tle wysp, zwanych "Laputami").

Ale przecież wstawki wyreżyserowane przez Miyazakiego, to zaledwie ułamek procenta całego filmu, który jest narysowany i zanimowany iscie po mistrzowsku. Długo by tutaj mówić o niezwykłych cieniach, załamaniach światła, realistycznych tłach, które wyglądają niemal jak zdjęcia i swoją jakością powalają na kolana. A propos tła, twórcy posłużyli się tutaj pewnym technicznym wybiegiem, gdyż

Koncert...

Tama New Town - miasto, w którym rozgrywa się akcja filmu, jest tak naprawdę wzorowane na istniejącym w rzeczywistości mieście - Seiseki Sakuragaka, położonym w zachodniej części Tokyo. Centrum i okolice tej miejscowości zostały sfotografowane, po czym wprawne ręce rysowników ze Studia Ghibli przeniosły fotografie na celuloide. - Efekt jest szokujący.

Manga i anime

Jest manga, jest anime, a zatem muszą być i różnice. Generalnie fabuła anime nie odbiega od treści mangi, różnice tkwią raczej w samych postaciach. Oto jak, w dużym skrócie, mniej więcej się one przedstawiają: mama głównej bohaterki jest typową gospodynią domową - a nie, jak w anime, dorosłą studentką; Seiiji ma (w mandze) starszego brata - Koujiego, który przyjaźni się ze Shiho; Seiiji maluje obrazy; Shizuku jest na pierwszym, a nie na trzecim roku szkoły; w mandze występują dwa koty: Luna (khem!) i Moon, należące do obu braci, w anime natomiast z dwóch chudych kotów, zrobił się jeden gruby - podobno Miyazaki uzasadnił tę zmianę mówiąc, że nie chciał jeszcze jednego czarnego kota (jak w Kiki's Delivery Service - Jiji); anime kończy się nie tylko wyznaniem miłości (jak w mandze), ale także propozycją małżeństwa - oto jak komentuje

tę zmianę Miyazaki: "Chciałem wyciągnąć wnioski z zakończenia opowieści. Młodzi ludzie boją się teraz angażować w związki, dlatego też chciałem, aby tych dwoje do czegoś się zobowiązało, coś postanowiło. Nie chciałem, aby to odbyło się na zasadzie: w porządku, zobaczmy co przyniesie czas." - To w sumie większość ważniejszych różnic pomiędzy mangą i anime, jest co prawda jeszcze kilka drobniaków, ale jak już wspominałem - anime generalnie jest wierne mandze, więc nie ma potrzeby dalszego rozdrabniania się nad tym tematem.

Country Road

Niebagatelną rolę w tej opowieści odgrywa Country Road, przebój w wykonaniu Olivii Newton-John (patrz: m.in. sławny musical "Grease" z Johnem Travoltą), który w latach siedemdziesiątych był wielkim światowym hitem, również w Japonii. I właśnie tę wersję słyszymy na samym początku filmu, natomiast podczas trwania filmu i na jego końcu wykonuje ją Shizuku, czyli Yoko Honna. Tę ostatnią możemy usłyszeć na płycie ze ścieżką dźwiękową z anime oraz na singlu, natomiast wersję podstawową w wykonaniu Olivii Newton-John (jako, że prawa autorskie należą do innej wytwórni) można znaleźć tylko na płytach: "Let Me Be There" (USA) MCA oraz "Music Makes My Day" (UK) Pye. Pierwotnie tłumaczenia słów Country Road dokonał sam Miyazaki, jednak po przetłumaczeniu słów tego przeboju na język japoński uznał, że nie osiągnął oczekiwanego efektu, poprosił więc, wtedy dwunastoletnią, Mamiko Suzuki (córkę Toshio Suzuki - producenta), aby zrobiła to za niego. Chodziło o to, aby przekład był zrobiony przez kogoś młodego, bo przecież w filmie autorką przekładu jest czternastoletnia Shizuku. Po tej "operacji" Miyazaki wziął tekst na warsztat, dokonał ostatecznego szlif i dopisał parodię - Concrete Road. A jeśli już jesteśmy przy muzyce z filmu, to należy tutaj wspomnieć o jej twórcy, Nomi Yuuji, który znany jest między innymi z tego, że często współpracuje z Ryuichi Sakamoto, który - przypominę, stworzył ścieżkę dźwiękową m.in. do "Wings of Honneamise" (patrz: Kawaii grudzień 1998).

"Nie chcę przedstawiać świata jako miejsca, na którym nie warto żyć."

Hayao Miyazaki

Wrażenia

Wrażenia są oszalamiające. Nie wiem dlaczego Whisper of the Heart tak mnie wciągnęło, czy bardziej było to spowodowane tym, że w głównej bohaterce zobaczyłem część siebie, czy też tym, że od dawna miałem ochotę obejrzeć takie właśnie anime - bez szybkiej akcji, strzelaniny, złych obcych, super bohaterów i nadprzyrodzonych mocy - po prostu... życie. Zakłęty w tym filmie ładunek emocjonalny jest tak silny, że trzeba być z kamienia, aby nie ulec emanującej zeń magii. Historia przedstawiona w Whisper of the Heart jest prosta, lecz jej sposób podania, perfekcyjny - w tym tkwi jej siła. - Pewnych wrażeń nie da się opisać słowami - to trzeba zobaczyć. Whisper of the Heart to film nie tylko o miłości, ale także o poszukiwaniu swojego miejsca w życiu, swojego powołania, talentu. Oglądając takie produkcje zaczyna się rozumieć powody, z których Miyazaki zwany jest "Nowym Królem Japońskiej Animacji" - tytuł ten, przejęty po "bogu mangi" - Osamu Tezuce, w pełni mu się należy.

Mr Jedi

- Fragment "Alijii w kranie czarów" w tłumaczeniu Antoniego Marianowicza - Nasza Księgarnia, Warszawa 1969.
- Fragment "Władcy Pierścieni" w tłumaczeniu Marii Skibniewskiej - Czytelnik, Warszawa, CIA Books, SVARO Ltd., Poznań 1990.
- Ilustracje pochodzą z zbiorów Adama Ziolkowskiego oraz z archiwum redakcji.

Whisper of the Heart

(Mimi wo Sumaseba - If you listen closely)

Produkcja: Ghibli/Tokuma Shoten/Nippon TV/Hakuhodo

Reżyseria: Yoshifumi Kondo

Scenariusz: Hayao Miyazaki

Manga: Aoi Hiragi

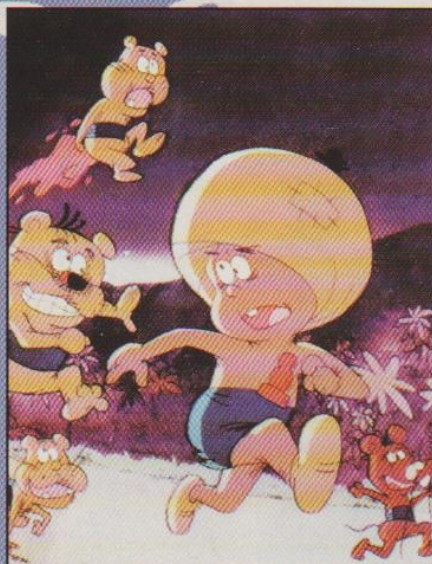
Muzyka: Nomi Yuuji

Czas: 110 minut

Kiedy 5 grudnia 1903 roku w Chicago urodził się Walter Elias (czyli Walt Disney), chyba nikt z jego czwórki rodzeństwa nie przypuszczał, że stanie się on światowym prekurem rysunkowej animacji. Całe zastępy naśladowców próbowały kopiować jego wzorce realistycznej animacji i rozwiązań graficznych. Nie ulega wątpliwości, że jednym z dzieci Disneya jest również japoński reżyser, scenarzysta i rysownik komiksów, HAYAO MIYAZAKI.

Ali Baba to 40-hiki-no tozoku © Toei Animation

Nie oznacza to, że jest on kontynuatorem jego idei. Miyazaki stoi w opozycji do filmów swojego wielkiego poprzednika, otwarcie krytykując płytkość tych produkcji. Od początku swojej pracy profesjonalnego animatora odrzucał proste i czytelne podziały rodem ze starych amerykańskich westernów, w których zło nosili czarne kapelusze, białe natomiast dobrzy bohaterowie. Jest jednym z tych chlubnych pośród reżyserów filmowych wyjątków, gdzie dobra prasa i pochwały krytyków idą w parze z ogromną popularnością i uwielbieniem wśród "szarego", przeciętnego widza. Magia Miyazakiego po prostu działa! Jeżeli ktokolwiek zaczął poznawać japońskie filmy animowane od, nie przymierzając, "Szkarałatego pilota" ("Kurenai-no Buta"), to jeżeli nie poruszyły go przepiękne animacje, bliki światła na skrzydłach podniebnych maszyn i setki teoretycznie nikomu niepotrzebnych detali, to chyba jest nie z tej planety. Pewnie niejednym z Was był świadkiem, jak najzacieklejsi wrogowie anime po obejrzeniu któregoś z filmów niemal nierozłącznego tandemu, Hayao Miyazaki-Isao Takahata, wsiadali na całego. Dzieła studia Ghibli (jego szefem jest Miyazaki), takie jak "Kaze-no Tani-no Nausicaa", "Mój sąsiad Totoro" ("Tonari-no Totoro"), czy "Majo-no Takkyubin", stanowiąc zaprzeczenie wszelkim stereotypom o głupocie, brutalności i pornografii "japońskich kreskówek", głoszonych w polskich (i nie tylko) mediach, urzekają dzieci,

młodzież i ich rodziciele, stanowią ostateczny kontrargument w bezsensownych sporach.

Miyazaki tworząc w swoich filmach misterne układanki, mieszając japońskie legendy z zagranicznymi wpływami (np. architektura skandynawskich i śródziemnomorskich miasteczek), osadzając akcję w wyimaginowanych światach (wyjątkiem jest tu np. "Mononoke hime") i wplatając w to efektowne sekwencje lotów i akcji, niemal za każdym razem osiągał sukces artystyczny i frekwencyjny. Był pierwszym japońskim reżyserem, który przełamał supremację studia Walta Disneya w Kraju Kwitnącej Wiśni. Z tego też powodu, pragmatyczni szefowie studia Buena Vista (reprezentant Disneya), zastosowali starą zasadę: skoro nie potrafisz pokonać wroga, przyłącz się do niego. W lipcu 1996 roku Buena Vista podpisała umowę z Tokuma Shoten Publishing, reprezentantem interesów studia Ghibli, na ogólnoswiatową dystrybucję dziewięciu filmów, włącznie z będącym wtedy w fazie produkcji, "Mononoke hime". Jak się jednak wszyscy przekonaliśmy, umowa ta nie przyniosła żadnej wymiernej korzyści dla polskich fanów. Jak dotąd wszelkie działania Disneya sprowadzały się do eleganckiego blokowania filmów Miyazakiego i spółki, po raz kolejny przesuwania dat premier i puszczania w obieg nieraz sprzecznych ze sobą informacji. Mam tylko nadzieję, że

"ŚWIAT JEST PIĘKNYM MIEJSCEM", CZYLI NARODZINY

Hayao Miyazaki urodził się w piątym dniu stycznia 1941 roku, będąc w kolejności drugim z czworga potomków płci męskiej z zamożnego rodu Miyazakich. Jego ojciec był dyrektorem Miyazaki Airplane w Kanuma, fabryki produkującej stery do myśliwców typu Zero. Zbieżność nazw nie jest tu przypadkowa - właścicielem fabryki był wujek małego Hayao. Matka Miyazakiego przez większą część jego młodości przeleżała w szpitalu, walcząc z gruźlicą. Film "Mój sąsiad Totoro" ("Tonari-no Totoro"; polska emisja: Canal Plus) jest w głównej mierze poświęcony wydarzeniom z jego dzieciństwa i związkami z matką. Była ona inteligentną i czytającą kobietą, która po przegranej przez Japonię drugiej wojnie światowej zmieniła swoje poglądy polityczne z zaangażowanej nacjonalistki na zwolenniczkę demokracji obywatelskiej. Wpływ rodziców na Hayao był niezaprzeczalny: bliskie związki i fascynacja awiacją zaowocowały wieloma efektownymi scenami podniebnych lotów w jego filmach, czy też współpracą z magazynem hobbystycznym "Model Graphix". O swojej matce wspominał zaś w wywiadach, że odziedziczył po niej sceptycyzm i umiejętność stawiania właściwych pytań.

W 1958 roku, będąc na trzecim roku szkoły średniej Toyama, Hayao Miyazaki postanowił zostać animatorem po obejrzeniu filmu "Hakuja Den" (reż. Yabushita Taiji). Była to tragiczna opowieść z cyklu "love story" oparta na bazie chińskiej legendy. Warty podkreślenia jest też fakt, że był to pierw-

Dokonała Gaeru.

lipcowa, dodajmy - amerykańska, premiera "Mononoke hime" w końcu dojdzie do skutku.

szy animowany film studia Toei Doga, założonego w 1956 roku.

Rok później, w 1959 roku, Hayao Miyazaki zostaje członkiem społeczności akademickiej na Uniwersytecie Gakushuin, prywatnej uczelni od początku swojego istnienia bardzo blisko związanej z cesarskim rodem. Ukończył specjalizację w zakresie ekonomii i nauk politycznych, broniąc pracę dotyczącą teorii japońskiego przemysłu. Na uniwersytecie ukształtował swoje preferencje polityczne, stając się zaangażowanym wyznawcą ideologii marksistowskiej. Radykalne nastawienie Miyazakiego brało się poniekąd z politycznego klimatu początku lat sześćdziesiątych i faktu, że był synem "bogatych burżujów". Studia to również czas, który Hayao poświęcił na działalność w studenckim "kole badawczym literatury dziecięcej". Nie sugerujmy się nazwą, gdyż w tamtych czasach była to organizacja zajmująca się niemal wyłącznie mangą.

ANIMATOR NA BARYKADACH

W 1963 roku Hayao Miyazaki został absolwentem Uniwersytetu Gakushuin i niemal z marszu, po odbyciu trzymiesięcznego stażu, znalazł pracę w Toei Animation, dziś największym studio animacji w całej Azji. Zaczynał skromnie. Zarówno praca (uczestniczył w pracach przygotowawczych do produkcji filmu "Wan Wan Chushingura"), jak i wynagrodzenie (19,500 jenów miesięcznie) nie odpowiadały talentom i ambicjom młodzieńca. Z tych środków finansowych początkowo ciężko było mu opłacić nawet mały lokal w Norima-ku w Tokio.

Drugą produkcją, przy której Miyazaki pracował jako animator, była seria telewizyjna "Okami-shonen Ken" (1963 rok). Tam też poznał Isao Takahatę, który nadzorował jego pracę będąc reżyserem jedenastu odcinków serii. Od tego momentu datuje się ich wzajemna współpraca oparta na przyjaźni i szacunku. Ciągłe jednak decyzja o zatrudnieniu się w charakterze animatora, będąc absolwentem ekonomii rejonowej uczelni, nie wydawała się zbyt szczęśliwym rozwiązaniem. Jednak dzięki talentowi i wyjątkowej pracy

MIYAZAKI-TAKAHATA: DUET DOSKO- NAŁY

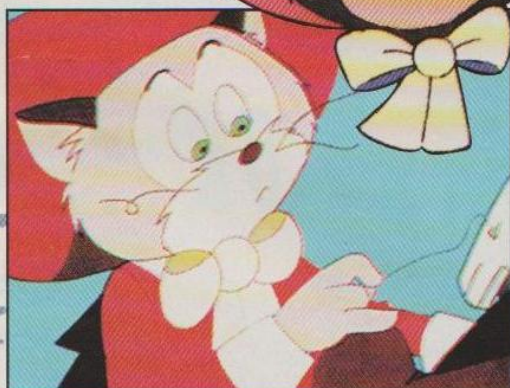
Rok 1965 był przełomem w karierze Miyazakiego, który dobrowolnie dołączył do ekipy pracującej nad pełnometrażowym filmem animowanym "Taiyo-no oji Horus-no daiboken". Uważał, że jest to ostatnia szansa pracy nad filmem przeznaczonym dla kin, który mógłby konkurować z coraz popularniejszą telewizją. Na spotkaniu roboczym spotkali się więc: Miyazaki, Isao Takahata (reżyser filmu) i Yasuo Otsuka (reżyser animacji), którzy postanowili razem zrobić film diametralnie różniący się od typowych anime produkowanych w latach sześćdziesiątych. Zamiast gagów, nieskomplikowanej akcji i banalnego scenariusza, zapragnęli zrobić film co najmniej tak samo dobry, jak produkcje fabularne: z głębią przekazywanych uczuć i rozbudowaną, wielowątkową fabułą. Miyazaki potraktował to jako swoją wielką szansę: był pomysłodawcą scenariusza, czuł nad jednorodnością stylistyczną filmu i jego koncepcją plastyczną. Wtedy też poznał swoją przyszłą żonę, Akemi Ote, pracującą jako główna animatorka przy "Taiyo-no oji Horus-no daiboken".

"Taiyo-no oji Horus-no daiboken" miał swoją premierę w lecie 1968 roku, trzy lata po rozpoczęciu produkcji. Opowiadał on losy grupy mieszkańców z miasteczka, chroniących swoje domy przed nadciągającym złem. Główną bohaterką jest Hilda, jak twierdzą niektórzy, najbardziej charyzmatyczna heroína w historii japońskiej animacji, stanowiąca archetyp późniejszych żeńskich postaci z filmów studia Ghibli: "Nausicaa", czy też "Majo-no Takkyubin". Sam film, mimo pojawiających się świetnych recenzji (np. w magazynie "Taiyo"), po dziesięciu dniach wyświetlania w kinach, pod naciskiem oburzonych organizacji społecznych, został ściągnięty z afisza. Tym samym szefowie studia Toei Doga nie dość, że nie zarobili ani grosza (swoją drogą "Taiyo-no oji Horus-no daiboken" jest najgorszą inwestycją w film animowany w historii Toei), to jeszcze pokłócili się z utalentowanym Takahatą. Ten poprzysiął sobie, że już nigdy nie wyreżyseruje żadnego filmu dla Toei Doga.

Warto jeszcze nadmienić, że w międzyczasie Hayao Miyazaki pracował jeszcze nad innymi produkcjami ze studia Toei. Opracował koncepcję

Kadr z "Lupin III - Cagliostro-no Shiro".

Miyazaki wkrótce zdystansował pracowników starszych od siebie wiekiem i stażem. Dał się również zauważyć, jako przywódca strajkujących animatorów podczas konfliktu związków zawodowych. Dzięki uznaniu starszych kolegów już w 1964 roku Hayao Miyazaki został wybrany sekretarzem związku zawodowego w studio Toei Animation. Dla pełnej jasności warto dodać, że jego zastępcą został nie kto inny, jak Isao Takahata.

"Kota w butach" ("Nagagutsu-o-haita neko"), filmu opartego na klasycznej baśni Charlesa Perrault. Opowieść o przygodach Piotrusia i dzielnego kota, Pero (obecnie maskotka studia Toei), spodobała się widzom tak bardzo, że powstały jeszcze dwa filmy będące jej bezpośrednią kontynuacją, do których jednak Miyazaki nie został już zaproszony. W 1969 roku na łamach gazety "Chunichi Shimbun Ni-

chiyo Ban" ukazywała się komiksowa adaptacja filmu (w wersji full-color!). Manga była jeszcze przedrukowana w art-booku "Nagagutsu-o-haita neko", w którym można było znaleźć między innymi raport z produkcji samego filmu. Jeżeli chcecie dowiedzieć się więcej faktów na temat "Kota w butach", pierwszej japońskiej anime wyświetlanej w polskich kinach, serdecznie polecam artykuł Witolda Nowakowskiego z "Kawaii" (#2-3/1999).

W tym okresie Miyazaki przemycił dużo pomysłów, później zrealizowanych we własnych produkcjach, współpracując między innymi przy "Sora-tobu yurei-sen" (1969), czy też "Dzieciach wśród piratów" ("Dobutsu Takarajima"; 1971). W "Sora-tobu yurei-sen" popchnął scenę wjazdu czołgów i ich ataku w samym centrum Tokio, co znalazło swoje odzwierciedlenie w zrealizowanej przez niego serii telewizyjnej "Lupin III" (odcinek 155: "Saraba Ito-shiki Lupin yo"). Z kolei w "Dzieciach wśród piratów", ostatniej japońskiej anime w polskich kinach, opartej na książce Stevensona "Wyspa skarbów", kapitan John Silver ma wygląd świni, bardzo zbliżony do głównego bohatera "Szkarłatnego Piliota", Porco. Również i w tym wypadku Miyazaki

plastyczną do "Hustle Punch" (1965 rok) oraz do serii telewizyjnej "Rainbow-sentai Robin" (1966 rok). Był też reżyserem animacji przy pierwszej w historii anime serii typu "magical girls" (do tej kategorii zalicza się "Czarodziejkę z Księżyca"), "Mahotsukai Sally" (odcinki: 77 i 80). Była ona emitowana w Polsce pod tytułem "Sally czarownica/Sally Czarownica", a jej drugą edycję z 1988 roku możecie zobaczyć na kanale PolSat 2.

"Sally czarownica" wyprodukowana w 1966 roku wspólnie przez Toei Animation i Hikari Production, jest serią studziwieciami odcinków będących adaptacją mangi jednego z klasyków japońskiego komiksu, Mitsuteru Yokoyamy (autor między innymi: "Tetsujin 28-go", czy też "Giant Robo").

MIYAZAKI W NOWYCH BUTACH

Po premierze "Taiyo-no oji Horus-no daiboken" Hayao Miyazaki przystąpił do pracy nad kolejnym filmem kinowym. W 1968 roku opracował koncepcję plastyczną do

なぜ、庵野監督がサハラに現れたのか
この謎は次号のアニメージュと日
テレビで明かされる。期待せよ!

Miyazaki w otoczeniu kolegów ze studia Toei Doga (1971 rok).

Panda Kopanda.

stworzył, podpisując się jako "Toei Doga", komiksową wersję filmu, ukazującej się w "Chunichi Shimbun Nichiyō Ban" w 1971 roku.

Do Polski dotarła jeszcze jedna pozycja, przy której Miyazaki miał swój niewielki udział, zrealizowana w latach 1969-1970. Był on autorem koncepcji plastycznej do odcinków: czterdziestego czwartego i sześćdziesiątego pierwszego, serii "Czarodziejskie zwierciadło" ("Himitsu-no Akko-chan"), od czasu do czasu wznawianego na kanale Polonia 1.

W 1969 roku Hayao Miyazaki po raz kolejny spróbował się zmierzyć z komiksem, tym razem pod pseudonimem Saburo Akitu. Manga "Sabaku-no tami" ukazywała się w gazecie "Shonen Shōjo Shinbun" od września 1969 roku do marca 1970. Mimo iż jej potencjalnym odbiorcą miały być dzieci, Miyazaki rozbudował to, na którym rozgrywały się wydarzenia. Zdrada, ludzka podłość w ekstremalnych warunkach, zniszczenia powojenne, czy też śmierć kilku bohaterów - był to wpływ Osamu Tezuki. Nota bene "Sabaku-no tami" jest niemal kopią stylu graficznego prezentowanego przez "boga mangi", Tezuke. Opowieść rozgrywa się w XI wieku, gdzieś w centralnej Azji. Głównym bohaterem jest młody chłopak, Tem, zamieszkujący wraz ze swoim ojcem namioty na stepie. Pewnego dnia ratują życie tajemniczemu mężczyźnie o imieniu Kughil, ściganego przez grupę nomadów, Kittari. Tem, którego ojciec ginie w starciu z nomadami, wraz z Kughilem organizuje powstanie przeciwko reżimowi politycznemu Kittarian. Jeżeli chodzi o stronę techniczną, "Sabaku-no tami" nie przypomina w dużej mierze tradycyjnego komiksu. Większość tekstów znajduje się poza kadrami, a dyktów dialogowych jest tu jak na lekarstwo. Manga ta jest o tyle ważna, gdyż jest uznana za pierwowzór późniejszej pozycji Miyazakiego, "Nausicaa".

Epizodem w działalności artystycznej Hayao Miyazakiego jest również praca animatora nad kinowym filmem animowanym "Ali Baba to 40-hiki-no tozoku" zrealizowanym w 1971 roku przez studio Toei. Jest to opowieść o Ali Babie, królu pozbawionym wszelkich skrupułów, który bogaci się kosztem swojego ludu. Chce stać się jeszcze bardziej bogaty, a w dniu, w którym znajduje czarodziejską lampę kryjącą w sobie niesamowitą moc, wydaje mu się, że będzie najszcześniejszym czło-

wiekiem świata. Moc ukryta w lampie go dzi się spełnić każde jego życzenie. Stawia jednak warunek: Ali Baba musi oczyścić miasto z wszystkich kotów, ponieważ są to zwierzęta przyprawiające go o dreszcze. Król zamyka więc wszystkie koty w grodzie, jednak sprytnie zwierzątka zaczynają uciekać.

NA WOLNOŚCI

Mając już pewną renomę w środowisku twórców anime, w 1971 roku Miyazaki opuścił studio Toei Animation i przyłączył się do Isao Takahaty i Yoichiego Otabe, pracujących w nowym studiu animacji, A-Pro. Wspólnie zaangażowali się w projekt serialu telewizyjnej "Nagakutsushitano Pipi", czyli adaptacji znanej również w Polsce książki Astrid Lindgren o przygodach Pipi. W tym celu mistrz Miyazaki odbył nawet swoją pierwszą zagraniczną podróż do Szwecji, lecz niestety, autorka nie sprzedała Japończykom praw autorskich i na króży do Skandynawii się skończyło.

Po rozczarowaniu, jakim było fiasko planów "Nagakutsushitano Pipi", Hayao Miyazaki i Isao Takahata w 1972 zrobili razem krótki film "Panda Kopanda". Miyazaki wymyślił historię, napisał skrypt scenariusza, opracował projekty do filmu oraz nadzorował proces animacji, natomiast Takahata

stał reżyserem. Jakby na osłodę po niefortunnej przygodzie ze Szwedami, główna bohaterka - Mimiko - otrzymała charakter designu dziwnie podobny do Pipi (rudy kolor włosów, sterujące warkoczki, etc.). Opowieść o losach pandy, zwanej Kopanda, mieszkającej razem z Mimiko w bambusowym lesie, doczekała się nawet sequeła w postaci filmu "Panda Kopanda - Amefuri sakasu-no maki", nakręconego w 1973 roku przez ten sam zespół realizatorski.

ZŁODZIEJ-GENTELMAN ZNOWU W AKCJI

Współpraca na linii Miyazaki-Takahata układała się świetnie. W 1971 roku zaangażowali się w kolejny serial animowany, "Lupin III [sansei]". Był on oparty na niezwykle popularnej w Japonii mandze Monkey Puncha, ukazującej się od 1967 roku na łamach magazynu "Action Weekly".

Lupin III jest wnukiem sławnego francuskiego złodzieja-gentelmana, Arsena Lupina, bohatera książki Maurice'a LeBlanca z początku wieku. Razem ze Jigenem i Goemonem, potomkiem samurajów, tworzą awanturnicze trio, zdolne skraść każdy cenny przedmiot na świecie. Z powodu kłopotów z prawem autorskim, imiona głównego bohatera ulegały różnym przemianom w zależności od kraju: np. we Francji Lupin przechrzczony został na Edgara, a w USA "Królik" (czyli "lupin" po francusku) został "Wilkiem" ("Wolf").

Jednakże prestiż w branży przyniosła Miyazakiemu nie seria telewizyjna, lecz kinowa produkcja z cyklu "Lupin III - Cagliostro-no Shiro", zrealizowana w 1979 roku, której był zarówno współscenarzystą jak i reżyserem. Fani Lupina uważają "Zamek Cagliostro" za najlepszy film animowany reprezentujący ten cykl. Przez pięć lat królował też niepodzielnie na liście najlepszych anime wszechczasów prestiżowego magazynu "Animage" (do czasu, kiedy zdegradował go znowu Miyazaki z filmem "Nausicaa"), a jak wieść gminna niesie, film ten powalił na kolana innego czarodzieja sal kinowych - Stevena Spielberga.

HAIDI, CZYLI SEKAI MEISAKU GEKIJŌ

W 1973 roku Miyazaki i Takahata opuścili studio A-Pro, tym samym stając się pracownikami Zuiyo Pictures. Tu też wspólnie zrealizowali pięćdziesięciodwuodcinkową serię "Alps-no shōjo Heidi", wyemitowaną swego czasu również przez polską telewizję pod skróconą nazwą "Heidi". Warto podkreślić fakt, iż była to pierwsza zrealizowana japońska telewizyjna anime, która bazowała na anegdotach i informacjach zebranych przez animatorów poza granicami Kraju Kwitnącej Wiśni. W tym celu w lipcu 1973 roku Miyazaki wyjechał w plener do Szwajcarii, aby jako projektant i organizator scen w "Heidi" poszukać inspiracji. Reżyserem "Heidi" został oczywiście Takahata, scenariusz zaś powstał na podstawie książki Johanna Spyri. Serial spośród całej masy innych dziecięcych animacji wyróżniało niespieszne tempo rozgrywających się wydarzeń, dzięki czemu autorom udało się doskonale sportretować życie w dziewiętnastowiecznej alpejskiej wiosce.

Seria "Heidi" była częścią większego projektu wytwórni Zuiyo Enterprises, zwanego Sekai Meisaku Gekijō. Tak nazywane były wszystkie serie animowane, oparte na klasykach dziecięcej literatury, zrealizowane przez Zuiyo (później przemianowano wytwórnię na Nippon Animation). Do tego nurtu należą między innymi: "Mała księżniczka" ("Shokōjo Sara"), czy też "Tom Sawyer" ("Tom Sawyer-no boken").

Takim oto sposobem dotarliśmy do 1975 roku. Ciąg dalszy w następnym numerze.

Mr.Gato

Wszystkie ilustracje pochodzą z prywatnych zbiorów autora i Mangazynu.

"Himitsu-no Akko-chan/Czarodziejskie zwierciadło" - pierwszy design Akko z 1969 roku. © Toei Animation/Fuji Productions

"Mahotsukai Sally", czyli "Sally czarownica" - pierwsza seria anime typu "magical girls". © Toei Animation/Hikari Productions

- CHARAKTERYSTYKI -

LUDZIE:

Nadia - THE SECRET OF BLUE WATER część 2

NADIA

Data urodzenia: 31 Maja 1875 roku.
Wzrost: 156 cm.
Wymiary: 73-56-75
 Ma śniadą skórę, czarne, proste włosy i piękne zielone oczy...

Nadia jest czternastoletnią sierotą, akrobatką cyrkową, którą przeznaczono pchnąć w środek walki o władzę nad światem. Moc klejnotu, który zawsze nosi na szyi, Blue Water, ostrzega ją w przypadku niebezpieczeństwa i pozwala jej na komunikowanie się ze zwierzętami. Dzięki temu czuje silny związek z naturą, w dzieciństwie wstrząsnęła nią śmierć zwierząt przeznaczonych na ubój (miała z nimi kontakt poprzez Blue Water). Od tego czasu jest ściśle wegetarianką, nie akceptuje żadnej formy zabijania. Gdy Nemo uratował ją przed śmiercią, strzelając do żołnierza neo-atlantydzkiej armii, zamiast wyrazić wdzięczność, nazwała go mordercą. Nienawidziła wszystkich, którzy pozbawiają innych życia, bez względu na motyw ich postępowania. Wkrótce zrozumiała jednak, że świat jest o wiele bardziej skomplikowany, by poddawać ludzi czarno-białym klasyfikacjom. Nadia jest trudna w pojęciu, ze względu na swoje pesymistyczne nastawienie. Wynika to z jej braku zaufania do ludzi, od których przecież nie zaznała niczego dobrego i niczego dobrego nie oczekuje w przyszłości. Przyczyną jej pochmurnego samopoczucia jest także okres dojrzewania, sam w sobie niełatwy, a co dopiero, gdy się jest ściganym przez grupę szaleńców pragnących zdobyć władzę nad światem... Bardzo pozytywnie wpłynęła na nią przyjaźń z Jeanem, jedynym, któremu ufała. Wspierała go w wyścigu z przeznaczeniem, czym zastraszył sobie jej uczucie.

Seiyuu: Yoshino Takamori

scynają maszynami przybiera u niego czasem niebezpieczne rozmiary. Niestety, jego znakiem firmowym są wynalazki, które nigdy nie działają jak należy. Ale Jean się nie poddaje, jego determinacja jest godna podziwu. Jest optymistą. Jest sierotą, gdyż jego ojciec zginął na morzu zaatakowany przez "morskiego potwora", dlatego Jean doskonale rozumie uczucia Nadii, która nigdy nie miała nikogo bliskiego. Jest w niej beznadziejnie zakochany od pierwszego wejrzenia, a z czasem i ona odwzajemnia to uczucie. Jean zbytnio ufa nauce, wierzy, że jest rozwiązaniem wszystkich problemów. Jednak w bolesny sposób przekonuje się, że nie ma racji. Zaprzyjaźnia się z Hansonem, który podziela jego fascynację techniką. Stają się również rywalami na "polu zawodowym". Jean jest niesamowicie podobny do Kinsuke z Evangeliona, głównie pod względem fizycznym, ale także niektórych cech charakteru.

Seiyuu: Noriko Hidaka (prawdziwe nazwisko: Noriko Nagai)
 Inne role: "City Hunter" - Shimizu, "Gunbuster" - Takaya Noriko, "Hakkenden" - Shinbei, "Ranma 1/2" - Tendou Akane, "Tonari-no Totoro" - Satsuki.

MARIE

Marie jest czteroletnią dziewczynką, której rodzice zostali zabici przez oddział Neo-Atlantydw. Nadia i Jean znaleźli ją na wyspie Gargoyle'a i zabrali ze sobą. Marie traktuje ich jako swoich zastępczych

rodziców. Szybko zaprzyjaźniła się z Kingiem, razem wprowadzają nieco humoru do serii. Jest rezolutną i mądrą dziewczynką. Gdy Sanson uratował jej życie, bardzo go polubiła. Jak się okaże w epilogu ("AD 1902"), naprawdę bardzo. Elektra "naraża się" Marie, gdy usiłuje nauczyć jej matematyki. Zwłaszcza, że większe postępy w nauce czyni... King.

Seiyuu: Mizutani, Yuko
 Inne role: "3x3 Eyes" - Natsuko, "Bubblegum Crisis" - Anri, "Kimagure Orange Road" - Shiori, "Pretty Sammy" - Mizutani Mihoshi, "Ranma 1/2" - Kurumi i wiele innych.

KING

King jest lwiatkiem Nadii, brał wraz z nią udział w przedstawieniach cyrkowych. Nadia potrafi zrozumieć jego mowę, dzięki właściwościom Blue Water. King bardzo polubił Marie, stając się jej nieodłącznym towarzyszem. Jest dumny i świadomy swojego "królewskiego" gatunku zwierzęciem, odgrywającym podobną rolę co Pen-pen w Evangelionie. W pierwszych wersjach scenariusza Nadia miała posiadać więcej zwierząt-przyjaciół (między innymi foczkę imieniem Pal), ale na szczęście zrezygnowano z tego pomysłu "wędrownego menażerii". King "załapał się" później (jak większość innych postaci ze znanych anime... ^.^) do "OTAKU-NO VIDEO", gdzie nawet wystąpił wraz z Misty May na okładce kasety.

Seiyuu: Toshihara Sakurai

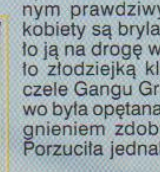
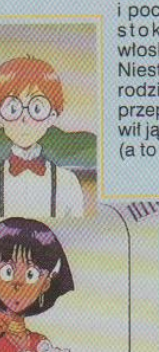
GRANDIS GRANVA

Grandis ma 28 lat i pochodzi z arystokratycznej włoskiej rodziny. Niestety, gdy jej rodzinna fortuna przepadła, została narzeczona (a to drań!). Wtedy Grandis zrozumiała, że jedynym prawdziwym przyjacielem kobiety są brylanty, co popchnęło ją na drogę występku i uczyniło złodziejką klejnotów. Stoi na czele Gangu Grandis i początkowo była opętana obsesyjnym pragnieniem zdobycia Blue Water. Porzuciła jednak życie przestęp-

JEAN COQ de RALTIGUE

Czternastolatek, geniusz-wynalazca. Gdybym był złośliwy, napisałbym, że Jean jest ataku techniki, fa-

cy, gdy spotkała i zakochała się w Kapitanie Nemo. Jest bardzo atrakcyjną kobietą, (co tłumaczy pełne poświęcenia zachowanie Sansona i Hansona), swoimi przepięknymi ognisto rudymi włosami przyprawia o przyspieszone bicie serca każdego prawie mężczyznę (zwłaszcza, gdy wyprzedzając swoje czasy parady w kostiumie bikini!). Przypomina nieco Asukę z "Evangelion" (hmm, obie są rude... niczego oczywiście nie sugeruję...), pod maską porywczego charakteru kryje się gorące serduszek potrzebujące prawdziwego uczucia (od odpowiedniego mężczyzny, ma się rozumieć ^_^). Jest świetną kucharzą i choć jej potrawy wyglądają nieco makabrycznie (ryba z artystycznie wytrzeszczonymi oczami), smakują wyśmienicie każdemu kto tylko ich spróbuje. Nawet "człowiek z żelaza", Kapitan Nemo, był zauroczony jej umiejętnościami kulinarnymi.

Grandis nauczyła Nadię wszystkiego co wiedziała o życiu i mężczyznach (np. jak trafić obcasem faceta, który podgląda cię pod prysznicem), a także tajników kuchni. Była dla niej wsparciem w tym "trudnym okresie dojrzewania".

Seiyuu: Kumiko Takizawa

HANSON

Hanson był mechanikiem u rodziny Grandis, zanim ta utraciła swoją fortunę. Stanowi intelektualną podporę gangu. Podobnie jak Jean jest zafascynowany techniką, dzięki czemu się zaprzyjaźniają. Jego ukochanym wynalazkiem i dzieckiem jest Gratan. Na samą myśl, że ktoś mógłby skrzywdzić jego mecha... grrr... Na marginesie: Czy Gang Grandis nie przypomina Wam trójki złołczyńców z Yattamana?

Seiyuu: Toshihara Sakurai

SANSON

O ile Hanson stanowi mózg gangu, to Sanson odpowiada za "siłę fizyczną". Jest silniejszy od większości mecha nasyłanych przez Gargoyle.

Jednocześnie jest gentlemanem (oczywiście, pomijając jego przestępczą naturę), bardzo przystojnym, więc kobiety powinny za nim szaleć, ale gdy używa "gładkich słówek", by zwrócić na siebie uwagę Elektry, nie udaje mu się to (ale to wina Elektry, nie jego). Podobnie jak Grandis Nadii, Sanson pomaga Jeanowi uporać się z jego problemami natury emocjonalnej. W gruncie rzeczy, tak samo jak reszta gangu, ma dobre serce, tylko okoliczności zmusiły go do wstąpienia na złą drogę. Sanson był szoferem rodziny Grandis, zanim ci utracili majątek.

Seiyuu: Kenyu Horiuchi

KAPITAN NEMO

Kapitan Nemo jest dowódcą okrętu podwodnego "Nautilus". Ścigany przez demony przeszłości ogarnięty jest obsesją zniszczenia Gargoyle'a i Neo-Atlantydwów. Jest tragiczną postacią, prowadzi beznadziejną z pozoru walkę o ocalenie Ziemi przed szaleńcem, pchany ku swemu przeznaczeniu przez poczucie winy, jakie nosi w sobie od czasu dramatycznych wydarzeń sprzed trzynastu lat. Bardzo szanuje życie, chociaż wyrokiem losu ręce ma splamione krwią. Każde istnienie traktuje poważ-

Hehe, a teraz patrz mi prosto w oczy!

nie, zabijanie traktuje jako zło konieczne dla zbawienia świata. Załoga "Nautilusa" jest mu oddana, swoją postawą i czynami zasłużył sobie na ich zaufanie. Postać Kapitana Nemo ma wiele wspólnego z bohaterem filmu "Arcadia of My Youth", Kapitanem Harlockiem (patrz "Kawaii", październik '98). Obaj starają się ocalić swoją planetę przed władzą zła, ale ich walka wydaje się z góry skazana na niepowodzenie. Podobny jest sposób rysowania obu tych postaci - postawione kołnierze, cienie na twarzach - dzięki temu wszystkiemu sprawiają (sluszne) wrażenie ludzi bardzo doświadczonych przez los, zepchniętych na granicę bezadziei i cynizmu, uparcie jednak walczących o swoje ideały. Postać Nemo nawiązuje także do kapitana Super Dimensional Fortress Macross z "Do You Remember Love" (Hideaki Anno pracował przy pierwszym serialu Macross), lecz jest to podobieństwo głównie fizyczne i typowy dla Otakings dowcip ze strony Gainaxu. Nemo często zasiada za organami, a wtedy "Nautilus" wypełnia smutna melodia, dziwnie przypominająca Nadii piosenkę śpiewaną przez jej matkę... Jego jedynym prawdziwym przyjacielem jest starożytny wieloryb-telepata. Nemo także jest w posiadaniu Blue Water.

Seiyuu: Akio Ohtsuka, Inne role: "3x3 Eyes" - Benares, "Black Jack" - Black Jack, "Dragon Half" - Damaramu, "Mahou Tsukai Tail" - Minowa Minoru, "Street Fighter" - narrator, "Vampire Princess Miyu" - Oshima i wiele innych.

ELEKTRA

Piękna pierwsza oficer "Nautilusa", motorem jej działań jest pragnienie zemsty na Gargoyle'u i Neo-Atlantydwach, ale jak się później okazuje, także na... Jest zazdrosna o Kapitana w stosunku do Grandis, żywi do niego silne uczucia. Kapitan Nemo przygarnął ją, gdy w tragicznych okolicznościach straciła rodzinę (jako jedyna przeżyła zagładę...). Jej przeszłość bardzo silnie determinuje jej zachowanie, atrakcyjna, inteligentna blondynka, może wydawać się zimna i niedostępna, stanowi całkowicie przeciwieństwo

BLUE WATER

Śpiewa (śliczny głos!): Morikawa Miho
Słowa: Kisugi Etsuko
Muzyka: Inoue YOSHIMASA

Ima kimi-no me ni ippai-no mirai
subete wo kagayakasu
yowaki na hito wa kirai
aozora uragiranai
yumemiru mae ni watashi tonde yukitai

kokoro-no orgel ga
hiraiteku hibiiteku
sukoshi zutsu-no shiawase yuuki mo
kanadedasu-no

Ima kimi-no me ni ippai-no mirai
kotoba wa eien-no signal
Don't forget to try in mind:
ai wa jewel yori
subete wo kagayakasu.

Jasna przyszłość w Twoich oczach
rozjaśnia wszystko.
Nie lubię mdłych ludzi.
Błękitne niebo mnie nie zdradzi,
Nim zacznę śnić, odlecieć pragnę stąd.

Pozytywka mojego serca
otwiera się i dzwoni,
powolutku zaczyna grać
szczęściem i odwagą.

Jasna przyszłość w Twoich oczach
Słowa to odwieczny sygnał.
Don't forget to try in mind:
Miłość bardziej niż klejnoty
rozjaśnia wszystko...

Grandis. Dlatego też klóć się bez przerwy, oczywiście chodzi im także o Kapitana.

Elektra, jak wychodzi na jaw pod koniec serii, jest tylko imieniem-pseudonimem, które przybrała na czas walki z Gargoyle'ą. Naprawdę nazywa się Medina.

Seiyuu : Kikuko Inoue
Inne role: "A-a, Megami-sama!" - Belldandy, "Dragon Half" - Mana, "Ranma 1/2" - Tendou Kasumi, "Sailor Moon" - Aluminum Siren i wiele innych.

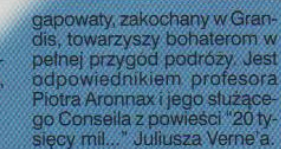
GARGOYLE

Jest przywódcą zbrojnej organizacji Neo-Atlantydwów, uważających się za potomków i spadkobierców pradawnej cywilizacji Atlantydy. Ma dostęp do atlantydzkiej technologii, jednak by w pełni z niej korzystać potrzebuje magicznego Blue Water. Jego szalone pragnienie władzy nad światem sprowadziło śmierć na setki ludzi. Chce koniecznie zabić Kapitana Nemo. Skrywa swoją twarz za maską, by w ten sposób nie okazywać emocji. Uważa się za potomka Atlantydwów, jak twierdzi: rasy panów przeznaczonych do rządzenia ludźmi. Czy jest nim naprawdę?

Seiyuu: Motomu Kiyokawa

EATON

Eaton jest naukowcem z okrętu "Abraham", biologiem szukającym i badającym morskiego potwora zatapiającego statki. Nieco

Seiyuu: Kouji Tsujitani,
Inne role: "3x3 Eyes" - Fujii
Yakumo, "Ranma 1/2" - Hiro-
shi, "RG Veda" - Ten-Oh,
"Street Fighter" - Ryu, "Video
Girl Ai" - Niimai Takashi.

IMPERATOR NEO

Imperator Neo jest władcą Neo-Atlantydwów, przeznaczony do rządzenia światem po zwycięstwie Gargoyla'a. Postać bardzo enigmatyczna, jest w nim coś niepokojąco sztucznego, mroki przeszłości kryją jego związki z Nadią i Nemo. Pojawia się rzadko, lecz ma duże znaczenie dla fabuły. Finałowa scena z jego udziałem jest jedną z lepszych w całym serialu.

Seiyuu: Kaneto Shiozawa,
Inne role: "Cyber City Oedo 808" - Bente, "Dragon Half" - Rosario, "Ranma 1/2" - Kirin, "Sailor Moon" - Książę Diamond, "Vampire Princess Miyu" - Larva, "Yotoden" - Ranmaru.

ZAŁOGA "NAUTILUSA"

Grupa oddanych Kapitanowi Nemo ludzi, których życiowym powołaniem jest pomagać mu w walce przeciwko szalonnemu Gargoylowi. Wśród nich znajduje się piękna córka lekarza okrętowego, Ikorina, a także zakochany w niej młody nawigator Echo, który jest w posiadaniu... legitymacji nr 1 fan-clubu Ikoriny!

MECHA:

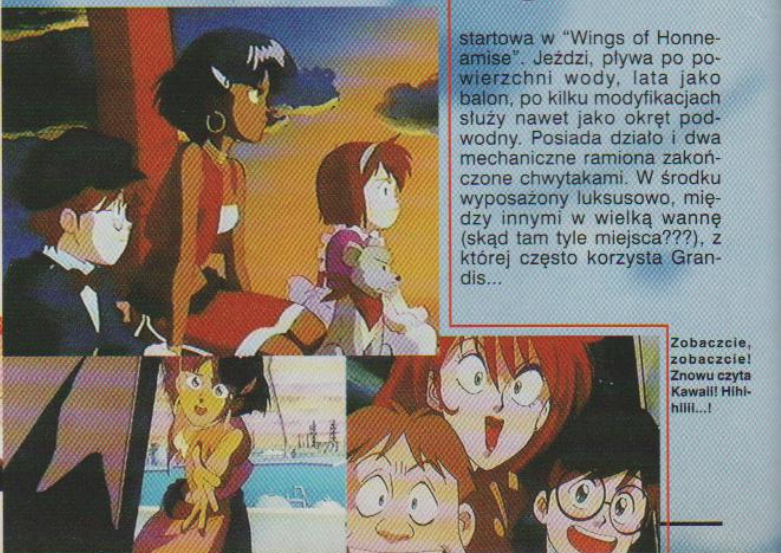

GRATAN

Cudowne dziecko i chluba Hansona. Grandis nazywa go (ją?) "Katarzyna". Wielozadaniowy, transformujący się czołg, kształtem przypomina nieco czołgi, które przeprowadzały szturm na wieże

startowa w "Wings of Honne-
amise". Jeżdży, pływa po po-
wierzchni wody, lata jako
balon, po kilku modyfikacjach
służy nawet jako okręt pod-
wodny. Posiada działo i dwa
mechaniczne ramiona zakoń-
czone chwytakami. W środku
wyposażony luksusowo, mię-
dzy innymi w wielką wannę
(skąd tam tyle miejsca???), z
której często korzysta Gran-
dis...

Zobaczcie,
zobaczcie!
Znowu czyta
Kawali! Hihl-
hiiii...!

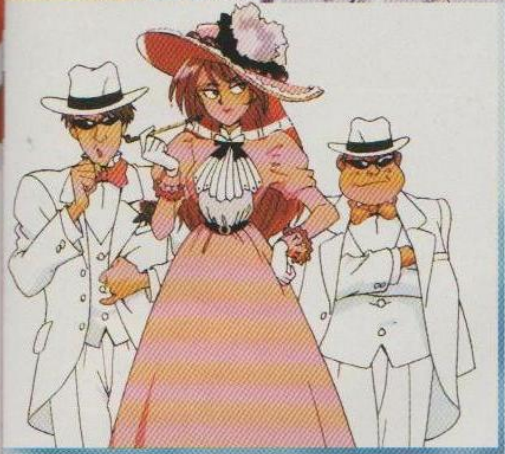

Ech... Romeo...

ii" i zawierał image songi śpiewane przez bohaterów.

Album rozpoczyna "Blue Water", czyli opening, tym razem w pełnej, dłuższej od telewizyjnej wersji. Jest to jedna z moich ulubionych piosenek z anime, lubię jej słuchać ze względu na piękny głos Morikawy Miho, a także optymistyczny i mocny ton utworu. Następną pozycją jest utrzymany w podobnym klimacie, lecz nieco spokojniejszy "Real Heart", image song, jeden z tych, które pojawiały się czasem w japońskiej wersji pod koniec odcinka. Jest śpiewany przez Matsushite Satomi, tak samo jak trzecia ścieżka, "Koibito ga iru jikan". Czwarty utwór pochodzi z odcinka specjalnego, śpiewała go Nadia patrząc w dal z Gratana-balonu. Jest to spokojny, melodyjny utwór, miło słucha się głosu Nadii śpiewającej "Umi yori mo yasashiku", "Delikatniejszy

Powiedzcie hrabinie, że książkę odwalili kłty.

"NAUTILUS"

Długość: 132 metry
Prędkość: 108 węzłów
Główny napęd: silnik antymaterii

Zbudowany z wykorzystaniem atlantydzkiej technologii "Nautilus" wypłynął w swój dziewiczy rejs 24 czerwca 1888 roku. Wyposażony został w torpedy i pociski, a także zaawansowany technologicznie sonar i komputery! Jego podziemna baza mieści się na biegunie południowym, dokąd prowadzi podziemne i podmorskie tunele.

"RED NOAH"

Olbryzi statek kosmiczny starożytnych Atlantydw. Wygląda jak "typowy" latający spodek z filmów SF z lat pięćdziesiątych. Obudzony przypadkowo (przeznaczenie?) przez Nadię i moc Blue Water dostaje się w ręce Gargoyle'a, który przy jego pomocy atakuje i terroryzuje Ziemię.

— SOUNDTRACK —

MIŁOŚĆ DO NADII

Cały soundtrack z "Fushigi-no Kuni-no Nadia" został zgromadzony na trzech płytach CD. Oprócz tego ukazały się dodatkowe wydawnictwa, zawierające image songs czy też kolekcję podkładów muzycznych.

Opiszę tutaj moją ulubioną płytkę, zatytułowaną "Secret of Blue Water Vocal Collection", zawierającą jak sama nazwa wskazuje, "piosenki z tekstem". Pochodzą one w większości ze specjalnego 34. odcinka serii, który nosił tytuł "Miłość do Nad-

niż morze". Kolejna piosenka z odcinka 34 jest wykonywana przez Jeana. Skoczny, wesoły utwór, którym Jean dodawał sobie sił do pracy nad wynalazkiem-prezenterem dla Nadii. Nosi tytuł "Let's Go, Jean-kun!" ("Naprzód, Jean!"). Szósta piosenka, to nieco smutna, utrzymana w stylu "slow dance", "Families", śpiewana przez Kiriki Karen. Podobnie jak "Real Heart", pojawiła się pod koniec któregoś odcinka w wersji japońskiej. Jest bardzo nastrojowa, wywołuje u słuchacza "maślane oczka". Ululanych melodii "Families" wyrwie z zamyślenia następną piosenką, tym razem w wykonaniu duetu Marie & King. Dobry, szybki staro-szkolny rock n' roll z dodatkami wścieklej trąbki, nosi tytuł "Doushite so nano?" ("Dlaczego tak jest?"). Pytała zawiadziona brakiem zainteresowania ze strony załogi Gratana Marie (nikt nie miał czasu żeby jej poczytać, chlip). Wysokiemu głosikowi Marie (trochę denerwującemu...) towarzyszy gniewne porykiwanie (no dobra, pomrukiwanie...) Kinga. Pozostając już w tym klimacie, słyszymy "Ai-no sanninkumi" - piosenkę o miłości (ale nie mi-

YES, I WILL...

Śpiew i słowa: Morikawa Miho
Muzyka: Joe Rinoie

mune-no oku-no modokashisa dou sureba ii-no?
too! yume ga mienaku natta yo
tsubuyaite sora-o miagetara

nagareru hoshi-no mukougawa ni
kimi to-no yakusoku ga mabushiku utsuru

Try nagusame-no kotoba nante kokoro ni todokanai
kaze kakae-konda fuan dake ookiku naru kedo
jibun de kimeta koto dakara tabun hitori demo heikisa
tsumazuite mo mayotte mo ashita ga aru kara

Co począć z niecierpliwością tkwiącą w moim sercu?
Już nie widzę odległych marzeń.
Mrucząc, spoglądam w niebo,
Za spadającą gwiazdą
Z Tobą Isni obietnica.

Spróbuj! Słowa pocieszenia są niczym wiatr nie sięgający mojego serca.
Mimo rosnących we mnie obaw.
Skoro zdecydowałam, pewnie dam sobie radę.

łosną!!!) śpiewaną przez Gang Grandis Jeanowi, aby pocieszyć go i wskazać drogę jak zdobyć uczucie Nadii. Dla odmiany zostajemy uraczeni spokojniejszym kawalkiem. "Hajimete-no koi", ("Pierwsza miłość"), czyli piosenka (no, zgadnijcie...) miłosna, w odcinku specjalnym śpiewana przez Nadię po szczerej, "kobiecej" rozmowie z Grandis, tutaj (tak mi się wydaje...) wykonana w duecie z Jeanem. Na płycie został jeszcze "Mermaid Memory", typowy image song w wykonaniu Hayami Masaru i kończący każdy odcinek piękny "Yes! I will...", podobnie

jak "Blue Water" w pełnej wersji.

Ponieważ jest to zestaw piosenek śpiewanych, brakuje tu wielu pięknych utworów, które budowały nastrój "Nadii". Ale i tak ze względu na poziom wykonania mogę polecić ten album każdemu fanowi "Nadii" i j-popu. Przy okazji: pragnę zwrócić uwagę przeróżnym "wiem-wszystko-lepiej" krytykom, że porównanie j-pop do rodzimego disco poło nie przystoi. J-pop jest bardzo szerokim pojęciem, osobście jestem zafascynowany mnogością gatunków jakie reprezentuje. Oczywiście, trafiają się tu jednorazowe IDORU, ale także gwiazdy o prawdziwym potencjale i talencie. Dziękuję za uwagę.

Michio Shinno

Fushigi-no umi-no Nadia Vocal Collection

Futureland TYCY-5156

Cena:

Y3000 (JAP)

\$38.90 (USA)

W XXI wieku Ziemia została zaatakowana przez flotę kosmiczną pochodzącą z tajemniczej planety Gamilon. Dziesiątki "bomb planetarnych" systematycznie pustoszyły Błękitną Planetę; ze względu na zabójczy poziom radioaktywności ludzie byli zmuszeni przenieść się do miast wybudowanych głęboko pod powierzchnią Ziemi. W 2199 stało się jasne, że jedynie rok dzieli ludzkość od całkowitej zagłady. Ziemianie przegrywali kolejne bitwy, desperacko próbując się bronić przed dużo liczniejszym i bardziej zaawansowanym technicznie przeciwnikiem. Promieniowanie powoli docierało do podziemnych miast, zanotowano wiele przypadków choroby popromiennej. I gdy już wszystkim wydawało się, że istnienie naszej cywilizacji zmierza ku nieuchronnemu końcowi, niespodzianie zaświtała nowa nadzieja...

W roku 1974 japońska telewizja zaczęła wyświetlać serial pt. "Uchu senkan Yamato", stworzony przez Yoshinobu Nishizaki oraz Lejiego Matsumoto. Trzy lata później powstał film pełnometrażowy na podstawie anime, który zyskał wielką popularność wśród fanów. Dla Japończyków "Yamato" był jedną z lepszych ówczesnych produkcji; przyczynił się w znacznym stopniu do rozwoju ówczesnego ruchu otaku. W 1979 pod

STAR BLAZERS

Ziemska flota - a raczej to, co z niej zostało - właśnie stoczyła poważną bitwę w pobliżu Plutona. Wszystkie myśliwce zostały zniszczone, ostatni ziemski okręt wojenny doznał zaś ciężkich uszkodzeń. Ze względu na poniesione straty dowódca floty, kapitan Abraham Avatar, zdecydował się wydać rozkaz odwrotu. Podczas, gdy statek zmierza w kierunku Ziemi, operator radaru wykrywa niezidentyfikowany obiekt - pojazd kosmiczny nie należący do gamilonskiej floty. Tajemniczy statek, ostrzelany wcześniej przez Gamilonczyków, rozbija się na Marsie...

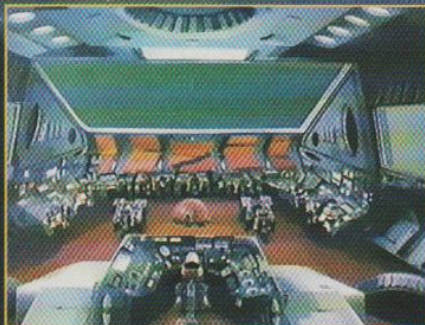
Dwaj młodzi piloci stacjonujący w marsjańskiej bazie, Derek Wildstar i Mark Venture, dostają od ziemskiego dowódcy rozkaz dokładnego zbadania pojazdu. Okazuje się, że jedynym pasażerem statku była piękna, tajemnicza kobieta. Nie udało jej się przeżyć lądowania, lecz zdołała doręczyć ważną wiadomość od zagadkowej królowej Starshy z planety Iscandar. Starsha podaruje Ziemianom cenną maszynę zdolną do usunięcia promieniowania i uleczenia planety ze skutków bombardowania pod warunkiem, że... sami się po nią zgłoszą.

Tak oto zaczyna się największa wyprawa w historii ludzkości... podróż do Iscandaru.

Aby nie było żadnych niedomówień, wyjaśnim już na początku, że "Star Blazers" jest bardzo, bardzo starożytnym anime. Pochodzi z roku 1974, czyli powstało jeszcze przed narodzinami większości polskich fanów. Teraz ci z Was, którzy krzywo patrzą na takie antyki, mogą swobodnie odpuścić sobie czytanie poniższego tekstu. Mam jednak nadzieję, że chcecie dowiedzieć się co nieco o niewątpliwie klasycie gatunku... "Star Blazers" to anime, które zrobiło mniej więcej tyle dla fandomu amerykańskiego, co dla nas "Sailor Moon". Sprawilo, że zaistniał. A jak to się zaczęło?

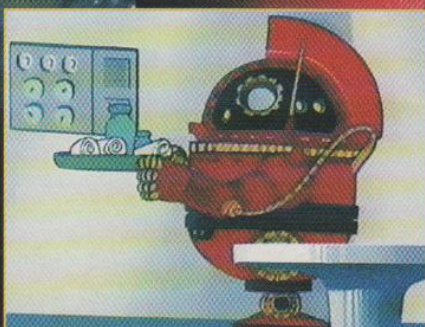
"Czy oni przypadkiem przed chwilą nie powiedzieli 'Bóg' w kreskówce?!"

Matka jednego z fanów podczas wyjątkowo dramatycznego momentu filmu.

tytułem "Star Blazers" trafił do Stanów Zjednoczonych, gdzie stał się legendą. Wśród rozmaitych głupawych seriali o superbohaterach (zapewne widzieliście chociaż jeden z nich - swego czasu wyświetlano je u nas w dużych ilościach) nie miał żadnej poważnej konkurencji.

Nie muszę wam opisywać, jak wyglądał rozwijający się fandom w Ameryce. Wszyscy znamy to z własnych doświadczeń. Fani w różnym wieku - od uczniów podstawówek do ludzi w pełni dorosłych śledzili z zapartym tchem przygody dzielnej zało-

gi kosmicznego statku Yamato, w Ameryce przemianowanego na Argo. Głodni wszystkiego, co dotyczyło ich ulubionego serialu wyszukiwali informacje, sprowadzali z Japonii mangi, koszulki, soundtracki, a nawet modele. Brzmi znajomo, nieprawdaż?

"Star Blazers" nęciło widzów typowymi dla wię-

kości dobrych anime elementami, takimi jak ciekawi bohaterowie, rozwijająca się akcja i niebłahy "jak na kreskówkę" scenariusz. Amerykanie zachwycali się też niezwykłą jak na owe czasy animacją; pieczołowitym wykonaniem kadrów oraz efektami 3D. Zaznaczmy, że komputery oraz rozmaite dostępne obecnie techniki pomocnicze nie były jeszcze wówczas używane. Wyobraźcie sobie tych wszystkich animatorów siedzących przy celuloidach i opracowujących każdą klatkę filmu...

Do dziś powstały trzy serie telewizyjne i cztery filmy (trzy kinowe, jeden telewizyjny) opiewające dzieje statku Yamato. Zupelnie nową produkcją jest seria OAV "Yamato 2520". Obecnie planuje się nową pełnometrażówkę, podobno ma też powstać film fabularny produkcji Disneya. Czy utrafi w klimat...? Co do tego, fani są dość sceptyczni.

"Wolałbym raczej lecieć na Iscandar niż walczyć i być zabitym przez diabły!!!"

Ataru Moroboshi, "Urusei Yatsura"

Nasza nieustraszona załoga wyrusza więc na wyprawę w słynnym statku Yamato... Czym jest okręt, który ma przebyć drogę do Iscandaru, czyli 148.000 lat świetlnych tam i z powrotem, oprócz się gamilonskim atakom i wrócić z życiodajną maszyną na pokładzie? - Historia Yamato sięga czasów drugiej wojny światowej (!), kiedy to jako morski okręt wojenny zatonął w bitwie. Całkowita scena obrazująca powyższe wydarzenie została wycięta z amerykańskiej wersji filmu. Czyżby przypadek cenzury politycznej?! Wróg, przeciwko któremu walczyła załoga statku... to Amerykanie. Japończycy zostali przedstawieni jako bardzo bohaterscy i honorowi żołnierze. Gdy okręt idzie na dno, nieustrasliwy kapitan przywiązuje się do koła sterowego... Być może bardziej zaważył na decyzji o wycięciu sceny fakt, iż Amerykanie atakują w podobny sposób, jak później Gamilonczycy. Słychać też tę samą muzykę w tle. Bardzo możliwe, że Imperium Gamilonskie jest parafrazą Stanów Zjednoczonych, a zrzucone na

Ziemie bomb, to nawiązanie do wydarzeń z roku 1945. Zrozumiałe, że nie należało pozwolić widom dojść do takich konkluzji.

Czy zwróciliście może uwagę na nazwę okrętu? "Yamato" jest starożytną, używaną obecnie jedynie w poezji nazwą Japonii (to trochę tak, jakby nazwać Polskę "Krajem Lechitów"...). Tyle, jeśli chodzi o japoński nacjonalizm... Wracając do kwestii technicznych, co ma wspólnego jakiś stary wrak leżący na dnie oceanu z podróżami kosmicznymi? Wbrew pozorom dużo. Wyremontowany, a właściwie w większej części zbudowany na nowo Yamato przerobiono na statek kosmiczny i wyposażono w technologię, której plany przekazała Starsha w swojej wiadomości. Pomysł faktycznie niecodzienny; no i gdzie tu zgodność z prawami fizyki...? Pamiętajcie jednak, że mamy do czynienia z science fiction wczesnych lat siedemdziesiątych, w dodatku z naciskiem na "fiction".

Czas, aby przedstawić wam załogę tego niezwykłego okrętu.

Kapitan Abraham Avatar (w oryg. Juyzo Okita): Dowódca Argo (Yamato). Człowiek w średnim wieku, jednakże wciąż pełen energii. Z pozoru wydaje się mrukiem, jest bardzo skryty i szorstki w obyciu. Tak naprawdę bardzo troszczy się o swoją załogę, chociaż rzadko ukazuje swoje uczucia. Kapitan Avatar cieszy się olbrzymim szacunkiem wśród podwładnych. Jego mądre decyzje niejednokrotnie ratują statek z sytuacji pozornie bez wyjścia. Jedyną osobą, która ośmiela się kwestionować jego rozkazy jest Derek Wildstar, mimo swej stanowczości kapitan jest jednak w stanie wiele wybaczyć młodemu, narwanemu oficerowi.

Derek Wildstar (oryg. Susumu Kodai): Pierwszy oficer, a pod koniec serii także kapitan Argo. Bardzo odważny i zdeterminowany, prawdziwy as wśród pilotów. Z początku nie wierzy w powode-

nie misji i leci tylko z poczucia obowiązku wobec starszego brata Alexa, który zginął w bitwie nieopodal Plutona. Derek to porywczy i wyjątkowo niesubordynowany młodziwiec. Z początku obwinia kapitana o śmierć

brata i nie przestrzega dyscypliny, a nawet wdaje się w bójki. W miarę upływu czasu dojrzuje i staje się bardziej odpowiedzialny, w czym pewien udział ma rozwijające się uczucie do Novy.

Mark Venture (oryg. Daisuke Shima): Drugi oficer - nawigator Argo, rówieśnik i przyjaciel Dereka. Ich relacje koleżeńskie można by określić przysłowiem "Kto się lubi, ten się czubi". Klótnie rzecz jasna zawsze-wszczęta Derek doprowadzając spokojnego zazwyczaj i zrównoważonego Marka do białej gorączki. Venture dysponuje zdrowym rozsądkiem i w miarę możliwości pragnie unikać bitew z Gamilończykami. Jego postawa bywa najczęstszą przyczyną konfliktów, ponieważ z kolei Derek nie zamierza przepuścić żadnej okazji do zemsty na przeciwniku w imię zmarłego brata. Wildstar bywa także zażyły z Novą. Mimo, że obaj oficerowie wciąż się sprzecają żywią jednak do siebie sympatię i potrafią współpracować w chwili zagrożenia.

Nova Forrester (oryg. Yuki Mari): Pani oficer odpowiedzialna za badanie przestrzeni kosmicznej

(i nie tylko) wokół Argo. Jedną z niewielu dziewcząt wśród załogi (widziałam dwie lub trzy w tłumie "statystów"), na dodatek młoda i ładna przyciąga uwagę większości panów, szczególnie Marka Venture i Dereka Wildstara. W końcu zakocha się w tym ostatnim - bohaterstwo i brawura oficera rógą zaimponować niejednej dziewczynie.

Dr Sakezo Sane (oryg. Sakezo Sato): Lekarz okrętowy. Mały, lśysy i dość zabawny człowieczek. Jest bardzo dobry w swoim fachu - pod koniec serii

tylko dzięki niemu kapitan Avatar trzyma się jeszcze przy życiu. Doktor Sane często zagląda do butelki - w wersji amerykańskiej, pełnej wody źródlanej. Wiadomo oczywiście, że tak naprawdę w oryginale chodziło o sake (w filmie jest jeszcze kilka momentów, w których kapitan raczy załogę "wspaniałą wodą mineralną", aby podnieść jej morale. Wszyscy jednak wiemy, co naprawdę pije się na Argo dla dodania sobie odwagi).

Stephen Sandor (oryg. Shiro Sanada): Oficer techniczny. Mechanik, biolog i MacGyver w jednym. Wynalazca z prawdziwego zdarzenia, któremu Argo nie raz zawdzięczał zwycięstwo. Jest cyborgiem - jako dziecko w wypadku stracił kończyny, które zostały zastąpione przez ich bioniczne odpowiedniki. Sandor to długoletni przyjaciel Alexa Wildstara, brata Dereka. Razem uczęszczali do szkoły.

IQ-9 (oryg. Analyzer): Genialny i jedyny w swoim rodzaju (według własnego mniemania) robot. Przebywając wśród ludzi, nieco się "uczułowieczył" - ma w zwyczaju np. programować sobie czkawkę, a nawet zakochuje się w Novie. Walcząc w jej obronie bywa bohaterem i skłonny do lirycznych gestów. Bardzo chciałby być człowiekiem, niestety wygląda jak przerośnięta puszcza od konserw. Jego dylematy przypominają problemy znane nam z późniejszych cyberpunkowych filmów (tam oczywiście mają one zupełnie inny, dużo bardziej poważny wydźwięk). Poza tym IQ-9 to przydatny, chociaż wyjątkowo zarozumiały i odrobinę nieznosny towarzysz niebezpiecznych wypraw.

Poza wyżej wymienionymi, najważniejszymi bohaterami na statku jest jeszcze wiele drugo- i trzecioplanowych postaci.

A oto główni wrogowie drużyny Argo, grube ryby z gamilońskiego Imperium

Wódz Desslok (oryg. Desular Soto): Niepodzielny władca Gamilonu, rządzi żelazną ręką; a jego słów nikt nie ośmiela się podważać. Pod tym względem ustrój Gamilonu przypomina cesarstwo rzym-

skie za jego najlepszych czasów. Łatwo wpaść w nielaskę na dworze Dessloka, a wtedy - w sensie dosłownym - traci się głowę. Desslok wymaga bezgranicznej lojalności od swoich poddanych, do tego stopnia, że gotowi są popełnić dla niego samobójstwo. Desslok jako "ten zły" jest doskonały. Apodyktyczny charakter oraz chłodny i uprzejmy aż do bólu sposób bycia nadaje mu swoistego uroku. Nawet wtedy, gdy zrytualizowani poddani nie traci fasonu. Jest inteligentnym i honorowym przeciwnikiem, wartym kapitana Avatara. Po przegranej starciu przesyła mu depesze z gratulacjami i nie zachowuje się tak żałośnie, jak wielu współczesnych "złych". Desslok to typowy dekadent, często pokazywany z kielichem wina w ręku i nałożnicami u boku. W zachowaniu nie przypomina "twardego mężczyzny", i gdyby nie towarzyszące mu panny można by wyciągnąć jednoznaczne wnioski co do jego upodobań.

General Krypt (oryg. Hisu): Doradca Dessloka, żalosny lizus. Kuli się ze strachu przed gniewem władcy i robi co może, aby nie wpaść w nielaskę, choć tragicznie brak mu wyczucia sytuacji. By przypodobać się władcy, często nazywa nowe bronie jego imieniem. Kiedy zawodzi, ma wielką ochotę gdzieś się ukryć.

General Volgar (oryg. Geru): Przepelniony ambicją gbur i głupek. Argo wiele zawdzięcza jego niekompetencji...

General Lysis (oryg. Domeru): Jeden z najlepszych ludzi Dessloka, również pełen ambicji i chęci zdobycia odznaczeń. Gdy chce osiągnąć cel w ogóle nie liczy się ze stratami, co nie przysparza mu sympatii wśród podwładnych. Oddelegowany przez Dessloka, aby zająć miejsce Volgara, zyskał w nim zaprzysiężonego wroga. Najpoważniejszy przeciwnik załogi Argo. Wiele z jego planów zawiodło jedynie wskutek konfliktów z Volgarem.

Z naszego punktu widzenia...

"Star Blazers" jest całkiem dobrze zrobionym, choć starożytnym serialem z gatunku space opera. Jak to się często zdarza w przypadku klasyki, zawiera mieszaninę ciekawych rozwiązań technicznych, dobrze rozegranych wątków oraz... bzdur. Większość z nich wynika po-

prostu z faktu, że w latach siedemdziesiątych nauka stała na dużo niższym poziomie, niż dzisiaj. Na przykład bardzo rozbawił mnie moment, w którym general Lysis pisze list do Dessloka na zwykłej maszynie. Niech żyje zaawansowana technika kosmiczna!

Argo ze swymi morskimi kształtami zupełnie ignoruje zasady aerodynamiki, co z trudem można podciągnąć pod jakość supernowoczesnych silników (Wave Motion Engine), których plany przysłał Starsha.

Tu i ówdzie zdarzają się lapsusy rysunkowe. Najbardziej znacząca jest zmiana koloru skóry Gamilończyków z cielistej na niebieską, gdzieś w jednej trzeciej serialu. Po prostu producent po drodze odszedł do wniosku, że przeciwnicy lepiej wyglądaliby na niebiesko. Zgadza się z tym w pełni, ale tak w środku serialu...? Warto być konsekwentnym.

Co do stylistyki, pewne elementy skojarzą się wam zapewne z "Gwiezdnymi Wojnami". Zupełnie niesłusznie; to raczej "Gwiezdne Wojny" mogłyby kojarzyć się ze "Star Blazers", powstały bowiem dopiero trzy lata później. Niestety, brak mi dowodów, że Lucas mógł oglądać serial, który dotarł do Stanów dopiero w 1979 roku. Całe anime porusza klimatem lat siedemdziesiątych. Bohaterowie noszą dzwony i fryzury a la hippie. Myślicie wyglądają... no cóż, jak myślicie odrzutów. Kapitan ubiera się w marynarski uniform z wielką kotwicą wyszytą na górnej części stroju i chmurnie spogląda spod czapki z daszkiem. Jest tylko jedna kawaii panienka na pokładzie...

Czym jest Wave Motion Engine, źródło energii Yamato?

Yamato, czy też jak kto woli Argo, porusza się zasilany przez potężny silnik opierający się na

energii "ruchu falowego". Nazwa dość nieprecyzyjna, zważywszy, że wszystkie znane nam źródła energii mają funkcję ruchu falowego. Silniki, których używa Argo przekształcają molekuły pyłu kosmicznego w tachiony, czyli cząsteczki poruszające się szybciej od światła. "Pociągają" one statek za sobą - w ten sposób osiąga on prędkość ponadświatłową. Ci z was, którzy znają się nieco na fizyce zapewne skrzywili się z bólem zębów... jak to, przecież nie można przyspieszyć żadnej molekuły do prędkości światła! Potrzeba by na to nieskończonej ilości energii! Cóż, twórcy "Star Blazers" tłumaczą, że cząsteczki nie ulegają przyspieszeniu, lecz swego rodzaju elektromagnetycznej kompresji i same przekształcają się w tachiony. Jest to bardzo kulawe i naciągane wyjaśnienie, możemy jednak przynknąć na to oko, no bo coż by się stało z science fiction bez możliwości nadświatłowych podróży?

Argo jest także w stanie dokonywać skoków w podprzestrzeni, efektownie znikając wrogowi z oczu. Niestety, na przygotowanie takiego skoku potrzeba nieco czasu i miejsca... A tymczasem Gamilonczycy mogą zaatakować...

System "ruchu falowego" może być także stosowany jako bardzo potężna (zdolna niszczyć planety!) broń o nazwie Wave Motion Gun. Jeśli więc możemy zaakceptować niekonsekwencje w "Star Treku", nie powinniśmy narzekać też na "Star Blazers".

Cenzura???

Czy można cokolwiek ocenzurować w anime tak niewinnym jak "Star Blazers"? Okazuje się, że tak. Pamiętacie, to były lata siedemdziesiąte... Wspominałam już o wyciętej scenie zatonięcia Yamato oraz słynnej "wodzie źródlanej". Zamaskowano

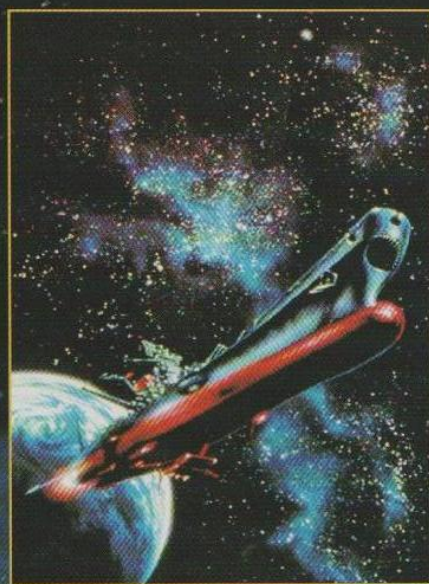
również wiele fragmentów zbyt brutalnych dla Amerykanów. Wycięto większość scen śmierci wrogów i wmówiono widzom, że zabici Gamilonczycy to roboty. Nie znajdziecie też żadnego samobójstwa w imię Dessloka. W całości usunięto fragment, w którym Derek chce zabić nożem schwytanego gamilonskiego jeńca. Zostaje powstrzymany, ale Gamilonczyk łapie noż i próbuje popełnić samobójstwo. W końcu nikt nie ginie; powyższa scena nie jest jednak odpowiednia dla dzieci. Samobójcze ataki przeciwników w kosmosie zamaskowano zmianą okrzyku "Desular Soto banzai!" ("Niech żyje wódz Desslok!") na rozpaczliwe "Rozbijemy się!!!". Z tego powodu Gamilonscy generałowie sprawiają wrażenie całkowitych ignorantów, jeśli chodzi o nawigację.

Wycięto większość kadrów, w których pokazywano majteczki Novy, ewentualnie (tylko raz i przez małą chwilę!) gołą Novę. Tutaj cenzura, jak widzicie, była jeszcze bardziej skrupulatna niż w przypadku przemocy! U nas jest odwrotnie - w Polsce "przeszło" wiele nagich scen w "Sailor Moon", nie wyświetlono za to niektórych odcinków ze względu na ich "brutalność".

Podsumowując, "Star Blazers" da się oglądać, choć miejscami mocno trąci myszką. Ponadto jest idealnym anime dla naszej telewizji. Po amerykańskiej interwencji do niczego nie można się przyczepić, całość zaś może wzbudzić zainteresowanie widzów. Kiedy obejrzałam ostatni odcinek, żałowałam, że już się skończyło. Zdażyłam się przyzwyczaić do "Star Blazers" i polubić bohaterów. Nie zostanie dożgonną fanką serii, nie będę jej czcić i szukać po klubach dalszych części, ale miło się patrzyło. Naprawdę.

Fight otaking!

Ina, Błękitna Czarodziejka

Star Blazers - The Quest For Iscandar

Produkcja: Office Academy / Sunwagor Productions

Kasety 1-6 po ok. 93 minut każda

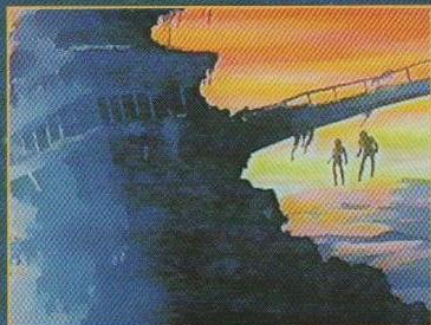
26 odcinków - pierwsza seria TV

Dystrybucja na Zachodzie: 1980 Kiseki Films

Dystrybucja w Polsce: Manta

Reżyseria: Noboru Ishiguro

Scenariusz: Yoshinobu Nishizaki, Leiji Matsumoto

VAMPIRE PRINCESS MIYU

Styszysz jej śmiech niesiony wiatrem... odległe wspomnienia.

Dziewczyna zrodzonej przez noc i wychowanej w cieniu. Ona jest siostrą wieczności zamkniętą w niej samej, obserwującą świat jak przez brudne okna.

Wiecznie młoda i nikomu nieznaną, duch bez wspomnień, dziecko bez przyszłości.

Jak opadły kwiat żeglując po jeziorach snów widząc w sobie okrutny żart przeznaczenia.

Jej blada dusza migocze jak płomyk bez nadziei próbując wznieść się aż do nieba, ale ciemność nie daje jej ni śladu nadziei ukazując twarze maskowane kłamstwem.

I tak siedzi samotna z piętnem wieczności, nieświadoma przemijania czasu.

Obrazy wspomnień spływają ku ziemi

I jej śmiech miękko zanika...

"Fotografie na wietrze" - ze zbioru "Kyuuketsuhime Miyu"

Pierwszy raz dziewczynka o złotych oczach gościła u nas dokładnie rok temu. Może to jakieś fatum i za rok ponownie napiszemy coś o wampirzej arystokracji. Jak kaže tradycja nie postarzala się. Nadal jest

zwiąwna, pełna lirycznej poetyki, jakby lekko zmęczona i przepelniona smutkiem. Trzeci i czwarty epizod, które chciałbym dzisiaj omówić, powinny właściwie rozpoczynać całą serię OAV. To dzięki nim poznajemy przeszłość Miyu i Larvy. Choć może właśnie wtedy było by mniej ciekawe... Życie byłoby nudne, gdyby wszystko od razu stawalo się jasne i zrozumiale. Nicco przydymionej tajemniczości nigdy nie zawadzi... Ponieważ rok to jednak niezły kawałek czasu, pozwolę sobie przypomnieć Wam świat w jaki wprowadza nas wampirza księżniczka. A jest to świat dla nas europejczyków niezwykle dziwny, stawiający całą naszą tradycję demonologiczną na głowie. Wśród naszych "strachów" znamy jedynie te dobre i te złe. Dobrych się nie boimy, choć obawa przed wszystkim co niezrozumiale powoduje, że omijamy je z daleka. Złym schodzimy z drogi z założenia. A wampiry... Hmm... Kojarzmy je oczywiście z blado sinymi twarzami i płonącymi hipnotyczną mocą oczyma, długimi kłami, strumieniami wysanej krwi i metamorfozą w wilka lub nietoperza. Ludzka wyobraźnia i tradycja nakazuje odpędzać je czosnkiem, wodą święconą i znakiem krzyża. Opatulone w ciemne peleryny czają się w ciemnościach by dopaść ofiarę i wpić zęby w tętniącą szyją... Brrrr...

Natomiast wampir japoński... Dziwnie to zabrzmiało, ale prawie można go polubić. Pojawia się nagle, ale jego "atak" przypomina raczej spotkanie z długo oczekiwaną kochaną osobą. Ugryzienie to delikatny pocałunek, po którym "ofiara" spokojnie stoi, a potem cicho osu-

swoje pochodzenie z tych samych korzeni co jej ofiary. Z rodu Shinma - bogów-demonów. "Shin" nosi w sobie pierwiastek boski (jak w słowie "shinto" - droga bogów), "ma" oznacza demona - stąd dwoistość tłumaczenia tego terminu.

Tylko wampir ma zdolność pochwylenia i odesłania uciekiniera w otchłań. Oczywiście jest, że nie przysparza mu to popularności w demonicznych kręgach. Ale nie ma nic za darmo... Ceną, którą my ludzie musimy wampirom płacić za te usługi, jest nasza krew. Od wielu pokoleń na drodze Shinma stoją wampiry, których następczynią w linii żeńskiej jest Miyu...

Księżniczka Miyu

Stoję tu... w moim świecie ciemności
Świecie bez światła, świecie bez wrażeń
Pozostaw za sobą dzień cierpienia
Wtul się w cienie i wstąp w moją noc.
Na złudną drogę w bezsennej wieczności,
na ścieżkę cierni, do mogiły duszy...
Zajmij swe miejsce wśród żaru płomieni,
wśród nas pozostających w świecie mroku,
odrzuć wspomnienia słonecznego blasku...
To me królestwo... Tu ja jestem księżną.
Jesteś tu ze mną i tu pozostaniesz...

"Wspomnienie słońca" - ze zbioru "Kyuuketsuhime Miyu"

Tak naprawdę do końca nie wiadomo czy Miyu należy się tytuł księżycy. Nieporozumienie jak zawsze wynika z wielu możliwości odczytania Kanji. "Kyuuketsuki Miyu" co jest oficjalnym tytułem japońskim, tłumaczy się oficjalnie na terenie Japonii jako "Wampirzyca Miyu". Ponieważ jednak tłumacze angielskojęzyczni za zgodą autorki dali w kanji końcówkę "hime" - powstała Księż-

wa się na ziemię. Nawet w spływającej po białej szyi kropelce krwi można znaleźć jakieś dziwne odczucia estetyczne.

Historia wymyślona przez panią Narumi Kakinouchi uczyniła ponadto z wampira istotę niezbędną dla spokojnej egzystencji człowieka. Dzięki wyobraźni autorki krwiozerczy potwór awansował do stopnia strażnika i obrońcy naszego świata.

Jego historia wywodzi się z czasów, gdy demony były równe bogom. Od czasu gdy zostały uwięzione w Ciemnościach usiłują przedostać się do materialnego świata, by zemścić się na ludzkości, która była ceną ich niewoli. Łatwo je przywołać. Nienawiść, słabość charakteru i czarna strona ludzkich serc otwierają im bramę, którą dążą do światła. Na ich drodze stanąć może jedynie strażniczka z rodu wampirów. Notabene wywodząca

niczka Miyu. Moim zdaniem zasłużyła, bo to doskonale podkreśla jej pozycję w "społeczności" Shinma. Miyu jest z pozoru trzynastoletnią dziewczynką i uczennicą gimnazjum. Ma ciemne włosy przewiązane fantazyjnie czerwoną wstążeczką i brązowe oczy, które w chwili metamorfozy w wampira zmieniają kolor na złoty. Mimo, że nie reaguje na czasnek, odbija się w zwierciadłach, zachwyca się słońcem, nic jej nie szkodzi widok i dotyk krzyża jest "czystej krwi" wampirzycą i ludzka krew jest konieczna do jej egzystencji. Rzadko kiedy jej ofiara umiera. Krew ludzka zmieszana z krwią wampira powoduje, że człowiek otrzymuje w darze wieczne życie bądź odchodzi w świat nieświadomości. Dziedzictwem Miyu po kądzieli jest możliwość chwytania i odsyłania w nicosć zbiegłych Shinma. Legenda głosi, że gdy schwytą ostatniego będzie się mogła zestarzeć i odejść w Otchłań. Nieodłącznym towarzyszem, opiekunem i niemym powiernikiem dziewczynki jest...

Larva

Noc była obcą jej sercu,
gdy z ciemności wyłoniła się śmierć ze złości na twarz
Krew aksamitem splamiała gwiazd światła,
gdy zamartwiała jej złociste oczy,
a ona wstydlwym pocałunkiem uniosła go w śmiertelną błogość...

"Noc" - ze zbioru "Kyuuketsuhime Miyu"

Demon o jasnych włosach i szkarłatnych oczach należący do klanu zachodnich Shinma. Czy to ważne, że zachodnich? Jasne że tak, bo nawet w świecie demonów nie ma zgody. Shinma z zachodu były zawsze w stanie "zbrojnego rozejmu" z japońskimi Shinma. Larva został przysłany, by zabić i wypić krew Miyu nim dziewczynka uzyska świadomość swoich możliwości. Miało mu to dać władzę nad wszystkimi Shinma. Litość jaką odczuwał dla wyalienowanego dziecka sprawiła, że gdy zdecydował się na atak było już za późno. Miyu wypila jego krew i sprawiła, że stał się jej "ochroniarzem". Ponieważ jednak zawiódł, twarz demona została zakryta stalową maską i odebrano mu głos. Ogólnie uważa się, że bez Larvy Miyu skazana była by na porażkę i faktycznie to on zajmuje się głównie od-

syłaniem zbuntowanych braci w Otchłań. Pozwólcie, że nieco miejsca poświęcę tu tematowi walkowemu pewnie tysiące razy. Imiona... Niemożność dosłownego tłumaczenia kanji i brak różnic między "B" i "V" sprawiają, że nie wszystko brzmi jednoznacznie. Tak jest z imieniem Larvy. W artykule sprzed roku użyłem imienia "Lava". Skończyło się to dyskusją na temat, jak naprawdę nazywa się strażnik Miyu. Jedni uważali, że Larva inni, że Laba (bo tak tłumaczy się go w obszadzie OAV). Ostatecznie pozostaliśmy przy Larvie. W końcu i tak wiadomo o kogo chodzi.

W trzecim epizodzie występuje jeszcze jeden zachodni Shinma. I znowu konia z rzędem temu, kto jednoznacznie określi jego imię. W obszadzie rozpisano go...

Remles

Choć spotkałem się również z Lemures, Lemres lub Remules. Wydaje mi się, że najbliższe prawdzie jest Lemures, jeśli pochodzenie słowa wywieść od starożytnych Lemurów, to jest złośliwych duchów zmarłych. Remlesa określa się jako coś więcej niż przyjaciela Larvy. W epizodzie

"Fragile Armour" demon przybywa by dokończyć dzieła Larvy i zabić Miyu, co jednocześnie pozabawia świat strażnika i uwolni przyjaciela spod wpływu dziewczynki. Nie rozumiejąc przyczyn, dla których Larva służy Miyu ginie nie doczekując się pomocy ze strony zamaskowanego pobratymca. Brat Remlesa o imieniu Carlua odgrywa ważną rolę w mandze "New Vampire Miyu", gdzie omal nie doprowadza do śmierci Larvy i głównej bohaterki. Jedyną znaczącą rolę ludzką w serialu jest postać tajemniczniej kobiety medium, wezwanej początkowo (ep. 1 - "Unearthly Kyoto") dla schwytania i zabicia wampira...

Himiko Se...

Tak wiele podań poszło w niepamięć
wygasto jak w kominku węgle.
Tylko w książkach zostały wspomnienia tych czasów,
gdy w marzeniach czy snach widziałam dziewczynkę...
Była wizją anioła zstaniego nocą
i świat nosił ślady jej magii...
Tutej spisałam jej historię
i jest w niej wszystko co chciałam Ci wyznać...
Tak wiele opowiadałam dawno zapomnianych
lecz prawdziwych jak moje życie...

"W świetle księżycy" - ze zbioru "Kyuuketsuhime Miyu"

Himiko Se jest medium, spirytualistką i narratorem historii Miyu. Właściwie cała historia przedstawiona w OAV jest widziana jej oczyma. Być może właśnie dlatego ma bardziej ludzki wymiar. Jej pierwsze spotkanie z Miyu i światem Shinma miało miejsce w ep.1, gdy została wezwana na miejsce zbrodni popełnionej jakoby przez wampira. Od tego czasu dzięki kontaktom z Miyu rozumie coraz lepiej świat bogów-demonów, choć wciąż buntuje się przeciwko jego zasadom. Wydaje się, że zaczyna mimo oporów akceptować Miyu jako strażniczkę świata i uznaje jej ofiary za smutną konieczność istniejącego układu. W ep.4 OAV dowiaduje się wprawdzie o sobie kilku rzeczy, które mogą na zawsze zmienić jej porządek świata... ale o tym za chwilę.

Teraz o samym filmie. O ile dwa pierwsze epizody stałyby bardziej na akcję, że tak to nazwę - "sensacyjną" i ich treścią była wyłącznie walka z Shinma, o tyle dwa ostatnie odcinki nawiązują do przeszłości i ich treść jest nieco bardziej refleksyjna. Własne uwagi pozostawiam na koniec, zatem oto świat księżniczki Miyu...

Ma krew płynie w strumieniu nieskończonej nocy.
Jestem tutaj wśród cieni, anioł nie mogący uciec.
Moja napiętność płonie wraz z biciem Twojego serca.
Czuję jak drżysz, gdy szeptałam Twoje imię.
Twój umysł wiruje bólem, niepokojem i obawą.
Musisz być świadom, że dążę Twoim śladem...
Nie widzisz mnie, lecz wiesz, że wciąż jestem...
Twoje ruchy zdradzają Twe niespokojne myśli...
Drżysz i mogę słyszeć twój przyspieszony puls,
bo Ty wiesz, że Cię obserwuję...
Ty wiesz, że... poluję...

"Szept w ciemności" - ze zbioru "Kyuuketsuhime Miyu"

EPIZOD 3 - FRAGILE ARMOUR (Krucha Zbroja)

W Kamakura prószny śnieg. Na jednej z krokwi podtrzymujących dach średniowiecznej pagody widnieje złota pieczęć sygnowana krzyżem. Słychać wołanie o pomoc... Cisza... Himiko siedzi przy ulicy. Wolno wirują białe płatki. Miyu pojawia się jak zawsze z nikąd. Himiko wydaje się być zaskoczona faktem, że na po-

mo c wezwał ją wampir. Księżniczka prosi ludzkie medium o uwolnienie porwanego Larvy. Na ścianie świątyni wisi jedynie jego stalowa maska... Himiko mimo oporów zgadza się jej pomóc, w zamian za obietnicę wyjawienia prawdy o przeszłości Miyu i pochodzeniu jej demonicznego strażnika. Nad ich głowami krąży z krzykiem czarny ptak o szkarłatnych piórach. Przed Himiko i Miyu pojawia się nagle gigantyczna postać w antycznej zbroi. Atakuje... Miyu nie podejmuje wyzwania. Z niewiadomych przyczyn nie chce walczyć... Znika... Himiko

wydobywa sanskrycki sztylet vajra, ale olbrzym bez trudu łamie jego ostrze. Ulega dopiero, gdy medium zaczyna recytować buddyjskie sutry. Ponownie pojawia się Miyu. Obie kobiety wchodzą ponownie do świątyni. Himiko zaczyna rysować na ścianach mandale, otaczając stalową maskę Larvy. Patrząc na nią Miyu zaczyna wspominać...

Był wieczór, a ona stała nad brzegiem morza. Nie wiedziała o Shinma nim nad powierzchnią wody nie pojawił się opatulony w niebieską opończę mężczyzna o blond włosach i karminowych oczach. Nie czuła strachu gdy powiedział jej kim jest i dlaczego się pojawił. Nie bała się nawet gdy wyznał, że przyszedł ją zabić i wypić jej krew, by zostać władcą Shinma. Nie zdążył... W Miyu przebudził się wampir. Jej brązowe oczy nabrały złoto sowego koloru. Delikatny pocałunek w szyję Larvy... Strużka krwi... i stalowa maska, która na dowód hariby odebrała mu twarz i głos...

Himiko nadal rysuje mandale, lecz nie potrafi znaleźć punktu wyjścia. Miyu pokazuje jej zdjęcie zbroi, która niedawno omal nie pozbawiła ich życia... Na niebie krzyczy czarny ptak... W nocy w miasteczku z niewiadomych przyczyn wybucha pożar. Blask czerwonych płomieni odbija się od płytek gigantycznej zbroi. Za plecami olbrzyma wisi, jak szkarłatny krzyż, Shinma o błękitnych oczach... Himiko od rana podąża śladem średniowiecznej zbroi. Pyta w muzeach, wśród kolekcjonerów i w antykwariatach. Skierowana pod właściwy jakoby adres trafia na pogorzelisko. Policjant wyjaśnia jej, że zamieszkiwało tu małżeństwo. On długo chorował i umarł, w kilka dni potem jego żona popełniła samobójstwo. Śledczy podejrzewa podpalenie... Niestety w zgłiszczach nie odnaleziono zbroi. Himiko odchodzi... Jej śladem podąża czarny ptak...

Noc... Himiko wraca pociągami. Podchodzi do niej nieznajomy młody człowiek o błękitnych oczach. Pro-

ponuje pomoc... Himiko przedstawia się jako studentka historii sztuki, poszukująca starożytnych zbroi w kolekcjach prywatnych. Śmiech... Otulony w szkarłatny płaszcz mężczyzna prowadzi medium do stóp znanej pagody. Pojawia się gigant w zbroi. Himiko usiłuje recytować sutry, lecz dłoń w szkarłatnej rękawicy zatyka jej usta i tłumi krzyk. Błysk. Czerwony płomień przecina ciemność i Himiko pada na ziemię. Miyu i Shinma o imieniu Remles stają oko w oko. Himiko dopiero teraz rozumie, że księżniczka świetnie wiedziała, kto zapieczętował Larwę. Miała

jedynie problem ze zlokalizowaniem porywacza. I dlatego użyła Himiko jako wabika, który sprowadził demona w jej pułapkę. Tymczasem gigant w zbroi atakuje. Nienawidzi łowców Shinma i chce zabić Miyu. Księżniczka przypomina zakutej w zbroję istotę kim była. Przywołuje wspomnienia, które zostały starte przez Remlesa. Olbrzym uważający się za Shinma jest w rzeczywistości wcieleniem zmarłego mężczyzny - właściciela zbroi. Pod naporem dwóch różnych zaprzeczających sobie wspomnień olbrzym zwał się na ziemię... Miyu atakuje Remlesa. Demon unika strugi ognia, ale zostaje schwytyany w pułapkę. Okazuje się, że był bliskim przyjacielem Larvy i przybył do Japonii, by uwolnić go spod wpływu Miyu. Postanowił ją zabić by odzyskać przyjaciela. Jego ciało otaczają strumienie ognia, które spalają go... Ginąc, ostatni raz krzyczy imię przyjaciela...

Pęka pieczęć na krokwi pagody... Za ciemnymi oczodolami maski błyskają smutno rubinowe oczy demona obrońcy, który dobrowolnie powraca w niewolę Miyu. Księżniczka przywołuje Larwę, gdy nagle zostaje schwytana w stalowe dłonie zbrojnego olbrzyma. Gigant zaczyna ją gnieść i dusić nie słuchając jej wyjaśnień, że nie jest Shinma a jedynie oszukanym człowiekiem. Pojawia się Larva. Dwa błyskawiczne cięcia i odrąbane w łokciach ręce zbroi padają na śnieg. Gigant zawraca i rusza w kierunku miasta. Nawet Larva mimo swoich umiejętności demona zabójcy nie potrafi go zatrzymać... Na placu zatrzymuje olbrzyma policyjna blokada. Himiko obserwuje wszystko ukryta za rogiem uliczki. Za jej plecami materializuje się Miyu. Nie chciała walczyć ze zbroją metodami Shinma, bo olbrzym nigdy nie był demonem. To, że żyje zawdzięcza swojej żonie, która oszukana przez Remlusa oddała swoje życie, by przywrócić do życia zmarłego męża. Czarna magia Shinma spowodowała, że jej duch przywrócił mężczyznę z zaświatów i oddał mu antyczną zbroję jako nowe ciało. Niech o jego ludzkim bycie zadecydują ludzie i ludzkie prawo. Policja zaczyna strzelać... Zakuty w stal człowiek na próżno krzyczy... Olbrzymie ciało wali się w śnieg. Wokół rozlewa się fala szkarłatu. Wirują białe płatki, z wolna przysypując ciemny kształt, który niegdyś był człowiekiem...

EPIZOD 4 - FROZEN TIME (Zamrożony Czas)

Wspomnienia z dzieciństwa powodują, że Himiko ponownie odwiedza Kamakura. Ścieżka doprowadza ją na miejsce, które pamięta z czasów, gdy miała 3 lata. Wspomnienia przywołują jej na myśl obraz dziwnego domu. Zza jego papierowych ścian shoji biła czerwona poświata, a po powierzchni papieru przesuwali się fantastyczne cienie. Jako dziecko uciekała stamtąd z krzykiem i przerażona ukryła się w swoim pokoju. Potem w nocy zdarzyło się coś czego nie może sobie przypomnieć, ale pamięta, że od tej pory nigdy już nie bała się ciemności...

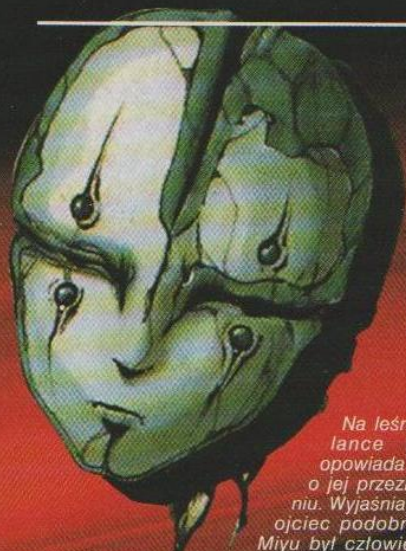
Spacerując po okolicy Himiko trafia w końcu na miejsce, gdzie jej zdaniem powinien stać tamten dom. Wspina się na pagórek... Widzi jedynie puste pole... Odwraca się by odejść i nagle niebo staje się szaro szkarłatne. Wieje wiatr. Za jej plecami pojawia się dziwny zeuropeizowany budynek zapamiętany z dzieciństwa. Do jego wnętrza wiodą szeregi drzwi i rozsuwanych ścian... Himiko trafia do pokoju, gdzie w czerwonej poświacie, zatopieni w bryle ni to szkła ni lodu, tkwi pod sufitem dwoje ludzi... Mężczyzna i kobieta... Pojawia się Miyu... Ci ludzie za szkłem to jej rodzice. Medium i wampir rozmawiają o ludziach, którzy nie zmienili się mimo, że pili ich krew. Aż do dnia, gdy ich krew obudzi się jak krew Miyu, by poznać swoje przeznaczenie. Himiko buntuje się przeciwko takiej rzeczywistości. Czuje się ludzka... Miyu uśmiecha się tylko tajemniczo...

Przeszłość... Dom... Ogród... Śmiech dziewczynki o brązowych oczach. Dziecko rozmawia z rodzicami o tym, dlaczego są inni... Opowiada o snach. Jej ojciec był koneserem malarstwa. Dziewczynka czuła dziwny dystans, jaki dzielił ją od rodziców. Często przesiadywała z ojcem na plaży, gdy ten godzinami bez słowa patrzył w morze. Potem przyszedł dzień, który Miyu zapamiętała jak senny koszmar... Demon na plaży... Pierwszy smak krwi w ustach... i przekonanie, że świat już nigdy nie będzie taki sam... Próby szukania ratunku u rodziców skończyły się stwierdzeniem, że zawsze była straszona morzem i fale kojarzą się jej z niebezpieczeństwem. Kilka dni potem na podwórku szkolnym dzieci odnajdują ciało uczennicy. Dziecko jest w agonii. Wśród rozkrzyczanego tłumu uczniów stoi Miyu. Jej koleżanka Akiko próbuje się dowiedzieć dlaczego jest taka spokojna. Nie znajduje odpowiedzi. Po szkole przerażona Miyu biegnie w głąb bambusowego zagajnika. Obarcza się winą, że nie potrafi już zapanować nad własną krwią i zabija niewinnych ludzi. Jedynie pocieszenie i spokój znajduje w ramionach oczekującego ją Larvy. Miyu usiłuje się jakoś odnaleźć wmawiając sobie, że mimo złotych oczu nadal jest człowiekiem, bo widzi swoje odbicie w zwierciadle i może trzymać w dłoni krzyż.

Któregoś dnia przychodzi wiadomość, że znaleziona na podwórku uczennica zmarła w szpitalu. Tego samego dnia dom Miyu odwiedza Akiko. Dziewczynka jest przekonana, że Miyu jest wampirem. Jej romantyczne usposobienie widzi w tym możliwość otrzymania nieśmiertelności. Odsłania szyję i namawia Miyu by piła jej krew... Brązowe oczy zmieniają kolor na złoty. Mimo buntu umysłu wampirza krew nie może się oprzeć pokusie. Akiko zachłystuje się krzykiem. Jej senne marzenia o wieczności zaczynają przybierać realny wymiar... Trzaskają drzwi. Matka Miyu bije córkę w twarz...

Zamknięta w pokoju Miyu rozmawia z matką. Otrzymuje do wypicia szklankę czerwonej cieczy. Dziewczynka płacze... Oskarża matkę o zabójstwo jej przyjaciółki... Nagle przestrzeń wokół zamyka się. Niebo zmienia kolor i do pokoju zaczynają wyciągać ramiona olbrzymie konary drzew. Przybywają Shinma. Matka wyjaśnia Miyu ich pochodzenie i rolę jaką odgrywają na granicy światów. Są rodziną Shinma, która została przeznaczona do ochrony świata przed demonami. Są jednocześnie obserwatorami i obrońcami ludzkości, która poprzez złość i nienawiść otwiera drogę bogom-demonom do materialnego świata. Tak z pokolenia na pokolenie przekazywane są obowiązki wampirów. Nagle matka Miyu buntuje się. Ciemność rozcina płomień. Chwyta dłoń córki i zaczyna uciekać. Shinma rzucają się za nimi, ale na ich drodze staje Larva...

Na leśnej polance matka opowiada córce o jej przeznaczeniu. Wyjaśnia, że jej ojciec podobnie jak Miyu był człowiekiem.

Miłość matki obdarzyła go nieśmiertelnością, z którą do końca nie mógł się pogodzić. Miyu słabnie coraz bardziej. Jedynym ratunkiem dla gasnącej iskiarki jej życia okaże się krew wampira... Osamotniona dziewczynka wybucha płaczem nad ciałem matki, z której szyi płynie cieniutka stróżka krwi...

Terazniejszość... Himiko budzi się nagle. Świeci słońce, a ona siedzi przy ścieżce wiodącej do domu z jej wspomnień. Wspina się na szczyt pagórka. Tam gdzie powinien stać dom widzi puste pole. Znowu powracają wspomnienia...

Noc. Gdy przerażona leżała samotnie w pościeli, przyszedł do niej ktoś... Dziewczynka z czerwoną wstążką we włosach... - "Ludzie nie zmieniają się od razu, mimo że wampir pił ich krew. Rosną aż do dnia, gdy ich krew obudzi się, by poznać swoje przeznaczenie"... - Himiko samotna spogląda w niebo... Wiatr przynosi jej echo cichego, dzwicznego śmiechu...

Koniec

Trudno oddać słowami urok tego filmu. Do tej pory jest to jeden z moich faworytów w rankingu japońskości w anime. Choć muszę przyznać, że nie każdemu się może spodobać. Jest to jedna z tych pozycji, których nie ściąga się z półki na chybili trafił, wrzuca do magnetowidu i po prostu ogląda. Ulotne nastroje, które rządzą tym filmem wymagają od widza skupienia i odpowiedniego nastawienia. Animacja jest z rzędu tych bardziej niż poprawnych, natomiast kolorystyka... dobija. Coś podobnego widziałem chyba tylko w "The Hakkenden". Pełen kolorów świat ludzi, gdy przechodzi nagle w wymiar świata Shima zmienia swoją wielobarwność w szary czerwony monochrom. Zawsze fascynowała mnie umiejętność wywoływania nastroju za pomocą najprostszych środków. Ograniczania palety barw, czy zmian muzyki. Jeśli już jesteśmy przy sprawie instrumentalnej panna Kenji Kawai (!?!!) - kolejne brawa dla twórców. Na palcach jednej ręki można wydzielić jakieś dłuższe tematy muzyczne, utrzymane zresztą w tradycji wschodu, choć mam wrażenie, że czasami zbyt mocno ewaluujące w kierunku Indii (coś jakby powtórka z tematu pierwszych epizodów "Tenchu Muyo"). W większości jednak są to proste tematy na schamisen i koto. Spotykałem się czasami z zarzutem, że film jest przegadany. Może i tak, ale w jak genialny sposób. Nie znalazłem w zasadzie żadnej kwestii, która byłaby zbędna. Jak dla mnie co niektóre myśli Miyu są nawet zbyt lakoniczne i pozostawiają widzowi zbyt dużo do myślenia. Podsumowując, film zawiedzie każdego, kto po anime spodziewa się wartkiej akcji, wodotrysków, oczopląsu i ani chwili na oddech. "Kyuuketsuhime Miyu" to jedyne w swoim rodzaju dzieło - pełne refleksji, wyciszenia i w sumie naprawdę ciekawej akcji. Jeśli uważacie, że dreszczki mogą wywołać jedynie fontanny krwi, tony drgającego mięsa i ryk potworów rzucających się na swoje ofiary, obejrzyjcie sobie scenkę w której mała Miyu zmierza kolor oczu z brązowych na żółte i wolno, z rozchyłonymi ustami wspina się ku szyi Larvy. Naprawdę nie potrzeba niczego więcej. Tych, którzy nie mieli jeszcze przyjemności (?) spotkania się z sowioką dziewczynką szczerze zachęcam. Warto czasami oderwać się od bezsensownej przemocy serwowanej przez większość filmów i telewizyjne wiadomości. Mam

Shima - kanji "shin" czytane jako "kami" oznacza "bóg", "ma" oznacza "demon", stąd w angielskim przekładzie określenie "Demon-Gods".

Nie tylko OAV

Pani Kakinouchi, wykorzystując sukces filmu stworzyła również 6-odcinkową mangę pod tym samym tytułem oraz ilustrowany zbiór opowiadań (wydane w 1989, później niż film). Wkrótce manga została uzupełniona o kolejne 6 części - Shin Vampire Miyu (jap. shin - nowy). Powstały również inne mangi, w których Miyu pojawia się, ale już nie jako główna bohaterka (Vampire Yui, Dahlia the Vampire, The Wanderer). W październiku 1997 r. w Japonii wystartował serial telewizyjny o Miyu. W Internecie można ponadto znaleźć wiele opowiadań napisanych przez fanów (fanficków) z Miyu w roli głównej. Manga i OAV różnią się między sobą dość znacznie. Przede wszystkim w mandze nie pojawia się w ogóle postać Himiko Se! Larva odtywa się i może zdejmować maskę. W mandze matka Miyu próbowała ją zabić kuchennym nożem, co nie miało miejsca w filmie. W mandze wampiry są nieśmiertelne, w filmie starzeją się (choć wolniej niż inni ludzie, wyjątkiem jest sama Miyu, której czas został zatrzymany, do momentu aż wypelni swoją misję na Ziemi). Dważy czytelnik i widz znajdzie jeszcze wiele innych drobnych różnic.

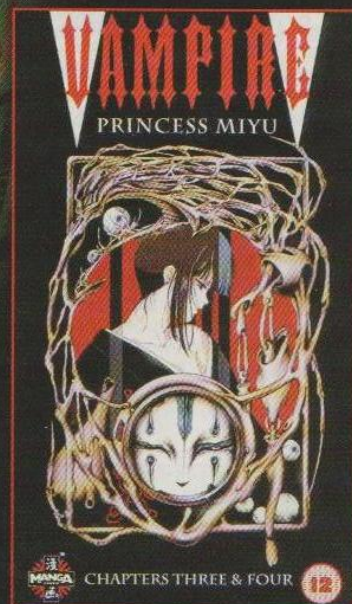
Ciekawostka: imiona demonów nie wzięły się z "powietrza" - oto cytat z listu VIII "Listów bez tytułu" do Coli di Rionzi, trybuna Rzymu oraz do innych, Petrarki: "...Zaprawdę to nie miasto, lecz siedzisko larw i temurów, [...] to piekło za życia od dawna zapowiedziane ustami Dawida...". To "larwy i temury" to określenie złych duchów, którymi w istocie są Shima!

nadzieję, że wasza przygoda skończy się podobnie jak w moim wypadku i dacie się uprowadzić w magiczny świat na którego straży stoi Księżniczka Miyu...

Chwycę moją dłoń i chodź ze mną,
daleko od królestw ciemności.
Gdzie kryją się cienie i gdzie mieszkają nasze sny...
Obejmij mnie i całuj,
Odrzuć swoją głupią dumę.
Teraz jest czas by wszystko znalazło swe miejsce...
Należę do ciebie i ty do mnie,
i niech nikt nie myśli inaczej.
Twoja śmierć jest moim życiem a moje życie jest twoje;
Nasza krew nieś będzie naszą nieśmiertelność.
Więc... chwycę moją dłoń i prowadź mnie w noc.

"Ucieczka w Noc" - ze zbioru "Kyuuketsuhime Miyu"

Darek Stryna

Vampire Princess Miyu - część 3/4 (OAV)

Produkcja: Soeishinsha/Pony Canyon
Dystrybucja: Manga Entertainment
Reżyseria: Toshihiro Hirano
Scenariusz: Noboru Aikawa
Muzyka: Kenji Kawai
Chara design: Narumi Kakinouchi
Czas: 2x25 minut

LEGENDA MAŁPIEGO KRÓLA

Jest pewne imię, doskonale znane w wielu zakątkach świata: w Paryżu, i w Londynie, w Los Angeles, w Bangkoku, w Tokio i w Pekinie. Dotarło nawet do pewnego kraju nad Wisłą. Imię to brzmi Son-Goku. Ależ tak! To przecież bohater "DragonBalla"! Postać, której twórcą i rysownikiem jest Akira Toriyama.

Rysownikiem? Owszem. Ale twórcą? Nic bardziej mylnego. Myli się także ten, kto sądzi, że Son-Goku dopłynął do Polski dopiero z falą mangi. Zналиśmy go już wcześniej, tyle że pod prawdziwym, chińskim mianem Króla Małp, Sun Wu-k'unga.

Legenda Sun Wu-k'unga to jeden z najpopularniejszych chińskich mitów ludowych, utrwalony

wnętrza wypadło ogromne kamienne jajo. I znów minęły wieki. Jajo, omiatane wiatrem, zmieniło się w kamienną małpę. Małpa zaś przebudziła się do życia. Oczy błyszczały jej nieziemskim światłem, tak silnym, że ich blask dotarł aż do nieba i przstraszył Nefrytowego Cesarza. Władca wysłał zaraz dwóch swoich generałów, by sprawdzili, co to takiego. Uspokojony, że to tylko małpa, zajął się własnymi sprawami. Kamienny stwór zdołał już tymczasem przejąć władzę nad stadem innych małp i wspólnie z nimi pędził wesołe i bez troskie życie. Pewnego razu, za wodospadem, odkrył tajemniczą grootę, określaną jako "Jaskinia Wodnej Zasłony - Siedziba Nieśmiertelnych". Sprowadził tam swoje stado, zasiadł na kamiennym tronie i przybrał tytuł Wspaniałego Króla Małp. W zdrowiu i szczęściu panował przez wiele wieków. Potem

jednak, po medytacjach, postanowił sięgnąć po nieśmiertelność. Popłynął więc na tratwie do kraju Dżambudwipa, podpatrzył życie ludzi i przejął ich obyczaje. Nie znalazł jednak mędrców znających sekret wieczności. Udał się do innego kraju, zwanego Kurudwipa, i tam u starego taoisty otrzymał imię Sun Wu-k'ung, czyli "Syn, Który Poznał Niebyt". Mędrzec przyjął go na służbę i wyuczył zasad tao. Kiedy studia dobiegły końca, Sun Wu-k'ung umiał czynić doprawdy niezwykle

grote. Zwyciężył, zdobył miecz potężnego Króla Demonów i na powrót usadowił się na kamiennym tronie. Dalsze dni poświęcił na szkolenie poddanych w sztuce władania bronią. Broni jednak miał mało, więc poszedł do pałacu króla Aolai, wyłamał drzwi zbrojowni i zagarnął tysiące łuków, mieczy, halabard i toporów. Łup rozdzielił na wszystkie małpy, jedynie sobie nic nie wybrał, gdyż był przecież nieśmiertelnym mędrcem, któremu "nie przystoi nosić jakiegokolwiek ziemskiej broni", jak twierdzili jego najbliżsi doradcy. Wyruszył więc w kolejną podróż, tym razem w głąbiny oceanu, do siedziby Starego Króla Smoków. Ten, zgodnie z przyjętym obyczajem, podjął go herbatą i w skupieniu wysłuchiwał prośby. We dwóch przeglądali różne rodzaje oręża, lecz żaden z nich nie przypadł do gustu kamiennym małp. Wreszcie żona Smoka wspomniła o żelaznej żerdzi, którą niegdyś ubijano Drogę Mleczną na niebie. Żerdź - ze złotymi obręczami - była ponoć tak wielka i ciężka, że nikt z żywych nie potrafił jej poruszyć z miejsca. Sun Wu-k'ung za pomocą magii nadał jej stosowniejsze rozmiary, wziął na ramię i odprawiony z darami przez smoki, przez podwodne królestwo powrócił do siebie. Później, dla wygody, zmniejszał żerdź do wielkości haczyka igły i zatykał za uchem. Powiększał ją tylko wówczas, gdy stawał do walki. Mimo, że był nieśmiertelny, nadszedł dzień, że (chyba przez pomyłkę) przybyli po niego wysłannicy Królestwa Ciemności. Dzielnego Sun Wu-k'ung wyrwał się z ich objęć, zrobił burdę w Piekło i wymazał wszystkie imiona małp z rejestrow śmierci. Od tamtej pory jego lud pędził hulawcze życie. Coraz bardziej niepokoiło to Nefrytowego Cesarza, który wreszcie postanowił wezwać Króla Małp przed swoje oblicze. Sun Wu-k'ung udał się do nieba i bez większych

Wspaniały Król Małp w całej swojej krasie.

w XVI wieku, w epickiej powieści "Si-ju-ki", czyli "Wędrownik na zachód", spisanej przez Wu Cz'eng-ena. Powieść, w oryginalnej wersji, składa się ze stu rozdziałów opisujących trudną i pełną przygód pielgrzymkę mnicha Huan-tsanga (znanego także pod sanskryckim imieniem Tripitaka) do Indii, po święte księgi kanonu buddyjskiego. Sun Wu-k'ung pojawia się już w pierwszej części dzieła i do samego końca pełni ważną i jakże malowniczą rolę. Niesforny - jak to małpa - buńczuczny i pełen wariackich pomysłów, dopuścił się nawet awantury w Niebiańskim Pałacu bogów. A jak do tego doszło? Posłuchajmy...

Dawno temu, na szczycie wielkiej góry leżał cudowny głaz, na który przez stulecia działały kosmiczne siły. Pewnego dnia głaz pękł, a z jego

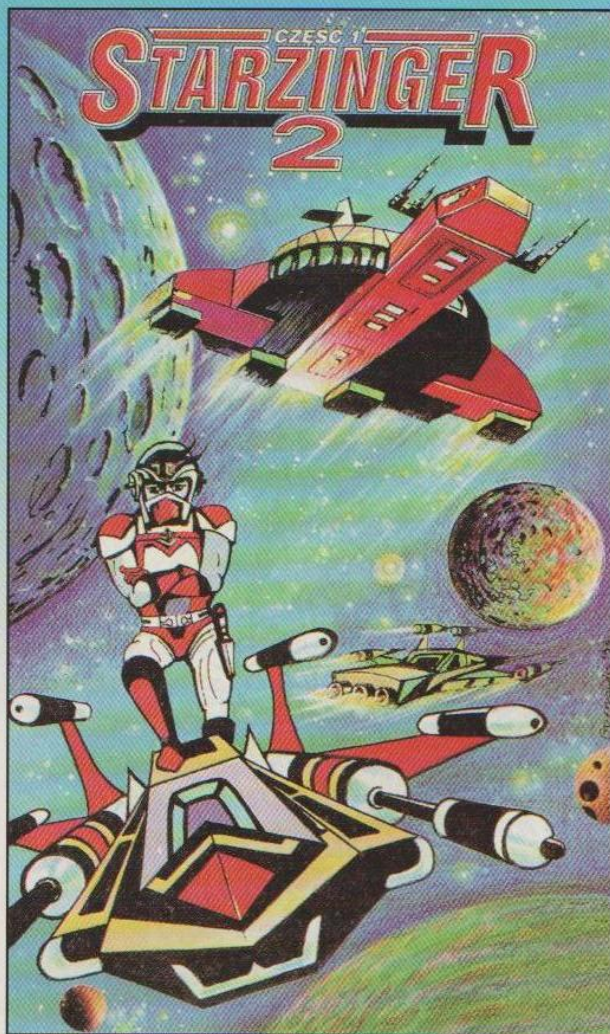
rzeczy. Potrafił dosiadać chmur i żeglować wśród nich po niebie, zmieniać postać, przenikać przez kamień i metal, oraz walczyć jak najprzedniejszy z rycerzy. Osiągnął też nieśmiertelność. Rad wielce, pożegnał mistrza i wrócił do Jaskini, do swoich małpiątek. Tam jednak musiał stoczyć bój ze stadem demonów, które pod jego nieobecność opanowały

39. Razem opuścili krainę Morza Południowego. Małpa o wiele sprawniej niż Piaskowy Mnich latał w chmurach i chciał śpiesznie ruszyć naprzód. Piaskowy Mnich uczeplił się go jednak i nie chciał puścić. — Nie zostanę z tyłu, bracie — rzekł.

Fragment "Opowieści o małpie prawdziwej i małpie nieprawdziwej" z rysunkami Zheng Jiashenga.

Okladka polskiej wersji wideo "Starzinger II", chyba malowana flamastrem...

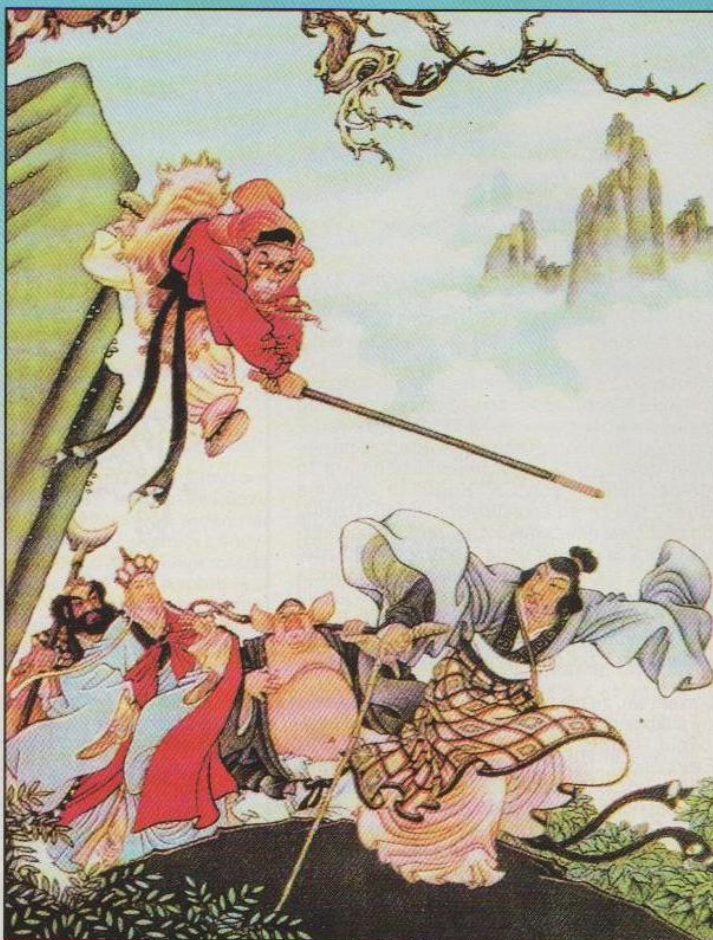
ceremonii powitał Cesarza, wzbudzając tym przeżenie dworzan. Władca jednak, w swej boskiej łaskawości, powierzył mu stanowisko nadwornego koniucha. Naiwny Król Małp sądził, że dostąpił niebiańskich zaszczytów i dopiero po niewczasie stwierdził, że go paskudnie oszukano. Wściekł się nie na żarty, porzucił robotę, wrócił do swoich i na znak buntu nadał sobie tytuł "Wielkiego Mędrca Równego Niebu". Rozgniewany Cesarz wysłał na ziemię armię dowodzoną przez dwóch książąt, Waiśrawanę i Noczę. Bój był srogi i zakończył się walnym zwycięstwem Sun Wu-k'unga. Nefrytowy Cesarz, chcąc nie chcąc, ustanowił nominalny tytuł Wielkiego Mędrca Równego Niebu i ponownie zaprosił Króla Małp do pałacu. Od tamtej pory Sun Wu-k'ung waleśał się po niebiosach, nie mając nic do roboty...

Lenistwo Króla mocno drażniło innych dworzan. Za ich podszeptem Cesarz kazał mu pilnować sadu, w którym co trzy tysiące lat dojrzewały cudowne brzoskwinie. Biedak, nie wiedział, co czynił! Sun Wu-k'ung po uszy obzał się owocami i poszedł spać. Po przebudzeniu stwierdził, że dręczy go pragnienie. Nieproszony wdarł się na ucztę do Pałacu Jaspisowego Stawu, upił się i dokonał wielu nieprzystojnych rzeczy. Kiedy wytrzeźwiał, zrozumiał, że tym razem bogowie mu nie wybaczą. Uciekł na ziemię, ale i tam nie znalazł spokoju przed zemstą niebian. Walczył wszędzie, w powietrzu, na ziemi i w wodzie, aż wreszcie uległ, pokonany czarami wspaniałego mędrca Er-langa i bodhisatwy Kuan-in. Ostateczne zwycięstwo bogów przypieczętował jednak sam Budda Tathagata. Sun Wu-k'ung został uwieczony pod Górą Pięciu Elementów i ponad pięćset lat przesiedział w zamknięciu. Uwolniony, za wstawiennictwem Kuan-in, przez pielgrzyma Tripitakę, wdział szaty mnicha,

Tyle początek legendy. O dalszych przygodach Tripitaki, Sun Wu-k'unga oraz ich dwóch przyjaciół, prosiaka Czu Pa-tsie i groźnego Płaskowego Mnicha Sza-senga, opowiada kolejne osiemdziesiąt siedem rozdziałów powieści Wu Cz'eng-ena. Nota bene, pielgrzymka Tripitaki odbyła się naprawdę - chociaż bez udziału Małpiego Króla - w VII wieku naszej ery, a rzeczony mnich przywiózł z Indii do Chin sześćset pięćdziesiąt siedem buddyjskich zwójów. Podróż stała się tematem licznych ludowych podań, z których do woli czerpał szesnastowieczny pisarz.

Postacie z "Si-ju-ki" zyskały popularność w całej Azji. Nie trzeba było długo czekać, by wraz z innymi elementami chińskiej kultury trafiły do Japonii. Tutaj, trzy ideogramy tworzące tytuł powieści odczytano "Saiyuki", a Sun Wu-k'ung przybrał imię Son-Goku. Po trzystu latach, Małpi Król dumnie wkroczył do świata animacji.

Jeszcze w czasach niemego kina, w 1926 roku, na ekranach japońskich kinematografów zagóścił skromny, czarno-biały i krótki film pod tytułem "Son-Goku monogatari" ("Opowieść o Son-Goku"), zrealizowany metodą wycinankową. Dwa lata później powstała niewiele dłuższa kreskówka "Son-Goku". Oba filmy, choćby ze względu na metraż, przedstawiały zaledwie maleńki fragment zadiwiających przygód Sun Wu-k'unga. Na ich pełną wersję japońscy widzowie musieli poczekać aż do lat pięćdziesiątych. Właśnie wówczas, a dokładnie w 1952 roku, młody grafik nazwiskiem Osamu Tezuka rozpoczął rysowanie mangi "Boku wa Son-Goku" ("To ja, Son-Goku"). Seria publikowana była początkowo na łamach czasopisma "Manga O", potem doczekała się wydania książkowego. Pięć lat później,

Son-Goku w akcji. Z tyłu Płaskowy Mnich Sza-seng, Tripitaka i Wieprzek Czu Pa-tsie. Ilustracja do "Wędrowki na zachód" Wu Cz'eng-ena.

przyjął przydomek "Sing-cze", czyli "Wędrowiec" i podążył w długą podróż na zachód...

przez japońskie kina przemknął kuriozalny film, nakręcony na zlecenie dowództwa Amerykańskich Sił Okupacyjnych, zatytułowany "Hanamano atarashii boken" ("Nowe przygody Hanumana"). Przedstawiono w nim postać innego Króla Małp, Hanumana, z indyjskiego eposu "Ramajana". Mimo, że ta opowieść nie miała nic wspólnego z cz'engowską "Wędrowką na zachód", pobudziła apetyty widzów na kreskówkę o dzielnej małpie.

Najszybciej zareagowała wytwórnia Toei, zbierająca zasłużone laury za pierwszy wyprodukowany w Japonii, w pełni kolorowy i pełnometrażowy film animowany "Hakuja-den" ("Legenda o księżniczce przemienionej w Białego Węża", 1958). Scenarzyści wzięli na warsztat popularną mangę Tezuki i tak w 1960 roku powstał sławny "Son-Goku". Film był rozpowszechniany później na Zachodzie pod tytułem "Alakazam The Great", z całkiem nową muzyką Lesa Baxtera i dubbingiem w wykonaniu m.in. Frankie Avalona, Jonathana Wintersa i Sterlina Hollowaya.

W rodzimych Chinach, targanych rewolucją kulturalną, Król Małp gościł przede wszystkim na deskach teatru, ale za to w sławnej Operze Pekijskiej. Najczęściej grana sztuka (o podtekstach politycznych) był fragment "Si-ju-ki" o małpim buncie przeciwko feudalnej władzy i o rozróbie w pałacu Nefrytowego Cesarza. W 1961 roku, Studio Filmów Animowanych w Szanghaju podjęło produkcję filmu "Da no tien gu" ("Król Małp"), w reżyserii Wang Lai-minga. Niezależnie od tego, inny chiński producent, Te Wei, spędził pełne trzy lata przy realizacji własnej wersji "Si-ju-ki". Postacie bohaterów wzorowane były na oryginalnych rysunkach z powieści Wu Cz'eng-ena. Film został z powodzeniem pokazany w 1964 roku na Londyńskim Festiwalu Filmowym i... praktycznie zniknął z ekranów.

Rok później znowu dał znać o sobie Osamu Tezuka, który właśnie założył własne studio rysunkowe o nazwie Mushi. Jedną z pierwszych produkcji studia była krótka kreskówka "Son-Goku ga hajimaru yo" ("Nadchodzi Son-Goku"), która posłużyła jako odcinek pilotażowy serii "Goku-no dai boken" ("Wielka przygoda Goku"). Cykl reżyserował popularny do dzisiaj Gisaburo Sugii ("Jack to mame-no ki", "Streetfighter II: The Animated Movie").

Ciekawą próbą nowej interpretacji starej legendy okazał się przebojowy serial science fiction (64 odcinki), zatytułowany "SF saiyuki Starzinger" (1978) w reżyserii Leiji Matsumoto. W miejsce mnicha Tripitaki pojawiła się piękna księżniczka Aurora, błądząca po peryferiach kosmosu w poszukiwaniu źródła tajemniczej energii, zmieniającej ludzi w potwory. Aurorze towarzyszyło trzech dzielnych cyber-wojowników, którym przewodził Jon-Kugo. Tu autorzy filmu pozwolili sobie na niewielki dowcip - "Jon" w imieniu bohatera to udźwięcznione "Son", a "Kugo" to znajome "Goku", tyle że po przestawieniu sylab. Dzielny Jon zachował nawet magiczną żerdź, nieodłączny atrybut Sun Wu-k'unga. Twórcy serialu zdecydowanie zerwali z dotychczasową konwencją telewizyjnych filmów rysunkowych i nie wahali się przed podejmowaniem najtrudniejszych tematów. Dla mnie film ten stał się prawdziwym objawieniem podczas pierwszej wizyty w Japonii.

Okazało się, że nie tylko dla mnie. Gdyby ówczesny sukces mierzyć dzisiejszą miarą, film z pewnością byłby hitem nie mniejszym niż "Evangelion". Japoński rynek został zalany prawdziwym potopem zabawek, książek, płyt (analogowych) i kaset (audio) spod znaku "Starzingera". Mangę, drukowaną w odcinkach w tygodniku "TV Land" firmowali: Leiji Matsumoto (pomysł), Eisuke Ishikawa (scenariusz) i Gosaku Ota (rysunki).

Son-Goku i Tripitaka. Ilustracja do "Opowieści o małpie prawdziwej i małpie nieprawdziwej" Zhang Chenga.

Król Małp na plakacie do "Wielkiej przygody Goku" Osamu Tezuka i Gisaburo Sugii. © 1965 Mushi Pro

Serial (niestety, w mocno okrojonej wersji) wyświetlany był także w Stanach Zjednoczonych pod tytułem "Spaceketers", w ramach Zjednoczonych pod tytułem "Force Five".

W 1979 roku powstał "Starzinger II", liczący siedemdziesiąt trzy półgodzinne odcinki i w gruncie rzeczy powielający scenariusz pierwowzoru. Jedynie Jon-Kugo zyskał nową moc, pozwalającą mu na skuteczniejszą walkę z zastępami kosmicznych wrogów.

W tym samym, 1979 roku, rozpoczęła się emisja tasiecmowego serialu fabularnego "Saiyuki", wyprodukowanego przez stację NTV i będącego dość wierną adaptacją chińskich legend i podań. Główną rolę kreował Masaaki Sakai, jakby wprost stworzony do postaci Son-Goku. Nie dość, że nad wyraz sprawnie posługiwał się magiczną żerdzią, to jeszcze dzięki zdjęciom tric-

kowym - potrafił przejść przez wszystkie, wymienione w sutrach, "siedemdziesiąt dwie transformacje" i na koniec skraść całusa jakiejś przygodnej ślicznotce. Rola pięknego jak z obrazka pielgrzyma Tripitaki powierzono... kobiecie, Masako Natsume. Serial, z niewielkimi zmianami w obsadzie, utrzymał się na ekranach przez prawie trzy lata. Jako jeden z nielicznych (niestety, znowu po przeróbkach), cieszył się również sporym powodzeniem w krajach anglosaskich, gdzie wyświetlano go pod tytułem "Monkey". W latach dziewięćdziesiątych został przypomniany przez angielski program satelitalny Sky One.

Swój udział w dziejach Małpiego Króla miała też japońska telewizja państwowa, NHK, która na początku lat osiemdziesiątych wyprodukowała znakomity serial dokumentalny "Jedwabny Szlak", sprzedany potem do kilkudziesięciu krajów świata, w tym także do Polski. Mało kto wie, że w Japonii, po emisji "Jedwabnego Szlaku", ta sama NHK wyświetliła swoisty "dodatek" w postaci animowanego musicalu pod tytułem "Son-Goku Silk Road o-tobu!", czyli "Son-Goku leci nad Jedwabnym Szlakiem" (1982). W produkcji filmu wziął udział Gisaburo Sugii, dobrze już obeznany z postacią głównego bohatera.

Rok później do licznej rzeszy miłośników Son-Goku dołączyła wytwórnia Tatsunoko. Dwudziestoodcinkowy serial "Itadakiman" stanowił ostatnią część cyklu "Timeboken", do którego należały także "Yattaman" ("Yatterman", 1977) i "W królestwie kalendarza" ("Yattodetaman", 1981). Zrealizowany - tak jak i poprzednie części - przez Hiroshiego Sasagawę, przenosił bohaterów do rozmaitych miejsc i epok w długiej historii Ziemi. Nie zabrakło tu nawet odmłodzonej Bandy Doronbo, dowodzonej tym razem przez piękną i demoniczną Yan-yan.

Przejdźmy teraz na chwilę do komiksów. Osamu Tezuka przez sześć lat kontynuował mangę rozpoczętą w 1952 roku. Go Nagai, w serii "Super Saiyuki", opublikowanej w 1989 roku w magazynie "Comic Genki", przedstawił żeńską inkarna-

cję Sun Wu-k'unga, podejrzanie podobną do Cutey Honey... Ken Ishikawa i autor "Dirty Pair", Haruka Takachiho, nawiązali do "Wędrowni na zachód" w komiksie "Southern Cross Kid". Sławny Buichi Terasawa stworzył w latach osiemdziesiątych postać tajemniczego detektywa z XXI wieku, używającego - zamiast konwencjonalnej broni - teleskopowej żerdzi. Tytuł mangi? "Midnight Eye - GOKU".

W 1995 roku, Johji Manabe ("Outlanders") opublikował aż dwie własne wersje wątków zaczerpniętych z "Saiyuki". Pierwsza z nich, z "Comic Nora", nosiła tytuł "Viva! Usagi kozo" ("Niech żyje mnich-królik!") i choć na pozór nawiązywała wprost do powieści, to wprowadzała do akcji dodatkową postać tytułowego królika, rozrabiającego nawet od Sun Wu-k'unga. Drugi komiks, "Chugoku ichiban" ("Najlepsza w Chinach"), który pierwotnie ukazał się na łamach "Comic Genki", wysłał dzielnych herosów aż w odległy kosmos, a Małpiego Króla zamieniał w Królową.

Dwa lata wcześniej do grona rysowników dołączył Amerykanin, Ron Lim, w krótkim bo liczącym zaledwie cztery numery cyklu "Dragon Lines", stworzonym dla wydawnictwa Marvel. Son-Goku z rysunków Lima miał wszelkie cechy super-bohatera, nie znalazł jednak (a może właśnie dlatego?) uznania w oczach czytelników i

ostatecznie zakończył komiksowy żywot w drugim numerze kolejnej mini-serii pod tytułem "Dragon Lines: The Way of the Warrior" (1993).

Tym jednak, który na stałe połączył imię Son-Goku z mangą był oczywiście Akira Toriyama. "DragonBall" - o czym chyba nie trzeba nikomu przypominać - skrzył się pomysłowością niemal z każdego kadru. Trudno wyliczyć wszystkie zmiany, jakie wprowadził Toriyama w stosunku do oryginału, poprzestańmy zatem tylko na najważniejszych. Otóż łagodny i wstrzemięźliwy aż do bólu mnich Tripitaka, to szukająca wrażeń Bulma! Groźny Sza-seng stał się nieśmiałym Yum-cha, a sprośny i rozwiązły, zmiennokształtny prosiak U-lung. Sam Goku, chociaż często podróżuje na chmurze i do walki używa pałki, nie ma w sobie nic z charakteru chytrego i kłamliwego Sun Wu-k'unga.

Poza Japonią, "DragonBall" (manga + filmy i seria produkowane przez Toei) zyskał największy poklask w Hongkongu i Chinach, co widać nawet w chińskich sklepach z zabawkami w Londynie i Amsterdamie. W 1992 roku mniej znana wytwórnia z Hongkongu, Yes Films, wyprodukowała aktorską wersję "DragonBall", pod zmienionym tytułem "The Legend of the Seven Dragon Pearls", o wiele bardziej osadzoną w rodzimej

tradycji niż ekstrawagancki komiks Toriyamy.

Mówiąc jednak o Toriyamie, nie możemy zapomnieć o Tezuce. Kilka miesięcy po śmierci wybitnego artysty, pod koniec września 1989 roku, stacja telewizyjna NTV wyemitowała specjalny film wspomnieniowy, pod znamennym tytułem "Tezuka Osamu monogatari: boku wa Son-Goku" ("Opowieść o Osamu Tezuce: to ja, Son-Goku"). W rysunkowej sekwencji Tezuka i Król Małp siedzą na złocistym obłoku, aby po raz ostatni odbyć wspólną podróż do nieba...

Wspomniałem na samym wstępie, że do Polski niesforny Sun Wu-k'ung trafił dużo wcześniej niż manga i anime. To prawda. Pierwszy raz przybył prosto z Chin, w 1956 roku, wraz z trupą teatralną. Operę "Sun Wu-k'ung sieje zamęt w pałacu władcy niebios" wystawiono w ramach V Światowego Festiwalu Młodzieży.

Zapowiadana na lata sześćdziesiąte premiera animowanego filmu "Król Małp", w reżyserii Wang Lai-minga, o ile mi wiadomo, nie doszła do skutku, ze względu na nagłe ochłodzenie stosunków dwustronnych między Chinami i Polską. Za to w 1976 roku, do rąk czytelników trafił prawdziwy rarytas: powieść "Małpi bunt", zawierająca wybór czternastu początkowych rozdziałów z "Siju-ki" i przetłumaczona z chińskiego przez Tadeusza Żbikowskiego. Starannie wydana, w twardej oprawie, błyskawicznie zniknęła z księgarń. Jej uzupełnienie, pod tytułem "Wędrowni na zachód", ukazało się osiem lat później, w podobnej szacie graficznej. Łącznie, w obu wydaniach zawarto dwadzieścia dziewięć rozdziałów. Pozostałe siedemdziesiąt jeden wciąż czeka na przekład.

Swego rodzaju ciekawostką był chiński pra-komiks (obrazki z podpisami, jak w "Koziołku Matolku", tyle że prozą) pod tytułem "Opowieść o małpie prawdziwej i nieprawdziwej", opublikowany przez Wydawnictwo Alfa w 1987 roku. Autorzy dziełka, Zhang Cheng (tekst) oraz Zheng Jia-sheng (rysunki), w siedemdziesięciu ośmiu przebiegłych, czarno-białych ilustracjach przedstawili jeden z weselszych epizodów "Wędrowni na zachód", w którym Sun Wu-k'ung napotkał... własnego sobowtóra i za domniemane figle znów musiał stanąć przed Buddą Tathagatą. Przekładu z angielskiego dokonał Wiktor Bukato.

Z japońskich wersji dotarł do nas tylko "Starzinger II" wydany jako "Kosmiczna misja 2" na czterech kasetach wideo, przez spółkę Silesia-Film z Katowic. Mimo niewielkiego nakładu, rozpowszechniano go w dwóch wersjach, z różnymi okładkami. Dwanaście odcinków z siedemdziesięciu trzech... zostawmy to bez komentarza. A zakusy Polsatu na "DragonBall" skończyły się jedynie na zapowiedzi w gazecie.

Witold Nowakowski

P.S. Tłumaczenia imion i nazw chińskich zaczerpnięto z "Małpiego buntu" (Czytelnik, Warszawa 1976) oraz "Wędrowni na zachód" (Czytelnik, Warszawa 1984) z przekładu Tadeusza Żbikowskiego.

Wszystkie ilustracje pochodzą ze zbiorów autora.

Koperta płyty "Starzinger" (singiel, 33 1/3 obrotów, APS-5101), wydanej w 1978 roku. © Toei

Konwersje książek na filmy, czy też mangi w anime do rzadkości nie należą, podobnie jak tworzenie gier komputerowych na podstawie cieszących się powodzeniem przedstawicieli celulooidu czy papieru. Ale w drugą stronę? Nie jest to może popularne, ale i też coraz więcej takich przypadków zaczyna się na światło dzienne przebijać. Właśnie jeden z nich chciałbym wam poniżej przybliżyć - jest on o tyle wart uwagi, że po pierwsze powstał dobrych pięć lat temu, a po drugie bazuje na bardzo ostatnio popularnym temacie Final Fantasy...

Na początek jedna bardzo istotna uwaga - Final Fantasy to nie tylko część siódma, która święciła triumfy rok temu, ani tym bardziej ósma, która nie dość, że dostępna jest jak na razie jedynie na konsoli Sony Playstation, to jeszcze jedynie po japońsku... Wcześniej były bowiem i numerki poprzednie, które może aż takiej popularności nie zdobyły (a przynajmniej nie dotarły do nas jej echa), ale - swój klimat też miały! Legend of the Crystals bazuje wła-

śnie na jednym z wcześniejszych dzieł Square (firmy, która stoi za prawie wszystkim, co związane jest z tematem Final Fantasy), opublikowanym w Kraju Kwitnącej Wiśni pod nazwą Final Fantasy V. Część ta niestety nigdy się oficjalnie poza ten kraj nie wydostała, aczkolwiek dzięki wysiłkom fanów można w nią sobie obecnie pograć i w języku angielskim. I to nawet na PC, choć pod warunkiem posiadania emulatora Super Nintendo.

Czas i miejsce

Ala to nie o grze miałem pisać... Planeta R wraz ze swoimi dwoma satelitami zawdzięcza swe bezpieczne istnienie czterem magicznym kryształom, odpowiedzialnym za cztery elementy: Wodę, Ogień, Ziemię i Powietrze. Każdy z nich strzeże także pomyślności jednego z królestw planety. I wszyscy żyli by długo i szczęśliwie, gdyby nie osobnik znany pod imieniem Exdeath, który ze wszelkich sił stara się te kryształy zdobyć, co gdyby doszło do skutku, z pewnością skończyłoby się czymś w rodzaju apokalipsy. Niestety, w momencie, gdy ludzie żyjący w królestwie chronionym przez Kryształ Wiatru przypominają sobie o mającej miejsce

ry, więc ostatecznie wygląda na to, iż wybór nowych bohaterów nawet taki najgorszy nie był... No, ale w końcu chyba Kryształ wiedział co robił. Choć kto by pomyślał, zwłaszcza po przeczytaniu poniższych o nich notek? Ale wierzcie mi - one także są w miarę obiektywne!

Prettz

Osobnik płci męskiej kochający motocykle, wielkie samurajskie miecze i Linary, czego niestety nie pochwala jej dziadek. Do zbierających się nad planetą R ciemnych chmur podchodzi luzacko, a nad wszelkie umysłowe zagadki czy magię przedkłada zimną stal i ryk silnika. Jest przy tym bardzo porywczy, ale w obronie Linary robi wszystko. A że swoimi zabawkami posługuje się nad wyraz sprawnie, z większości starć wychodzi obronną ręką.

Dziadek Linary

Jest potomkiem wielkiego Butza, jednego z bohaterów, którzy stanęli w obronie Kryształów dwieście lat temu. Osoba starsza, bardzo poważna, wszytkowiedząca i szalenie się wszystkim przejmująca. Niestety, jego ciało nie dorównuje zachciankom duszy, przez co "wyprawa po ziola" kończy się dla niego kuracją w łóżku i puszczeniem Linary na wyprawę do Świątyni Wiatru samej, no, przynajmniej jeśli nie liczyć Prettza, jego motoru i miecza...

Linary

Potomkini swojego dziadka. Odziedziczyła po nim znajomość

przeszłości i paru magicznych sztuczek, łącznie z przyzwaniem Chocobosa. Ma jednak znacznie bardziej otwarty umysł, zwłaszcza na Prettza... W trakcie swych przygód dostąpi wielkiego zaszczytu, jakim jest, a przynajmniej powinno być, zapewnienie Kryształowi Powietrza schronienia we własnym ciele - niestety, zaszczyt ten wiąże się nieodmiennie z nie najlepszym samopoczuciem i pewnymi dziwnymi błyskami...

Rouge

Pani dowódca powietrznych piratów, a właściwie pań piratów. W przeciwieństwie do swych poddanych posiada boskie ciało, które to w połączeniu ze skąpym ubiorem i wielką kokardą podziałło zabójco nawet na tak wspaniałego żołnierza jak Valkus. Stara się zachowywać bardzo groźnie, nie stroni od tortur, ale że jej automatyczni kaci preferują łaskotki, wychodzi na osobę raczej łagodną - przynajmniej gdy nie ma Prettza, którego bomby doprowadzają ją do szalu.

Valkus

Największy strażnik królestwa Tajfunu, dowodzi najpotężniejszym ich statkiem powietrznym, zna się także na walce - jako jedyny powstrzymał atak Prettza. I to gołymi rękoma! Jego lojalność zostaje wystawiona

na ciężką próbę wraz z ujrzeniem Rouge, po którym to zaczyna się zachowywać jak urodzony pacyfista, stroniąc od wszelkiej przemocy. Na szczęście w obliczu prawdziwych zagrożeń nadal pokazuje, na co go stać.

Mid

Duch jednego z bohaterów, którzy w przeszłości poko-

pograć swoją niematerialnością na nerwach jednego z nich, czyli, jak się nietrudno domyślić, Prettziowi. Miał małą chwilę słabości po zobaczeniu Linary, czym ostatecznie naraził się swemu adwersarzowi, ale że nawet Prettza walka z duchami satysfakcji nie daje, ostatecznie zaczęli się tolerować.

Te okragle, to bomby Pretza, gorsze od nich są tylko gumowe kurczaki.

Akcja

Takie różnicowanie w p l y w a z bawienie na oglądal-

ność filmu. Wystarczy spojrzeć na Prettza próbującego zrozumieć magię, czy też Valkusa targanego wewnętrznymi rozterkami po zobaczeniu Rouge. Także sprzeczki i wewnętrzne tarcia dostarczają oglądającym wiele radości. Nawet takie na przykład "chirurgiczne" operacje wyciągnięcia kryształu z ciała Linary poza groźnymi zapowiedziami okazują się być jednak czymś nawet nie najgorszym - i to nawet dla głównej zainteresowanej! Przy pierwszym oglądaniu można

jednak odnieść wrażenia wręcz przeciwnie, przynajmniej jeżeli robi się to w poprawnej kolejności, czyli przy pluśnięciu w wodę poprzedzonym rozwaleniem się drewnianego pomostu. Oczywiście wszelkie niejasności zostają szybko rozwiane, ale dzięki przebiegłej grze

skojarzeń nie wszystko wygląda tak beztrosko. Nie chciałbym tutaj zdradzać zbyt wielu takich smaczków, ale ich całkowite przemilczenie byłoby jednak nieuczciwe. Tym

bardziej, że spotyka się je prawie na każdym kroku, a stanowią niezły miernik własnych przyzwyczajeń oglądającego. Coż, wychodzi przy nich po prostu, do jakich dawek przemocy zostaliśmy już przyzwyczajeni... Choć dzięki Legendom Kryształów wiele z nich zostanie chyba zastąpionych skojarzeniami dużo bardziej przyjemnymi. Anime to nie stara się także zanudzać oglądającego nudnymi wywodami dziadka, czy scenami samouwieblenia (bądź Linary-uwieblenia) w wykonaniu Prettza. Wszystkie takie zagrywki z ich strony są bowiem bardzo szybko przerywane i to w sposób niezbyt dla nich przyjemny. Dzięki temu akcja posuwa się rażno do przodu, a mimo to nawet te przynudnawe aspekty osobowości niektórych bohaterów zostają bardzo jasno zarysowane.

Z pozycji fana

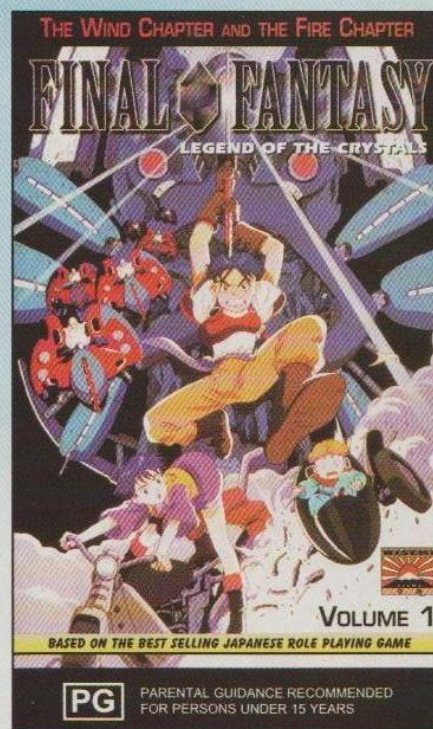
Dwa pierwsze rozdziały są w odbiorze lekkie i przyjemne, aczkolwiek pod jednym warunkiem - trzeba wiedzieć, czego oczekiwać. Jako zagorzały fan Final Fantasy (zresztą tylko dlatego otrzymałem od Naczelnego tę kasetę do recenzji - bo w temacie anime jestem jeszcze bardzo "niewyrobitny", choć znaczną część klasyki udało mi się już zobaczyć) byłem z początku bardzo zawiedziony. Gry charakteryzują się bowiem bardzo głęboką i rozbudowaną fabułą, pełną, prócz momentów zabawnych, także wielkiego dramatyzmu, poszukiwania własnego ja... A tutaj stał się praktycznie jedynie humor... O stopniu odejścia od oryginału świadczy także zmiana stylu zabudowań czy strojów z obecnego w grze europejskiego na

wschodni (konkretniej - chiński). Ale to nie wszystko... Rzeczą wręcz niewybaczalną (z pozycji fana) jest bowiem brak muzyki Nobuo Uematsu. Owszem, został on wymieniony w creditsach, ale za muzykę odpowiada ktoś inny, a z bogactwa tematów przewijających się w opowieści Final Fantasy od zarania dziejów na kasety przedostały się jedynie dwa, trzy... A i to występują jedynie przez krótkie chwile i jedynie w tle, jako nic nie znaczące dodatki! Skandal!!!

I ogólne...

Ale to nie cała prawda o Legendzie Kryształów. Przy podejściu nieobciążonym obcowaniem z gramami jest to bowiem anime może nie wybitne, ale będące całkiem niezłym kawałkiem czegoś, co określa się zazwyczaj mianem: "lekkie, łatwe i przyjemne". Ot, jeszcze jedno, obok chociażby Kimby, białego lwa, nadawanego w telewizji, anime Rin Taro, które ze swymi korzeniami rozstało się bardzo wcześnie i praktycznie całkowicie. Nie wszystkim może się takie podejście podobać, ale coż - zawsze można mieć nadzieję, że chociaż film będący teraz w produkcji, a oparty o część ósmą, będzie pod tym względem lepszy...

Allor

Final Fantasy - Legend of the Crystals

The Wind Chapter and the Fire Chapter

Produkcja: Yoshinori Ogata/Square/
NTT Publishing Co., Ltd

Dystrybucja: Kiseki

Dystrybucja w Polsce: Manta

Reżyseria: Rin Taro

Scenariusz: Satoru Akahori

Muzyka: Masahiko Satoh

Wersja: angielska - dubbing

Czas: 2x30 minut

Dozwolone: 15 lat

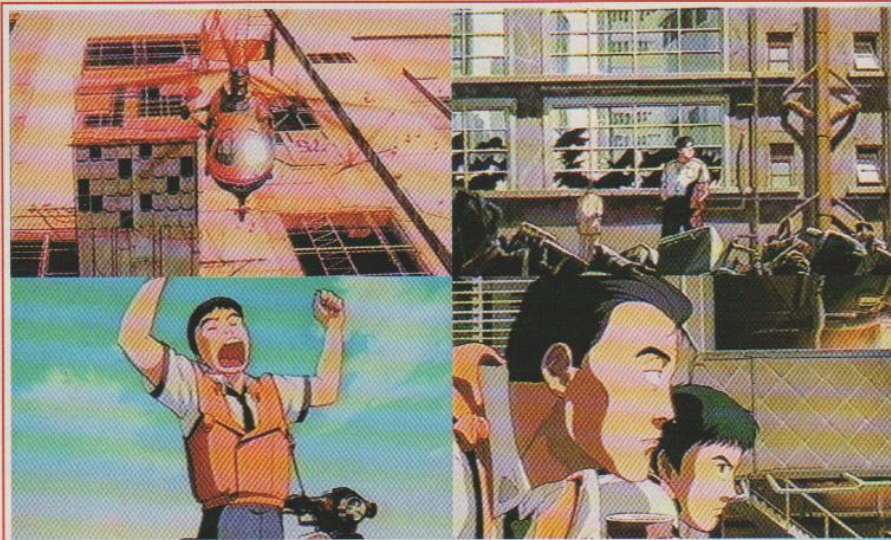

Po wstępie do "Patlabora", jaki opublikował w zeszłym numerze Mr. Gato, szkoda byłoby nie pociągnąć tematu dalej. Tym bardziej, że filmy kinowe z tej serii należą do tych nietuzinkowych. W tym numerze omówimy (omijając chronologię) pierwszy film fabularny czyli w oryginale "Kido Keisatsu Patlabor". Zaczniemy od podstaw, czyli rzeczywistości na jaką skazali twórcy filmu świat końca lat 90-tych.

GENEZA FORMACJI PATLABOR

Gdy wkraczamy w akcję filmu wszystkie wiszące na ścianach kalendarze wskazują na rok 1999. Jednak początków sytuacji jaką zastajemy musimy szukać kilka lat wcześniej. Twórca scenariusza, pan Kazunori Ito, nie musiał nawet zbytnio się wysilać. Efekt cieplarniany, którego skutki możemy powoli aczkolwiek nieuchronnie podziwiać na łamach gazet i falach telewizji, dały o sobie znać również w "Patlaborze". Zanikająca warstwa ozonowa i wzrost średniej temperatury spowodowały topnienie lodowców na biegunach. Co za tym idzie zaczął naturalnie wzrastać poziom wód w oceanach i wszelkich akwenach wodnych zasilanych z ich obszaru. Zatem pod znakiem zapytania stało dalsze istnienie i funkcjonowanie potężnych aglomeracji leżących niemal na poziomie wody.

Z pierwszym projektem stworzenia nowoczesnych polderów wystąpił rząd USA. Konkretnie chodziło o budowę pasa ochronnego wokół San Francisco. Zainspirowana tą budową Japonia przystąpiła w 1997 roku do Projektu Babilon, który miał ochronić Zatokę Tokijską przed wtargnięciem wód oceanicznych, które z dużym prawdopodobieństwem mogły zniszczyć Tokio. W przeciwnieństwie do amerykańskó, którzy budowali jedynie pas zapór, rząd Japonii (mimo sporych kontrowersji) poszedł "na całość". Skala budowy była niespotykana. Projekt Babilon zakładał powstanie sztucznych wysp zbudowanych nad powierzchnią oceanu, łączonych mostami i podmorskimi tunelami. Cały ten system działał jak swoista zapora regulująca za pomocą mechanicznych jazów i śluz poziom wody w zatoce. Rozmiar prac i naglące terminy sprawiły, że przedsięwzięcie straciło "ludzki" wymiar. W praktyce żadna ze znanych konwencjonalnych metod pracy nie mogła się okazać skuteczna. Wymagało to użycia, czyli w praktyce wynalezienia i skonstruowania od "zera", nowego typu maszyn. Gigantyczne roboty zbliżone budową do kształtu humanoidnego, których budowę zainicjowała w 1996 roku Shinohara Industries (model Asuka-96), nazwano laborami. Labory miały niesamowitą siłę i wytrzymałość, a manipulatory przypominające ludzkie palce pozwalały im na wykonanie prac od tych najbardziej topornych (np. wyburzenia), do bardzo specjalistycznych i precyzyjnych. Prace w 1997 roku mogły ruszyć pełną parą. Oczywiście fakt powstania i istnienia laborów nie mógł pozostać bez echa. Nową technologią zainteresowało się wojsko, tworząc własne modele. Minusem labora był problem

jego sterowania. Niestety ciągle za jego "kierownicą" musiał siedzieć człowiek. A to czyniło z wielkiego mogącego giganta element niepewny. Siedzący w kabinie robota człowiek, mógł np. nagle zwariować, upić się czy mieć po prostu zły dzień i chęć wylania na zewnątrz pretensji do świata. Poza tym labor stał się łakomym kąskiem dla wszelkiego typu grup terrorystycznych i ekstremistów. Biorąc pod uwagę możliwości labora (czyli jak potrafiłby narozrabiać w nieodpowiedzialnych rękach) musiano wymyślić coś, co byłoby w stanie zatrzymać lub unieszkodliwić szalejącą maszynę. W prze-

obsadzie jakąś postać wiodącą. Jest to bądź jakiś samotny bohater, bądź (w wypadku oddziału np. Policji Pancerniej Dominiona) postać wokół której kręci się większość wydarzeń choćby przez to, że jest to osoba dla danej sytuacji nietypowa (przykładowo Leona Ozaki w ściśle męskim zespole wyżej wspomnianego Tank Police). Natomiast w "Patlaborze" takiego bohatera jest po prostu brak. Odpowiedzialność za akcję została mniej więcej równo rozłożona między wszystkich członków SV2 i SV1. Można by tu naturalnie dyskutować, czy nie wskazać jednak na Izumi Noa, która po-

THE PATLABOR MOVIE

widowaniu nadchodzących kłopotów powołano do życia jednostkę policyjną - The Special Vehicles Sections czyli w skrócie SVS. SVS otrzymała specjalny typ labora nazywany "Patrol Labor" (lub w skrócie "PatLabor"), który dzięki uzbrojeniu miał możliwość "kontroli" innych maszyn. Ponadto z SVS wydzielono dodatkowo dwa oddziały. "SV Section1" był grupą elitarną używającą maszyn typu Advanced Vehicles 1997 (AV97), produkowanych przez Shinohara Heavy Ind. Jednostka "SV Section2" otrzymała, prócz specjalnych uprawnień, nowy typ labora AV98 Ingram. Był to robot zbliżony kształtem do człowieka. Niestety koszt produkcji takiej jednostki ograniczył ich ilość do 3 sztuk. Zespół przydzielony do jednego AV98 składa się z trzech osób - Forward (to praktycznie kierowca labora); Backup (kieruje działaniami labora z zewnątrz); Carrier Driver (koordynuje działania labora i prowadzi operację). Sekcja SV2 została zakwaterowana w hangarach niedaleko wytwórni laborów nazywanej Arką. Plusem tej lokalizacji jest bezpośredni nadzór nad fabryką Hachioji, należącej do Shinohara Heavy Ind. Minusem jest odległość od centrum miasta, co odbija się na pracownikach koniecznością częstego głodowania.

OBSADA

W filmowej wersji "Patlabora" jego twórcy zastosowali dosyć rzadką sztuczkę. Najczęściej film, czy to kinowy czy OAV, posiada w swojej

stawia kropkę nad "i" podczas ostatniej akcji na Arce lub rozważać kandydaturę Shinohara Asuma, który zasadniczo rozgryzł całą aferę związaną z Projektem Babilon. Można, tylko po co? Przyjmijmy, że główny bohater jest zbiorowy...

Omówmy więc pokrótce obsadę mającą największy wpływ na rozwój akcji "Patlabor 1 - The Movie", bez zaopatrywania jej w naklejki, pierwszoczy drugoplanowego bohatera. Najlepiej zrobić to po prostu w porządku alfabetycznym:

GOTO KIICHI - wysoki lekko siwiejący brunet po czterdziestce i szef SV2. Z wyglądu człowiek, który za chwilę zemdleje lub uśnie. Wiecznie otacza go lekki dymek z palonych nalogowych papierosów. Równie często czyta gazety... Cóż, pozory mylą... Goto jest jednym z najostrzejszych umysłów Patlabora, posiadającym dodatkowo wrodzony instynkt do pracy policjanta. Z żelazną konsekwencją odmawia przyjęcia awansu, najlepiej czując się w terenie, wśród ludzi własnej sekcji. Urzęduje w jednym budynku i jednym pomieszczeniu z kapitanem VS1, panią Nagumo Shinobu. Pracują razem od dłuższego czasu, a ich stosunki sprawiają wrażenie, jakby Goto opiekował się młodszą od siebie Shinobu. Goto to sympatyczny lekkoduch i hazardzista (wycieczki konne) całkowicie oddany swoim ludziom.

ISAO OHTA - członek SV2 i pilot labora Ingram#2. Potworny, krępy choleryk ze złą, wiecznie wykrzywioną twarzą, i ciemnymi krótko przyciętymi włosami. Nie wierzy w filozofię w pracy z laborami i jest zwolennikiem tzw. Silnej Ręki, to między innymi dzięki jego rajdom SV2 cieszy się taką, a nie inną opinią miejscnych niszczycieli i demolatorów. Mimo szaleńczej nierzadkości i uczuciowości jest raczej mało lubiany. Braki w umiejętności pilotowania labora nadrabia strzelecką grą i szybkością. Najchętniej posługuje się sześciopalcowym rewolwerem, a jeszcze chętniej dwoma narami.

IZUMI NOA - zaraźliwie żywiołowa dziewczyna z krótko przystryżoną rudą czupryną. Na początku filmu zostaje przydzielona jako "kierowca-operator" labora#1 do sekcji SV2. Cechuje ją niesamowicie zaangażowanie i miłość do laborów, o których pilotowaniu marzyła od lat. Swojego labora nazwała "Alphonse". Nie ma w tym nic obraźliwego mimo skojarzeń... Tak po prostu nazywał się pies Noa, którego dostała na ósme urodziny. Czasami mówi na niego również Pat-chan (Patlaborek). Sakaki zawsze twierdził,

że tak naprawdę to maszyny są jej jedyną miłością i właściwie to dba tylko o nie. Być może właśnie to czyni z niej tak wyjątkowo sprawnego i skutecznego w akcji pilota. Noa jest osobą bardzo pobudliwą i dość łatwo doprowadzić ją od stanu euforii do cholerycznego wybuchu. Ukończyła Akademię Policyjną z przeciętnymi ocenami i właściwie jej kariera należała do nikłych, gdyby nie skierowanie do Patlabor, które pozwoliło jej rozwinąć skrzydła. Jej najbliższym przyjacielem jest Shinohara Asuma. Nie jest to jeszcze romans, ale kto wie...

JITSUYAMA - starszy człowiek zatrudniony w Shinohara Heavy Industries. Zajmuje stanowisko jednego z głównych inżynierów fabryki Hachioji. Jest przyjacielem ojca Asumy i jak twierdzi pomagał mu zakładać interes około 50 lat wcześniej. Czuje się mocno związany z rodziną Shinohara i dlatego martwi go napięcie stosunki między prezesem firmy, a jego synem.

KANUKA CLANCY - amerykańka z domieszką krwi japońskiej (to śmieszne, ale tak naprawdę to wizualnie tylko ona wygląda jak azjatka). Wysoka kobieta z ciemnymi włosami opadającymi na ramiona. Jest członkiem New York Police Department (NYPD) i została skierowana na sześć miesięcy do SV2 w celu przeszkolenia w pracy z laborami typu Ingram i Zero. W Patlabor dostaje się pod opiekę Isao Ohta. Nieco sztywna, rzadko się odzywa. Akademię ukończyła jako prymus. Uprawia judo i kendo, zna cztery języki i biegle posługuje się materiałami wybuchowymi.

MATSUI - niski, krępy człowieczek zatrudniony w Wydziale Dochodzeniowym Tokijskiej Policji. Jest przyjacielem Goto i na jego prośbę sprawdza na miejscu otrzymane informacje. Ma świetny instykt, co robi z niego prawdziwego policyjnego "psa gończego".

NAGUMO SHINOBU - wysoka i pociągająca kobieta o włosach spletych w koniś ogon opadających na plecy. Szef elitarniej części Patlabora czyli SV1. Trudno określić jej wiek, ale ma prawdopodobnie w okolicach trzydziestki. Ma chłodny, skalkulowany umysł potrafiący osądzić dzikie pomysły Goto. Nie wyszła za mąż i mieszka z matką. Doskonalej urzędnik, fachowiec i pilot laborów. W filmie zostało jej powierzono testowanie prototypowej jednostki Labor 0 (lub AV X0).

SAKAKI SEIICHO - starszy pan o siwych zaczesanych do tyłu włosach nie rozstający się z czapczką i ciemnymi okularami a'la "Top Gun". Długoletni inżynier i wysokiej klasy fachowiec o manierach sierżanta marines. Znajemy go w fabryce i w warsztatach jako "Old Man". Często przesadza u Goto. Zdaje się, że dla obu jest to swoista terapia. Bardzo skrupulatny, zarad-

ni i wymagający fachman (grozi, że utopi w morzu każdego, kogo złapie na fuzzerce).

SHINSHI MIKIYASU - spokojny i nieco ciapowaty mężczyzna o ciemnych włosach i opadających na czubek nosa okularach. Pracuje na stanowisku Carrier Drivera przy Ingramie 2. Jest jedynym znanym mężczyzną w zespole. Wierzy w to co robi i jest rozkochany w swojej połowicy. Jedyną chyba rzeczą, która jest go w stanie doprowadzić do naprawdę dzikiej wściekłości są żarty na temat jego małżonki. Podczas takich ataków nawet Ohta nie ośmiela się odezwać czując pismo nosem...

YAMAZAKI HIROMI - wysoki i powolny mężczyzna o ciemnych włosach. Jego zadaniem jest dostarczenie labora Ingram 1 na miejsce akcji. Towarzysze z SV2 twierdzą, że jest chyba najbardziej godną zaufania osobą w SV2. Yamazaki prowadzi własne gospodarstwo rolne i świetnie się czuje ze swoimi kurami i pomidorami. Pochodzi z niewielkiej wioski rybackiej. Miał odziedziczyć łódź po ojcu, ale na drodze jego kariery stanęła morska choroba. Jest niesamowicie przesądny, a ponadto uwielbia legendy i folklor.

To tyle na temat obsady. Postaci jest naturalnie znacznie więcej, ale te wymienione wyżej odgrywają najważniejszą rolę na planie filmu. Przejdźmy teraz do twórców, bez których nie mógłby powstać film, a nasi bohaterowie nie znaleźliby zatrudnienia.

LABORY

Podobnie jak w wypadku obsady ludzkiej, laborów jest kilkadziesiąt rodzajów. Różne ich typy uwzględniają funkcje, jakie mają spełniać w służbie człowieka. Z grona maszyn wybrałem przykłady, które po pierwsze "personalnie" występują w filmie, a po drugie "mają wpływ na przebieg akcji. Najstarszym legendarnym niemal modelem był labor:

ASUKA 96 lub model MPL96

Ten model powstał bez specjalnego zastosowania czyli mógł służyć zarówno policji jak i pomagać przy pracach budowlanych. Od tego modelu rozpoczynała jednostka SV2. W czasie służby przeszedł kilka modyfikacji. Jego doskonalszą odmianą był model Python. Obecnie zastąpiony przez model Ingram służy wyłącznie jako pomocniczy labor do prac budowlanych. Budowa: stal wysokogatunkowa przenosząca duże napięcia. Wyposażenie: zależne od potrzeb; brak ekwipunku standardowego. Wysokość: 5,62 m. Szerokość: 4,32 m. Waga: w zależności od zastosowania. Max. udźwig: 1,2 tony. Wprowadzony do eksploatacji: październik '96.

nych sytuacjach. Jego podstawowym wyposażeniem był sześciopiętrowy rewolwer i pałka ogłuszająca ładunkiem elektrycznym. Ingram "zatrudniony w SV2" przydzielono następujące funkcje:

Ingram #1 - specjalizował się w walkach krótkodystansowych, Ingram #2 - używany był w razie buntu maszyn i miał za zadanie całkowicie jej unieszkodliwić, bez szkody dla operatora, Ingram #3 - był używany w wypadku kłopotów związanych z zasilaniem, Budowa: światłowodowo utwardzane włókna węglowe, Wyposażenie: rewolwer cal. 37 mm, karabin wielokalibrowy 90 mm i pałka-ogłuszacz, Wysokość: 8,02 m. Szerokość: 4,37 m. Waga: 6,02 tony - 6,62 tony z wyposażeniem, Max. udźwig: 2,4 tony, Wprowadzony do eksploatacji: kwiecień 1998.

Następcą Ingrama miała zostać linia AV X. Była wyposażona w nowy typ procesora i nowy system operacyjny. Początkowo przeznaczona dla SV2 dostała się w etapie testów pod kuratelę SV1.

AV X0 lub nazwa kodowa ZERO

Pierwszy labor bojowy, w którym zastosowano nowy typ HOS (Hyper Operating System), który miał się stać standardem dla światowego przemysłu. W przypadku laborów policyjnych nowy HOS zwiększał potencjał robota o ok. 30%. W stosunku do Ingrama Zero jest bardziej opływowy, zręczniejszy, szybszy i silniejszy. Zamiast broni miotającej Zero został wyposażony w ramię zakończone ostrymi manipulatorami, co w walce krótkodystansowej umożliwi mu przebiec i rozerwanie zbroi przeciwnika. Wstępnie wyprodukowano sześć sztuk, z czego trzy przeznaczono dla departamentu Nowy York, a trzy dla Patlaboru. Testowy Nr 1 został poważnie uszkodzony podczas likwidacji wirusa "Babel". Budowa: pancierz ze światłowodowo utwardzanych włókien węglowych; konstrukcja aluminiowo stalowa, Wyposażenie: pałka ogłuszająca i wielka tarcza - wyposażenie fakultatywne podobnie jak Ingram. Wysokość: 8,32 m. Szerokość: 4,51 m. Waga: 6,21 tony - 6,98 tony z wyposażeniem, Max. udźwig: 3,2 tony, Wprowadzony do eksploatacji: wersja testowa rok 1999; produkcja seryjna: koniec 2000 roku.

Na koniec labor nie mający nic wspólnego z policją, ale ponieważ od niego rozpoczyna się "laborowe szaleństwo" należy mu się miejsce w tym dziale:

HAL X10

Produkt koncernów Shinohara i Hishii, Wojskowa wersja testowa labora bojowego. Przewidziana do produkcji masowej maszyna zaopatrzona w nowy typ HOS. Porusza się na czterech nogach, co umożliwiła jej dużą zwrotność, szybkość i skuteczność w walce. Budowa: światłowodowo utwardzane włókna węglowe, Wyposażenie: armata lub wyrzutnia 135 mm, wyrzutnie boczne 9-pociskowe, zasłony dymne, szybkostrzelne działka przeciwlotnicze, Wysokość: 9,03 do 11,83 m., zależne od poziomu rozprostowania nóg nośnych, Szerokość: 7,15 m. Waga: 17,41 tony - 20,28 tony z wyposażeniem, Max. udźwig: 43 tony, Wprowadzony do eksploatacji: testy do roku 2003; produkcja masowa przewidywana na rok 2005.

Teraz, gdy już wiemy kto jest kto, możemy przejść do najbardziej dramatycznych momentów Projektu Babilon, czyli do krótkiego omówienia treści filmu "Patlabor - The Movie".

ny i wymagający fachman (grozi, że utopi w morzu każdego, kogo złapie na fuzzerce).

SHIBA SHIGEO - młody chudzielec z okularami na nosie o wyglądzie roztrzęsanego pół inteligenta. W rzeczywistości to wybitny umysł, szef oddziału mechanicznego i pierwszy asystent "Old Man'a". Wybitny fachowiec nie wyobrażający sobie życia bez "jego" laborów. Chętnie przebywa z ludźmi z "postrzelonej" SV2. Gdy coś idzie nie po jego myśli potrafi popaść w stan ograniczony z jednej strony apatią, a z drugiej obłądaną histerią.

SHINOHARA ASUMA - szczupły młodzieniec średniego wzrostu z zadowoloną fizjonomią i ciemnymi włosami. Najlepszy przyjaciel Noa. Właściwie ich stosunki są dziwaczne, bo zawsze trzymają się razem i dbają o siebie, mimo, że nie łączą ich to "coś więcej". Jego ojciec i brat pracują w Shinohara Heavy In-

dukcyjnym. Jego ojciec i brat pracują w Shinohara Heavy In-

INGRAM AV98

Pierwszy produkt projektu Shinohara's Advanced Vehicle Project. Przeznaczony wyłącznie dla Patlabor. Z uwagi na bardzo wysokie koszty produkcji stworzono jedynie 3 sztuki. Powstaniu Ingrama towarzyszył potężny krok myśli technologicznej. Na jej bazie Ingram otrzymał lepsze źródło zasilania (SCB) i nowocześniejszy silnik (SCLM). Jego system operacyjny był już wysoc inteligentny i pozwalał na programowe uczenie się zachowań w określ-

E. HOBA, BABILON I WIEŻA BABEL

"Drży ziemia i dygoce, bo się wypełniły plany Pana na Babilonie, by obrócić ziemię babilońską w niezamieszkałe pustkowia."

Ks. Jeremiasza 51:29

"Wtedy Babilon, perła królestw, klejnot, duma Chaldejczyków, stanie się jak Sodoma i Gomora, gdy ją Bóg wyrzuci."

Ks. Izajasza 13:19

Film zaczyna się sceną zachodu słońca. Samotny mężczyzna stoi na wysuniętym w morze trapie, trzymając w dłoniach czarnego ptaka. Ludzie za jego plecami wyciągają ręce. Mężczyzna uśmiecha się i skacze. Ptak odlatuje...

Noc w pobliżu Fuji. Ludzie z Japońskich Sił Samoobrony JSDF zbliżają się do nieruchomego, ukrytego w krzakach obiektu. Nagle ukryta w zieleni maszyna rusza do szaleńczego rajdu ostrzeliwana z goniących ją laborów i śmigłowców. Uciekający labor typu HAL X10 prowadzi ostrzał, ale w końcu wielokrotnie trafiony nieruchomieje. Żołnierze otwierają włady maszyny. W świetle reflektorów śmigłowca widać puste miejsce pilota.

Śmigłowiec Shinohara Heavy Ind. z Noa i Asuma na pokładzie przelatuje nad obiektami Projektu Babilon i ląduje przy hangarach SV1 i SV2. Po drodze zwracają uwagę na wielopoziomowy twór mieszczący wytwórnię i magazyn laborów nazywany Arką. Wewnątrz bazy spotykają kapitana Shinobu, testującą systemy optyczne modeli ZERO. Jest to, jak wyjaśnia Asuma, nowy typ labora mający zastąpić Ingrama, posiadający nowy HOS czyli Hyper Operating System.

W biurach na spotkaniu kapitana Goto, Shinobu i ich bezpośredniego zwierzchnika - Fukushima, wybucha sprzeczka, dlaczego to SV1, a nie SV2 testuje nowe labory. Fukushima wspomina o wypadku JSDF. Nawiązuje do podobnego systemu operacyjnego w ma-

skutek fizycznego kontaktu. Przypadek sprawia, że Asuma znajduje prawidłową odpowiedź. Elementem aktywizującym błędną pracę HOS jest ultradźwięk powstający podczas drgań stalowych konstrukcji spowodowanych wiatrem. Dźwięk niesłyszalny dla ludzkiego uszu jest przyjmowany przez labory i powoduje kompletną dezorganizację w strukturze HOS, a co za tym idzie "wariactwo" maszyny, która programowo zaczyna niszczyć wszystko dookoła. W pracach nad ustaleniem poziomu częstotliwości drgań pomaga Asumie jego przyjaciel Shiba Shigeo. Dochodzą do wniosku, że wiatr o sile ok. 40 m/s potrafiłby doprowadzić do drgań, które spowodowałyby totalny kataklizm, jako że HOS jest obecnie standardem i znajduje się w większości maszyn na terenie Tokio, nie mówiąc o Japonii i świecie. Pocieszające jest tylko to, że takie wiatry nie zdarzają się codziennie. Za ich plecami na ekranie telewizora spikerka zapowiada zbliżanie się tajfunu Ty-

phoon, który wiejąc z szybkością 40 m/s dotrze do Tokio za 3 dni. Przy okazji poszukiwania miejsca, które byłoby źródłem drgań, wskazują na ARKĘ. Jej konstrukcja (szkielet zawieszony wokół strzelistej wieży o nazwie BABEL) jest dokładnie taka jak należy, by poziom drgań i ultradźwięku rozprzestrzenił się na całe Tokio. Hoba okazał się geniuszem, który zaprojektował wszystkie zależne od siebie elementy układanki i gdy dokończył dzieła popełnił samobójstwo, pozwalając naturze na dzieło zniszczenia.

W kwatrze głównej trwają dyskusje nad kryzysem. Jedynym wyjściem jest zniszczenie ARKI. Przy milczącym oporze Dowództwa, zarządu fabryk i rządu, Goro zmuszony jest samodzielnie podjąć decyzję. W noc, gdy tajfun dociera do wysp, wysyła na ARKĘ swoje Ingramy i patrolowce. Na terenie platformy dochodzi do szeregu walk. Labory policyjne muszą się zmierzyć z mini-robotami stanowiącymi straż przemysłową, potem z laborami magazynowanymi w hangarach. Przez ten czas Asuma systematycznie rozważa konstrukcję wieży, powodując osuwanie się kolejnych pięter platformy. Wiatr zaczyna swoje dzieło. Poziom drgań nie jest jeszcze na tyle wysoki, aby odczuło go miasto, ale dostateczny, by wszystko co posiada HOS na terenie ARKI wystąpiło przeciwko Patlabor. W chwili, gdy sytuacja staje się krytyczna do walki wkracza prowadzony przez Kanuka Clancy model ZERO. Szala zwycięstwa przechyla się ku Patlabor, ale system HOS prototypu odmawia posłuszeństwa. Wiatr narasta i resztki konstrukcji wieży z ludźmi Patlabor i zbuntowanymi laborami walą się w rozszalałe morze. Jak się to skończyło... Nic prostszego. Wystarczy znaleźć film u jakiegoś szczęśliwego posiadacza kasety i obejrzeć. Na koniec dodam jedynie, że dźwięk rotorów policyjnych śmigłowców przyjąłem z dużą ulgą...

PODSUMOWANIE

Dziwny film. Dziwny w swojej doskonałości, bo jest "Patlabor" pozycją wybitną i to nie tylko jak na lata w których powstał. Oglądałem go kilka razy i za każdym razem dopatruję się czegoś innego. Takich mini klimaczków ukrytych za grą słów czy sytuacji. Kiedy widziałem go pierwszy raz nieco razila mnie pozbawiona finezji (tak wtedy uważałem) animacja. Po filmach, gdzie aż grały półcenie i bogata kolorystyka, a każda klatkę filmu można było w formie obrazka powiesić na ścianie,

"Patlabor" wydał mi się strasznie gotycki. Prosta i ostra jak żyłotka kreska. Ciemne plamy cieni na twarzach. Ciemne i proste wnętrza... No i akcja... Wolna i pełna przemyśleń. Widoczki suchych kanałów i stad gołębi między dachami ruder. Zmęczone ludzkie twarze... Z czasem to wszystko nabrało sensu.

Jest to film, do którego, obawiam się, trzeba dorosnąć, a wtedy zaczyna się w nim dostrzegać prawdziwą wirtuozerię wszystkiego co się składa na to widowisko. Akcja rozwija się wolno... To prawda... Ale za to jakie wrażenie robi ostatnie 20 minut filmu. To przypomina zaskakujący, ale od dawna oczekiwany wybuch wulkanu. Do tego muzyka pana Kawai. Można zwariować... Z podziwu naturalnie. Nic dziwnego, że po takim pokazie Mamoru Oshii zatrudnił go powtórnie przy GITS.

Animacja nadal jest "prosta", ale czy wszystko musi być skomplikowane i uduziwione? Każda inna technika rysunku w tym filmie nie podkreśliłaby nastroju, a może i stepila ogólne wrażenie, dodając niepotrzebnego nastroju beztrojski. Byłby to trochę przerosł formy nad treścią. Mamoru Oshii z kilku oszczędnych środków wywarował naprawdę urokliwe, choć muszę przyznać bardzo dorosłe widowisko. A na dodatek (co zaskakujące) bardzo prawdopodobne. Brak specjalnych uduziwień sprawia, że film ma niezwykle realistyczny klimat, mający niewiele wspólnego z "rasową" SF. No i na koniec przesłanie filmu. Bo takie, obok sensacyjnej akcji w filmie, chyba istnieje. Nawiązanie do Biblijnych kataklizmów, jakimi bez wątpienia były losy Babilonu i klęska ludzkości przy budowie wieży Babel, do czegoś miały posłużyć. Do czegoś więcej niż taniej sensacji... Może to pewna forma pytania, jak daleko ludzie mogą się posunąć w zmienianiu i niszczeniu natury, nim sama natura z woli Boga (filmowe nazwisko E.HOBA nawiązuje do biblijnego imienia Boga - Jehowa) ukaże nas za naszą pychę i spowoduje upadek, podobnie jak upadł niegdyś Babilon i jak runęła Babel.

Dla widzów ostrzeżenie... Jeśli siadacie do tego filmu w poszukiwaniu fajerwerków, szalonej akcji, to od razu dajcie sobie spokój. Mimo to wróćcie do niego w jakiś wieczór i dajcie mu czas na działanie. Na pewno w końcu dotrze do Was i docenicie jego subtelny humor i inteligentną intrygę. Czego też Wam życzę...

Darek Styryna

Chronologia Patlabora

kwiecień 1988/czerwiec 1989 - pierwsza seria OAV składająca się z 7 epizodów;
lipiec 1989 - Patlabor the Movie - 97 minut;
październik 1989/wrzesień 1990 - seria TV - 47 epizodów;
listopad 1990/kwiecień 1992 - nowa seria OAV - 16 epizodów;
sierpień 1993 - Patlabor 2 - the Movie - 110 minut;

Patlabor - the Movie

Produkcja: Bandai Co. Ltd/Tohokushinsha Corp./Headgear/Emotion/TFC

Dystrybucja: Manga Entertainment

Reżyseria: Mamoru Oshii

Scenariusz: Kazunori Ito

Chara design: Akemi Takada

Mecha design: Yutaka Izubuchi

Muzyka: Kenji Kawai

Czas: 100 minut

Ucz się z Yukiko!

Lekcja szósta

Info:

0. zapis

1. romaji

2. wymowa po polsku (fonetyczna)

3. tłumaczenie.

好きです。

Suki desu.

Ski des.

Lubię.

大好きです。

Dai-suki desu.

Dai-ski des.

Bardzo lubię.

テニス

Tennisu.

Tennisu.

Tennis.

月曜日
Getsuyobi.
Gecujooobi.
Poniedziałek.

火曜日
Kayobi.
Kajoobi.
Wtorek.

水曜日
Suiyobi.
Suijoobi.
Środa.

木曜日
Mokuyobi.
Mokujoobi.
Czwartek.

金曜日
Kinyobi.
Kinjoobi.
Piątek.

ちょっと

Chotto.

Cio'to.

Nie bardzo (dosłownie: troszkę).

残念ですね。

Zannen desu ne.

Zannen des ne.

Przykro mi.

Ryori.

ryouri

料理

Rjoori.

Potrawa. Jedzenie.

かいわ

会話

kaiwa (kaila) dialog

トメック : テニスが好きですか。

Tomekku: Tenisu ga suki desu ka.

Tomekku: Tenisu ga ski des ka.

Tomek: Czy lubisz tenis?

アガタ : はい、大好きです!

Agata: Hai, dai-suki desu!

Agata: Hai, dai-ski des!

Agata: Tak, bardzo lubię!

トメック : じゃ、日曜日いっしょに
しませんか。

Tomekku: Ja, nichiyobi issho ni shimasen ka.

Tomekku: Dzia, nicijooobi i' sio ni shimasen ka.

Tomek: Może zagramy w niedzielę.

アガタ : いいですね。

Agata: Ii desu ne.

Agata: Ii des ne.

Agata: To fajnie. Dobrze.

土曜日
Doyobi.
Dojoobi.
Sobota.

日曜日
Nichiyobi.
Nicijooobi.
Niedziela.

テニスをします。

Tennisu o shimasu.

Tennisu o shimas.

Gram w tenisa.

サッカーをします。

Sakka o shimasu.

Sa'kaa o shimas.

Gram w piłkę nożną.

バスケットボールをします。

Basuketto-boru o shimasu.

Baske'to-booru o shimas.

Gram w koszykówkę.

アイスクリーム が 好きです。

Aisukurimu ga suki desu.

Aiskurimu ga ski des.

Lubię lody.

べんきょう が 好きじゃありません。

Benkyo ga suki ja arimasen.

Benkjoo ga ski džia arimasen.

Nie lubię się uczyć.

イタリア料理 が 好きですか。

Itaria ryori ga suki desu ka.

Itaria rjoori ga ski des ka.

Czy lubisz włoskie potrawy?

Errata do lekcji 4 i 5:

1. Ii desu ne.

2. Ii des ne.

3. To fajnie. Dobrze. Wspaniale.

1. Nani mo mimasendeshita.

2. Nani mo mimasendesta.

3. Nic nie oglądałem.

Dialog 2 (odmowny)

* トメック : じゃ、日曜日いっしょに
しませんか。

Tomekku: Ja, nichiyobi issho ni shimasen ka.

Tomekku: Dzia, nicijooobi i' sio ni shimasen ka.

Tomek: Może zagramy w niedzielę.

アガタ : すみません。

Agata: Sumimasen.

Sumimasen.

Przepraszam.

日曜日はちょっと・・・。

Nichiyobi wa chotto...

Nicijooobi ta cio'to...

W niedzielę, nie bardzo...

トメック : そうですか。

Tomekku: So desu ka.

Soo des ka.

Ahaa...

残念ですね。

Zannen desu ne.

Zannen des ne.

Przykro mi.

* jeżeli nie chcesz grać (albo jeżeli nie pasuje ci niedziela).

W MAGICZNYM ZWIERCIADLE NAD CHARENTE, czyli XXVI Międzynarodowy Festiwal Komiksu w Angouleme

Podróż autokarem do Francji trwała okrągłą dobę. Z Lille do Angouleme, niecałe cztery i pół godziny. Pociąg - TGV, a zatem najszybszy w świecie - tym razem omijał Paryż, zatrzymując się w zamian na stacji Marne-la-Vallée, czyli u samych wrót europejskiego Disneylandu. Potem pomknął dalej, przejechał Sekwanę, minął Orléan i Tours, aż wreszcie zrobił krótki postój w pobliżu Poitiers. Stąd blisko - i do La Rochelle, i do Cognac, i do Angouleme.

Slucham? Za dużo geografii? Kto wie, gdzie leży Angouleme, niech od razu podniesie rękę. Warto przecież choć z grubszą znać położenie europejskiej stolicy komiksu.

Europejskiej? To po co o niej pisać w "Kawaii"? Zaraz, zaraz... Europejska jest na co dzień - a od święta (i od Festiwalu) zmienia się w "międzynarodową". Zgodnie zresztą z oficjalną nazwą: "Festival International de la Bande Dessinée d'Angouleme". I nie ma w tym czczej przesady.

Zjechało nas tam dwanaścioro. Poza mną, sami Francuzi, zawodnicy z Club Lillois Judo-Kendo. To pierwszy japoński akcent. A właściwie drugi, gdyż dyrektor Festiwalu, monsieur Francois Boucq, też ma stopień mistrzowski w kendo. Dokładnie - piąty dan, a to przecież niemało. To on właśnie wpadł na pomysł, aby dni komiksu uświetnić pokazem sztuk walki.

Boucq, zgodnie z wieloletnią tradycją, został mianowany dyrektorem Festiwalu w chwili, gdy odebrał Grand Prix de la Ville d'Angouleme za rok 1997. Na ten triumf pracował dobre dwie dekady, zaczynając w rodzinnym Lille, między innymi jako redaktor graficzny czasopisma pod tytułem "Voix du Kendo". Potem, za sprawą stworzonego przez siebie "antybohatera",

Jerome'a Mouchierota, stał się znany wszystkim francuskim miłośnikom dobrego, autorskiego komiksu. Wiele zaczerpnął z poetyki undergroundu, choć z jego prac, pokazanych na retrospektywnej wystawie w Angouleme, wynikało, że nie obce mu są inne dziedziny sztuki - od wideo po cząstki, na aranżacjach przestrzennych skończywszy.

Wróćmy jednak do samego miasta. Średniowieczne Angouleme leży nad rzeką Charente, pośród wzgórz i dolin, w okolicy dosłownie upstrzonej zamkami. Tu niegdyś każde siło miało swego pana. Zabytkowe mury zabawnie kontrastują z nowoczesnym obliczem grodu. Kilka starych domów, podobnie jak w Brukseli, zostało ozdobionych wielkimi muralami z wizerunkami komiksowych bohaterów.

Na dworcu okazało się, że to jeszcze nie koniec podróży. Dwoma mikrobusami przejechaliśmy do odległego o dwadzieścia kilometrów Ronsegnac,

François Boucq et le club de Kendo de Lille, (et un Polonais) en démonstration au Magic Mirrors

Okładka programu XXVI Festiwalu Komiksowego w Angouleme, z fragmentem plakatu Francois Boucqa.

gdzie przydzielono nam kwatery... w oberży, bez wątpienia pamiętajacej czasy dumasowskich muszkieterów. Sala główna, z olbrzymim paleniskiem, nad którym dałoby się zawiesić cielaka, służyła nam za jadalnię. Mój pokój był w budynku obok, na pierwszym piętrze, podwyższony o mezzanine. Na parterze, codziennie rano, odbywały się lekcje rysunku.

Po rozpakowaniu bagaży, wróciliśmy na Festiwal. Dzień był szczególny, gdyż w katedrze otwarto właśnie wystawę prac Osamu Tezuki, którego manga "Budda" otrzymała nagrodę Jury Ekumenicznego. Więcej na ten temat możecie przeczytać w pierwszym numerze internetowego "Mangazynu" (www.integraal.com.pl). Manga zresztą - i Japonia - chociaż nie dominowały, były dobrze widoczne na targach i podczas towarzyszących imprez. Pomijając pokaz kendo (o którym za chwilę), sprzedawano olbrzymie plakaty z rysunkami Masamune Shirow, unikalne garage kits, modele i albumy. Wiele akcentów japońskich miała też najdziwniejsza wystawa Festiwalu, przedstawiająca dorobek twórcy skandalizującego chilijskiego malarza-surrealisty, pisarza, scenarzysty, kompozytora i reżysera w jednej osobie, Alexandro Jodorowsky'ego. Maître Jodorowsky, który w swoim czasie współpracował na teatralnej scenie z Maurice Chevalierem i sławnym na całym świecie mimem, Marcellem Marceau, w Japonii zyskał ogromną popularność przede wszystkim jako filmowiec, autor tajemniczych i pełnych zawilej symboliki horrorów "El topo"

Fragment komiksu "Les Aventures de Robert le Samourai" publikowanego przez Boucqa w czasopiśmie "Voix du Kendo".

(1971) i "Santa sangre" (1989). Wyrafinowany styl twórczości Jodorowsky'ego zdaje się dobrze trafić w gusta Japończyków, stąd na wystawie było wiele afiszy, gazet, folderów i kaset wideo z Kraju Kwitnącej Wiśni.

Pierwszy wieczór spędziliśmy w pubie "Au Bureau", na koktajlu zorganizowanym przez wydawnictwo Casterman, znane między innymi z francuskiej edycji belgijskiego Tintina. Było co posmakować. Kanapki z kawiozem i tuńczykiem, wino, pizza... elegancja Francja. Koktajle skończył się o północy, więc część z nas, niepomna, że za parę godzin wypada "dzień roboczy", czyli zaplanowany pokaz, postanowiła wybrać się do dyskoteki. Przeszkodził temu nowy szef Castermana, który oświadczył wszem i wobec, że po przystawkach pora na kolację. Trafiliśmy więc zwartą grupą do "Hotel de France", w samym centrum miasta. Tam okazało się, że w przyległej sali już gości konkurencja - wydawnictwo Dargaud (to od Asteriksa). Pośpiesznie, by nie zostać w tyle, zajęliśmy miejsca przy okrągłym stole, nakrytym śnieżnobiałym obrusem. A na stole? Trzy rodzaje kieliszków (dla każdego), cztery pary srebrnych sztućców (dla każdego) i menu: l'assiette "belle mare" (czyli aperitif z "owoców morza"), le saute d'agneau au curry (mięso w ostrym sosie curry), pommes au cumin (ziemniaki), la soufflé glace au chocolat (talerz lodów w polewie z białej i brązowej czekolady - pycha!) oraz le cafe (kawa). Do tego wino z Bordeaux, "Chateau Greycy", rocznik 1995. Nawet całkiem niezłe. Jeśli chodzi o stroje, to żadnych garniturów: przeważały swetry z golfem i designerskie dzinsy. Zabawa była przednia i trwała nieco dłużej niż u sąsiadów; na nóg do oberży ściągnęliśmy około trzeciej w nocy.

Zaplanowany na sobotę pokaz kendo miał się rozpocząć o wpół do pierwszej po południu, w dyskotekę o całkiem niefrancuskiej nazwie "Magic Mirrors" ("Magiczne lustra"). Była to przestronna, okrągła sala, z parkietem posrodku i o drewnianym, kolorowym wystroju przywołującym na myśl przedwojenną karuzelę. Pokaz poprowadził Jean-Pierre Raick (7 dan), główny instruktor klubu w Lille, a zarazem dyrektor techniczny Europejskiej Federacji Kendo. On to sprawił, że wśród zawodników znaleźli się m.in.: Marika Carpentier-Fournier (5 dan), pierwsza mistrzyni Francji, a także pewien przybysz z Polski.

Po kilku słowach fachowego komentarza, który wygłosił prezes klubu, Roger Pischler, nadeszła kolej na techniki. Ćwiczyliśmy w parach. Potem były walki treningowe i fragment meczu. W walce punktowanej (ale nie reżyserowanej) stanęli naprzeciw siebie Francois Boucq i Jerome Kozak. Wygrał Boucq, klasycznym kontratakiem zakończonym cięciem w głowę. Całość zwieńczyła prezentacja klasycznych technik Nihon Kendo Kata, w wykonaniu Jean-Pierre Raicka i Patricka Vigneau.

Potem - czas wolny, czyli pora na spotkania oraz rozmowy z wydawcami i autorami. Nasza dwunastolatka, Aurelia, nawet nieźle władająca japońskim, ruszyła w największy tłum, polując na autografy. Ja zaś odwiedziłem oficynę Glenat, zajmującą eksponowane miejsce w wielkim namiocie targowym na Placu du Champ-de-Mars. Tu, w dziale mangi, królował "Dragon Ball", Ech, tylko pozazdrościć... Za to u bukinistów, w Espace Marengo, kupiłem ekskluzywny francuskie wydanie "Outlanders" (format A4, twarda oprawa, kredowy papier) za jedyne... dziesięć franków, czyli sześć i pół złotego. Jednak ceny oryginalnych, japońskich edycji były o wiele wyższe niż w "Mangazynie".

Jeszcze spacer przez miasto, do Muzeum Komiksów. Nie musiałem płacić za bilet, gdyż - o czym do tej pory zapomniałem powiedzieć - od pierwszego dnia nosiłem na piersi plakietkę z symbolem Festiwalu, ze swoim zdjęciem i hasłem "Nova Koski". Cóż, w kraju Legii Cudzoziemskiej, w kraju Bourvila, Arlette i Miou-Miou, żaden pseudonim nie powinien dziwić. A w Muzeum gros czasu spędziłem w bibliotece, gdzie też mają całkiem sporą kolekcję mangi.

Wieczór jak zwykle spędziliśmy z Castermanem. Nie będę już Was nudził cytowaniem jadospisu. Aurelia wyciągnęła opasy brulion, by pochwalić się swoim łupem. Doprawdy, przez te parę godzin zgromadziła imponujący zbiór podpisów. O jedenastej wyszliśmy na stary rynek, gdzie zgromadził się kto żył w ówczesnym Angoulême. Stanęły samochody, strzeliły fajerwerki i na ratuszowy balkon wkroczyła osobliwie przybrana postać. To Mistrz Ceremonii, który - z nogą przelożoną przez balustradę - powiadomił wszystkich zebranych, że oto właśnie nadeszła długo oczekiwana chwila ogłoszenia nagród. Okazją tym ważniejszą, że na zakończenie wieku postanowiono przyznać także "Nagrodę Tysiąclecia". Mistrz Ceremonii, jak na Mistrza przystało, długo celebrował swój występ. Potem zastąpił go ustępujący dyrektor Festiwalu (czytaj: Francois Boucq), który przyznał miastu szereg przywilejów, między innymi znaczną poprawę pogody i likwidację wszystkich parkometrów. Huczne brawa nagrodziły tę część uroczystości. Wreszcie na balkonie zawił płat tkaniny z postaciami Asteriksa i Obeliksa. Pierwszym (i ostatnim) laureatem "Nagrody Tysiąclecia" został Uderzo!

Ogłoszenie Grand Prix przyniosło lekką konsternację, jury wybrało bowiem kontestującego w latach siedemdziesiątych Amerykanina, Roberta Crumba. Wszelkie komentarze utonęły jednak w huku sztucznych ogni. W tłum wkroczyły zastępy barwnie ubranych dziewcząt, rozdających jeszcze pachnący drukarską farbą numer "Charente Libre", z artykułem o obu laureatach.

Było już grubo po północy, gdy wróciliśmy do dys-

MUSÉE DE LA BANDE DESSINÉE

ANGOULÊME

EXPOSITIONS - BIBLIOTHÈQUE - LIBRAIRIE

Oficjalne logo Muzeum Komiksów.

koteki. W sobotnią noc przyćmione wnętrza "Magic Mirrors" wyglądało całkiem inaczej niż podczas pokazu. Zabawa trwała... hmmm... do ostatniego gościa.

Ranek zastał nas w oberży, za długim dębowym stołem, przy chlebie, serach i kawie. Po śniadaniu spakowaliśmy sprzęt (do kendo) i w drogę. Gdzie? Rzecz jasna, znowu do Angoulême, na dalsze buszowanie w komiksowym raju. Po godzinie, dla odpoczynku, zająłem do zwykłej księgarni. I tu niespodzianka: wśród bestsellerów, na jednym z czołowych miejsc jest francuski przekład powieści "Wspomnienia gejszy" Arthura Golden. Sukces książki - chociaż amerykańskiej - wywołał nagły wzrost zainteresowania beletrystyką japońską: pojawiły się nowe tłumaczenia Ryunosuke Akutagawy, Yasushiego Inoue, i - z całkiem współczesnych autorów - Banany Yoshimoto. Zdradzę Wam w tajemnicy, że w Polsce, "Wspomnienia gejszy" mają się ukazać jeszcze w tym roku.

Po południu, część z nas postanowiła wracać. Do wieczora zostaliśmy we dwóch, ja i Gilles Delmaire, maniak gier komputerowych, studiujący japończykę w Paryżu. Dzień zleciał jak z bicia strzelił, ledwie starczyło czasu na ostatnie zakupy. Udało mi się kupić oryginalny szkic ołówkowy Johna Buscemy do "Tarzana" z 1978 roku! Potem, lekko zmęczeni, wpadliśmy do "Hotel de France" na pożegnalną szklaneczkę bezalkoholowej whisky. Był tam także Jean "Moebius" Giraud, którego już nieco wcześniej spotkaliśmy na targach. Mało kto wie, że nie tak dawno, bo dwa lata temu, Moebius był... scenarzystą mangi "Ikar", drukowanej w odcinkach, w japońskim miesięczniku "Manga Morning"! Ani się obejrzelśmy, jak do odjazdu pociągu zostało kilkanaście minut. Parę słów pożegnania i w drogę.

O dziesiątej wieczór byłem z powrotem w Lille. W terminalu kolejowym "Lille-Europe" wisiał ogromny plakat, na którym widniała okładka "Wspomnień gejszy". Jeszcze jeden japoński akcent w ciepłej choć zimowej Francji.

Witold Nowakowski

Główny bohater mangi "Budda" Osamu Tezuka.

DNA²

Mega-playboy [wym. megaplejboj] - mężczyzna uwodzący kobiety, oddający się z upodobaniem zabawie i uciechom życia; w przyszłości sprawca przeludnienia planety Ziemia i katastrofy ekologicznej.

Coś mi się wydaje, że każdy przeciętny, zdrowy samiec pragnąłby stać się mega-playboyem. W głębi duszy chyba nikt nie zaprzecza, prawda PANOWIE? Świadomość pewnych braków męskości i marzenia o ich wyeliminowa-

niu zwiększają się zwłaszcza z wiekiem osobnika, a jeżeli nie, to już na pewno zwiększa się jego lubieżność.

Do tego rodzaju wyobrażeń nawiązują WSZYSTKIE (tak, tak) mangi autora już parokrotnie w Kawaii wywołanego do tablicy, Masakazu Katsury. Najprawdopodobniej stąd też jego ogromna popularność w samej Japonii i nie tylko. Internet aż kipi od wszelakiego rodzaju sitów typu "The Masakazu Katsura Shrine" (wolne tłumaczenie: "Ołtarzyk Masakazu Katsury"), a fani spoza Japonii kupują wszystkie tytuły tego autora nie bacząc na przeszkody językowe. Dlaczego? Może zabrzmi to banalnie, ale rysunki Katsury swoją jakością powalają na kolana.

Mangi Masakazu Katsury spod znaku komedii romantycznej są niczym dobry serial, w którym schematy zostały doprowadzone do perfekcji. Oto młody, zakompleksiony nastolatek uwikłany w skomplikowane związki natury psychiczno-fizycznej z dwoma seksownymi dziewczętami. Jedna z nich - koniecznie brunetka - jest chodzącym cudem piękności i ucieleśnieniem wrodzonej niewinności, druga zaś - koniecznie blondynka - jest równie piękna, ale przy tym zادیorna, prowokująca i nieprzytomnie zakochana w głównym bohaterze. Schemat ten obowiązuje u Katsury od czasów "Wing-Mana", a każdy kolejny tytuł: "Choki Doin Vander", "Denei Shoji/Video Girl Ai", "Wo-

man In The Man", aż po "I's [Aizu]", charakteryzował się tylko (lub "aż") usprawnieniem owego schematu. Zmieniały się tylko imiona głównych bohaterów (ale nie ich chara design), scenerie, w których rozgrywała się akcja (od współczesnej Japonii w "Wing-Man", niedalekiej przyszłości w "Choki Doin Vander", po gotyckie miasto, niczym Gotham City w "Batmanie") oraz długość konstruowanych opowieści. Zupełnie, jak w filmach ze Stevenem Seagalem w roli głównej: czytelnicy znający i lubiący poprzednie tytuły wiedzą, czego się spodziewać, nowy mogą więc kupować bez zastanowienia.

DOKOKADE NAKUSHITA AITSUNO AITSU

Seria "DNA²" stanowi powrót Masakazu Katsury w rejony, od których rozpoczął swoją karierę - do świata science fiction. Na scenariusz komiksu składają się wątki zaczerpnięte z filmu "Powrót Batmana" (reż. Tim Burton) i mang jego przyjaciela, Akiry Toriyamy ("Dragon Ball", "Dr Slump").

Przyzwyczajaliśmy się już, że autorzy specjalizujący się w fantastyce (niekoniecznie naukowej), zafascynowani cyberpunkiem snują pesymistyczną wizję świata przyszłości. Według Katsury największą przeszkodą w prawidłowym rozwoju ludzkości będzie nadmiar osobników naszego gatunku. Wina nie leży jednak po stronie Chińczyków, lecz jednego, nadaktywnego samca, zwanego kodowo "mega-playboyem". Ten, zapładniając sto kobiet, przekazał swoje DNA kolejnej stuosobowej grupie nadpobudliwych lubieżników. W tej sytuacji system prawny został uzupełniony o regulację w sprawie kontroli narodzin. Posiadanie więcej, niż jednego dziecka, było zbrodnią stawaną na równi ze zdradą stanu. Zanim się spostrzeżono, było już za późno. Kolejna grupa lubieżników zrobiła... jakby tu rzec... swoje. Na szczeblu ogólnosiwiatowym zapadła decyzja; ponieważ sytuacja wymknęła się spod kontroli, a działania prewencyjne nie odnoszą pożądanych skutków, należy wysłać w przeszłość agenta, Operatora DNA, zdolnego zmienić geny sprawcy katastrofy. W tej sytuacji w Departamentach Ochrony Środowiska i Kontroli Czasu podpisano odpowiednie papiery, zatwierdzono stumilionowy kontrakt z agentem i wystrzelono kapsułę do podróży czasoprzestrzennych. Witamy pod koniec XX wieku.

Z KIM MAM PRZYJEMNOŚĆ?

KARIN AOI. Lat 16. W zasadzie główna bohaterka "DNA²" i sprawczyni całego zamieszania. Jest początkującym Operatorem DNA. Przybywa z przyszłości, aby rozwiązać problem przeludnienia. Wydaje się jej, że ta misja rozwiąże wszystkie jej problemy. Za sumę stu milionów jenów (równowartość dzisiejszych dziesięciu

milionów jenów) zamierza kupić sobie przytulny domek, kawaii zwierzączka i znaleźć przystojnego męża. Najpierw jednak musi wypełnić misję - zmienić geny młodego nastolatka, Junty Momonarię, megaplayboya odpowiedzialnego za katastrofę w przyszłości. W trakcie misji jej centrum dowodzenia znajduje się w kapsule czasoprzestrzennej, mającej kształt kuli pojeźdźcy.

JUNTA MOMONARI jest zakompleksionym, nieśmiałym w stosunkach damsko-męskich nastolatkiem. Z racji wieku uczęszcza jeszcze na zajęcia do szkoły średniej, gdzie spotyka obiekt swojego

uwielbienia, Tomoko Saeki. Jediną cechą, odróżniającą go od tysięcy podobnych mu nieudaczników życiowych, jest fakt występowania u Junty niezwyklego rodzaju "alergii" na kobiece wdzięki. Każdorazowa sytuacja z gatunku erotycznych, kończy się efektami podobnymi do tych, występujących przy chorobie lokomocyjnej. Chyba nie muszę być bardziej dosadny? Aha, byłbym zapomnieli. Junta jest właścicielem bujnej fryzury, której pozazdrościłby mu nawet Songoku z "Dragon Balla" (ukłon Katsury w kierunku Toriamy).

AMI KURIMOTO. Lat 16.

Dziewczyna-sowidzdrzał. Jest jedyną dziewczyną, która nie działa paralizująco na Juntę Momonarię. Ten traktuje ją jak najlepszego przyjaciela, ze Ami jest od dawien dawna nieprzytomnie zakochana w Juncie, czego ten kompletnie nie zauważa. Sytuacja odwróci się wraz z bezmyślną akcją Aoi, ale o tym za moment.

TOMOKO SAEKI. Lat oczywiście 16 (wiek typowy dla czytelników "Shonen Jumpa"). Chodząca piękność miejscowego liceum i zarazem obiekt

uwielbienia Junty. Chwilowo zajęta ratowaniem swojego szkolnego związku z Ryujim Sugashitą, nie zwraca uwagi na Momonarię. Zauważcie, że napisałem "chwilowo".

KOTOMI TAKANASHI.

Lat 16. Przyjaciółka Ami Kurimoto. Można by rzec, że całkiem fajna z niej laska, gdyby nie drobny feler. Kiedy Kotomi się zdenerwuje, a nastolatki mają dużo powodów do stresu, puszcza takie wiatry, że historia! Ze śpiewnych baków będzie starał się wyleczyć ją Junta. Czy mu się uda? Ech, śmieszna sprawa.

RYUJI SUGASHITA. Lat 16. Cherubinkowaty piękniś Pasqualino, w pierwszym tomie mangi usilnie starający się zerwać z Tomoko. Zwolennik poligamicznych układów i stuprocentowy megaloman. Krótko mówiąc wredota i szary charakter całej historii (czarne charaktery dopiero się pojawiają). Na Juntę zwróci uwagę dopiero w chwili, kiedy ten zwróci w głowie Tomoko. Od tego momentu stanie się zagorzałym wrogiem Momonarię, zdol-

nym użyć swoich szerokich wpływów, aby go upokorzyć i zszargać jego reputację. Do tego celu wykorzystuje grupkę bezmózgowych mięśniaków. Gdyby ktoś pytał, Ryuji jest nieznosnie bogaty i mieszka w ogromnej rezydencji (ja tam mu metrażu nie zazdrozczę, ale pomyślcie, jaki to powód do zazdrości u Japonczyków!).

FATALNA POMYŁKA

Dobra, poznaliśmy już tych, których należy znać, możemy więc przejść dalej. W blasku świateł i oparach (absurdu) w teraźniejszości, znaczący pod koniec XX wieku, pojawia się Karin Aoi. Kilka godzin obserwacji i już namierza megaplayboya, Juntę Momonarię. Coś tu jednak nie gra: nazwisko się zgadza, fizjonomia w zasadzie również, ale sposób zachowania, nietypowy jak dla macho.

Tymczasem Junta ma swoje własne problemy. Właśnie zorientował się, że mimowolnie stał się marionetką w rozgrywce miłosnej pomiędzy Tomoko, obiektem jego westchnień, a Ryujim, obiektem jego nienawiści. Upokorzony, sponiewierany i zmęczony wraca więc wyzalić się przyjaciółce, Ami.

Następnego dnia Junta rozmyślnie unika Tomoko, bojąc się stać pośmiewiskiem całego liceum. Kiedy wydaje mu się, że nie jest w stanie umówić się na randkę z żadną dziewczyną, niespodziewanie na jego drodze staje Karin i zaprasza chłopaka do restauracji. Jest co prawda ubrana w kostium rodem z "Predatora", w rękę dzierży pistolet, ale co tam - tonący Junta chwyci się nawet zużytej chusteczki. Zamiast ognistego buziaka, Junta zostaje poczęstowany pociskiem typu DCM (DNA Control Medicine), który ma ostatecznie zmienić geny megaplayboya, czyniąc go nieszkodliwym. Tak jakby było co zmieniać! Szczęśliwa z pomyślnego przebiegu akcji Aoi wraca więc do kapsuły, gdzie otrzymuje dramatyczny komunikat. Junta nie jest megaplayboyem, a akcja ma zostać natychmiast przerwana do czasu dostarczenia nowych rozkazów. Jest już jednak za późno. Pocisk wywołał efekt odwrotny od zamierzonego - Junta Momonari stał się supersamcem!

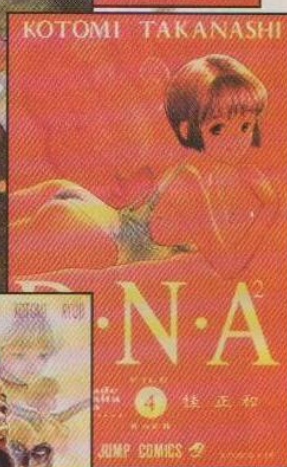
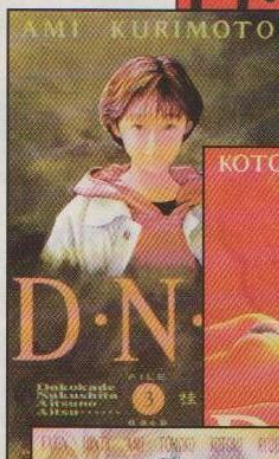
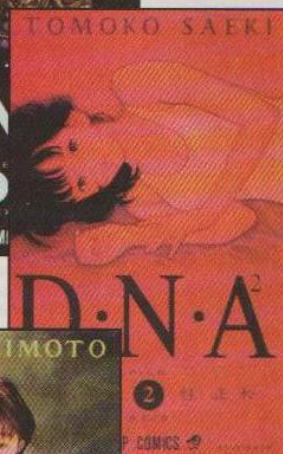
THE BEST OF KATSURA

Manga "DNA²" jest najlepszą, obok "Video Girl Ai" i "I's [aizu]", historią narysowaną przez Masakazu Katsurę. Historia jest niezwykle zabawna, a wartka akcja stanowi jej motor napędowy przez pięć tomów (komplet). Strona graficzna, to czysty majstersztyk, który jest w stanie powalić nawet przyzwyczajonych do "żyłety" Kenichi Sonody. Jest to również gratka dla zwolenników mang typu "etchi", w których wydarzenia pokazywane są przeważnie z żabiej perspektywy ku ucieście gawiedzi. "DNA²" dzięki mieszance romansu, szalonej komedii i science fiction, osiągnęła ogromną

popularność na przełomie lat 1993-1994. Jej ukoronowaniem była seria anime oraz projekt filmu pełnometrażowego o tym samym tytule, który rozbił się o mur zbyt wysokich kosztów. No cóż, póki co możecie sami zapoznać się z oryginałem.

Pancho & Cisco Kid

Ps. Manga ta nigdy nie ukazała się w języku angielskim, ale dla władających językiem Shekspiera mam dobrą wiadomość. Komplet tłumaczeń "DNA²" odnajdziecie w Internecie: <www.geocities.com/Tokyo/Bay/2505/>.

DNA²

Autor: Katsura Masakazu

wydawca: Shueisha

liczba tomów: 5

typ: manga

gatunek: fantastyka/komedia

gdzie to kupić: Magazyn (Integraal Multimedia s.c.),

tel. (22) 648 40 53

Moja dusza, rozdarta pomiędzy rzeczywistością, a snem. Tak bardzo pragnę śmierci, iż sama myśl o próbie samobójstwa mnie odrzuca. Chcę stąd odejść, lecz nie mogę. Uwięziony na dobre i na złe... Shinji. Tak mówią do niego najbliżsi. Postać. Tak mówimy do niego my, zwykli ludzie obserwujący jego życie z drugiej strony muru, jakim jest nasza rzeczywistość. Muru tak wysokiego, iż nie da się go przeskoczyć. Muru tak trwałego, iż nie da się go zburzyć. Muru tak cienkiego, iż da się przez niego ujrzyć tamten świat. Ale tak złożonego, iż nie da się przez niego przejść. Wiele razy marzyłem o tym, aby go pokonać. Wiele też razy próbowałem się z nim zmierzyć. Wszelkie próby zeszły na marne. Nigdy nie usłyszałem echa tamtej strony, lecz patrzyłem i obserwowałem życie jej mieszkańców. Światło świeciło na ich dusze, lustro zniekształcało ich obrazy, a cisza stawała się coraz głośniejsza, tak głośna, iż czasami zdawało mi się, że coś słyszę... że słyszę, jak oni wołają, jak krzyczą, jak się śmieją.

"ShinSeiki Evangelion", tak głosi napis na okładce. Otwieram powoli, oczom moim ukazuje się pierwsza strona, niepewnie otwieram dalej i widzę, jak zanika rzeczywistość, jak ja sam wkraczam w świat, który przedstawił Sadamoto Yoshiyuki. Czemu po tylu latach sięgam po komiksową adaptację filmu anime, który stał się rzeczywistością? Odpowiadam sobie - to dzięki wspaniałym postaciom, które za każdym razem gotowe są wejść na scenę i zagrać po raz kolejny swoje role. Role, które przypisał im ich twórca, pan Yoshiyuki. "Jednym z moich słabych punktów jest fakt, iż utożsamiam się bardzo z postaciami, które rysuję - twierdzi - to jest to, co pociąga mnie w rysowaniu komiksów...". Manga Evangelion potwierdza w stu procentach słowa autora. Jest pełna życia, akcji, czuć wszędzie ruch i napięcie, burzę uczuć jaką wywołują wokół siebie bohaterowie.

Gdy obejrzałem już wszystkie odcinki telewizyjne

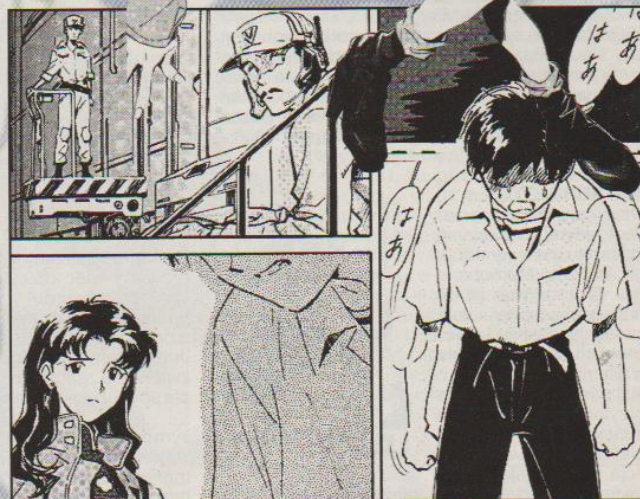

NEON GENESIS

serii, gdy uświadomiłem sobie, iż po filmach kinowych już nic nie ma, iż jest to koniec - przechodziły mnie ciarki. Czy historia ta nie mogła potoczyć się innym torem? Dlaczego nawet w najwybitniejszych dziełach, autorzy narzucają nam swoje wizje... Kształtując je od początku, aż po sam koniec, nie pozwalają aby postać wymknęła im się spod kontroli, sprawują nad nią całkowitą władzę. Wtedy właśnie Yoshiyuki Sadamoto stworzył swoją wizję - ponowną historię o końcu świata. Tyle, że tym razem historia ta miała potoczyć się własnym torem...

Po co tworzy się mangę, gdy jest już historia animowana - zapytacie. Chodzi o wytworzenie bliższej, aczkolwiek całkiem innej wizji świata. Świat Evangeliona zawiera setki niedokończonych, niezauważonych przez twórców serii anime, detali. To, co tak bardzo ukrywane było w filmie, zo-

stało ukazane w mandze. Owa wizja świata ukazana oczami czternastoletniego chłopca - jego myśli, odczucia, jego miłość do najbliższych oraz obojętność do reszty. Gdy twórca zaczynał swoją przygodę z tą mangą, na osiem miesięcy przed ukazaniem się serii w telewizji wiedział, iż stanął przed zadaniem ukazania tylu detali i szczegółów na zaled-

wie kilkunastu stronach. "Gdy robisz film animowany dysponujesz środkami wyrazu artystycznego - kamera, światło, muzyka, dialogi. Możesz pokazać zdarzenia w ciągu paru sekund - w mandze zajęłyby one kilkanaście stron" - opowiada autor. Tworząc mangę musi liczyć się z ograniczeniami. Brak jest tu przecież dialogów, klimat wytworzony przez muzykę zanika. Liczą się obrazy i wypowiedzi bohaterów. Gdyby Yoshiyuki chciał przedstawić tę samą historię co w anime, manga zajęłaby kilka tysięcy stron, a jej wydanie kilkanaście lat! Dlatego wszechobecna jest akcja - w pierwszym tomie zamykają się prawie trzy odcinki telewizyjne! Ale nie myślcie, iż jest to ten sam tor zdarzeń!

"Wersja animowana, kierowana przez mojego kolegę Anno Hideakiego, jest bardziej dojrzała, poważna... Manga jest nieco zakrecona, powiedziałbym nawet - szalona. Myślę, iż powodem tak diametralnej różnicy obu wersji jest fakt, iż w swoich szkolnych latach Anno był przewodniczącym szkoły i szaleństwo było jedną z tych rzeczy, których nie mógł robić... z czym ja nie miałem problemów (śmieje się)". Evangelion przez lata swojej popularności urosł do miana "głębokiego filmu anime", z czym zapewne się zgodzę, jednak nie do końca. Życie bowiem nie powinno być szare i ponure - co widać w mandze. Misato się śmieje, Shinji zachowuje się jak czter-nastolatek - zbuntowany, wesoły, bezpośredni. Bardzo łatwo można

Zart autora opublikowany tylko w wersji oryginalnej - gruzi budynku Gainaxu.

W mandze jest więcej humoru.

żyć się z bohaterami. Tam, gdzie anime się urywało, wprowadzając jedynie PenPen jako motyw rozluźniający napięcie, manga się rozpoczyna. Wszeloboczne są gagi, śmieszne scenki, dialogi, czy postacie w stylu SD (super deformed - duże główki, śmieszne minki i małe ciała). Jest to może pewnego rodzaju wymóg - łatwiej bowiem dzięki temu żyć się potencjalnemu czytelnikowi z bohaterami - jednak działa on korzystnie na całość. Gdy Shinji płacze - płaczesz i Ty. Gdy śmieje się - uśmiechamy się razem z nim.

Manga zawsze na tyle różniła się od filmu anime, iż była jak książka - czytelnik musiał sam wyobrazić sobie otoczenie, postaci - ograniczony był jedynie swoją wyobraźnią. Wiele osób nie sięgało po nią, bojąc się powielanych schematów - ta sama fabuła, postaci, świat. Jeżeli jednak spojrzymy na to jak na teatr, w którym aktorzy Hideakiego Anno grają rolę w sztuce Yoshiyukiego, odkrywamy coś zupełnie nowatorskiego! Fabuła, chociaż nie odbiega znacząco od wersji anime, kieruje się w inną stronę. Nacisk położony jest tutaj na rozbudowanie psychiki otaczającego nas świata, abyśmy mogli poczuć, iż on naprawdę istnieje. Świat, w którym 15 lat temu ponad połowa populacji wyginęła. Świat, który w cudowny sposób został przywrócony do życia - jego ekonomia, obieg, konsumpcja - nawet zwykłe półki sklepowe zapelnione zostały towarami. Świat, w którym ludzie przyzwyczaili się do zmartwychwstania - jednak cały czas odczuwają, iż jego koniec się zbliża. Świat, w którym liczba dzieci, przyszłych władców, jest niewielka. Świat, w którym Japończycy widzieli śmierć własnej stolicy - Tokyo - odrzuconej i zapomnianej. Nie poddając się jednak, zbudowali kolejną - Tokyo-2, będącą przynętą dla przyszłych wrogów. W tym świecie żyje

14-letni chłopiec, unikający kontaktów z otoczeniem, zamknięty w swoim wnętrzu, opuszczony nadzieją na poznanie samego siebie... Tchrzliwy młody człowiek, porzucony przez ojca, przekonany o swojej bezużyteczności - pragnący popełnić samobójstwo, ale nie potrafiący się na ten czyn zdobyć. Żyje w tym świecie również 29-letnia kobieta, prowadząca tak powierzchowny tryb życia, iż nie pozwala na jakikolwiek głębszy kontakt z otoczeniem. Oboje uciekają, bojąc się bycia zranionymi. Oboje nie mieszczą się w pojętym toposie bohatera, mającego zbawić ludzkość. Jednak stają się nimi... Wszystko to dzieje się przy naszym udziale - jeżeli tylko damy ponieść się fantazji, jeżeli pozwolimy, aby naszymi myślami kierował ten wspaniały człowiek, będziemy mieli szansę przeżyć przygodę swojego życia. To prawda, iż mimo coraz większej popularności telewizyjnej, multimedialnych produktów, elektronicznych książek - na ludzką wyobraźnię najbardziej oddziałuje to, czego nie jesteśmy w stanie zobaczyć, a musimy dopowiedzieć. Wyobraźnia to najwspanialszy dar, jakim ludzkość dysponuje. Możemy zamknąć oczy i odlecieć daleko stąd, w otchłań kosmosu... nie martwiąc się o świat rzeczywisty, możemy wziąć udział w tworzeniu nowego świata - bronić ludzkości razem z Shinjim, płakać razem z Misato, uśmiechać się razem z Rei, czy wreszcie wspominać razem z Gendo... Tutaj dane nam jest zobaczyć postacie jako ludzi - ich charaktery to jedynie niewidoczne linie, z których czytelnik musi ułożyć obraz całości. Przepływające przez nasze ciało emocje nareszcie znalazły swój upust - manga "ShinSeiki Evangelion" jest bowiem tym, czego każdy szukał od dawna, omijał jednak tę pozycję nie będąc świadomym swojego błędu. Jeżeli kiedykolwiek będziecie mieli okazję jej kupić - nie słuchajcie człowieka, dla którego jest to życiem, posłuchajcie siebie, otwórzcie pierwszą stronę i pomyślcie o ludziach, którzy stoją po tej stronie muru...

Hideaki Anno powiedział kiedyś, że Evangelion jest odzwierciedleniem jego życia oraz stanu jego ducha i umysłu. Dlaczegoż więc Yoshiyuki Sadamoto, twórca mangi Evangeliona, zabrał się za komiksową adaptację życia Anno? Może dlatego, iż tak naprawdę to jest jego życie, w którym

główne role grają postacie Hideakiego? Aktorzy na scenę... spektakl się właśnie zaczął...

KONIEC CZĘŚCI PIERWSZEJ

Robin

Do mangi "Shin Seiki Evangelion" nie chcę podchodzić jako autor świetnej recenzji, mającej na celu opisanie wątku, relacji między postaciami i zakończenia. W tym nie ma żadnej satysfakcji, a co najgorsza - nie ma w tym duszy, którą tak mocno uwidacznia się w japońskich produkcjach. Czy wy ją widzicie, patrząc na leżący przed oczami komiks? Czy widzicie, jak bohaterowie ożywają w Waszych umysłach i zaczynają grać swoje role tylko po to, aby mieć dla kogo żyć?

STAGE.16 棄てられた記憶

Neon Genesis Evangelion - manga

Autor: Yoshiyuki Sadamoto

Wersja: japońska

Zaczęło się od przebrania, poznaście te bohaterki?

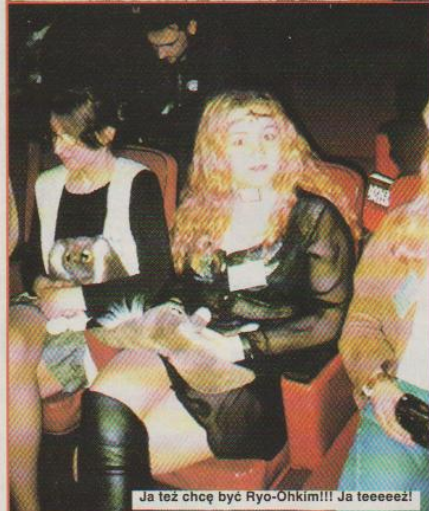
Zaraz po przybyciu nastąpiło uroczyste wręczenie przez organizatorów (Coach) konwentowego yoya (Mr Jedi). Później jeszcze miało miejsce przepiślowe powitanie "na misia", ale to już zupełnie inna historia...

Kulminacja nastąpiła w momencie, gdy Mr Jediego przyletło do tajemnego stowarzyszenia... czy książka kopnęła Was kiedyś prądem...??? - mnie tak!

A tutaj organizatorzy Asukonu'99 - wielkie brawa!

Ja też chcę być Ryo-Ohkim!!! Ja teeeeeee!

Zdjęcie pożegnalne... sni, sni... do zobaczenia na przyszłych spotkaniach!

ASUKON

17 kwietnia - Katowice. Poranek był wyjątkowo paskudny, deszczowy i chłodny, lecz nastroje gorące. Jechałem z nadzieją spotkania wspaniałych fanów z "Sekcji 9" (organizatorów tego całego "zamieszania") oraz miłego spędzenia czasu w iście mangowym klimacie i... nie zawiodłem się! Zaraz po przywitaniu z mangową bracją, ruszyłem do sali kinowej, w której właśnie rozpoczęła się projekcja jednego z moich najukochańszych filmów - My Neighbor Totoro. Ta dawka miyazakowskiej maestrii wystarczyła, abym złapał pogodę ducha na resztę dnia. Zresztą dobry humor miałbym tak czy owak, bo chociaż organizatorzy narzekali na małe wpadki w organizacji (grunt to dobra improwizacja!), to nikt z uczestników tego nie odczuwał i wszyscy bawili się znakomicie. Projekcje anime odbywały się jednocześnie w dwóch salach: wspomnianej już kinowej oraz sali numer dwa, w której ustawiono krzesła i tv. Mimo, że repertuar był ciekawy w obu przypadkach, większą frekwencją cieszyła się sala kinowa i to nie tylko ze względu na wygodniejsze siedzenia oraz większy ekran (ale to też!), lecz przede wszystkim dlatego, że miało tam miejsce, oprócz projekcji, wiele innych, ciekawych punktów programu. Między innymi były to: spotkanie z fanami (gośćmi byli: Mr Root - Planet Manga, Kamil Smiałkowski - RAR, Mr Jedi - Kawaii); następnie o wrażeniach z pobytu w Japonii (i japońskich toaletach:) opowiadał nam Mr Root; później odbyło się wręczenie nagród w konkursie rysunkowym (oczywiście nieco wcześniej było "wielkie rysowanie", aby było za co wręczać nagrody), w którym startowały m.in. znane z lamów Kawaii rysowniczkę (np. Kasia Zbroja - pozdrowienia!). Tutaj należy zaznaczyć, że w konkursie udział wzięły zarówno prace nadesłane jak i te narysowane na miejscu. Jedną z rzeczy, która zrobiła największe wrażenie na widzach, był pokaz gry Final Fantasy VIII - gdy na wielkim kinowym ekranie pojawił się obraz, a z wielkich głośników ryknęła muzyka - mówię Wam - zapiera dech! Następną konkurencją był konkurs wiedzy o anime, a zaraz za nim znajomości muzyki z anime. Oprócz tego można było pociąć na konsoli w mangowe gierki (ale mi się dostało!), lub kupić mangowe gadzety. Wracając jeszcze do mangowych projekcji, oprócz Totoro (oh yeah!) zobaczyć można było m.in.: Slayers, DNA², Tenchi Muyo... kto nie widział, niech żałuje! - i koniecznie przyjedźcie na kolejny konwent!

Rozpisywać się więcej nie ma sensu, więc powiem krótko - więcej takich spotkań! Moi drodzy, naprawdę potrzeba niewiele, aby dobrze się bawić. Takie kameralne spotkania, jak tu opisywane, mają to, czego nigdy nie będą miały wielkie, komercyjne imprezy (lub też mają "to" niezwykle rzadko) - klimat. A do tego wszystkim się to opłaca, gdyż jak się dowiedzieliśmy, organizatorzy planują kolejne spotkania, choć być może już pod inną nazwą. I tak trzymać! Do zobaczenia!

Mr Jedi

Sekcja 9 (przy Śląskim Klubie Fantastycznym), e-mail: skf@skf.w.pl, tel. klubu: 253 98 04 (soboty: 10-14, wtorki: 17-19).

Organizatorzy w komplecie...

A tutaj widać niektóre nagrodzone prace w konkursie rysowniczym. Prawda, że śliczne?

Kawaii KONTAKT

(redaguje: Mangosla)

Regulamin:

1. Anonse do rubryki "Kawaii Kontakt" nadsyłamy wyłącznie na kartkach pocztowych lub pocztą elektroniczną.
2. Anons nie powinien przekraczać trzystu znaków oraz ogłoszeń zawierających oferty handlu hurtowego oraz sprzedaży, kupna, wymiany wydawnictw pirackich.
3. Anonse będą umieszczane w kolejności nadesłanych zgłoszeń.
4. Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów, przereformowania anonów i odrzucania ofert nie spełniających warunków powyższego regulaminu.
5. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń i wyniki z nich skutki.

W Międzybórzowie powstał nowy Club pod nazwą Mangakids - wszystkich chętnych zapraszamy. Adres: Mangakids, ul. Okrężna 1, 96-316 Międzybórz.

Odkupię komiks Czarodziejka z Księżycą nr 5/97. Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon, Oh My Goddess i Power Rangers. Adres: ul. Tarczyńska 11/31, 02-023 Warszawa, tel. (022) 668-66-48.

Fan-Klub Sailor Moon zaprasza. Adres: Taki Koi, ul. Toruńska 93/6, 87-800 Włocławek, Mamoru Chiba, ul. Rajska 2/63, 87-800 Włocławek.

Sprzedam oryginalną koszulkę z Czarodziejką z Księżycą. Nawiążę kontakt z fanami mangi i anime. Szukam osób z Gniezna i okolic. Adres: Justyna Szabłak, Bojanica 32/2, 62-211 Zdziechowice.

Szukam mangi Tenchi Muyo. Adres: 352-21-23. Musisz być mieszkańcem Wrocławia. Zakładam klub rysowników amatorów. Adres: Kasia Rogoża, ul. Batalionu Parasol 13/301, 45-290 Opole.

Zakładam klub Sailor-fan, na każdy list odpiszę. Adres: Ania Sokół, ul. Chrzanowskiego 5/8a, 41-902 Bytom.

Zakładam Anime Zespół Club. Jeżeli masz swój fan-club, zapisz go do AZC. Adres: A. Cieslak, ul. Rojna 50c/47, 91-134 Łódź. Fani Sailor Moon piszcie do Klubu Sailor Stars. Adres: Justyna Lejnsztajn, ul. M.C. Skłodowskiej 9/12, 65-124 Zielona Góra.

Klub korespondencyjny zaprasza wszystkich otaku. Adres: K.A.M., ul. Podzamcze 2/7, 20-126 Lublin.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Basia-cha, ul. Ślaska 16/30, 44-206 Rybnik 6.

Jeśli lubisz Sailor Moon, napisz do Fan Clubu. Adres: Magdalena Grzonkowska, ul. Lotnicza 29, 98-100 Inowrocław.

Chcę zorganizować spotkanie wszystkich fan-clubów Sailor Moon. Adres: Króliczek, ul. Budowlanych 28/5, 32-600 Oświęcim.

Zakładam kółko poetycki Sailoroki o Kryształowych Sercach. Adres: Ada Surwiło, ul. Wojska Polskiego 35/19, 05-101 Nowy Dwór Mazowiecki.

Właśnie powstał nowy klub Sailorek - piszcie. Adres: Zaneta Świętek, ul. Smółki 19/29, 14-200 Iława.

Sprzedam 114 nr Magazynu Sailor Moon. Nawiążę kontakt z fanami Sailorek. Adres: Ada Kędra, ul. Traugutta 18, 42-200 Częstochowa, tel. (034) 22-59-42 po 18.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon, Armitage III i Ranmy. Adres: Ania Kwiręg, ul. Wojska Polskiego 10a/1, 63-100 Śrem.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Sandra Włacek, ul. Powstańców Śląskich 116/40, 53-333 Wrocław.

Lubię fantastykę, pisanie i rysowanie. Chętnie nawiążę kontakt z nowymi ludźmi. Adres: Emi, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 4/166, 02-362 Warszawa.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Ola Julczewska, ul. Obrońców Westerplatte 13/9, 44-104 Gliwice.

Nawiążę kontakt. Adres: Hotaru Tomoe, ul. Pułaskiego 47/2 m 33, 15-337 Białystok.

Lubię komputery, RPG, mangę i anime.

piszcie. Adres: Czarek Śwędzikowski, ul. Borowej Góry 9/71, 01-354 Warszawa.

Mam 8 lat i nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Agnieszka Kociuba, ul. Jagiełłowska 36a/6, 70-382 Szczecin.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Oh My Goddess, Tenchi i Gits. Adres: Bellandy, ul. Biłska 4/5, 80-541 Gdańsk.

Szleję za Sailor Moon, kocham dobrą zabawę i szalone pomysły. Adres: Sasami, ul. Oliwska 34c/14, 80-563 Gdańsk.

Szukam przyjaciół. Adres: Kasia Dyl, Wągrowna Kolonia 74, 28-215 Wągrowo.

Jestem trochę szalona, jednak pielęgnarka powiedziała, że wkrótce zdejmą mi kaftan bezpieczeństwa. Adres: Basia Cieszyńska, ul. Sobieskiego 8a/58, 86-309 Grudziądz.

Nawiążę kontakt z fanami mangi i anime, szczególnie Sailor Moon. Adres: Kala Pecan, ul. Jagiełłowska 8/15, 42-400 Zawiercie.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon i RG Vedy. Adres: Eriko, ul. Łokietka 21a/11, 11-400 Kętrzyn.

Uwielbiam mangę i koty. Adres: Monika Turzyńska, ul. 3-go Maja 143, 22-620 Komarów.

Nawiążę kontakt. Adres: Agnieszka Ligocka, ul. Zaków 8e/7, 66-200 Świebodzin.

Szukam przyjaciółki o charakterze Mako lub Haruki. Adres: Monika Witata, ul. Grzegorzka 1a/5, 41-703 Ruda Śląska.

Sprzedam komiksy Sailor Moon i magazyny Sailor Moon. Wymienię się naklejkami z Albumu Fana S.M. Adres: Marta Salnik, ul. Słoneczna 1/21, 43-190 Mikołów.

Zakładam Klub Sailor Moon. Adres: Justyna Makowiecka, ul. Księdza Jana Niygi 1a/14, 41-412 Mysłowice, tel. (032) 223-14-42.

Sprzedam płyty World of Manga 1-4. Adres: Michał "Artemis" Kuś, ul. Okrzei 16/4, 96-300 Żyrardów.

Zapraszamy do Klubu "Manga Progress". Adres: Mariusz Kozłowski, ul. Szarych Szeregów 1/62, 05-101 Nowy Dwór Mazowiecki.

Powstaje Klub dla fanów nie tylko Sailor Moon. Adres: Magic Manga, ul. Kopernika 54/7, 43-200 Poznań.

Klub Mangi i Anima - klub ma gazetkę. Wymienię się naklejkami z gum i do albumu, sprzedam domki Czarodziejek. Adres: Agnieszka Trzpiś, ul. Fieszarowej - Muskat 19/21 m 5, Gdynia Karwiny III.

Zapraszamy do Fan-Klubu Sailor Moon. Adres: Joanna Zdrojewska, ul. Egejska 5/30, 02-764 Warszawa.

Klub komputerowej Mangi GOKU poszukuje miłośników mangi i anime, mających dostęp do internetu. Adres: e-mail: grundi@kki.net.pl

Nawiążę kontakt z ludźmi interesującymi się Ninją. Adres: Irek Mączyński, ul. Sosnowiecka 22/4, 01-496 Warszawa.

Zakładam fan-club Sailor Moon i Tenchi Muyo. Adres: Dorota Ślawińska, ul. Łucka 16a/27, 00-845 Warszawa.

Nawiążę kontakt. Adres: Wioletta Wrona, ul. Fojkisa 9/7, 41-704 Ruda Śląska 4.

Nawiążę kontakt. Adres: Marian Miniach, ul. Elizy Orzeszkowej 5, 67-106 Mochrzycy.

Moi rodzice są przeciwni mojemu hobby. Może ktoś ma podobne problemy? Piszcie. Adres: Michał Ulanowski, ul. Sympatyczna 16/16, 20-530 Lublin, tel. (081) 526-74-23.

Kupię duże figurki Sailor Moon, naklejki z gum, oraz kupię wszystko, co dotyczy Sailorek. Adres: Jolanta Pejerska, ul. Zygmunta Lubertowicza 50, 34-400 Nowy Targ.

Szukam 1 i II tomu Czarodziejki oraz pierwszego nr Kawaii, a także czasopism, zetoń itp. Adres: Magda, tel. (032) 203-18-16.

Poszukuję/pozyczę do obejrzenia/przeczytania mangi/anime. Zamienię dwa komiksy Sailor Moon na Kawaii nr 1/97. Poszukuję także otaku z Bolesławca. Adres: Paweł Lech, ul. Kazimierza Wielkiego 25, 59-704 Bolesławiec. Proszę o kopię i znaczek.

Poszukuję Blade Runner - wer. reżyserka - w zamian oferuję Armitage III części I-IV. Nawiążę kontakt z maniakami cyberpunku. Adres: Konrad Popławski, ul. Słoneczna 12/4, 43-430 Skoczów.

Nawiążę kontakt z otaku, szczególnie miłośników Akiry i Gitsa. Adres: Gosia Such, ul. A. Warskiego 31/6, 66-400 Gorzów Wlkp.

Nawiążę kontakt. Adres: Dorota Tomczyk, ul. Sobieskiego 20/37, 26-600 Radom.

Otwarta, naturalna z poczuciem humoru nawiążę kontakt z otaku. Adres: Jagoda Glińska, Al. Stanów Zjednoczonych 18/57, 03-964 Warszawa.

Nawiążę kontakt. Adres: Mariusz Kornatka, ul. Jagodowa 8a/2, 41-800 Zabrze, tel. (032) 275-71-65.

Lubię osoby z poczuciem humoru i chętnie nawiążę nowe znajomości. Adres: Ania Bierońska, ul. Grottegera 73/10, 82-300 Elbląg.

Nawiążę kontakt. Adres: Joanna Kontraktowicz, ul. Klemensiewicza 5a/152, 01-318 Warszawa.

Lubię anime, mangę i koty (zwłaszcza Lunę) i czekam na twój list. Adres: Danusz Długosz, ul. Mieszka I 15/3, 69-100 Ślubice.

Pragnę nawiązać kontakt z Mangomaniakami. Adres: Anka Maria Kajda, ul. Warneńska 8b/18, 80-288 Gdańsk.

Szukam przyjaciół. Adres: Anna Bern, ul. Rajta 10, Kozów - Osiedle, 59-523 Rokietnica.

Nawiążę kontakt. Adres: Bunny Tsukino, ul. Stolarska 7/1, 53-205 Wrocław.

Nawiążę kontakt. Adres: Iwona Domałewska, ul. Chłopska 10k/2, 80-399 Gdańsk - Oliwa.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Usagi Tsukino, ul. Nadarzyńska 62, 05-807 Żółtów - Podkowa Leśna.

Miły i sympatyczny otaku nawiążę kontakt. Adres: Daniel Podstawka, ul. Galileusza 10/17, 67-200 Głogów.

Nawiążę kontakt. Adres: Marley, ul. Spółdzielcza 19/5, 51-662 Wrocław.

Nawiążę kontakt z otaku z całej Polski. Adres: Renata Hołodniuk, Hula Stara B., ul. Główna 8/2, 42-263 Rzeszów.

Wesola wariatka z różnymi zwirowanymi pomysłami nawiążę kontakt. Adres: Magda Mantorska, ul. Ekologiczna 8/1, 02-798 Warszawa.

Lubię Oh My Goddess, mile widziani otaku z Wrocławia. Adres: Karolina Papke, ul. Chopina 52/41, 87-800 Włocławek.

Chcę poznać ludzi interesujących się mangą i anime. Adres: Ewa Wojcik, ul. Szkolna 11/11, 58-573 Piechowice.

Nawiążę kontakt z osobami w wieku 9-99 lat. Adres: Beata Jakubek, ul. Łatawca 6/4, 54-130 Wrocław.

Marzyłabym, lubi zwierzęta, nawiążę kontakt z każdym otaku. Adres: Eliza Laskowska, ul. Kryńskiego 12, 21-400 Łuków. Proszę o znaczek zwrotny.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Marta Rulka, ul. Dąbrowska 25, 98-257 Pęczniew.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Rei Hino, ul. Towarowa 25a, 32-510 Jaworzno.

Nawiążę kontakt z fanami mangi i anime (moim panem i władcą jest Kenichi Sonoda). Adres: Manga Zone, Osiedle Łużyckie 10/6, 68-213 Lipinki Łużyckie.

Nawiążę kontakt z fanami mangi i anime. Adres: Paweł Zbucki, os. Chłopskiego 12/30, 21-400 Łuków.

Nawiążę kontakt z fanami Ranmy, Sailor Moon i Tenchi Muyo. Adres: Natalia Zemek - Głiszczynska, ul. Górna 6/9, 81-436 Gdynia, tel. (058) 622-64-86.

Nawiążę kontakt z fanami Armitage III, Street Fightera i Ghost in the Shell. Adres: Edyta Wąsowska, ul. Młynarska 37a/27, 01-175 Warszawa.

Nawiążę kontakt z fanami mangi i anime. Adres: Łukasz Grumiński, ul. Wilcza 42, 99-300 Kutno.

Nawiążę kontakt z fanami mangi i anime. Adres: Maksym Poliszczuk, ul. Witkiewicza 19, 34-500 Zakopane.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Marta, ul. Ryła 9, 60-184 Poznań.

Nawiążę kontakt z fanami X-Files, mangi i anime. Adres: Des, ul. Klonowa 9, 21-500 Biała Podlaska.

Kocham: mangę, anime, komputery, X-Files. Adres: Pypcio, ul. Kołowa 15, 21-500 Biała Podlaska.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Anna Tereszkiewicz, Targoszyn 1H/5, 59-407 Mściwojów, tel. (076) 872-86-76.

Nawiążę kontakt. Adres: Dyba Aleksandra, ul. Ksawerowska 12, 95-200 Pabianice.

Nawiążę kontakt. Adres: Dorota Sowińska, ul. Konopna 20, 95-200 Pabianice.

Kocham manga i anime oraz historię starożytnego Rzymu. Adres: Wiktoria, Małalińskiego 67b/36, 02-549 Warszawa.

Nawiążę kontakt. Adres: Natalia Grądzka, ul. Letniskowa 17b, 05-807 Podkowa Leśna.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Paweł Tomczyk, ul. Sobieskiego 20/37, 26-600 Radom.

Nawiążę kontakt. Adres: A. Szafraniec, ul. Królewska 9/26, 26-600 Radom.

Nawiążę kontakt z fanami Sailor Moon. Adres: Agata Stepniak, ul. Nickla 82/9, 41-908 Bytom.

Nawiążę kontakt. Adres: Emilia Aleksandrowicz, ul. Marmurowa 3a/26, 15-881 Białystok.

Piszcie do mnie bez względu na wiek i płeć. Mile widziane rysunki. Adres: Kamila Strugała, ul. Saperów 9/18, 58-100 Świdnica, tel. (074) 53-50-81.

Zależy mi na kontakcie z innymi otaku i rysownikami. Adres: Kaiyno-san, ul. Grodzka 32/2, 33-300 Nowy Sącz, tel. (018) 442-22-11.

Nawiążę kontakt z Otaku z Białegostoku i okolic. Adres: Marta Misukiewicz, ul. Różana 2 m 1 15-669 Białystok.

Piszcie do mnie wszyscy interesujący się manga/anime, mIRC, fantasy, RPG, etc... Mój nick/przezwisko/xywa (niepotrzebne skreślić!) to ^kicia ^a, a na IRCu można mnie złapać na #l00zj, e-mail: cleo_san@frik05.onet.pl

Dwóch mangamaniaków z Poznania chętnie nawiążę kontakt z innymi osobami o tych samych zainteresowaniach, do których również należy same Japonie. Michał Scheffler, ul. Podkomorska 7/2 60-326 POZNAN tel. (0-61) 667-59-80 (po 16.00).

Zaproszę do domu na projekcję anime każdą godzinę obdarzoną przez naturę fanek m/a lub s/m. Kontakt przez mail: lupus@dr.pl, lub by phone: (071)3579832 (prosić Lupusa).

Chętnie nawiążę kontakt z m.in. z Anną Bek (z Lubaczowa), Piszcie! - Tashita, e-mail: amdk62@free.polbox.pl, al. Kościuski 120 m.75, 90-446; Łódź, tel.: (0-42) 636-74-65.

Poszukuję serii anime IRIA - ZEIRAM THE ANIMATION i pierwszego odcinka ARMI-TAGE III w polskiej wersji językowej (emitowana w CANAL+). Nawiążę również kontakt z fanami mangi i anime. Adres: Andrzej Nawrot, ul. Torfowa 4, 05-091 Żąbki, e-mail: anielski@kki.net.pl.

Poszukuję fanów mangi/anime "Lady Oscar" i wszystkich, którzy ładnie rysują. Sprzedam lub wymienię mangi. Adres: Ajno hikaru to kagem, 19 Linden Road, MK40 2DQ Bedford, U.K.

Prosimy o kontakty z: Akane-chan (Kaw.19), M. Zajac (W-wa), Maria Biegańska (Kaw.17), K. Broja, O-baka-san, Kairolina Cymer (Kaw.5), A. Walulik (Kaw.10), Sebastian Strzeszewski (Animeg.4/8), Anna Zielińska (Animeg.4/8), Emilia Golaszewska (Kaw.7), Mika (Kaw.9). Adres: "Fantasy's project" Ul. Nowodworska 27/11, 503-133 Warszawa.

Proszę wysłać w pierwszym liście swoje najnowsze dzieło!

15-letnia maniaczka chętnie nawiążę kontakt z fanami mangi i anime, szczególnie ze Zdunskiej-Woli, Kala Patzelt, Pulverdingen 10, 71665 Vaihingen/Enz NIEMCY, e-mail: Michael.Patzelt@t-online.de. Pozdrawiam Miyuki Ikeda!)

Jestem szesnastoletnią, wielką miłośniczką mangi i anime. Chętnie nawiążę kontakt z Mangowcami z całego kraju. Odpis gwarantowany! Mój mail: ningyo22@frik05.onet.pl

Jestem samotna, szukam prawdziwych przyjaciół. Adres: Edyta Worobieł, ul. K.Pułaskiego 47/2m.33, tel. (085) 452-361.

Różowy Króliczek, ul. Leszno 19/25, 01-199 Warszawa.

Zbieram informacje o Sailor Venus i innych Czarodziejkach. Adres: Irena Pieszugina, ul. Skońska 3, 81-448 Gdynia.

Wywiad z Januszem Christą

Część pierwsza

Kajko i Kokosz w kinie?

© J. Christa

W pewien niezwykle słoneczny i ciepły marcowy poranek, zjawiliśmy się w domu jednego z najbardziej zasłużonych polskich twórców komiksu - twórcy kultowego Kajka i Kokosza, pana Janusza Christy. Naszym celem było porozmawianie z tym człowiekiem-legendą o przeszłości, nie tylko tej ściśle związanej z samym rysowaniem, lecz w ogóle o przeszłości, której pan Janusz był świadkiem. Okazało się, że twórca najpopularniejszej polskiej pary komiksowych przyjaciół jest człowiekiem niezwykle towarzyskim i sympatycznym. Teraz już wiemy, skąd w świecie Kajka i Kokosza bierze się tyle niepowtarzalnego uroku i dobrego humoru... oto pierwsza część tej rozmowy...

Kawali: Dobrze, więc może na początek jakieś klasyczne pytanie. Jak to się zaczęło? Czy rysował Pan od zawsze, czy też odkrył Pan przyjemność rysowania w którymś momencie życia?

Janusz Christa: Rysowałem od zawsze, od najmniejszych, zwykłych szczenięcych lat, to znaczy rysowałem - gryzmołem. Chociaż pierwszy mój komiks zrobiłem w Wilnie, bo tam się urodziłem, mając 11 lat narysowałem komiks o Tarzanie. A potem gryzmołem bez przerwy w szkole. W powszechności co prawda nie zwracali uwagi specjalnie na talent, lecz już w gimnazjum nauczyciele mnie trochę upominali, no ale gdy potem doszli do wniosku, że nic nie pomoże, to w końcu dali mi spokój.

K: Rysowanie, rysowaniem, ale kiedy Pan trafił na

Pamiątkowe zdjęcie, od lewej: Janusz Christa, Paweł Musiałowski (Darek Styrna niestety gdzieś się zapodział).

komiks? - to znaczy odkrył Pan, że istnieje coś takiego jak komiks i co to było?

JC: To, że istnieje komiks, wiedziałem przed wojną, gdyż wychodziło wtedy kilka czasopism komiksowych. To były i polskie komiksy i zagraniczne, o ile sobie dobrze przypominam. Bardzo mnie to pasjo-

nowało, bo na przykład, gdy widziałem taki pojedynczy obraz, choćby najpiękniejszy, w muzeum czy też gdzie indziej - czułem niedosyt - biegną konie, sanie jadą no i dobra i co dalej? Przewróciły się czy co? Czy wilki ich pogoniły? Ki diabeł i co było dalej? Już nie mówię o portretach, no i co z tego? - gęba ładna i to wszystko. Ja to nie bardzo rozumiałem, to znaczy będąc szczeniakiem. Teraz z wielką pasją chodzę po muzeach, oglądam obrazy, ale będąc gówniarzem zawsze mi brakowało dalszego ciągu tego obrazu, albo zastanawiałem się na przykład, co było przedtem.

K: Czy pamięta Pan jakiś tytuł konkretnego komiksu, który był tym pierwszym zapamiętanym tytułem, który zrobił na panu wrażenie?

JC: Przed wojną wychodził "Pat i Pataszon", autorstwa jakichś Szwedów; nie pamiętam ich nazwisk, ale wiem, że to był szwedzki komiks. Właściwie jego przedruk. Jeden był duży chudy, drugi mały i gruby, odwrotnie niż u mnie. Potem wychodził "Agapit Kluska". Po wojnie "Dziennik (chyba) Łódzki" wydawał to pod tytułem "Agapit Krupka". Przebawne krótkie historyjki, to chyba były takie cztero-rysunkowe historie. No, oczywiście pamiętam "Tarzana", bardzo się tym fascynowałem. Wychodziły jeszcze jakieś komiksy, których również tytułów nie pamiętam, wiem że akcja była osadzona w jakichś egzotycznych sceneriach. To były dobre komiksy. Potem zaczęła wychodzić u nas w Polsce "Przygoda". Był chwilowy okres odwilży, kiedy Gomułka nastąpił no i wypuścili tę "Przygodę".

K: Wspomniał Pan, że nie cierpiał tego systemu i to znalazło odbicie np. w "Mirmile w Opalach". Dobrze mówię? Pewnie takie odnośniki do tamtej rzeczywistości, mimo istniejącej cenzury...

JC: Tak, z tym, że ja zawsze miałem jakieś tam kłopoty - z cenzurą. Pamiętam, kiedy rysowałem do "Wieczoru Wybrzeża" serię "Kajtek i Koko w Kosmosie". Narysowałem wtedy taką historię - na jakiejś planecie było jakieś tam państwo rządzone żelazną ręką przez jakiegoś skurczybyka, prawie faszystę. Lud się zbuntował i podpalił mu pałac. - Ja tu nagle patrzę - komitet wojewódzki w Gdańsku się pali! (śmiech - wszystkich). Ja im przynoszę te odcinki, Jezus Maria! - za głowę się złapał - ponieważ wtedy rysowałem to bez cenzury. - Ja się przecież nie spodziewałem, że coś takiego się stanie. - Panie Januszu, w życiu! To pan musi zmienić! - no to przez dwa tygodnie chyba mój komiks nie wychodził, musiałem to wyrzucić no i zmienić, ponieważ rysowałem raz na tydzień, po sześć takich pasków staro-rysunkowych i nigdy nie wiedziałem, co będzie dalej.

K: Czerpał Pan różne pomysły z rzeczywistości, zresztą było z czego czerpać, tyle się działo wokół, ale skąd jeszcze Pan brał pomysły, czy np. z powieści, z filmu. Czytając książkę myślał Pan np.: O, to byłoby fajnie wykorzystać.

JC: Nie, nie, absolutnie.

K: Czyli starał się pan być oryginalnym?

JC: Czasami wykorzystywałem, to się muszę przyznać, tu i ówdzie zasłyszane dowcipy. Z tym że bardzo często je zmieniałem, żeby nie były dosłownie takie, jak je zasłyszalem. Chodziło przede wszystkim o to, aby była jakaś dowcipna puenta. Ale to raczej rzadko. Często pytany, skąd pan czerpie pomysły, ktoś dowcipnie odpowiadał: z niczego, czyli z głowy (śmiech).

K: Czy ma Pan, w ogóle, jakiś swój ulubiony komiks, czy ulubionego rysownika?

JC: Wzorowałem się (znowu muszę się przyznać), na Disneya. Bardzo mi się podobał. W zasadzie Disney był dla mnie wzorem. Poza tym przez długie lata, za komunę, do Klubu Prasy, przychodził komiks, wydawany chyba przez Związek Komunistycz-

nej Młodzieży Francji, a to był komiks autentyczny, prawdziwy, dobry, porządny komiks - nazywał się "Vailant". Ale można go było dostać tylko w Klubie Prasy. Często tam przychodziłem, narobiłem sobie znajomości, więc mi to odkładali. To był tygodnik. Mam nawet zszyciły tych komiksów... I te komiksy bardzo często były dla mnie źródłem inspiracji, bo tam można było znaleźć zarówno komiksy groteskowe, jak i realistyczne. Chociaż realistycznych komiksów nigdy specjalnie nie lubiłem, ponieważ zawsze uważałem, że skoro to ma tak być odpowiadane tak jak w rzeczywistości, to już lepiej zdjęcie zrobić, czy też film nakręcić.

K: Spotkaliśmy się ze stwierdzeniami, że jest Pan "więźniem własnego stylu rysowania", czy zgodzi się Pan z tym? Bo na przykład taki Guciek i Roch, jak by nie patrzeć, są odbiciem Kajka i Kokosza, to są dwie te same postacie, przeniesione tylko w inne realia.

JC: W inne realia, ale rysowane zupełnie inaczej. Już nie mówię o takich komiksach jak "Bajki dla dorosłych", czy prace w "Relaxie", nie pamiętam - dwa czy trzy odcinki - też chciałem pokazać, że potrafie rysować zupełnie inaczej, to były historyjki dla do-

© J. Christa

Gródzka z Mirmilowa w komplecie: oryginalny szkic mistrza.

rosłych, np. jak z dżdżownicy zrobić fujarkę... itd... (...), to już było rysowane całkiem inną kreską. Zrobiłem kiedyś parę dowcipów do "Przekroju". Rysowałem dla miesięcznika "Morze", "Tygodnika Morskiego", do "Jazzu" - to był zupełnie realistyczny komiks, to nawet nie był komiks, to była taka seria rysunków, podpisanych prozą, bez dymków, tak że fachowcy tego w ogóle za komiks nie uznają. Tak jak nie uznają np. "Koziołka Matołka", ponieważ nie ma dymków wewnątrz, tylko podpisy pod rysunkami.

K: Wspomniał Pan o "Relaxie", czy może spotkał Pan tam, pracując w redakcji, pana Grzegorza Rośniewskiego? W ogóle co Pan o nim sądzi?

JC: Jasne że tak! Bardzo dobry, świetny rysownik. Rysunki ma fajne i rysuje bardzo ładnie, ale różni się tym, że ja sam sobie piszę scenariusz.

K: No właśnie, a jeśli już jesteśmy przy rysowaniu komiksu, to jak długo zajmowało Panu narysowanie np. jednego albumu "Kajka i Kokosza", ile to trwało czasu - miesiące, lata?

JC: Jeden album, to parę miesięcy pracy. W odróżnieniu od "Wieczoru Wybrzeża", gdzie robiłem po jednym pasku i gdzie, jeżeli coś się nie podobało, to po prostu odpadało. Wiadomo, że na poczekaniu, na kolanie, tego się nie robi... Mówili - nie, ten odcinek się nie nadaje - no i dwa "Wieczory" wychodziły bez komiksu. Musiałem wrócić do domu, usiąść, wszystko zmienić i rysować od nowa. Natomiast jeśli chodzi o albumy, zresztą nie tylko albumy, bo zacząłem robić Kajka i Kokosza do "Świata Młodych" (to była taka harcerska gazeta), no to oni z kolei zaczęli sobie najpierw pokazywać próbki rysunków. Ocenili moje rysunki jako bardzo dobre, natomiast zapytali, ile pan planuje narysować, ja mówię - ze czterdziści mogę machnąć. - To musi pan napisać scenariusz i przedłożyć nam do zatwierdzenia. - To samo było potem z "Relaxem". Zaprzedałem się wtedy, niestety. Było mi tym bardziej głupio, że "Relax" to była Krajowa Agencja Wy-

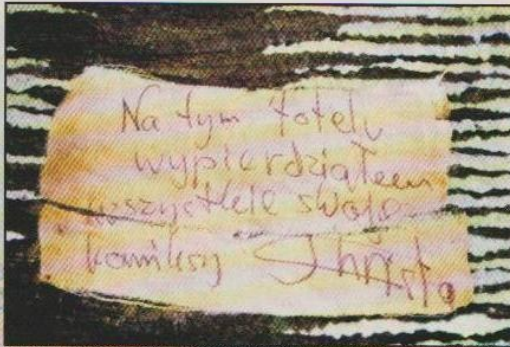
dawniczka, a KAW była wydawnictwem Komitetu Centralnego Partii. No i tam mnie próbowali namówić na jakieś takie pierdofy... A jeśli chodzi o czas, to wbrew pozorom szło mi to dość wolno. Pamiętam jak rysowałem do "Wieczoru Wybrzeża" paski z historyjkami, to najpierw dwa dni siedziałem, układałem scenariusz do sześciu paszków, wymyślałem, zmieniałem, zawsze mi się nie podobało - może to, może tak zmienić - myślałem sobie, a potem już rysowałem po dwa paski dziennie, osiem rysunków dziennie. I to mi zabierało czasami po 16-17 godzin na dobę. Z tego mam chyba czy chore i z nogami mam kłopoty, bo w zasadzie czterdziści lat przesiedziałem na tyłku. Jeśli chciałem jechać na urlop, jachtem gdzieś na Mazury, placili mi tylko za robotę wykonaną i były to bardzo niedobre grosze, więc musiałem to nadrobić. Harówka była niesamowita. Już w marcu siadałem, aby nadgonić pracę, żeby dać materiał na te dwa, trzy tygodnie do przodu. A jak wracałem, trzeba było z powrotem siadać do roboty. Natomiast jeśli chodzi o albumy, to narysowanie takiego albumu trwało kilka miesięcy. Najpierw trzeba było zrobić tak zwaną kreskę, to znaczy rysunki tuszem. Na oddzielnej planszy skopiowanej w drukarni, czyli blaudruku, (taki lekki kontur tego samego rysunku, dokładnie spawany z oryginałem), nakładało się kolor. Teraz robi się to przy pomocy komputerów, zupełnie inaczej.

K: Jaka była tak naprawdę pierwsza propozycja narysowania komiksu, za który dostał Pan pieniądze, na który dostał Pan zamówienie?

JC: Byłem sekretarzem w miesięczniku "Jazz". Miałem swego czasu fioła na punkcie jazzu, przez pewien okres czasu prowadziłem nawet pierwszą orkiestrę bigbitową, malpowaliśmy Billa Haley'a.

K: A na czym Pan grał?

JC: Na perkusji. I byłem szefem. Ale potem zacząłem się zastanawiać, czy ja mam się poświęcić muzyce, czy jednak mam się pchać w ten komiks. Z komiksem było o tyle trudno, że komuna uważała komiks za coś obrazoburczego. To był taki synonim zgniełej amerykańskiej dekadentki kultury, tak jak guma do żucia i Coca Cola, o której mówiono, że jest z narkotykiem. Żli kapitaliści dodawali narkotyków do tej Coca Coli, żeby dzieci złapały się za narkotyk i żeby się uzależniły. Oczywiście bzdura, takie duperele opowiadali ludziom i niektórzy w to wierzyli. Z komiksem było podobnie. Wtedy w 1956

A tyle zostało się po fotelu mistrza, który służył mu dzielnie przez wiele lat. To właśnie na nim siedząc, pan Janusz Chrysta narysował wszystkie swoje największe dzieła.

roku pojawił się Gomulka. Potem okazało się, że był nie lepszy, ale na początku wyglądało to obiecująco - powstał "Wieczór Wybrzeża", popołudniowa gazeta, która miała się utrzymywać sama, z własnych dochodów. Ja wtedy zaproponowałem robienie komiksu. Zanim tam parę jakichś paszków, aha, zrobiłem taki krótki komiks kowbojski, zawsze miałem hopla na punkcie Dzikiego Zachodu. Zanim tam więc tę historyjkę do "Wieczoru", no i naczelnicy, bardzo sympatyczny człowiek, zaniósł to (bo trzeba się było z każdym duperelem konsultować) do jakiegoś pierdofu, który tam się zajmował, nie pamiętam, prasą, czy kulturą - Absolutnie nie! Żadnych kowbojów! Żadnych amerykańskich historii! - No i ten naczelnicy zaczął mnie bronić, mówiąc, że to fajne rysunki, że ludzie będą to czytali, kupowali. - No to ewentualnie możecie powiedzieć temu rysownikowi - mówi ten facet - żeby wymyślił jakąś historyjkę związaną z wybrzeżem, to znaczy o marynarzach, o morzu, o statkach i temu podobnych rzeczach. - Ja kurcze na statku byłem raz w życiu, tylko przejechałem się na Hel statkiem pasażerskim. A na takim handlowym nigdy w życiu nie byłem. Cholera - myślę sobie - jednak pewne realia muszą być, nie można narysować statku na zasadzie - "łupka i kominek". Pojechaliliśmy więc ze znajomym fotografem do muzeum morskigo, tam jest pełno modeli statków - i stare i nowoczesne. Narobił mi zdjęć z modelu takiego starego trampa, parowca. Potem odpowiednio to zdeformowałem, ale już przynajmniej wiedziałem jak to wygląda.

Myślę sobie - w końcu gazeta wychodzi na wybrzeże i marynarze będą ją czytali. Żeby to miało ręce i nogi. No i właśnie wtedy zacząłem rysować tego Majteka, bo najpierw był Kajtek Majtek, a potem dopiero doszedł Koko. Kajtek, wymyśliłem sobie jako sprytnego i inteligentnego, a Koka jako taką ofertę, trochę chwalipiętę. Wielu ludzi mówiło, że Koko jest bardziej ludzki niż Kajtek, bo Kajtek wyszedł mi zbyt doskonały, taki dobry, taki uczciwy, porządny, a Koko zawsze coś tam nakręci, coś tam nakłoci, tak mniej więcej, jak zdarza się ludziom. Często mi mówiono, że Koko jest taki bardziej prawdziwy, ale już nic nie mogłem na to poradzić - taki został. No i trzepałem te morskie historie tak długo, aż mi się temat zupełnie wyczerpał i nie wiedziałem co dalej wymyślić, więc przeniósłem ich w kosmos. W kosmosie tkwili przez trzy lata, to był olbrzymi komiks. Teraz podzielony na albumy ma ich aż 12. Wydano trzy.

K: A co Pan sądzi o grze komputerowej "Kajko i Kokosz"?

JC: Moim zdaniem jest słaba. Postacie były bardzo źle narysowane. (...)

K: Jak by na to nie patrzeć jest Pan już legendą polskiego komiksu. Mój znajomy użył nawet takiego określenia: Książę Monte Chrysta Polskiego Komiksu. - Co Pan o tym sądzi?

JC: (śmiejąc) Ja padnę! (...)

K: Korzystając z internetu poprosiliśmy fanów komiksu, aby przekazali nam pytania do Pana. W 99 procentach przypadków powtarzały się przede

wszystkim dwa pytania: po pierwsze - dlaczego Pan przestał rysować; po drugie - czy jeszcze zamierza Pan rysować.

JC: Przestałem rysować ogólnie ze względów zdrowotnych. Natomiast rysować już nie zamierzam. Miałem propozycję, aby zrobić nowe rzeczy, ale powiedziałem, że można drukować rzeczy stare, sprzed wielu lat - przecież dzisiejsze dzieciaki ich nie znają. (...)

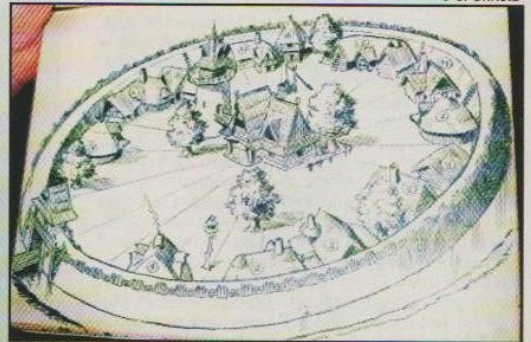
Kawaii: A czy nie myślał pan o zrobieniu filmu animowanego?

JC: Ależ oczywiście, że tak! Warszawska firma od wielu miesięcy prowadzi starania i to z dobrym rezultatem, bo zawarto już umowę z Łódzką Wytwórnią Filmów Rysunkowych. Podpisano ze mną umowę na wszystkie Kajki i Kokosze. Prace są podobno na najlepszej drodze.

Kawaii: Czy to będzie film kinowy? Czy powstanie na podstawie konkretnego albumu przygód Kajka i Kokosza?

JC: To ma być film pełnometrażowy, kompilacja wszystkich albumów. (...) Zastrzegłem sobie w umowie, że muszę zaakceptować ten scenariusz. Jeżeli mi się nie będzie podobał, to albo sam go poprawię, albo zrobi to scenarzysta. Poza tym zastrzegłem sobie również, że przed rozpoczęciem

© J. Chrysta

Plan Mirmilowa, również w wykonaniu autora.

produkcji filmu muszę zobaczyć projekty postaci. Muszę być pewien, że są podobne do oryginałów, one nie mogą być tylko zbliżone wyglądem.

K: W "Świecie Komiksu" pojawiły się przeróbki "Kajka i Kokosza". Co Pan o tym sądzi?

JC: Bardzo fajne! Mnie się to podoba. Chociaż dzwoniło do mnie ze "Świata Komiksu" - Panie, ileż protestów, jak można! - ale mnie to absolutnie nie przeszkadza. Mnie się to podoba.

K: Jedno z ciekawszych i bardziej oryginalnych pytań jakie przekazał nam fani dla pana, brzmi tak: Niech co Krwawy Hegemon?!!

JC: A niech go szlag trafi! (zbiorowy śmiech).

c.d.n.

Z Januszem Chrystą mieli przyjemność rozmawiać:

Darek Styrna i Paweł Musiałowski

Przywieźliśmy ze sobą wiele numerów Kawaii i chociaż pan Janusz Chrysta nie gustuje w japońskiej animacji, z zaciekawieniem przejrzał zawartość magazynu.

A tutaj prawdziwy rarytas - biurko mistrza: to właśnie przy nim powstały wszystkie legendarne już dzieła.

© J. Chrysta

W przeciwieństwie do recenzowanego w zeszłym numerze "The Gigolo" okładka filmu "Adventure Kid" w najmniejszym stopniu nie nawiązuje do jej zawartości... A przynajmniej do jej "dorosłej" części. Patrząc na krwisto czerwonego demona atakującego parkę nastolatków nie zdziwiła mnie nawet 18-tka na grzbiecie kasety. Ostatecznie pod tą produkcją podpisała się ekipa znana z "Urotsukidoji". A to zapowiadało niezłą akcję i duże zużycie czerwonego pigmentu na taśmie filmowej...

Początek filmu w pełni spełnia zresztą takie oczekiwania... II wojna światowa. Wojskowy obóz amerykański w dżungli. Do linii czołg zbliżają się ciemne sylwetki. Żołnierze otwierają ogień. Mimo to z drugiej strony brak ofiar. Trudno bowiem jest zabić kogoś, kto już raz umarł... Za plecami zombi w podartych japońskich mundurach błyska czerwono demoniczna twarz.

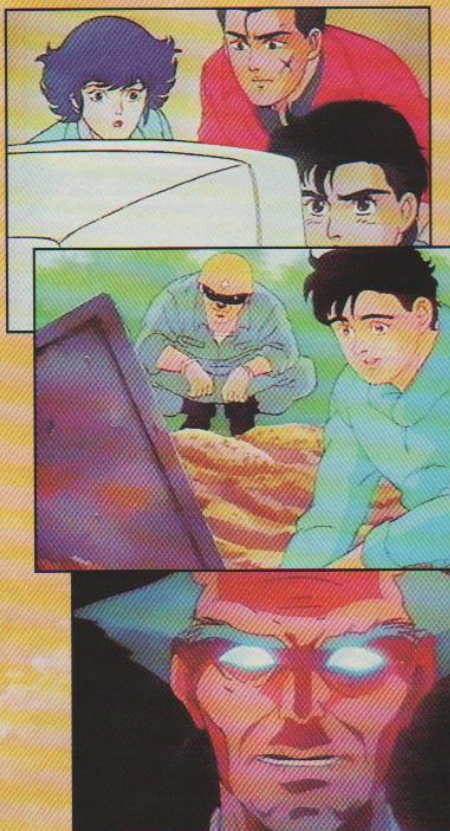
Tokio rok 1992. Podczas prac ziemnych przy willi głównego bohatera - Norikazu, robotnicy znajdują stalową szafę oznaczoną symbolem N3-C. Nomen omen chłopak gra akurat w grę symulującą front II Wojny Światowej. Nienajlepiej mu to idzie, bo za plecami jego dziewczyna uprawia coś w guście gimnastyki odsłaniającej coraz to nowe partie bielizny... Sprowadzony na miejsce znaleziska chłopak stwierdza, że skrzynia jest naszpikowana elektroniką z lat 40-tych. Robotnicy pamiętają, że w okresie wojny było tu tajemnicze laboratorium Masaya Institute. Norikazu podłącza swój terminal, ale dyskietka w stacji zaczyna nagle dymić i omal nie uległa zniszczeniu. Chłopak uruchamia dyskietkę na domowym komputerze. Zaczynają płynąć strumienie danych. Za nimi majaczy czerwona twarz demona. Silna emisja energii pozbawia chłopaka przytomności. Po kilku godzinach... Salon gier... Norikazu z przyjaciółmi gra w wirtualny pojedynek z demonami. Po zamknięciu lokalu wsiadają do windy. Domowy komputer Norikazu uruchamia się i wyświetla na monitorze wnętrze windy, którą jedzie chłopak ze swoją dziewczyną i parą przyjaciół. Nagle winda odmawia posłuszeństwa. Zwozi naszych bohaterów do podziemi, gdzie na gruzach starego laboratorium atakuje ich potwór poskładany z elementów starych monitorów i części mechanicznych. Gdy Norikazu i reszta towarzystwa udaje się wydostać na dach budynku, szyb windy eksploduje. Monstrum najwyraźniej nie zamierza zrezygnować ze swoich ofiar. Dopiero woda spuszczone z zbiornika p.poz. załatwia natrętnego demona, przy okazji rozwalając pół budynku... Cóż, elektryczność rządzi się swoimi prawami.

Ale to nie koniec kłopotów. Gdy chłopak z towarzyszami wraca do domu, wchłania ich ekran jego domowego komputera. Zostają wszyscy przeniesieni w czasy II Wojny Światowej. Schwytani przez amerykański desant zostają oczywiście wyśmiani, gdy usiłują wytłumaczyć, że przybyli z przyszłości... Przesłuchanie przerywa alarm... Do linii czołg zbliżają się ciemne sylwetki. Żołnierze otwierają ogień. Mimo to z drugiej strony brak ofiar. Trudno bowiem jest zabić kogoś kto już raz umarł... Za plecami zombi w podartych japońskich mundurach błyska czerwono demoniczna twarz...

Tyle o filmie. To oczywiście nie koniec pierwsze-

ADVENTURE KID

czyli trzymajcie się z daleka od starych komputerów

go odcinka serii, składającej się z trzech epizodów. Aby się dowiedzieć, co stało się z Norikazu, co spowodowało mechaniczny terror i kto jest odpowiedzialny za wirtualne podróże głównego bohatera, będziecie musieli obejrzeć film. Ja osobiście po wyłączeniu magnetowidu miałem bardzo mieszane uczucia. Animacja wprawdzie nie należała do tych najgorszych, ale nad treścią trudno było przejść do porządku dziennego. Film przypomina nieco sklejankę poskładaną z luźnych pomysłów, które być może jakoś dają sobie radę w dwóch pozostałych częściach serii. Następną rzeczą do sceny, dzięki której pozycja ta zasłużyła sobie na naklejkę "hentai". Prawdę mówiąc nie mam oporów przed oglądaniem pozycji z półki oznaczonej jako "XXX". Znam parę tytułów, które pod względem oprawy graficznej i animacji miałyby konkurować z klasykami anime. Tylko, że tam tzw. "sex" nie razi. W pewnym sensie stanowi konieczność wynikającą z rozwijającą się fabułą. Trudno mi natomiast dopatrzeć się sensu w erotyce "Adventure Kida". Moje wrażenia co do nich pokrywają się całkowicie z odczuciami Mr Jedi, opisanych przy okazji "The Gigolo". Wygląda to faktycznie tak, jakby twórcy, czy ci którzy ich finansują, nagle stwierdzili, że przydało by się trochę gołizny. Jednym słowem, postanowiono całkowicie sztucznie przyciągnąć do filmu wielbicieli mocnych wrażeń spod sztandaru trzech X... Poczym zrobiono dziurkę tu, dziurkę tam - a dodatkowo, żeby całkiem już wkurzyć widza, zasłonięto co trzeba jasnymi plamkami i wypuszczono z dopiskiem - horror hentai. Tyle tylko, że o ile horror można zapisać przez duże "H", to hentai przez "h" wyjątkowo małe.

Czy oglądać?... Widzowi o niezdeterminowanej orientacji anime odpowiem, że w sumie chyba tak, o ile nie ma akurat pod ręką czegoś naprawdę dobrego, za oknem nie świeci słońce lub pies nie wyciąga go na spacer. Wielbicielom krwistych obrazków typu "Urotsukidoji", "Doomed Megalopolis" czy "Shutendoji" mogę film polecić bez większych oporów. W końcu wystarczy jakoś przetrwać te parę minut "pseudohentai" by obejrzeć w sumie przyzwoite widowisko. Ostatecznie robili go ludzie, którzy znają się na rzeczy...

Darek Styryna

Adventure Kid część 1

Produkcja: Toshio Maeda/West Cape Corp.
 Dystrybucja: Kiseki
 Dystrybucja w Polsce: Manta
 Reżyseria: Yoshitaka Fujimoto
 Scenariusz: Atsushi Yamatoya
 Chara design: Dan Kongolji
 Muzyka: Masamichi Amano
 Czas: 25 minut + 30 minut (reklamy)

SKLEP JAPONSKI
ul. Wokalna 8, 02-787 Warszawa
(22) 648 40 53 (Metro Ursynów)

CYBERGAZETA

<http://www.integraal.com.pl>

SKLEP CZYNNY WTO-PT 11-18 SOB 11-14

MANCZYN

Integraal Multimedia S.C.

GAZETA

**Od 20 maja do nabycia w sklepie
lub za zaliczeniem pocztowym**

Widok części dzielnicy Shinjuku z obserwatorium Tokio Metropolitan Government.

Najstarsze źródła wspominają Edo pod koniec XII wieku jako niewielką osadę rybacką. Przez kilka wieków nie różniła się niczym od innych przybrzeżnych wiosek. Rozrosła się znacznie dzięki Ota Mochisuke, który w 1457 roku założył w Edo swoją obronną siedzibę. Gród ten został przekształcony w zamek za sprawą Ieyasu Tokugawa pod koniec XVI wieku. W roku 1600 udało się mu pokonać konkurentów do władzy (daimyo) w rozstrzygającej bitwie pod Sekigahara, przez co faktycznie objął władzę nad całym krajem. Zepchnięty do roli drugoplanowej cesarz nadał mu w 1603 roku tytuł szoguna, przez co Edo stało się nieoficjalną stolicą Japonii. Do roku 1868 funkcję tę pełniło formalnie Kyoto, siedziba cesarza. To jednak zamek Tokugawy funkcjonował od początku XVII wieku jako centrum decyzyjne kształtujące politykę wewnętrzną i zewnętrzną państwa. Lata 1600-1868 nazywane są stąd okresem Edo lub Tokugawa. O dynamice rozwoju Edo może świadczyć fakt, że liczbę populacji tego miasta w wieku XVIII szacuje się na około 1,4 mln. mieszkańców, co dawało mu wówczas pozycję największego miasta świata. Kolejna epoka - Meiji (1868-1912) była okresem kontynuacji zmian za-

mi, które zniszczyło 2/3 tysięcy ofiar (głównie w stolicy i Jokohamie). Dzisiaj powszechnie znany jest fakt, że Zato-ka Tokijska to jedno z trzech głównych epicentrow trzęsień w Japonii.

Jeden dzień pobytu w Japonii zapisał się szczególnie w mojej pamięci właśnie z powodu trzęsienia ziemi. Zmierzając tego dnia z Kobe w kierunku stolicy. Długa jazda sprawiła, że poczułem się zmęczony i senny. Zatrzymałem się więc na rozległym parkingu i uciąłem krótką drzemkę. Coś zbudziło mnie niespodziewanie. Momenta-

ta. Początek tej epoki wyznacza formalną zmianę statusu dotychczasowej siedziby szogunatu - Edo. W roku 1868 "przemianowano" je na Tokio i oficjalnie desygnowano na nową stolicę Japonii. Stało się ono jednocześnie siedzibą cesarza, któremu udało się wówczas odzyskać realne wpływy w państwie i przywrócić dawno utracony prestiż wśród elity politycznej, a także w szerokich kręgach społeczeństwa.

W okresie międzywojennym nawiedził Tokio największy kataklizm w historii Japonii. Rok 1923 przyniósł potężne trzęsienie ziemi i pochłonęło 140

modernizowane. Położone w centrum największej niziny Japonii, Kanto, liczy ponad 13 mln. mieszkańców. Wraz z aglomeracją Jokohamy tworzy najludniejszy obszar metropolitalny świata - 27,5 mln. mieszkańców (1992). Jest głównym ośrodkiem finansowym, handlowym, przemysłowym i kulturalno-naukowym kraju. Stanowi siedzibę zarządów większości wielkich firm przemysłowych, handlowych, transportowych i ubezpieczeniowych, a także wielu banków i centralnej giełdy papierów wartościowych. Miasto to jest także największym w kraju węzłem komunikacji drogowej, kolejowej i lotniczej (porty lotnicze: Haneda i Narita). Na jego terenie znajdują się najbardziej renomowane i jedne z najstarszych japońskich uczelni wyższych: Uniwersytet Tokijski, założony w roku 1877, Politechnika Tokijska, powstała w 1881 oraz jeden z pierwszych uniwersytetów Japonii - Keio, który funkcjonuje od 1858 roku. Warto zauważyć, że najstarsza uczelnia wyższa - uniwersytet Rynoku w Kyoto - została założona w roku 1639 z inicjatywy Jezuitów.

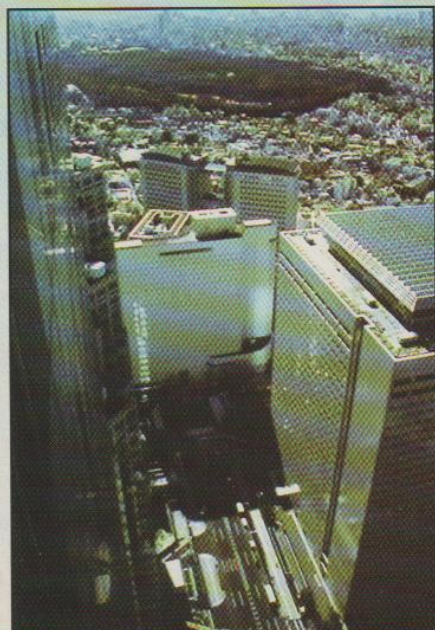

Przedarcie się przez tę chaotyczną dżunglę to prawdziwy wyczyn - szczególnie dla obcokrajowca.

NIEKOŃCZĄCE SIĘ MIASTO

część 1

początkowanych przez wymuszenie otwarcia granic Japonii. Wyraźnie zaznaczyła się wówczas tendencja do uniezależnienia się państwa od wpływów zewnętrznych, a następnie do uzyskania pozycji mocarstwa w azjatyckiej części świata.

Taki właśnie dystans dzieli 45-te piętro od parteru - widok z obserwatorium TMG.

nie uświadomiłem sobie, że samochód trzęsie się na wszystkie strony niczym dorożka pędząca po brukowanej drodze. Przez chwilę przywołało to uczucie turbulencji w czasie lotu, chociaż zdawało się być jeszcze bardziej niekontrolowane i nieokreślone. Po dwóch czy trzech minutach było już po wszystkim. Senność opuściła mnie nagle i postanowiłem skierować się w inne strony. Tak na wszelki wypadek...

Miałem o wiele więcej szczęścia niż mieszkańcy stolicy w 1923 roku. Odbudowa zrujnowanego miasta zajęła wiele lat.

Dzisiejsze Tokio to awangarda postępu technicznego. Nieustannie jest ono rozbudowywane i

Wróćmy jednak do współczesnego oblicza stolicy. Najnowocześniejsze i najwyższe budynki są potężnymi twierdzami, doskonałe zabezpieczonymi najnowszymi rozwiązaniami technologicznymi przed intruzem, który zawsze atakuje z zaskoczenia - przed siłami z wnętrza planety. Z pewnością do obiektów takich należy urząd miasta Tokio Metropolitan Government, znajdujący się w zachodniej części dzielnicy Shinjuku. Przeglądając plan administracyjny tego kolosa odniosłem wrażenie, że kompetencje urzędników wykraczają daleko poza granice miasta czy nawet prefektury. Na urząd ten składają się dwa budynki (a dokładnie gigantyczne wieże), oddalone od siebie o około 50-70 metrów i połączone długim korytarzem na wysokości kilkunastu metrów. Wyższy budynek wznosi się na wysokość 243 metrów, niższy na 163 metry. Ten pierwszy posiada łącznie 48 pięter (w tym 3 poniżej poziomu gruntu). Obydwa budynki mieszczą pod swoim dachem ponad 13 tysięcy pracowników, a całkowita powierzchnia pomieszczeń przekracza 380 tysięcy metrów kwadratowych. Ostatnie, 45-te piętro wyższego budynku dostępne jest dla zwiedzających. Znajduje się ono na wysokości 202 metrów. Przejazd windą na tą kondygnację zajmuje tylko 55 sekund i odbywa się bez najmniejszych wstrząsów i wibracji. Na piętrze tym znajdują się dwa obserwatoria,

Wysokie dzielnice są nielicznymi perłami w mrowisku kilkupiętrowych budowli, które zajmują największą część miasta. Na horyzoncie ledwie widoczny biały szczyt Fuji.

Typowa niewysoka dzielnica, przepelniona różnymi tablicami reklamowymi.

których wysokość i szerokość wynosi 18 metrów. Ogromne okna pozwalają na obejrzenie panoramy całego miasta. W pogodniejsze dni można także dostrzec górę Fuji. Oczywiście nie zabrakło w środku wygodnych foteli i kawiarenki, przydatnych na wypadek nadmiaru wrażeń. Kilka z zamieszczonych w tym artykule zdjęć przedstawia właśnie to wszystko, co podziwiać można z wysokości 202 metrów. Na jednym z nich widoczna jest Shinjuku Park Tower, drugi co do wysokości obiekt tej dzielnicy, wysoki na 235 m i składający się z 53 pięter. Zdjęcia ujawniają wyraźnie jak

Tak prezentuje się miasto podczas rejsu wzdłuż Sumidy.

ku ostatnich dekad. Zastosowano takie rozwiązania, jak: prostowanie i poszerzanie ulic, budowa nadziemnych autostrad, bezkolizyjnych skrzyżowań i oczywiście rozbudowa metra. Szczególnie intensywnie realizowano te zamierzenia w związku z przygotowaniem do XVIII Igrzysk Olimpijskich, które odbyły się w Tokio w roku 1964.

Metro to jeden z najsprawniej działających mechanizmów tego kolosa. Składa się ono z ośmiu linii o łącznej długości 205 kilometrów. Pierwsze kolejki zjawiają się już po piątej rano, by ostatecznie zakończyć swoją gonitwę około pierwszej w nocy. W godzinach szczytu pociągi kursują co 2-3 minuty. Są przy tym nieskazatelnie czyste. Komiksy mango-

Gorsza strona rzeczywistości (niezbyt dobrze znana Europejczykom) - maulatura to dla niektórych mieszkańców jedyny sposób na przetrwanie.

we to jedyna rzecz, którą pasażerowie pozostawiają w wagonach. Są one często zbierane przez młodych ludzi, którzy następnie sprzedają je ponownie na ulicach za pół ceny. Kolorowy komiks liczący kilkaset stron można w takich sklepach "pod chmurką" kupić już za około 200-250 jenów, czyli 5-6 złotych.

Jednym z najlepszych sposobów na zapoznanie się z nadbrzeżną częścią miasta jest rejs niewielkim promem wzdłuż rzeki Sumida. Można wybrać pięć różnych tras, zaczynając od Asakusa, a na porcie tokijskim kończąc. Miałem okazję przepłynąć dwie z nich. Cała trasa przebiegała z Asakusa do Parku Odaiba. Prom "przeprawił się" w sumie przez trzynaście mostów w ciągu 40 minut rejsu. Ostatni z nich, najdłuższy

Zakup biletu z maszyny nie sprawia większych trudności - wystarczy odpowiednia kombinacja dwóch czy trzech przycisków.

i najokazalszy, to Rainbow Bridge. Służy on dwóm środkom transportu. Pierwszy to mknące po autostradzie (niestety płatnej) samochody, a drugi to kolejka metra, której tor jest umieszczony poniżej ulicy. Po przepłynięciu tego mostu prom dobił do przystani znajdującej się na wprost od budynku będącego siedzibą telewizji Fuji. Jego konstrukcja jest bardzo szczególna i interesująca. Niektóre jej fragmenty sprawiają wrażenie jakby konstruktorzy nie liczyli się z prawami fizyki.

Ostatnim etapem mojej wycieczki po tej części miasta był powrót do hotelu pociągiem metra, którego trasa biegła między innymi przez Rainbow Bridge. Niejednokrotnie niewielkie wagoniki szybko i zwinnie wspinały się na dużą wysokość. Patrząc w dół z zaskoczeniem podziwiałem kilkupiętrowe zabudowania i ruchliwe ulice przewijające się poniżej trasy metra zawieszonych na wysokich filarach.

Zwiedzanie Tokio w czasie dnia nie odłoni jednak wszystkich jego tajemnic. Cały swój urok miasto to ujawnia o zmierzchu. O tym jednak postaram się was przekonać następnym razem.

Tekst & foto: Przemysław Olejnik

- Bibliografia**
 Buckley R., Japan Today, Cambridge 1985.
 Honna N., Hoffer B., An English Dictionary of Japanese Culture, Tokyo 1986.
 Hunter J.E., The Emergence of Modern Japan. An introductory History since 1853, New York 1989.
 Itasaka G., Japanese History. 11 Experts Reflect on the Past, Tokyo 1996.
 Młodawska J., Japonia. Państwo a sektor prywatny, Łódź 1999.
 Talking About Japan Q-A, Tokyo 1996.
 Tubielewicz J., Japonia zmienna czy niezmienna, Warszawa 1998.

Przystan promowa przy budynku telewizji Fuji.

bardzo kilkanaście drapaczy chmur dystansuje się od reszty zabudowań miasta, na które składają się kilku czy kilkunastopiętrowe budynki. Całe miasto stwarza wrażenie chaosu i braku kontroli nad jego rozbudową. Dużą część aglomeracji zajmują wąskie ulice wciśnięte między gęstą, stosunkowo niską, przypadkową zabudowę. Tereny takie kontrastują z dzielnicami nowoczesnymi - Shinjuku, czy Marunouchi.

Przypadkowość struktury architektonicznej spowodowała poważne trudności komunikacyjne w przeszłości. Mimo, że problem ten nie jest wciąż w pełni rozwiązany, poczyniono wiele istotnych zmian w ciągu kil-

Tajemnica wzorowej czystości w metrze i innych środkach transportu tkwi w powszechnej dyscyplinie Japończyków.

Regulamin:

1. Głosy oddajemy tylko na kartkach pocztowych.
2. W danym miesiącu można oddać tylko po jednym głosie na dowolne listy, czyli np. używając jednego kuponu "lista przebojów" - patrz: lewy górny róg, można wytypować jedno anime, jedną mangę itd.
3. Głosy nie spełniające powyższych warunków, nie będą brane pod uwagę.
4. W głosowaniu biorą udział tylko kartki z przyklejonym kuponem "lista przebojów", wyciętym z czasopisma.

Redaguje: Mangosia

TOP TEN MANGA

1. **Sailor Moon**
2. **Neon Genesis Evangelion**
3. **Lady Oscar**
4. **X-1999**
5. **Dragon Ball**
6. **Appleseed**
7. **Gunsmith Cats**
8. **Oh My Goddess!**
9. **Slayers**
10. **DNA²**

Sailor Moon © Naoko Takeuchi/Kodansha/Tōei Animation

TOP TEN ANIME

1. **Sailor Moon**
2. **Neon Genesis Evangelion**
3. **Tenchi Muyo!**
4. **Oh My Goddess!**
5. **Armitage III**
6. **Ghost in the Shell**
7. **Gunsmith Cats**
8. **Lady Oscar**
9. **801 TTS Airbats**
10. **Iria**

Sailor Moon © Naoko Takeuchi/Kodansha/Tōei Animation

Mangą interesuję się od około trzech lat. Dla mnie to dużo, bo dużo się też dowiedziałam i nauczyłam. Nie mam może specjalnych super zbiorów kaset czy też mang. Nie jestem otaku i może to co napiszę zabrzmi banalnie, ale manga to jest to, czego długo szukałam. To daje mi prawdziwe szczęście. Nie mam pojęcia co za dziwna siła skłania mnie do takich refleksji...wiem, że teraz będę musiała "ustąpić miejsca" nauce, bo już tak na poważnie zaczął się nowy semestr. Będę miała o wiele mniej czasu na ukochane hobby, ale to właśnie ono podtrzymuje mnie na duchu, przez to, że pozwala zapomnieć o problemach i niepowodzeniach. Poza tym daje ogromniastego kopniaka, aby iść do przodu i nie poddawać się. Ile razy się załamывалам i wmawiałam sobie, że to w ogóle nie ma sensu. Na szczęście teraz już nie mam takich problemów. Zawsze coś powodowało, że wychodziłam z tego dolka. A ile razy miałam powody, aby sądzić, że moje rysunki są do niczego?! Nie pograżałam się w rozpacz, bo są osoby (moje kochane korespondentki, poznałam dzięki Kawaii - arigato!), które ostro wybijają mi to z głowy. I to także daje tyle radości! Pracuję jeszcze więcej. Poświęcam każdą wolną chwilę i choć do doskonałości mi baaaaardzo daleko, wiem, że to ma sens. Teraz mam 17 lat i coś nareszcie zrozumiałam: Miałam wielkie szczęście, iż mogłam poznać tak wspaniałych ludzi i Was, kochane Kawaii! (przenigdy się nie zmieniacie i bądźcie z nami na zawsze!). Sądzę, że to się tyczy nas wszystkich (ludzie, NAS!!!); czy nie mam racji?

Kitty-chan, Lublin

Mam 18 lat (matura!) i z natury jestem największą romantyczką i marzycielką pod słońcem. Pojawia się Czarodziejka... od tego momentu żyłam tylko tą "bajeczką". Przyznam, że nie raz płakałam jak bóbr. No i zjawiliście się Wy! Dzięki Wam dowiedziałam się o anime i mangach. Znać wiele takich historii, a więc powiem (napiszę) Wam prosto z mostu: zakochałam się!... Akirę obejrzałam dwa dni temu i doznałam szoku! Jak czytałam Kawaii, to ten tytuł omijałam z daleka, a gdy kolega opowiadał mi jakieś sceny z tego anime, to po prostu odchodziłam. Jednak cały czas miałam wrażenie, że muszę obejrzeć to arcydzieło Katsuhiko Otomo. Pożytyłam od kolegi kasetę i włączyłam ją natychmiast po powrocie do domu. Pojawił się Kanada ze swoją maszyną (motory kocham od dziecka) i w ogóle cała sceneria. Wpadłam w trans. Anime się skończyło, a ja byłam w wielkim szoku. Przez godzinę skakałam po programach nie myśląc o niczym innym, tylko o Akirze. Kasety jeszcze nie oddałam, gdyż muszę ją obejrzeć kilka... naście razy, no i wciągnąć przez Akirę grono znajomych w fantastyczny świat mangi i anime!

Ayla-chan, Warszawa

(...) By the way - Alfred! Stanie w kolejce (sposób 6 - KSK2/99) jest lepsze od redakcyjnej przepustki. Dlaczego? Primo: zaczynasz doceniać wygodę, zatłoczony autobus w godzinach szczytu (ważne, jak się dojeżdża jedenasty rok). Secundo: możesz wykazać się osobistymi przymiotami (obok mnie ktoś zaczął formować klin - doszliśmy aż do bramki, po raz kolejny udowadniając wyższość szuku nad tłumem). Tertio: poznasz wielu sympatycznych ludzi (może was to nie rusza, ale dzięki temu obejrzałam całe OMG! I prawie całego Evangeliona, w dodatku za grosze [w cenie wysyłki dwóch paczek] i opierając się pokusie spiracenia (Allah akbar!). Guatro (chyba): zabawa w kolejce była przynajmniej równie dobra, jak ta w środku. Dawno nie słyszałam tylu ka-

wałów i komentarzy ("Gdyby słowa miały ciężar, po odkopaniu ochroniarzy zidentyfikowano by ich po DNA.", "Gdyby Leonidas wziął taką ochronę zamiast hoplitów, to Persowie do dziś staliby pod Termopilami." etc.).

Mako-chan, Katowice

(...) Będąc wczoraj w Koszalinie natknęłam się na telewizję, robili właśnie wywiad z rolnikami, więc niewiele myśląc wystawiłam głowę przez okno i krzyknęłam: Otaku do ataku! (...)

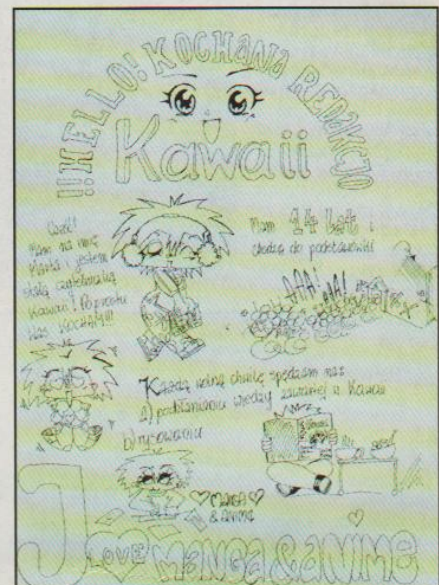
Gally Hino, Darłowo

I tak trzymać! - następnym razem weź zakładnika i karaj go w imieniu księżycy tak długo, aż nie spełni Twoich żądań! - Otaku do ataku!

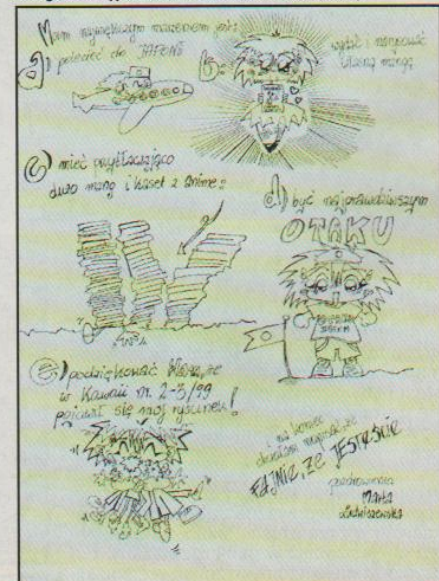
(...) 1.Kocham was. Kocham waszą gazetę. Wierzyście? (...) 2.Czy jakiegoś faceta w redakcji moglibyście przezywać "Koh" zdrobniale "Koniu"? Tak czy nie? (...) 3.Dam wam rolę w filmie (a to będzie mój własny film) "Chudy i Gruby", Chudy to Mr Jedi, a Gruby to Mr.Gato (tylko się nie obrażajcie, dobrze?). (...)

Marta Krawczyk, Łódź

1.Khem... czy to jest jakiś podstęp? 2.Chaaachaaaaa...!!! Alfred! Honotu! Ty...!!! (tutaj

Po opublikowaniu w numerze grudniowym "komiks-listu" Moniki Zając, zostaliśmy wprost zasypani tego typu przesyłkami. Wśród nawału lepszych czy gorszych prób naśladowstwa, znajdują się takie, które zasługują, naszym zdaniem, na wyróżnienie. Oto jeden z takich listów, którego autorką jest Marta Ludwiszewska. Pozdrawiamy!

Rys. Akane-chan.

doszło do rękoczynów scenę wycięto) 3. Dobrze. Gato - bierz pogrzebac i gumowego kurczaka, ja biorę Alfreda i różowe pomponiki - idziemy się bić.

Chcę zabrać głos w sprawie tragicznego losu fanów mangi. A więc jednym słowem. To wszystko już mnie wkurza! Mam dosyć ciągłego narzekania i uzalania się nad tym, jak to w Polsce nikt nas nie rozumie, jacy my jesteśmy nieszczęśliwi i wyśmiewani przez otoczenie. Do diabła! Nie tylko my jesteśmy w takiej sytuacji. Trzeba wreszcie realnie spojrzeć na świat, a zobaczycie, że właśnie w tym świecie, a konkretnie w naszym społeczeństwie, wszystko co jest inne i nieznanne jest również nieakceptowane, bo ludzie już tacy są. Boją się, albo nie chcą czegoś, co burzy ich uporządkowany świat. Tak samo traktują nie tylko mangę, ale też i wygląd człowieka. Ktoś kto różni się wyglądem (np. nosi kolczyki tam gdzie nie trzeba, czy ma dredy) jest albo lumpem, albo idiotą. Tak już jest i tego się nie zmieni, choćbyście zasypali listami całą redakcję Kawaii. Po prostu ludzi trzeba do tego przyzwyczaić, a jeżeli chodzi o mangę, wszystko jest na najlepszej drodze. (...) I przestańcie wreszcie narzekać! Należy być dumnym z tego, że jest się innym!

Lilu, Łódź

Zawsze miałam fizio na punkcie Czarodziejki z książki. Myślałam, że nie ma na świecie lepszego anime niż to! Wszystkie inne anime takie jak np. Iria, wyśmiewałam i uważałam za głupstwo! Niedawno po obejrzeniu Irii oraz Armitage III coś mnie tknęło. Nie jestem w stanie tego opisać! (...) To było jak grom z jasnego nieba - oświeciło mnie, że nie tylko Sailor Moon potrafi wzruszyć. Uważam, że ostatni odcinek Armitage III był fantastyczny! Po obejrzeniu go po raz pierwszy ciągle przewijałam kasety od początku. (...) Wiem, że już wcześniej pisaście o Naomi itd., ale mi jest jeszcze mało, w związku z tym bardzo proszę, byście napisali coś jeszcze o Naomi, Rossie itd. Czy to jest możliwe?

Nicole, Piła

Tak. Właśnie ukazała się polska wersja filmu kinowego: Armitage III - Poly Matrix (Planet Manga), więc z pewnością w kolejnym numerze Kawaii Naomi znowu zagrozi na naszych łamach.

(...) Koresponduję od kilku miesięcy z Japończykami w różnym wieku (w sumie ok. 30 osób!). Napisałam do angielskiego wydania gazety "Atashi Weekly" i okazało się, że ludzie tam bardzo chcą korespondować z egzotyczną dla nich Polską. Oplaca się! Jeśli ktoś chce się dowiedzieć czegoś o Japonii (czytaj: codziennym japońskim życiu), to powinien czerpać ze źródła. Czytam więc opisy świąt i nie tylko, ale od podszewki - jak to wygląda od strony, która jest najczęściej pomijana w przewodnikach, albumach itp. (czyli czyszczenie przed świątami, lekcje, egzaminy). Albo uczyć Japończyka polskiego, a wyprawę przedstawiam mieszając międzynarodową transkrypcję i Katakane. Ubaw po pachy! W zamian dostaję mini lekcje japońskiego, mam obiecaną kasety z muzyką, wykład o japońskich imionach, a nawet paleczki (the real japanese ohashi). Na początku ludzie stukali się w czoła (mieszkam w akademiku, ale zawsze wiszą u mnie mangowe plakaty, a teraz także zdjęcia moich nowych przyjaciół), ale potem zaczęli mi stopniowo zazdrościć (moje koleżanki z pokoju już znają z własnej woli podstawowe japońskie zwroty, jedna dziewczuszka wzięła ode mnie adres młodej Japoneczki i też pisze). Dla zainteresowanych podaję adres do magazynu:

"Asashi Weekly" 3-2, Tsukiji 5-chome, Chuo-ku 104, Tokyo, Japan. Dostałam go z Ambasady Japońskiej w Warszawie, więc to raczej pewne źródło. Listy do gazety powinny być raczej po angielsku (lub japońsku). Trzeba podać swoje dane osobiste: imię, nazwisko, wiek (ale lepiej datę urodzenia), płeć, zainteresowania, jeśli chcecie korespondować z ludźmi w określonym przedziale wiekowym, trzeba o tym też wspomnieć. To opcja dla cierpliwych, bo na wydrukowanie ogłoszenia czeka się, o czym (ja czekalam coś ok. półtora roku, za to potem miałam grybobranie i wybierałam co ciekawsze listy). Konieczna jest dobra znajomość angielskiego, bo może Japończycy mają problemy z mówieniem w tym języku, ale w piśmie są zazwyczaj naprawdę dobrzy (wszystkie listy, jakie dostałam, były na naprawdę wysokim poziomie). Więcej informacji na ten temat pod adresem: yokho@poczta.wp.pl.

Jowita, Szczecin

Tak, tak moi drodzy - naprawdę warto nawiązywać znajomości na świecie - wiercie nam, to naprawdę wspaniała przygoda. Przypominamy przy okazji, że w Kawaii już podawaliśmy adresy klubów korespondencyjnych - patrz: Kawaii 2/99 (luty/marzec 99), strona 5.

(...) Często spotykam się ze współczującymi lub lekceważącymi uśmiechami, gdy mówię, że interesuję się Japonią (historią, kulturą, religią), językiem japońskim, mangą i anime. Każdy mówi wtedy: No co ty chcesz się (np.) nauczyć tego znaczkowego języka? Przecież tam nie ma żadnej ludzkiej litery, podoba ci się to cing ciang ciong? - Ja wtedy mówię, że to jest po chińsku, po japoński to np. konnichiwa, co znaczy "dzień dobry". Wtedy słyszę to, co najbardziej mnie denerwuje: Ale to to samo! - Nie! Nie! To nie to samo! Dlaczego ludzie zawsze wypowiadają się na temat tego, o czym nie mają pojęcia? Tak samo ma się sprawa z mangą i anime. (...)

Sapphire, Wrocław

Hmm... bardzo celne pytanie.

Chciałabym podzielić się z Wami niemylm przeżyciem. Mam 14 lat i chodzę do ósmej klasy. Razem z koleżanką z sąsiedztwa (Olą) robimy u niej na komputerze gazetkę pt. "Manga 2000". Ja nie mam takiego dostępu do komputera jak ona, więc często zostawiam jej materiały, a ona je przepisuje. Tuż przed przerwą świąteczną pożyczylam Oli szósty numer Kawaii. Dwa dni później przyszła do mnie z przestraszoną miną i wydusiła z siebie: Mój tata

wczoraj przeglądał tę gazetę i uznał, że to gazeta nie dla mnie, że są w niej takie brutalne rzeczy. Powiedział, że mam albo sama przyszyć po tę gazetę, albo sam mi ją przynieść. - I tak też się stało, przyszedł do mojej mamy z pretensjami. (...) Mama oczywiście nie zabroniła kupować mi Kawaii, bo wie, że bardzo lubię mangę, a zwłaszcza Sailor Moon, a poza tym przeglądała tę gazetę i nic złego w niej nie zauważyła. (...) Jestem ciekawa, co Wy myślicie na ten temat. (...)

Kasia Niedziółka, Siedlce

Myśmy już dawno przestali cokolwiek myśleć na ten temat - pewnych rzeczy nie da się zmienić z dnia na dzień. Nie da i koniec. Tu potrzebna jest dłuższa edukacja - jesteśmy na to przygotowani. Najważniejsze, to się nie poddawać. Fight Otakings!)

(...) Kochani, z czym do ludzi?! Manga jednocy! G...no prawda! Otaku w Polsce wyrobili sobie jakiś podział na Sailor Moon i anime. Zastanówcie się, co robicie! Niedługo dojdzie do tego, że zrobicie szalki: Akira, Sailor Moon, Tenchi Muyo itd. Tylko czekać, aż policjant uderzy pałką jakiegoś Mooniesa i będzie rozgłos na całą Polskę. (...) Może nie wierzycie, ale niektórzy mówią na mangę sekta. (...) Chcecie więcej hentai mangi, a ilu z was ma 18 lat? Czy wy jesteście tak tępi, czy tylko udajecie. Takie mangi i anime są cenzurowane nawet w samej Japonii. Do tak poważnej lektury trzeba niestety dorosnąć moi drodzy. Ale o czym ja mówię. Wy nie szanujecie nawet podziałów wiekowych i płciowych w mandze. Wałkujecie wszystko jak leci, żeby tylko przypiąć sobie ten wasz tytuł otaku. Wtedy jesteście zadowoleni, bo możecie opowiedzieć koleżde lub koleżance serię Tenchi Muyo on Earth. Później zachciewa się wam popularyzacji w całym kraju i wysyłacie wasze badziewne listy "o pierwszym kontakcie" i w większości przypadków beznadziejne rysunki. (...) Bardzo bym chciał, aby ten list został wydrukowany, gdyż zależy mi na kontakcie z Anonimem Bekotem oraz oczywiście na zdrowiu psychicznym waszych kochanych polskich otaku, monies itp. Adres: Kazumi Shino ul. Bosmańska 17B/19, 75-257 Koszalin.

Dziękujemy za list. Nasze łamy są otwarte dla wszystkich fanów, a zatem i tego typu opinie będą się pojawiały w KSK. List wydrukowany - są chętni do udzielenia odpowiedzi?

Piszę do wszystkich, którzy mają zamiar założyć fanclub. Ludzie! To tylko na początku wydaje się takie łatwe! Wiadomo, pieszysz list do Kawaii, czekasz na odpowiedzi od fanów i... szok! Dwaścieścia, może trzydzieści listów! Jak na to odpisywać?! A przecież taka korespondencja nieraz trwa całymi latami! Zresztą fanclub nie ogranicza się tylko do tego! To kserowanie, fortuna wydana na koperty i znaczki, drukowanie, nawał pracy, obowiązek, ankiety, konkursy itd. itp. Zniechęceni? No cóż, to jest "ciemna strona", teraz pora na "jasną". Choć to wszystko wydaje się być bardzo kłopotliwe, to za to przysparza dwa razy więcej satysfakcji i radości (jeśli ktoś prowadzi fanclub, wie o czym mówię!). Tego typu wysiłek jest wyjątkowo przyjemny, a pieniędzy nie żał aż tak bardzo. Tak więc pozostaje tylko jedno pytanie: Czy warto angażować się w coś takiego? Myślę, że każdy z Was sam znalazł już na nie odpowiedź. Dodam tylko, że moja brzmi: taaaaaaaak!!!

Misato Katsuragi (068) 374-46-73 (Jagoda)

(...) Realizujecie upiorny scenariusz, który sprawdził się już przy Komiks-Fantastyka. Etyapy: A - podwyżka ceny, B - rzadsze wydawanie, a czekają nas jeszcze C - nieregularnik i tfu, tfu, D - likwidacja. Może warto byłoby przełamać tę zasadę i może rozwiązanie polegające na zmniejszeniu objętości i obniżce ceny byłoby lepsze - nie wiem, ale obawiam się, że wydając co dwa miesiące odzwyczajacie klientów i kioskarczy od swojej obecności na rynku. (...) Tak naprawdę mógłbym zapłacić nawet więcej niż zadeklarowałem (w miniankiecie - dop. red.), ale nie sądzę, by wielu fanów Kawaii miało taką możliwość. O sobie: jestem prawdopodobnie najstarszym fanem, który do Was napisał! Jestem "Smokiem" z 1952 roku, z wykształceniem wyższym plastycznym (PWSSP Gdańsk) i obecnie znajduję się na rencie zdrowotnej (dobrze poniżej średniej krajowej). Mieszkam w małej wiosce i wyjazd do Gdańska to dla mnie cała wyprawa, więc Kawaii jest dla mnie jedynym źródłem i kontaktem z anime i mangą. A w Starogardzie do którego mam najbliżej, mogę dostać tylko Sailor Moon i Appleseed. Inne rzeczy nie docierają. W sposób naturalny (wykształcenie) interesuję mnie właśnie elementy plastyczne. (...) Próbuję oczywiście rysować "w stylu", jednak na razie nie jestem absolutnie zadowolony z efektów

i nie zamierzam nic wysłać. Zresztą pracę bardzo wolną i pracochłonną techniką kredkową. (...) Pozdrawiam redakcję i życzę wygrzebania się z "dotka" również dla "mojego dobra".

Tadeusz Zieliński, Zduny

Dziękujemy za list i obiecujemy, że uczynimy wszystko, aby "wygrzebać się z dotka" - nam również na tym zależy. Pozdrawiamy!

(...) Jeśli mam być szczerą, to nie zamierzam płakać z powodu Waszego przemianowania. O nie! Wcale nie dlatego, że Was nie lubię! Po prostu rozsądnym mi się wydaje to co robicie. Po co ciągnąć nie mogący się wypłacić miesięcznik? Żeby zejść z rynku w wyniku płaży? Wolę mieć Was rzadziej, ale dążących do nieskończoności. Kolejna sprawa to fakt, iż to co się stało powinno uświadomić wszystkim manga i animemaniaków, jaką małą grupą jesteśmy. Pisma o muzyce, samochodach, komputerach i seksie trwają, a o mandze i anime powoli pada. (...) Wniosek z tego faktu taki, że nie jesteśmy w stanie utrzymać nawet jednego takiego magazynu kupując go regularnie, a marzy nam się polski "Shonen Jump"...? (...) Ile jestem w stanie dopłacić? A czy to ważne? Jak co dwa miesiące, to chcę mieć więcej o co najmniej 32 strony, albo mnie skrócić. Ja już po tygodniu znam na pamięć każdą stronę, a co dopiero po dwóch miesiącach. Zapłacę ile będzie trzeba i koniec (matka mnie z domu wyrzuci, ale to już mój problem, nie Wasz). (...) Ostatnio sporą popularność wśród manga i animemaniaków zyskał sobie Pan Piątek. Hmm... No cóż, mnie żadna katastrofa w związku z tym nie spotkała, aż do stycznia. Dziwne, nie? Zaczęło się od mojej sąsiadki - zapalanej kinomanki, stałej czytelniczki "Filmu". Przyszła sobie któregoś popołudnia twierdząc, że ma do mnie sprawę. Zaprosiła ją do mojego pokoju - chciała pożyczyc encyklopedię medycyny. Cóż, po ścianach mojego królestwa widać czym się interesuję. Sąsiadka patrzyła jakoś dziwnie, po czym zapytała - Sama rysujesz? - Tak - odpowiedziałam. - Podoba się pani? - T... tak, bardzo ładne... interesujesz się tym? - Od niedawna - odpowiedziałam. Sąsiadka opuściła mój pokój. Pewnie tu by się wszystko skończyło, ale... Parę dni potem nawiedziła moją mamę, coś tam szeptała z przejęciem, wcisnęła mamie jakąś gazetę. W kuchni nie słysząc o czym w pokoju mowa. Szkoła, po zdążyłabym przygotować się do ataku, który nastąpił dwa dni potem. Atmosfera była gęsta jak olej. Mama zadawała pytania, a ja siedziałam totalnie skłopotowana. Dopiero potem do mnie dotarło - dziewczyno, broń się, bo wszystko w co wierzysz legnie w gruzach! - coś jakby wałęna w mojej podświadomości. No i przystąpiłam do kontrataku. Spokojnie, bez nerwów, maksymalnie rzeczowo - Jak nie wierzycie, obejrzyjcie GITSa - zakończyłam tymi słowami długi monolog. Kasetka została na stole, ja poszłam do siebie. Filmu nie obejrzałam - ich strata. Ale mam przynajmniej spokój - już się nie czepiają. Tata nawet zapytał ostatnio, czy mam kasę na Kawaii. Kochany starszeczko. O tym, że cała rebelia, to sprawa "Tomcia Piątka" (to określenie mojej siostry) dowiedziałam się potem od mamy. A, chciałabym sąsiadkę podziękować za troskę - nie trzeba było, sama mam wystarczająco dużo kłopotów. (...) Spędzając czas u cioci oglądałam japoński kanał telewizyjny NHK. A raczej tę odkodowaną część. To trochę bez sensu, bo odkodowane są tylko Wiadomości, ale staram się wsłuchiwać w melodię języka japońskiego, obserwować zachowania. Zauważyłam też pewną prawidłowość. Wiadomości (tak mi się wydaje) podaje jedna osoba, ale w studiu siedzi zawsze druga. Kolejność jest następująca: krótki wstęp, obszerny reportaż ze zdarzenia, a następnie komentarz ze strony tej drugiej osoby. Gość jednak nie mówi nic tak długo, dopóki prowadzący nie skieruje doń swoich pytań. Cały program trwa około godziny. Pora dnia? 12-13 i 16-17. Zaraz po wiadomościach w południe nadają anime, ale... kodują się zaraz po czółówce... chlip. (...)

Huruka, Krzeszów

To się nazywa znęcanie nad fanem anime, co? - I jeszcze mała uwaga dotycząca "małej liczebności fanów mangi w Polsce" - nie ilość się liczy, lecz jedność i siła przebicia... pomyślcie o tym...

Janet, spójrz! Mój gumowy kurczak dostał choroby morskiej! Tylko twój cudowny pocałunek może go uratować! - Zwirowałeś? Zabieraj to paskudztwo! - rys.Kony.

Mój tata toleruje moje hobby, nawet chętnie słucha, gdy mu opowiadam o jakiejś mandze, anime czy Japonii. Kochany, kupił mi nawet dwa tomy SMOONÓW (może niektórzy się skrzywią, ale to się nazywa gest). A nawet, gdy na cały dzień zniknęłam u kumpeli, którą poznałam dzięki Wam, u której obejrzałam GITSa (Sol - dzięki!), to i tak się nie złościł! Natomiast jego brat (40) nabija się ze mnie i "moich" dużych oczu, a sam czyta X-mena. Nie to, że mam coś przeciw nim, ale sam fakt, że on ma dość podobne hobby, które wśród starszych jest chyba niezbyt popularne, powinno dać mu do myślenia. (...)

Thirtha-chan

Oj powinno, chociaż chyba tak naprawdę robi to z przekory, a nie z przekonania, nie uważasz? - kto się lubi...)

Piszę ten list, ponieważ jestem złośliwy i chcę żebyście tracili czas na jego czytanie oraz miejsce (bardzo cenne) na jego drukowanie.

NadMANGAnian Potasu, Sędziejowice

Odpowiadamy na ten list, bo jesteśmy jeszcze złośliwsi i postanowiliśmy na złość wszystkim poświęcić cenne miejsce i stracić czas na jego zapalenie.

(...) Zapytajnik 1 - jak to jest z adresami do poszczególnych rubryk w Kawaii? (już wyjaśniam, o co tu biega), np. czy do Pomocnej

Dłoni jest taki sam adres jak do KSK? A jeśli nie, to jaki? (bo ja jestem jakaś taka nieświadoma, nawiasem mówiąc). A jaki adresik należy wykorzystać w przypadku chęci głosowania na Top Ten Manga/Anime? Zapytajnik 2 - Czy człowiek mieszkający w Białymstoku (czyli ja) może zapisać się do klubu X w innym mieście (np. Kraków), być tzw. korespondencyjnym członkiem? (...)

Zapytajnik-chan z Białegostoku

Odpowiednik 1 - adres jest zawsze taki sam, należy tylko dopisać nazwę rubryki, do której się kieruje przesyłką. Odpowiednik 2 - oczywiście, że tak! No chyba, że przepisy danego klubu na to nie zezwalają, ale z takim przypadkiem jeszcze się nie spotkał.

(...) Trzy miesiące temu postanowiłam napisać do kilku fanów mangi i anime, których brałam z wyżej wymienionej rubryki. I tak też się stało. Listy napisałam i na drugi dzień wysłałam. Napisałam do nich nie dlatego, że nie mam przyjaciół, lecz chciałam poznać innych fanów mangi i anime, otaku. Po pewnym czasie dostałam odpowiedź, oczywiście w postaci listu, z czego się bardzo ucieszyłam. Jednak z równowagi wyprowadziły mnie słowa, cyt.: "Proszę o znaczek zwrotny." Muszę przyznać, że był to dla mnie cios poniżej pasa, ponieważ jak żyję - a żyję już 16 lat, nikt mi czegoś takiego nie napisał. Uważam, że jeśli ktoś ogłasza się w rubryce Poznajmy się, to chyba chce zawiązać nowe znajomości, czyż nie? Ale proszę o znaczek zwrotny, to chyba szczyt chamsstwa! Do licha! Mam pytanie do tych wszystkich osób, które w ten sposób piszą, czy wy naprawdę chcecie korespondować? Dochodzę do wniosku, że nie! Czy 65 groszy dla was to dużo? Naprawdę jestem człowiekiem tolerancyjnym, ale to już przesada. (...)

Borowik-san, Kraków

Oj chyba jednak nie masz do końca racji. Owszem - 65 groszy to nie dużo, ale co zrobić, gdy w grę wchodzi kilkadziesiąt listów, czyli ta suma pomnożona wielokrotnie? Jest to już spory wydatek, a jeśli jeszcze do tego wziąć pod uwagę fakt, że większość fanów jest uzależniona od kieszonkowego, to odpisywanie na większą ilość listów zaczyna być bardzo kłopotliwe.

(...) Rubryka KSK (wcześniej Listy Kawaii), to miejsce do którego zaglądam na początek, tak "na rozgrzewkę". I muszę przyznać Szymonowi ze Szczecina (KSK 2/99), że ma absolutną rację - myśli o Kawaii dodaje mi skrzydeł. Przyznam szczerze, że już wcześniej (przed Twoim listem) tak się zachowywałam (myślałam sobie o Kawaii, kiedy było mi źle), ale chyba nigdy świadomie - to było raczej tak: "Nie ważne, że się nie wyspałam, a na dodatek mój kolega Boguś działa mi na nerwy, zawsze zostaje jeszcze Kawaii - moje kochane Kawaii i kiedy już nic nie będzie, tam się przytulę." (...)

Kinga Jabłońska, Moszczanka

(...) Dlaczego Canal Plus daje filmy anime zakodowane? Wielu z nas chętnie obejrzałoby anime (chętnie, to mało powiedziane), ale nie mamy dekodera, a rodzice nie chcą się zgodzić na ten dekod. Doszło do tego, że oglądam zakodowaną Irię i Armitagell. Zróbcie coś z tym! (...)

Michiru, Włocławek

A tutaj zwykły dzień w redakcji Kawaii. Autorką tej zabawnej (i niezłe narysowanej) historyjki jest Jolica-san. Pozdrawiamy!

To się nazywa desperacja otaku, co?

(...) Czy zaczniecie organizować więcej konkursów? Czy w którymś z najbliższych numerów umieścicie legitymację prawdziwego otaku? (...)

Michał Łoniewski, Inowrocław

Tak, będzie więcej konkursów, a być może nawet kiedyś wrzucimy taką legitymację... kto wie...)

Pewnego dnia przychodzę sobie do szkoły, a tu moja mama mówi mi, że ma złe wiadomości na temat Czarodziejki. Mówi mi, że od koleżanek z pracy, które widziały w tv Sailor Moon, dowiedziała się, że Czarodziejka jest szkodziła. To znaczy, że dziecko (a szczególnie od 10-13 lat) ma po niej nerwicę, bólesci brzucha i nieuleczalną chorobę. I jeszcze, że szkodzi na oczy. Najbardziej podobno jej transformacje. Czy to prawda, że powoduje ona takie dolegliwości? Czy inne anime też? Napiszcie prawdę, proszę, jak najszybciej. (...)

Fanka mangi i anime, Sanok

OK., piszemy prawdę. A więc - Czarodziejka (jako, że jest czarodziejką) powoduje nerwicę, bólesci, nieuleczalną chorobę (jeszcze nie wymyślono dla niej nazwy, ale ludzie od środków masowego przekazu ciężko nad tym pracują), a ponad to: wywołuje oczopłaz, drgawki pijkackie, koklusz, schizofrenię, wysienie plackowate, owłosienie stóp, paraliż, gruźlicę i niechcianą ciążę. - Właśnie tak brzmi pełna informacja na ten temat. Niech mama powie koleżankom, że jak przekazują wiadomość na jakiś nieznany sobie temat, to niech to robią dokładnie, bo pomijając ważne szczegóły można napieść strasznych bzduń).

Pewnego wieczoru, gdy oglądałam po raz enty moje kochanutki Fushigi Yuugi (tym razem wsluchiwałam się w głosy moich ulubionych senshi), a na końcu jak zwykle czytałam obśadę, chociaż znam te głosy na pamięć nadal zadziwia mnie, jak oni potrafili tak dobrze panować nad swoimi głosami. Wystarczy posłuchać ich w różnych sytuacjach, np. Tomokasu Sehi jako Chichiri, czasami tak "piszczy", a kiedy indziej ma piękny, głęboki głos. Albo Akira Kamiya jako Ryo i Ashram, co prawda słabo znam jego głos i gdybym nie wiedziała, że to ten sam seiyuu, raczej bym nie powiedziała, że to ta sama osoba. (...)

Miaka-sama, Białystok

Na koniec uwaga do wszystkich, którzy mają problem z rodzicami (za stary jesteś na bajki, bo tam tylko krew i seks dla dzieci, ty się ucz a nie bajki oglądasz) albo RPG (Tata, a Marcin powiedział, że jego tata powiedział, że mu sąsiadka z dołu powiedziała, że to praktyki satanistyczne). Zrobiłem tak. Zaprosiłem mamę na sesję RPG jako słuchacza, potem dałem do obejrzenia Macross Plus 1&2. Efekt szokujący. Mama chce epizody 3 i 4, nawet rozważa zagranie na jednej sesji RPG. Spróbujcie to naprawdę działa.

Piotr Porwoł, Rybnik

No tak, pięknie - zapewne użyłeś mocy diabelskich, żeby omamić swojego nieświadomego rodziciela! - a tak na poważnie - dobra robota. I pozdrowienia dla Mamy od całej redakcji - witamy w klubie :) (tutaj diabelskich śmiech, odbijający się echem od ścian starego zamczyska).

A teraz odpowiedź, która nadeszła po opublikowaniu listu w poprzednim numerze Kawaii (KSK - str.59 - list Kazumo Shino). Jedna strona się już wypowiedziała, postanowiliśmy zatem dać szansę również drugiej - ale uwaga - nie zamierzamy kontynuować tego typu sprzeczek na łamach Kawaii, a zatem kolejne listy nierzakujące na fankluby X z miasta Y, nie będą drukowane.

Droga Redakcjo! Kochani Czytelnicy! W liście tym nie mamy zamiaru prostować fałszywych

Rys. Marta Milewska.

informacji na temat naszego klubu Anime & Manga no Kai (zaufajmy, ale to nie miejsce na to, gdyż nie chcemy się z nikim kłócić). W kwietniowym numerze Kawaii mieliście okazję przeczytać list pana Kazumo na temat rzekomej, złej działalności pana "Ciach" z K-lina i braku odpowiedniej organizacji. Otóż z ręką na sercu mówimy Wam, że nasz klub istnieje i ma się dobrze. Naszym głównym celem jest wspieranie naszego raczkującego mangowego rynku w Polsce, co wiąże się z posiadaniem tylko oryginalnych mang i anime oraz popularizowaniem fenomenu młwa wśród naszego społeczeństwa. Osoby chętne dowiedzenia się całej prawdy na temat zarzutów skierowanych przeciwko mam oraz wszystkim zainteresowanym, kierujemy na adres: Klub "Na Skarpie" ul. Na Skarpie 17 75-343 Koszalin, tel: (0-94) 343 - 18 - 94, fax: (0-94) 343 - 10 - 00, lub internet: <http://www.kki.net.pl/~nokai/> e-mail: nokai@kki.net.pl

Klub A&M no Kai.

Poniżej znajdziecie odpowiedź Czytelniczki, której list (Kawaii 12 - lipiec/sierpień'98) zrobił ma Was (i na nas) duże wrażenie... Okazuje się, że jednak fani mangi potrafili się zjednoczyć i wzajemnie wspomóc... pamiętacie rozpaczyliw list pewnej fanki, w którym opisała ona zniszczenie przez rodziców swoich wszystkich mangowych zbiorów...?

Kochana redakcjo Kawaii i wszyscy Otaku w Polsce! - Chciałabym z całego serca podziękować Wam za to, że "przelamaliście lody" i postanowiliście wydrukować mój list. Dzięki temu otrzymałam pomoc od siostr i braci Otaku, którzy dzielili się moim smutkiem i starali się pomóc mi w odbudowie moich zbiorów. Właśnie ten list jest dowodem mojej ogromnej wdzięczności jaką choć Wam przekazać... kochani. Przez całe wakacje i wrzesień otrzymałam ok. 575 listów, które uważnie czytałam i wraz z którymi przybywało mi sił do mobilizacji samej siebie. Nie wierzyłam w to, iż los jednej skrzywdzonej dziewczyny potrafi poruszyć nawet starsze pokolenie Otaku. A jednak stało się. Wasze listy to coś więcej niż kartka w kratkę i zbiór liter. To eliksir na moją zranioną duszę. Dzięki tym wszystkim słowom wsparcia i otuchy... uratowaliście mi życie. Czuję jak oszukuję sama siebie... w towarzystwie trzymałam uśmiech na

twarży, a tak naprawdę było ze mną coraz gorzej. WY próbowaliście mnie rozbawić, rysując zabawne komiksy, układając kawały... dodawaliście mi siły "krzycząc", abym się nie poddawała, że nie wolno mi opuszczać "placu boju", że muszę być silna. Wiele z Waszych listów dawało mi wiele do myślenia, zagłębiałam się w nich i dokładnie rozważałam. Przysłałyście mi różne rzeczy, które odbudowały moje zbory. Choć obecna kolekcja różni się od poprzedniej, to wierzę mi... ta kolekcja dała mi szczęście, bo zbudowałaście ją Wy - emanuje od niej ciepło, miłość i współczucie, które jest duszą tych komiksów, karteczek i gadżetów. Obecnie odpisałam na 375 listów, ale brak pieniędzy, a obecnie - czasu, uniemożliwiły mi dalszą korespondencję. Czego ja nie próbowałam, żeby tylko wszystkim odpisać! - wielu z Was dostało list od Magdy - to moja najlepsza przyjaciółka, również Otaku. Ona i ja pisaliśmy dziennie po osiem listów, czyli szesnaście na dzień. Zrezygnowaliśmy z lodów i innych przyjemności i całe konto przeznaczyliśmy na znaczki. Jednak miałyśmy też i inne wydatki na głowie i coraz rzadziej mogłyśmy do Was pisać kochani. Z dnia na dzień zaczynałam się bać, że Otaku do których nie odpisałam, obrażą się na mnie, zapomną o mnie. Ale coś mogłam zrobić, mając 15 lat i 10 złotych kieszonkowego? Bądźcie spokojni - żaden z Waszych listów nie był zignorowany, lub nie przeczytany... Choć podziękować Wam, Kawaii i Magdzie, a także cioci Ali za to, że nie tylko odstąpiła mi skrzynki na listy, ale nawet wtedy, gdy jej mąż wydał mnie moim rodzicom nie zaprzestała odbierać i chować mojej korespondencji w bezpieczne miejsce. Gdy mama dowiedziała się o mojej działalności, zakazała mi gdziekolwiek wychodzić, dopóki nie oddam listów. NIGDY! Wasze listy to mój największy skarb! - i choć miałabym przesiedzieć wieki w chalupie, to i tak bym ich nie oddała. Zasmuciła mnie wiadomość o tym, że Ala ma wyjechać do Stanów Zjednoczonych pomiędzy styczniem i marcem. Boję się o Wasze listy. (...) Nie wiem ile Ala zo-

Rys. Marta Ludwiszewska.

stanie w Stanach, ale do tego czasu prosiłabym o nie przysyłanie listów pod jej adres. (...) Może małe info o sobie: Emilia Wróblewska, ur. 15.10.83, włosy blond do pasa, oczy - morskie, wzrost - 163 cm, waga - 49.5 kg. Obecnie uczę się w pierwszej klasie Liceum Sztuk Plastycznych w Łomży. Nie martwiecie się, nie zrezygnowałam z mojego ukochanego hobby... wręcz przeciwnie, jeszcze bardziej się w nim zakorzeniłam. Nie potrafię nienawidzić rodziców za to, co mi zrobili... Kocham ich... potępiam tylko ich dziecinne postępowanie - szybko, zniechęca i bolesnie. Nie wiem czemu mi to zrobili, mam tylko nadzieję, że kiedyś zdobędą się na odwagę, aby powiedzieć mi prawdę. Na tym chyba zakończyć swój list. (...) Mam przecież Was, moją nową rodzinę... wiem, że nie jestem sama. Dziękuję.

Emi-chan

Uuuuuff... no i jak? Prawdą, że miło jest pomagać innym? - tym optymistycznym akcentem kończymy to wydanie KSK, a Emi-chan serdecznie pozdrawiamy. Sayonara!

Rys. Judyta Bartmajska, Lublin.

Regulamin Galerii Czytelników KSK

1. Prac nie należy składać.
2. Prace należy usztywniać kartonowymi wkładkami.
3. Minimalny format prac to A5, maksymalny - A3, preferowany - A4.
4. Prace powinny być wykonane na białej i w miarę sztywnej kartce papieru, bez jakiegokolwiek nadruku (kratka, linia itp.). Prac nie należy wycinać.
5. KAŻDA praca musi być podpisana z drugiej strony (tam, gdzie nie ma rysunku), DRUKOWANYMI, WYRAŹNYMI LITERAMI. Oprócz imienia, nazwiska (ewentualnie pseudonimu), można podać również miasto, wiek, tytuł (czyli ogólnie to, co chcemy, aby zostało umieszczone pod pracą w Galerii KSK).
6. Dopuszczalne są wszelkie techniki wykonywania prac (kredki, farby plakatowe, celuloidy, tusz, forma elektroniczna - format PC), natomiast w przypadku np. kredek świecowych i węgla nie gwarantujemy wykorzystania pracy, gdyż wykonane tymi technikami rysunki najbardziej narażone są na uszkodzenie.
7. Na kopercie należy dopisać dużymi literami, że przesyłka przeznaczona jest do Galerii Czytelników KSK.
8. Zamiast oryginałów, można przysłać kserokopie prac.
9. Redakcja nie odpowiada za tematykę prac Czytelników oraz za ewentualne naruszenie ich praw autorskich.
10. Redakcja nie gwarantuje wykorzystania nadesłanych przez Czytelników prac w Galerii.

Wszelkiego rodzaju przesyłki do KSK, prosimy przysyłać na adres:

WYDAWNICTWO SILVER SHARK
"KAWAII - KSK"
ul. Tęczowa 25
53-602 Wrocław

**PROPORCJE LUDZKIEJ POSTACI
I PORÓWNANIE CZYM RÓŻNIĄ SIĘ
DŁUGONOGIE POSTACIE Z MANGI
OD KANONÓW KLASYCZNYCH PIĘKNOŚCI**

Prenumerata

Archiwalia i prenumerata:

1. Należy BARDZO CZYTELNIC I DOKŁADNIE wypełnić przekaz.
2. Za opóźnienia wynikłe z błędnego, lub nieczytelnego wypełnienia przekazu, redakcja nie ponosi odpowiedzialności.
3. Do rubryki „od miesiąca”, należy wpisać słownie miesiąc, od którego prenumerata ma się rozpocząć oraz zaznaczyć jej długość (trzy lub sześć numerów) stawiając krzyżyk w kwadratowym polu.
4. Od chwili, gdy dany numer znajduje się w sprzedaży, należy go zamawiać w rubryce „Numery archiwalne”. Ceny archiwaliów podane są przy każdej z pozycji. Zamawiając numer archiwalny, wpisujemy w odpowiednią rubrykę jego numer (np. 6/98-styczeń98). Można naturalnie wpisywać więcej niż jeden numer na jednym przekazie. Nie należy wpisywać przy numerze jego ceny - służy do tego rubryka na drugiej stronie blankietu. Zamawiając kilka numerów archiwalnych wpisujemy tam ŁĄCZNĄ cenę wszystkich numerów.
5. W placówce Poczty Polskiej należy wpłacić łączną sumę, za wszystkie zamówione towary. Sumę wpisujemy na drugiej stronie przekazu. Koszty przesyłki pokrywa redakcja.
6. Nie przyjmujemy zamówień listowych, uwzględniamy zamówienia WYŁĄCZNIE NA PRZEKAZACH Z OZASOPIŚMIA. Zamówienia wysłane w listach NIE BĘDĄ REALIZOWANE. Nie należy przysyłać pieniędzy w kopertach!
7. Zamawiając płytę Kawaii CD, należy wpisać, który numer (numery) zamawiamy w rubryce „Zamawiam płytę Kawaii CD...”. Przy każdym zamawianym towarze należy zakreślić kwadratowe pole.
8. W razie jakichkolwiek niezgodności prosimy skła-

dać reklamacje pod adresem redakcji z dopiskiem: „Kawaii-Reklamacja” lub e-mailem (dan@silver-shark.com.pl). Do przesyłki należy dołączyć ksero dowodu wpłaty i krótkie wyjaśnienie.

Reklamacje:

Reklamacje w sprawie prenumeraty lub numerów archiwalnych należy kierować do Działu Prenumeraty. W poniedziałek w godzinie od 9-tej do 15-tej, w pozostałe dni tygodnia od 9-tej do 11-tej: Daniel Sniegon tel. 071 343 70 71 wew. 338, e-mail: dan@silver-shark.com.pl

Zamawiać można tylko te zestawy Kawaii CD, które są podane na kwitach, czyli np.: 112, 213 itd..., a nie np.: 214...

W przypadku uszkodzonych CD-ROMów należy wysłać je na adres wydawcy z adnotacją SZCZEGÓŁOWO WYJAŚNIAJĄCA na czym polega problem. Uszkodzone CD zostają sprawdzone, i jeśli zaistnieje taka konieczność, wymienione na sprawne.

Po co PIN?

Od początku marca 1998 roku, każda osoba składająca w naszym wydawnictwie zamówienia, dostaje swój PIN, czyli NUMER IDENTYFIKACYJNY. W razie jakichkolwiek zapytań w sprawach zamówień lub w przypadku kontynuacji zamówień, należy podać swój numer PINu oraz dane osobowe.

Zamawiam prenumeratę

Kawaii

od miesiąca ..... / 99 (słownie)

- ☐ trzy numery 13,50zł
(cena jednego numeru w prenumeracie 5,55)
- ☐ sześć numerów 25,80zł

- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD 1 18,30zł
- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD... 24,40zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 112 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 213 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 314 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 415 30,50zł
- ☐ Zamawiam płytę KISS 35,00zł
- ☐ Zamawiam płytę MANGOWE OKIENKA 28,00zł
- ☐ Numery archiwalne.....

podpis zamawiającego

Zamawiam prenumeratę

Kawaii

od miesiąca ..... / 99 (słownie)

- ☐ trzy numery 13,50zł
(cena jednego numeru w prenumeracie 5,55)
- ☐ sześć numerów 25,80zł

- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD 1 18,30zł
- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD... 24,40zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 112 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 213 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 314 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 415 30,50zł
- ☐ Zamawiam płytę KISS 35,00zł
- ☐ Zamawiam płytę MANGOWE OKIENKA 28,00zł
- ☐ Numery archiwalne.....

podpis zamawiającego

Zamawiam prenumeratę

Kawaii

od miesiąca ..... / 99 (słownie)

- ☐ trzy numery 13,50zł
(cena jednego numeru w prenumeracie 5,55)
- ☐ sześć numerów 25,80zł

- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD 1 18,30zł
- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD... 24,40zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 112 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 213 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 314 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 415 30,50zł
- ☐ Zamawiam płytę KISS 35,00zł
- ☐ Zamawiam płytę MANGOWE OKIENKA 28,00zł
- ☐ Numery archiwalne.....

podpis zamawiającego

Zamawiam prenumeratę

Kawaii

od miesiąca ..... / 99 (słownie)

- ☐ trzy numery 13,50zł
(cena jednego numeru w prenumeracie 5,55)
- ☐ sześć numerów 25,80zł

- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD 1 18,30zł
- ☐ Zamawiam płytę KAWAII CD... 24,40zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 112 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 213 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 314 30,50zł
- ☐ Zamawiam płyty KAWAII CD 415 30,50zł
- ☐ Zamawiam płytę KISS 35,00zł
- ☐ Zamawiam płytę MANGOWE OKIENKA 28,00zł
- ☐ Numery archiwalne.....

podpis zamawiającego

☐ proszę o przesłanie faktury VAT.

Nasz NIP: .....

☐ Upoważniamy firmę Silver Shark do wystawienia faktury VAT bez podpisu odbiorcy

imię i nazwisko (czytelnie)

data wypłaty

Wielka PROMOCJA

Oferta ważna do wyczerpania zapasów!

49,90

FINAL FANTASY

MD GEIST

59,90

SAMURAI SHODOWN

BIG WARS

ROBOT CARNIVAL

FATAL FURY

PLASTIC LITTLE

63,90

DIGITAL DEVIL STORY

FATAL FURY

69,90

MACROSS

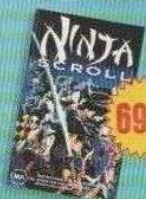
RANMA 1/2

SOL BIANCA

NINJA SCROLL

69,90

YOU'RE UNDER ARREST

63,90

BUBBLEGUM CRISIS

Vol. 1

63,90

Fanzin

5,00

APPLESEED

RIDING BEAN

63,90

VAMPIRE PRINCESS MIYU
Vol. 1

63,90

Oferta specjalna

UROTSUKIDOU III

OVERFLO III

Vol. 1-4

Zestaw tylko 199,90 zł
Kaseta 63,90 zł

MACROSS 2 EPS

Vol. 1-3

Zestaw tylko 149,90 zł
Kaseta 63,90 zł

ROBOTECH

(początki sągi MACROSS!!!)

Vol. 1-10

Zestaw tylko 459,90 zł
Kaseta 63,90 zł

STARBLAZERS

Vol. 1-6

Zestaw tylko 299,90 zł
Kaseta 63,90 zł

BATTLE SKIPPER

Vol. 1-3

Zestaw tylko 149,90 zł
Kaseta 63,90 zł

RANMA 1/2 OAV

Vol. 1-3

Zestaw tylko 149,90 zł
Kaseta 63,90 zł

Wyłączny dystrybutor KISEKI Films,
MANGA Entertainment
i Madman Entertainment w Polsce:
MANTA
ul. Rysy 33, 02-828 Warszawa
kontakt: (022) 643-54-20, fax (022) 641-84-82
e-mail: manta@gromit.pmc.com.pl

Wyłączna sprzedaż wysyłkowa:

tel. (0-22) 643-34-80 pon.-pt. w godz. 9⁰⁰-17⁰⁰

* nie wysyła pieniędzy! za zamówione kasety zapłacisz przy odbiorze!

* do ceny należy doliczyć koszty przesyłki ok. 7 zł

* średni czas dostawy - 5-7 dni!!!

* ceny zawierają podatek VAT

* możliwość zamówień listowych i mailowych!

Autoryzowane punkty sprzedaży detalicznej: Warszawa, Ultima, ul. Chłodna 35/37 paw. 7; Kraków, R.A.R., ul. Grzegorzewska 32A;

Łódź, Wszystko Gra, ul. Piotrkowska 68; Rzeszów, Garon, ul. Asnyka 10/37; Wrocław, Blue, ul. Iłkaczeńskiego, Targowisko „Astra” paw. 5, ul. Leszczyńskiego 4

Stonekeep 2xCD

na wersja gry!!!

Stonekeep 2xCD

pełna wersja gry!!!

Numer 06/99
Czerwiec 1999
Cena 14 zł 99 gr

KDEK 304501
ISSN 1429-3015

JAGGED ALLIANCE 2

Recenzje:

Corsairs

Darkstone

GTA London 1969

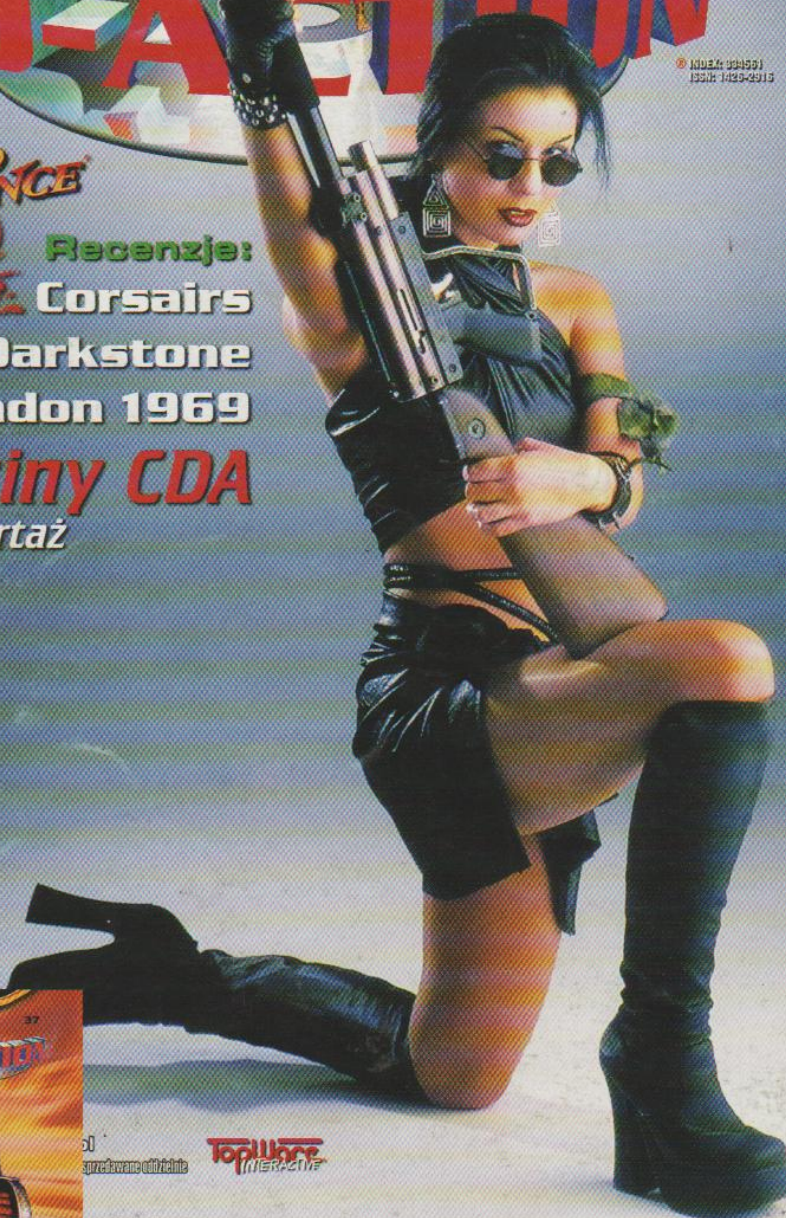
Urodziny CDA

- fotoreportaż

2 CD...

CD-Action!

rodziny
fotoreportaż

50
sprzedawane oddzielnie

Topulace
Interactive

2xCD
STONEKEEP

Pełna wersja!!!

CZERWIEC 99 37

CD-ACTION

CORSAIRS

Apache vs. Havoc

Mars Maniac

MechWarrior 3

Railroad Tycoon II: The Second Century

Dodatkowe wozy do NFSa i nie tylko!

A poza tym:

Argon, ChessPartner 4.1, Chase Approach, Constructor 2, Street Wars, Dipping Jim, Dragon Castle, General, Grimdark, North's South, Panda Street Soccer, Sports Car GT Starsini, Space Circus Fever, StarSledge, Storm, Tunguska, Y Rally, Zlat, Szona komputerowa, Kacik PEP, Kony, Kipsy, Kalmery, screen-savory, theme-pack, tablowe programy i masa innych atrakcji.

Pełna wersja kultowej
gry RPG Stonekeep